Nr. 10. **Warszawa, dnia 31 lipca 1929 r.** **Rok XII.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 30 zł. **Cena egzemplarza 2 zł.**

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:

IV. Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

V. Zarządzenia, okólniki i pisma innych Ministerstw.

VI. Wydawnictwa interesujące administrację ogólną.

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 17 czerwca Nr. 41 Rok 1929

Poz. 346. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 30 kwietnia 1929 r. o zmianie przepisów zawartych w art. 155 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem w zastosowaniu na terenie województw poznańskiego i pomorskiego.

Na podstawie art. 157 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) zarządza się co następuje:

§ 1. Przepisy zawarte w ust. 1 art. 155 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) zmienia się odnośnie do obszaru województw poznańskiego i pomorskiego nadając im następujące brzmienie:

„Podanie o dopuszczenie do egzaminu wnosi terminator do izby rzemieślniczej. Do podania należy dołączyć świadectwo ukończenia nauki lub też świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki oraz, o ile w miejscowości w której terminator odbywał naukę rzemiosła jest dokształcająca szkoła zawodowa bądź publiczna bądź prywatna z uprawnieniami szkół publicznych, świadectwo szkolne z ukończenia nauki w jednej z tych szkół. Zamiast przedstawienia świadectwa szkolnego z ukończenia nauki w szkole dokształcającej zawodowej bądź publicznej bądź prywatnej z uprawnieniami szkół publicznych może być uznane za wystarczające przedstawienie dowodu uczęszczania do tego rodzaju szkoły w tych jedynie wypadkach, kiedy terminator był obowiązany uczęszczać do szkoły dokształcającej zawodowej i obowiązek ten wypełnił, lecz nauki w szkole jeszcze nie ukończył, izba zaś rzemieślnicza, na podstawie okazanego jej dowodu uczęszczania do szkoły stwierdzi, że wymagane ukończenie nauki w szkole dokształcającej pociągnęłoby dla terminatora przedłużenie czasu nauki w rzemiośle ponad ustalony najdłuższy termin nauki w danem rzemiośle".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 15 grudnia 1929 r. włącznie.

Poz. 347. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 10 maja 1929 r. rozciągające przepisy dla gmin miejskich na niektóre osiedla gmin wiejskich na obszarze województwa wołyńskiego.

Na podstawie art. 414 ustęp 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U R. P. Nr. 23, poz. 202) zarządza się co następuje:

§ 1. Przepisy gla gmin miejskich zawarte w artykułach 172 — 263 powołanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, rozciąga się na niezaliczone w poczet miast następujące osiedla województwa wołyńskiego:

1) Na miasteczko	Kołki	gm. Kołki	pow. łuckiego
2) Na osadę przy st. kol.	Siekiewiczówka	„ Czarnków	„ „
3) Na osadę	Kiwerce	„ Trosteniec	„ „
4) Na miasteczko	Torczyn	„ Torczyn	„ „
5) „ „	Czartorysk	„ Miedwieże	„ „
6) Na osadę przy st. kol.	Czartorysk	„ Miedwieże	„ „
7) Na miasteczko	Zofjówka	„ Silno	„ „
8) „ „	Sokół	„ Rożyszcze	„ „
9) „ „	Aleksandrja	„ Aleksandrja	„ Równe
10) „ „	Hoszcza	„ Hoszcza	„ „
11) „ „	Klewań (wraz z letniskiem)	„ Klewań	„ „
12) „ „	Międzyrzec	„ Międzyrzec	„ „
13) „ „	Tuczyn	„ Tuczyn	„ „
14) Na miasteczko	Stepań	„ Stepań	pow. kostopolskiego
15) Na wieś	Zawale	„ Luboml	pow. lubomlskiego
16) „ „	Luboml	„ „	„ „
17) Na miasteczko	Boremel	„ Boremel	„ Dubno
18) „ „	Demidówka	„ Kniahinin	„ „
19) „ „	Kozin	„ Tesłuchów	„ „
20) „ „	Młynów	„ Młynów	„ „
21) „ „	Ostrożec	„ Malin	„ „
22) „ „	Targowica	„ Jarosławicze	„ „
23) „ „	Warkowicze	„ Warkowicze	„ „
24) „ „	Werba	„ Werba	„ „
25) „ „	Mizocz	„ Mizocz	„ Zdołbunów

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 2 miesiące po ogłoszeniu.

Poz. 348. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 21 maja 1929 r. o zmianie niektórych postanowień rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9 lutego 1928 r. o zwalczaniu raka ziemniaczanego.

Na podstawie art. 19 rozporządzenia Prezydentą Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 922) zarządzam co następuje:

§ 1. Do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9 lutego 1928 r. o zwalczaniu raka ziemniaczanego (Dz. U. R. P. Nr. 108. poz. 162) wprowadza się zmiany następujące:

1) W § 3 w ustępie pierwszym po wyrazach: „zgłoszenia zarządowi właściwej gminy każdego wypadku“ wstawia się wyrazy: „pojawienia się raka ziemniaczanego lub“.

2) § 7 otrzymuje brzmienie następujące:

„Z gospodarstwa, w którem znajdują się grunty zarażone rakiem ziemniaczanym, nie wolno wynosić (wywozić) ziemniaków, ich odpadków, roślin okopowych i cebulowych, wszelkich roślin z korzeniami, chwastów, ziemi i nawozów naturalnych“.

3) W § 9 ustęp pierwszy otrzymuje brzmienie następujące:

„Z obszaru, którego granice oznaczy szczegółowo właściwy wojewoda (komisarz Rządu) — na podstawie i z powołaniem się na wskazania właściwego zakładu ochrony roślin — a który obejmuje grunt zarażony rakiem ziemniaczanym, przylegające do niego grunty zagrożone (§ 2 ust. 2) oraz wszystkie dalsze grunty w promieniu od 5 do 15 km., licząc od gruntu zarażonego rakiem ziemniaczanym, nie wolno wynosić (wywozić) ziemniaków, wszelkich odpadków ziemniaków, a także chwastów, ziemi i nawozów naturalnych“.

W ustępie drugim zamiast początkowych wyrazów: „Granice obszaru, wymienionego w poprzednim ustępie“ zamieszcza się wyrazy: „Granice takiego obszaru ochronnego“.

W ustępie trzecim po wyrazach: „jednocześnie z ustanowieniem“ skreśla się wyrazy: „wymienionego wyżej“ i po wyrazie „obszaru“ dodaje się wyraz „ochronnego“; po końcowym wyrazie „obszaru“ dodaje się również wyraz „ochronnego“.

4) W § 10 ustęp pierwszy otrzymuje brzmienie następujące:

„W poszczególnych wypadkach, uzasadnionych szczególnemi względami gospodarczemi, starosta może zezwolić na wyniesienie (wywiezienie):

a) z gospodarstwa, w którem znajdują się grunty zarażone rakiem ziemniaczanym (§ 7), — ziemniaków, roślin okopowych, cebulowych i innych roślin z korzeniami, pochodzących z gruntu niezarażonego,

b) z obszaru ochronnego (§ 9) — ziemniaków, pochodzących z gruntu niezarażonego,

— pod warunkiem dokonania tego z uwzględnieniem wymogów w zezwoleniu określonych a mających na celu uniknięcie rozszerzenia raka ziemniaczanego“.

Ustęp drugi skreśla się.

5) W § 11 ustęp pierwszy i drugi otrzymują brzmienie następujące:

„Na gruntach zarażonych lub zagrożonych rakiem ziemniaczanym nie wolno uprawiać ziemniaków z wyjątkiem odmian, uznanych przez Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego za odporne na raka ziemniaczanego.

W wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnemi względami gospodarczemi, właściwy starosta może — na podstawie i z powołaniem się na wskazania właściwego zakładu ochrony roślin — na gruntach zarażonych i zagrożonych rakiem ziemniaczanym zabronić uprawy wszelkich roślin, mogących być rozsadnikiem raka ziemniaczanego, nie wyłączając ziemniaków odmian odpornych na raka ziemniaczanego“.

Ustęp trzeci skreśla się.

W ustępie czwartym po wyrazach: „na gruncie zarażonym“ dodaje się wyrazy: „lub zagrożonym“.

6) W § 14 po wyrazach: „do zbadania“ dodaje się wyrazy: „w szczelnem opakowaniu“.

7) § 18 otrzymuje brzmienie następujące:

„Zakładami ochrony roślin w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są:

Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego:

a) Wydział Ochrony Roślin w Puławach — dla województw: lubelskiego i wołyńskiego;

b) Stacja Botaniczno-Rolnicza we Lwowie — dla województw: lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego;

Pomorska Izba Rolnicza w Toruniu — dla województwa pomorskiego;

Wielkopolska Izba Rolnicza w Poznaniu — dla województwa poznańskiego;

Towarzystwo Ogrodnicze Warszawskie (Stacja Ochrony Roślin) w Warszawie — dla województw: białostockiego, łódzkiego i warszawskiego;

Wileńskie Towarzystwo Rolnicze (Stacja Ochrony Roślin) w Wilnie — dla województw; nowogródzkiego i wileńskiego;

Małopolskie Towarzystwo Rolnicze (Stacja Ochrony Roślin) w Krakowie dla województw: kieleckiego i krakowskiego;

Zakład Doświadczalny Uprawy Torfowisk w Sarnach - dla województwa poleskiego“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 14 kwietnia 1928 r. o zmianie niektórych postanowień rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9 lutego 1928 r. o zwalczaniu raka ziemniaczanego (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 491).

Poz. 349. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 maja 1929 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie zwolnienia od obowiązku ubezpieczenia w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych m. st.

Warszawy budowli fabrycznych, obciążonych pożyczkami Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego.

Poz. 350. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 25 maja 1929 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Spraw Wewnętrznych o organizacji przytułków, domów pracy dobrowolnej i przymusowej.

Na podstawie art. 30, 31 ustępu 2 art. 32 i art. 33 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 października 1927 r. o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 823) zarządza się co następuje:

Przytułki.

§ 1. Powiatowe związki komunalne i miasta wydzielone z powiatowego związku komunalnego organizują i utrzymują odpowiednią ilość przytułków, zależnie od faktycznych potrzeb.

Właściwe władze wymienionych związków komunalnych powołują na wniosek Powiatowej, względnie Miejskiej Komisji Opieki Społecznej patronaty przytułków z pośród działaczy i opiekunów społecznych w składzie 3—5 członków, uchwalają regulamin patronatu oraz sprawują bezpośrednią kontrolę nad gospodarką przytułku:

§ 2. Patronat ma prawo:

a) wglądania w prowadzenie przytułku, a w szczególności komunikowania swoich opinij kierownikowi przytułku, względnie składania wniosków i spostrzeżeń bezpośredniej władzy kontrolującej przytułku oraz opinjowania preliminarza budżetowego przytułku i sprawozdań kierownika;

b) współdziałania z kierownikiem przytułku przy osiąganiu celów, wymienionych w art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 823) w ramach regulaminu przytułku;

c) składania kierownikowi przytułku motywowanych opinji w sprawie zwalniania z przytułku pensjonarjuszy przymusowo tamże umieszczonych (art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r.— Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 823);

d) załączania swoich motywowanych opinji do wniosków kierownika przytułku, składanych sądowi w przedmiocie zwolnienia pensjonarjusza z przytułku w wypadku recydywy (art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. — Dz. U. R. Nr. 92, poz. 823).

Członkowie patronatu mają prawo wstępu do przytułku.

§ 3. Na czele przytułku stoi kierownik, mianowany przez władzę właś iwego związku komunalnego Kierownikowi podlega bezpośrednio cała gospodarka przytułku i personel.

Kierownik jest odpowiedzialny za całokształt gospodarki zakładu, a nadto zwalnia bądź stawia do sądu wnioski w przedmiocie zwolnienia pensjonarjuszy, umieszczonych przymusowo w przytułku oraz ma prawo nakładania kar porządkowych określonych niniejszem rozporządzeniem.

§ 4. W przytułkach umieszcza się osoby, wymienione w art. 8-ym rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 823), bądź na mocy wyroku sądowego, bądź decyzji właściwej terytorjalnie władzy związku komunalnego, przyczem osoby umieszczone w przytułku z tytułu opieki społecznej mają prawo wychodzenia z przytułku oraz prawo opuszczenia przytułku.

§ 5. W przytułku winny być zorganizowane roboty odpowiednie do stanu fizycznego pensjonarjuszy, stwierdzonego przez lekarza, zapewniona opieka religijna oraz opieka i pomoc lekarska.

Za pracę w warsztatach zakładowych pensjonarjusze otrzymują wynagrodzenie w formie premij pieniężnych. Wysokość premji zależy od rodzaju pracy i wykazanej pilności pensjonarjusza. Pensjonarjusze niepracujący z powodu choroby lub niedołęstwa, winni otrzymywać pewną drobną kwotę pieniężną na osobiste wydatki.

Wysokość premji ustalona przez poszczególne związki komunalne podlega zatwierdzeniu wojewody, a w stosunku do m. st. Warszawy—zatwierdzeniu Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Ustalone premje mogą być zmieniane zależnie od zmiany warunków.

§ 6. Pensjonarjusze przytułku za przekroczenia regulaminu podlegają karom porządkowym określonym w punktach a — c § 36 niniejszego rozporządzenia.

§ 7. Na 14 dni przed opuszczeniem przytułku przez pensjonarjusza, kierownictwo przytułku obowiązane jest zawiadomić o tem gminę, zobowiązani do trwałej opieki nad opuszczającym przytułek celem roztoczenia nad nim stosownej opieki w myśl ogólnych przepisów o opiece społecznej, przyczem termin 14-dniowy nie obowiązuje w wypadkach opuszczenia przytułku przez pensjonarjusza przebywającego w przytułku z tytułu opieki społecznej.

Domy Pracy Dobrowolnej.

§ 8. Wojewódzkie związki komunalne (m. st. Warszawa), względnie związki międzykomunalne organizują i utrzymują domy pracy dobrowolnej, sprawują bezpośrednią kontrolę nad gospodarką domów pracy dobrowolnej, wyznaczają na wniosek wojewódzkich komisyj opieki społecznej patronaty domów pracy dobrowolnej z pośród działaczy opiekunów społecznych w składzie 3—5 członków oraz uchwalają regulamin tychże patronatów.

§ 9. Zakres obowiązków i uprawnień patronatów określa się analogicznie jak w punktach a) i b) § 2 niniejszego rozporządzenia.

§ 10. Przepisy § 3 mają analogiczne zastosowanie do kierowników domów pracy dobrowolnej.

§ 11. Dom pracy dobrowolnej organizuje takie działy pracy, które jednocześnie szkolą pracujących w pewnem rzemiośle lub fachu, zapewnia pensjonarjuszom opiekę religijną oraz opiekę i pomoc lekarską, a nieletnim opiekę moralną przez powołanie do zakładu specjalnego wychowawcy lub wychowawczyni.

§ 12. Pracujący w domu pracy dobrowolnej zamieszkują w obrębie zakładu, w wyjątkowych wypadkach mogą jednak, za zezwoleniem kierownika, mieszkać poza zakładem. Zezwolenia te w żadnym wypadku nie mogą być udzielane osobom, wymienionym w punkcie a) § 14.

§ 13. Pensjonarjusze, mieszkający w obrębie zakładu, w razie przekroczenia regulaminu, podlegają karom porządkowym, wyszczególnionym w punktach a — c § 36, nie mieszkający w obrębie zakładu, karom, wyszczególnionym w punktach a) i c) § 36. W razie trwałej niepoprawności, pensjonarjusz domu pracy dobrowolnej podlega wydaleniu, o którem orzeka na wniosek kierownika właściwa władza związku komunalnego.

§ 14. Do domu pracy dobrowolnej będą przyjmowani skierowani przez właściwą władzę związku komunalnego:

a) żebracy i włóczędzy, wykazujący się kartą zwolnienia z domu pracy przymusowej;
b) byli więźniowie, wykazujący się kartą zwolnienia z więzienia;
c) osoby u których, na podstawie badania lekarskiego stwierdzono zmniejszoną zdolność do pracy, w tym stopniu, iż wyklucza całkowicie bądź bardzo zmniejsza szanse otrzymania pracy z wolnego najmu;
d) w razie wolnych miejsc, wszystkie inne osoby, o ile nie mogą uzyskać innej pracy i nie pobierają świadczeń ubezpieczeniowych, zabezpieczeniowych, emerytalnych bądź inwalidzkich.

Praca warsztatowa w domu pracy dobrowolnej trwa 8 godzin dziennie.

§ 15. Pensjonarjusze domu pracy dobrowolnej otrzymują za swą pracę stosowne wynagrodzenie, zależnie od jej rodzaju i wykazanej umiejętności i pilności. Niezależnie od wynagrodzenia mogą być im udzielane premje.

Wysokość wynagrodzenia w poszczególnych domach pracy dobrowolnej określą zarządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej na wniosek właściwego związku samorządowego zaopinjowany przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Mieszkający na mieście otrzymują oprócz zwykłej płacy dodatek dzienny równy kosztom dziennego utrzymania jednej osoby w domu pracy dobrowolnej.

Domy Pracy Przymusowe.

§ 16. Zakres obowiązków i uprawnień wojewódzkich związków komunalnych (m. st. Warszawy, względnie związków miedzykomunalnych), w stosunku do domów pracy przymusowej określa się analogicznie jak w § 8 niniejszego rozporządzenia.

§ 17. Zakres obowiązków i uprawnień patronatów określa się analogicznie jak w punktach a) i b) § 2 niniejszego rozporządzenia, nadto patronat załącza swoje motywowane opinje do wniosków kierownika składanych sądowi w przedmiocie przedterminowego zwolnienia internowanych z domu pracy przymusowej (art. 18 rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 823).

§ 18. Przepisy § 3 mają zastosowanie do kierownika domu pracy przymusowej, z tem, że kierownik domu pracy przymusowej nie ma prawa bez decyzji sądu zwalniania internowanych.

Dla kierownika domu pracy przymusowej poza kwalifikacjami ogólnemi, wymaganemi dla kierowników zakładów opiekuńczych, pożądane jest posiadanie kwalifikacyj specjalnych, a w szczególności obeznanie z działem więziennym. Kierownika domu pracy przymusowej zatwierdza Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

§ 19. Do domu pracy przymusowej przyjmowani są żebracy i włóczędzy skierowani przez sąd na zasadzie art. 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 823) na czas określony w wyroku sądowym, nadto inne osoby skierowane do domu pracy przymusowej bądź na mocy wyroku sądowego, bądź na mocy zarządzenia władz administracji ogólnej (władzy policyjnej), w myśl przepisów, objętych ustępem 2 art. 35 tego rozporządzenia.

§ 20. Za utrzymanie internowanych, niebędących żebrakami lub włóczęgami, właściwy związek komunalny utrzymujący dom pracy przymusowej otrzymuje stosowne opłaty (§ 42) wpłacane z budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości, względnie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

§ 21. Dom pracy przymusowej organizuje działy pracy, które jednocześnie szkolą pracujących w odpowiednim rzemiośle lub fachu.

§ 22. Dom pracy przymusowej prowadzi kartotekę i rejestr internowanych, według wzoru załączonego do niniejszego rozporządzenia.

§ 23. Każdy internowany skierowany do domu pracy przymusowej, przy przyjmowaniu, winien podać dane co do wszystkich ważniejszych okoliczności życiowych. Dane te w razie potrzeby podlegają sprawdzeniu z urzędu.

Następnie internowany podlega oględzinom lekarskim, zostaje wykąpany oraz dostaje ubranie, bieliznę i obuwie zakładowe. Mężczyźni nadto winni być ostrzyżeni i ogoleni. Rzeczy prywatne internowanego podlegają dezynfekcji i dezynsekcji i są oddawane na przechowanie do magazynu zakładowego, bądź niszczone, o ile ich stan tego wymaga. Z przyjęcia rzeczy ewentualnie zniszczenia spisuje się protokół, który stwierdza swym podpisem urzędnik oraz sam internowany, o ile umie pisać, — o ile zaś nie umie — inna osoba przez tegoż upoważniona. Przy opuszczaniu domu pracy przymusowej internowany kwituje z odbioru złożonych rzeczy i pieniędzy, zaś o ile rzeczy jego zostały zniszczone — dostaje wzamian inne ubranie, bieliznę i obuwie.

§ 24. Internowani w domu pracy przymusowej winni być podzieleni na oddział męski i żeński. Każdy oddział dzieli się ponadto na sekcje, zależnie od wieku i sprawowania się internowanych, a mianowicie:

1 sekcja — internowani w wieku od 17 do 21 lat;

2 sekcja — internowani za żebractwo i włóczęgostwo oraz internowani z art. 4 i art. 35 ustęp 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. (Dz. U. R. R. Nr. 92, poz. 823);

3 sekcja — krnąbrni i niepoprawni z sekcji 2.

Regulamin sekcji 3 winien być najsurowszy.

Internowany z sekcji 3 w razie dobrego sprawowania się może być przeniesiony do sekcji 2.

Internowani z sekcji 1 nie mogą być przenoszeni do sekcji 2 lub 3, — w razie ciężkich przekroczeń winni być izolowani na czas przewidziany w niniejszem rozporządzeniu.

§ 25. Każdy internowany winien otrzymać osobne łóżko z pościelą, szafkę, ręcznik, bieliznę zakładową, obuwie i t. p. Internowany odpowiada porządkowo za czystość i stan tych rzeczy.

§ 26. Każdy internowany, o ile stan zdrowia jego na to pozwala podlega co tydzień kąpieli, oraz powinien co tydzień zmieniać bieliznę.

Bielizna pościelowa winna być zmieniana najmniej co 3 tygodnie.

§ 27. Internowani w zakładzie winni pozostawać pod stałym nadzorem lekarza.

Niezależnie od tego każdy internowany winien być co miesiąc poddany badaniu lekarskiemu, a w razie potrzeby mieć zapewnioną pomoc lekarską.

§ 28. W razie wypadku lub podejrzenia o chorobę zaraźliwą, internowany, do czasu przekazania go do szpitala, winien być separowany, w tym celu przy izbie chorych winno być stosowne izolowane pomieszczenie.

§ 29. Czystość i porządek w domu pracy przymusowej winny być ściśle przestrzegane. Prace z tem związane wykonywają internowani wyznaczeni na kolejne dyżury.

§ 30. Praca warsztatowa trwa 8 godzin. W rozkładzie dnia winny być uwzględnione godziny, przeznaczone na naukę, religję i zaspokojenie potrzeb kulturalnych. Nadto nieletni winni mieć zapewnioną opiekę moralną przez powołanie do zakładu specjalnego wychowawcy lub wychowawczyni.

Ścisły rozkład dnia ustali regulamin wewnętrzny.

§ 31. Do wynagrodzenia za pracę internowanych ma zastosowanie przepis § 15 ust. 1 i 2 niniejszego rozporządzenia, z tem, że na rękę wypłaca się internowanym $^{1}/_{4}$ zarobku na drobne wydatki, zaś $^{3}/_{4}$ wynagrodzenia zapisuje się na ich imienny rachunek, — tę część wynagrodzenia internowani otrzymują przy opuszczeniu domu pracy przymusowej.

§ 32. Osobom obcym wstęp do domu pracy przymusowej bez zezwolenia kierownika domu lub władzy nadzorczej jest wzbroniony.

Odwiedzający internowanego nie mogą przynosić z sobą do zakładu żadnych przedmiotów ani żywności bez zezwolenia kierownika jak również nie mają prawa komunikowania się z innymi internowanymi.

Z obrębu zakładu nie może być wyniesiony żaden przedmiot bez zezwolenia kierownika.

§ 33. Przed opuszczeniem domu pracy przymusowej przez internowanego, kierownictwo domu pracy przymusowej zobowiązane jest zaproponować internowanemu umieszczenie w domu pracy dobrowolnej, bądź też zarejestrowanie się w państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy.

W razie odmowy przez internowanego pójścia do domu pracy dobrowolnej kierownictwo domu pracy przymusowej zawiadamia na 14 dni przed terminem opuszczenia domu pracy przymusowej przez internowanego gminę, zobowiązaną do trwałej opieki, celem roztoczenia nad nim stosownej opieki w myśl ogólnych przepisów o opiece społecznej.

Powyższe ma również zastosowanie w razie przedterminowego zwolnienia internowanego z domu pracy przymusowej przez sąd.

§ 34. Dom pracy przymusowej posiada własną straż, uzbrojoną, na czele której stoi naczelnik straży, podlegający bezpośrednio kierownikowi domu pracy przymusowej.

Straż pełni służbę wewnętrzną w zakładzie w zakresie bezpieczeństwa, służbę wartowniczą oraz konwojuje internowanych nazewnątrz zakładu.

Na polecenie kierownika domu pracy przymusowej straż przeprowadza kontrolę dzienną i nocną całego zakładu.

Na oddziale żeńskim straż pełnią dozorczynie.

W razie koniecznej potrzeby straż (dozorczynie) używa siły dla zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w obrębie zakładu.

Wnioski o ukaranie internowanych naczelnik straży przedstawia kierownikowi domu pracy przymusowej.

Szczegółowe przepisy, dotyczące organizacji straży określi regulamin.

Postanowienia porządkowe.

§ 35. Za przekroczenia regulaminu wewnętrznego internowani podlegają karom porządkowym, wymierzanym w zależności od okoliczności czynu i stopnia winy. Internowanym zasługującym na wyróżnienie z powodu swego nienagannego zachowania się mogą być udzielane ulgi i nagrody.

§ 36. Internowani podlegają następującym karom porządkowym:

a) naganie;
b) pozbawieniu ulg;
c) pozbawieniu prawa rozporządzenia zarobkiem, względnie jego częścią na przeciąg do 4 tygodni;
d) pozbawieniu zarobku za pracę na czas do 2 tygodni;
e) twardego łoża na czas do 1 tygodnia;
f) samotnego zamknięcia w celi na czas do 2 tygodni.

§ 37. Internowani mogą otrzymywać indywidualnie lub grupami następujące ulgi i nagrody:

a) pochwała w obecności internowanych, ewentualnie łącznie z zapisaniem jej do akt personalnych internowanego;
b) polepszenie warunków pobytu;
c) przedstawienie wniosku do sądu o przedterminowe uwolnienie;
d) otrzymanie zapomogi lub narzędzi pracy przy uwolnieniu.

§ 38. Kierownik domu pracy przymusowej prowadzi wykaz wymierzonych kar porządkowych oraz udzielonych ulg i nagród.

§ 39. Przeciw decyzji kierownika domu pracy przymusowej, wymierzającej internowanemu karę porządkową, internowany może wnieść zażalenie do właściwej dla danego zakładu władzy związku komunalnego. Władza ta orzeka ostatecznie.

Zażalenie nie wstrzymuje wykonania kary.

Zawezwanie pomocy policyjnej.

§ 40. W wypadkach zagrażających bezpieczeństwu w domu pracy przymusowej kierownik domu pracy przymusowej powinien wezwać pomoc policyjną.

Przepisy końcowe.

§ 41. Przepisy szczegółowe, dotyczące pracy pensjonarjuszów (internowanych) i wynagrodzenia za nią, opieki lekarskiej, duchownej i moralnej, nauczania ogólnego i rzemiosł, odżywiania, odzieży i pomieszczenia, komunikowania się ze światem zewnętrznym pensjonarjuszy przytułków, umieszczonych w nich przymusowo oraz internowanych w domu pracy przymusowej oraz wszelkich innych kwestyj, związanych z pobytem w zakładzie ustalają regulaminy wewnętrzne, wydane przez właściwe związki komunalne.

W regulaminie wewnętrznym przytułków, domów pracy dobrowolnej i przymusowej winny być uwzględnione w miarę możności te podstawowe przepisy ustawodawstwa ochrony pracy, które dają się pogodzić z charakterem tych zakładów.

Regulamin domu pracy przymusowej zatwierdza Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

§ 42. Do opłat pobieranych za utrzymanie pensjonarjuszy (internowanych) od gmin i ich wysokości, nadzoru i kontroli nad działalnością oraz sprawozdań z działalności i rachunkowości, kwalifikacyj kierowników i regulaminów wewnętrznych przytułków, domów pracy, dobrowolnej i przymusowej mają zastosowanie analogiczne postanowienia dotyczące instytucyj opiekuńczych, z uwzględnieniem postanowień niniejszego rozporządzenia.

§ 43. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje w dwa tygodnie po ogłoszeniu.

Poz. 351. Oświadczenie Rządowe z dnia 6 czerwca 1929 r. w sprawie wypowiedzenia przez Rząd Grecki Konwencji Handlowej między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Grecką zawartej w Warszawie dnia 17 kwietnia 1925 roku.

---

z 18 czerwca Nr. 42 Rok 1929

Poz. 352. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 czerwca 1929 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów apelacyjnych, okręgowych i grodzkich w sprawach karnych. *)

Na podstawie art. 78 prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93), oraz art. 651 kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313) zarządzam co następuje:

Rozdział I.

Przepisy wstępne.

§ 3. Przez wyrażenie ogólne „sędzia" użyte w niniejszym regulaminie, rozumie się także prezesa sądu (art. 45 § 2) i przewodniczącego (art. 303) tudzież kierownika oddziału, a przez wyrażenie ogólne „sąd" — także sędziego śledczego.

---

*) w wyjątkach.

Przez wyrażenie ogólne „prokurator“ rozumie się także wiceprokuratorów i podprokuratorów oraz asesorów sądowych, którym poruczono pełnienie czynności prokuratorskich (art. 260 § 2 u. s. p.).

Rozdział II.

Czynności sądowe.

Stosunki między sądami i z innemi władzami.

§ 5. W toku postępowania karnego sąd zwraca się do wyższych instancyj sądowych, Ministra Sprawiedliwości oraz innych władz bezpośrednio, jeżeli przepis szczególny nie nakazuje przesłania sprawy lub pisma za pośrednictwem sądu wyższej instancji, Ministra Sprawiedliwości lub innej władzy.

§ 6. W pismach skierowanych do innych sądów albo władz lub osób urzędowych należy wymienić właściwą nazwę danego sądu lub władzy, albo tytuł osoby urzędowej bez żadnych dodatków (jak np. „wysoki“, „świetny“, „wielmożny“ i t. p.); w pismach do osób urzędowych należy jednak używać zwrotu „Pan“.

§ 7. Pismo lub odezwę sądu lub innej władzy, niewłaściwie skierowane do danego sądu, należy w miarę możności przesłać właściwemu sądowi lub właściwej władzy, zawiadamiając o tem władzę przesyłającą pismo.

§ 8. Przepis § 8 reg. og. stosuje się także w stosunku do niesądowych władz zagranicznych.

§ 9. W razie dostrzeżenia w urzędowaniu sądów lub innych władz postępowania niezgodnego z przepisami postępowania karnego, w szczególności nienależytego spełniania obowiązków przez władzę obowiązaną do udzielenia sądowi pomocy (art. 8) lub rażącego nieprzestrzegania terminów przez oskarżyciela publicznego, stosuje się § 11 reg. og.

O umyślnem niewykonaniu polecenia przez policję państwową należy zawiadomić w drodze służbowej prezesa sądu apelacyjnego (art. 119, 131 i nast. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o policji państwowej z dnia 6 marca 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 257).

Pomoc sądowa i czynności pokrewne.

§ 16. Gdy przejrzenia lub przesłania akt żąda inna władza niż sądowa lub prokuratorska (art. 214), odmowa powinna nastąpić jedynie w wypadku, gdy na to nie pozwala bieg sprawy w sądzie albo inny ważny interes publiczny.

W toku śledztwa można, poza wypadkami przewidzianemi przepisami szczególnemi, udzielać akt do przejrzenia lub je przesyłać tylko w wypadkach wyjątkowych.

Funkcjonarjuszom policji państwowej, upoważnionym przez Komendę Główną do gromadzenia materjałów w celu szkolenia w kryminalistyce, należy czynić ułatwienia w zapoznaniu się z aktami spraw ukończonych, robieniu z nich odpisów oraz w sporządzaniu zdjęć fotograficznych przedmiotów, pozostających w związku z postępowaniem karnem.

§ 17. Nie należy udzielać żadnej władzy zagranicznej akt lub odpisów, zawierających tajemnicę państwową, zwłaszcza wojskową, jak również akt spraw dotyczących przestępstw politycznych.

Udzielenie sądowi zagranicznemu akt spraw dotyczących przestępstw politycznych, może nastąpić tylko za zgodą Ministra Sprawiedliwości. To samo dotyczy innych akt, co do których z przyczyn szczególnych powstaje wątpliwość, czy mogą być udzielone sądowi zagranicznemu.

Wojskowa pomoc zbrojna.

§ 21. Zwrócenie się o pomoc zbrojną należy ograniczyć do wypadków ostatecznej konieczności, gdyby pomoc policji państwowej nie była wystarczająca.

Należy uprzednio porozumieć się co do skuteczności pomocy ze strony policji państwowej z powiatową władzą administracji ogólnej, a w wypadkach nagłych — bezpośrednio z organami policji państwowej.

Stosunek sądów do stron oraz do innych osób prywatnych.

§ 29. Rozpoznając wnioski o przyznanie prawa ubogich, należy opierać się na danych, których strona najłatwiej dostarczyć może, jako to: zaświadczenia magistratów, wójtów, sołtysów, posterunków policji państwowej, duchownych, instytucyj społecznych i t. p., uwzględniając także okoliczności zawarte w aktach sądowych zwłaszcza opiekuńczych.

§ 34. W kolejności załatwiania spraw wyznaczonych na pewną godzinę należy, o ile nie sprzeciwiają się temu szczególne względy, przyznać pierwszeństwo sprawom z udziałem funkcjonarjuszy władzy publicznej lub innych osób, których rychłe zwolnienie jest wskazane ze względu na dobro publiczne.

§ 35. Konwojenci i inni funkcjonarjusze publiczni obecni służbowo w pomieszczeniach sądowych mogą pozostawać z nakrytą głową stosownie do swych przepisów służbowych.

Czas dokonywania czynności.

§ 46. Czynności postępowania karnego nie cierpiące zwłoki będą załatwiane także w niedziele i święta.

Dotyczy to także rozprawy głównej, jeżeli jej nieprzerwane prowadzenie w niedzielę lub święto jest wskazane, przesłuchań osób zatrzymanych (art. 168, 169) oraz pilnych doręczeń.

Pozatem stosuje się § 147 reg. og.

Czynności poza siedzibą sądu.

§ 47. Jeżeli czynność sądowa ma być dokonana poza siedzibą lub okręgiem sądu (art. 6 u. s. p., art. 270 k. p. k.) należy w miarę potrzeby porozumieć się uprzednio z władzami (sądami, urzędami gminnemi) miejsca, w których czynność ma być dokonana, w szczególności co do zapewnienia sobie odpowiedniego lokalu.

Zawiadomienie o wszczęciu i ukończeniu postępowania karnego.

§ 53. Zawiadomienia o wszczęciu i ukończeniu postępowania karnego przeciwko osobom, podlegającym publicznej władzy dyscyplinarnej (art. 6), należy kierować do władz publicznych, cywilnych i wojskowych (rządowych, samorządowych, nie wyłączając samorządu zawodowego, jak izby adwokackie, lekarskie i t. p.), uprawnionych do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, zawiadomienia zaś co do wychowańców zakładów naukowych — do przełożonych tych zakładów, zarówno publicznych jak i prywatnych.

§ 54. O wszczęciu i ukończeniu postępowania karnego przeciw oficerom zawodowym w stanie czynnym lub nieczynnym i w stanie spoczynku, oraz przeciw oficerom rezerwy i pospolitego ruszenia tudzież oficerom kontraktowym, należy zawiadomić właściwego przełożonego oficera lub oficerski sąd honorowy (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 sierpnia 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 834).

§ 55. O wszczęciu postępowania karnego przeciw katolickiemu duchownemu lub zakonnikowi należy zawiadomić:

1) urząd wojewódzki, w którego okręgu duchowny ma swą siedzibę urzędową, lub znajduje się klasztor, do którego należy zakonnik.

2) ordynarjusza, któremu duchowny lub zakonnik podlega.

. . . .

§ 56. O wszczęciu i ukończeniu postępowania karnego przeciw duchownym i zakonnikom wyznań: prawosławnego, ewangelickich, staroobrzędowego, mahometańskiego (muzułmańskiego) i karaimskiego należy zawiadomić:

1) właściwy urząd wojewódzki (§ 55 ust. 1 pkt. 1);

2) władze duchowne, stosownie do wyznania:

. . . .

§ 57. O wszczęciu i ukończeniu postępowania karnego przeciw duchownym i zakonnikom wyznań niewymienionych w §§ 55 i 56, tak uznanych jak i nieuznanych, należy zawiadomić tylko właściwy urząd wojewódzki (§ 55 ust. 1 pkt. 1).

§ 59. W razie prawomocnego skazania emeryta, należy natychmiast zawiadomić właściwą izbę skarbową, jeżeli skazanie pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego lub utratę prawa do uposażenia emerytalnego (art. 23 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych — Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 6, poz. 46).

W razie prawomocnego skazania emeryta, pobierającego emeryturę od związku samorządowego, zawiadamia się właściwą władzę samorządową.

§ 62. Przestrzegać nadto należy stosowania przepisów szczególnych, dotyczących zawiadomienia o wszczęciu i ukończeniu postępowania karnego, o zarządzeniach w toku postępowania oraz o przesyłaniu akt właściwej władzy dyscyplinarnej, zwłaszcza w sprawach przeciw funkcjonarjuszom władzy publicznej.

§ 66. W sprawie karnej przeciw katolickiemu duchownemu lub zakonnikowi sąd prześle władzom lub osobom wymienionym w § 55 uwierzytelniony odpis:

1) aktu oskarżenia;

2) wyroku lub postanowienia zamykającego drogę do wydania wyroku wraz z uzasadnieniem;

3) postanowienia o tymczasowem aresztowaniu oraz jego uchyleniu.

Nadto zawiadomić należy, w którem więzieniu aresztowany duchowny lub zakonnik pozostaje, oraz o zmianie więzienia.

§ 67. W sprawach, wymienionych w poprzednim paragrafie, należy na żądanie właściwego wojewody udzielić mu do przejrzenia akt sprawy prawomocnie ukończonej.

Akt sprawy prawomocnie ukończonej należy również na żądanie właściwego ordynarjusza udzielić do przejrzenia jemu lub wyznaczonemu przezeń delegatowi, bądź w sądzie, bądź w urzędzie prokuratorskim lub wojewódzkim. Jeżeli siedziba ordynarjusza nie znajduje się w siedzibie sądu, należy akta przesłać w tym celu do sądu, urzędu prokuratorskiego lub wojewódzkiego, właściwego dla siedziby ordynarjusza.

§ 68. Przepis ustępu pierwszego poprzedniego paragrafu stosuje się również w sprawach karnych przeciw duchownym i zakonnikom wyznań wymienionych w § 56 i 57.

Odstąpienie od oskarżenia.

§ 79. Jeżeli oskarżyciel publiczny wniósł akt oskarżenia odpowiadający art. 279 i 280 lub uzupełniony w myśl art. 284, a potem odstąpił od oskarżenia (art 59), sąd rozważy, czy odstąpienie to jest dostatecznie uzasadnione ze względów prawnych lub faktycznych, zwłaszcza zaś ze względu na brak dostatecznych poszlak.

To samo stosuje się w razie odstąpienia od oskarżenia oskarżyciela posiłkowego (art. 72).

W razie odmowy umorzenia postępowania, dalsze postępowanie toczyć się będzie tak, jakby odstąpienie od oskarżenia nie nastąpiło.

Postępowanie z osobami pozbawionemi wolności i z oskarżonymi.

§ 97. Osoby konwojujące służbowo pozbawionych wolności nie powinny oddalać się w żadnym wypadku od konwojowanego.

Konwojent ma być obecny w tym samym pokoju, w którym odbywa się przesłuchanie konwojowanego.

Sędzia może jednak zarządzić, aby konwojent pozostał przed wejściem do pokoju, w którym odbywa się przesłuchanie, jeżeli to nie sprzeciwia się obowiązkom służbowym konwojenta i nie zachodzi obawa ucieczki konwojowanego lub gwałtu z jego strony.

Listy gończe.

§ 104. List gończy przesłać należy do ogłoszenia redakcji Gazety Śledczej w Warszawie (Główna Komenda Policji Państwowej — Centrala służby śledczej — dla redakcji Gazety Śledczej).

W miarę potrzeby listy gończe rozesłać należy także innym władzom i organom, w szczególności sądom i urzędom gminnym celem ogłoszenia przez przybicie na tablicy i rozplakatowania lub rozpowszechnienia w sposób inny, przyjęty zwyczajem miejscowym.

§ 107. Odwołanie listu gończego należy podać do wiadomości władz i organów, którym przesłano list gończy lub zawiadomienie o nim, ogłosić w Gazecie Śledczej, a w miarę potrzeby i w innych pismach.

Wezwania, zawiadomienia, doręczenia, przymusowe sprowadzenie.

§ 109. Gdy niema obawy, że przymusowe sprowadzenie napotka na poważniejszy opór, należy sprowadzenie polecić o ile możności organom gminnym lub woźnym sądowym (art. 44 przep. wprow. k. p. k.). Skazanych sprowadza do odbycia kary pozbawienia wolności policja państwowa.

Czynności związane z dowodami.

§ 134. Zwracając się o zwolnienie urzędnika lub wojskowego z obowiązku tajemnicy (art. 103 § 3), należy o ile możności dokładnie przedstawić, jakie okoliczności mają być objęte zeznaniem.

§ 137. Funkcjonarjusz policji państwowej składa przysięgę w postawie zasadniczej (na baczność) przy broni bocznej. Czapkę trzyma w lewej ręce, daszkiem do przodu, zdjąwszy z prawej ręki rękawiczkę.

Jeżeli funkcjonarjusz policji państwowej zmuszony jest zjawić się w sądzie z długą bronią palną, bierze broń w czasie przysięgi na lewe przedramię, jak „na pas broń".

§ 144. Zwracając się do urzędu o wydanie dokumentu (art. 155), należy dokładnie go określić oraz podać w krótkości, w jakiej sprawie i do stwierdzenia jakich okoliczności dokument ma służyć.

Sprzedaż zatrzymanych przedmiotów.

§ 145. Zlecając zarządowi gminnemu lub policji sprzedaż przedmiotów ulegających szybkiemu zepsuciu lub zniszczeniu (art. 163 § 2), sąd może ograniczyć się do zarządzenia, aby sprzedaży dokonano przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów o publicznych przetargach administracyjnych, albo też polecić przeprowadzenie przetargu publicznego w sposób przez sąd określony.

O miejscu i czasie przetargu należy zawczasu ogłosić publicznie.

§ 146. Pieniądze uzyskane z przetargu należy wpłacić do kasy sądowej, jako sumę depozytową.

Rozprawa.

§ 156. Zawiadomienie o rozprawie w sądzie grodzkim należy kierować w zasadzie do policji państwowej [art. 56 § 1 lit. a)], mianowicie do komendy powiatowej w siedzibie sądu grodzkiego, a jeżeli w siedzibie sądu grodzkiego niema komendy powiatowej — do posterunku (komisarjatu) policji państwowej w siedzibie sądu.

§ 157. W miastach, gdzie jest kilka komisarjatów policji państwowej, należy zawiadomienie o rozprawie kierować do tego komisarjatu, który złożył akt oskarżenia.

Jeżeli akt oskarżenia złożył komisarjat lub posterunek zamiejscowy, zawiadomienie o rozprawie kierować należy do tego komisarjatu, w którego okręgu znajduje się sąd grodzki.

§ 158. Gdy akt oskarżenia wniósł inny organ administracji [art. 56 § 1 lit. b)], należy jemu przesłać zawiadomienie o rozprawie; nie wyłącza to możności popierania oskarżenia na rozprawie przez policję państwową, zamiast lub obok organu administracji.

§ 159. Paragrafy 156, 157 i 158 mają odpowiednie zastosowanie do zawiadamiania policji państwowej i innych organów administracji, które wprawdzie nie wniosły aktu oskarżenia, lecz w danej sprawie przeprowadzały dochodzenie, poczem prokurator wniósł akt oskarżenia do sądu grodzkiego, nie zastrzegając sobie popierania oskarżenia (art. 56 § 2 k. p. k. i § 155 niniejszego regulaminu).

§ 160. Jeżeli przy sądzie grodzkim jest ustanowiony podprokurator okręgowy (art. 233 § 2 u. s. p.) lub rzecznik prokuratury (art. 281 u. s. p.), zawiadomienie o rozprawie przesłać należy jedynie tym przedstawicielom prokuratury (art. 56 § 2). Nadto należy zawiadomić prokuratora, który zastrzegł sobie popieranie oskarżenia (§ 155).

Wykonanie orzeczeń.

§ 168. Jeżeli kara pozbawienia wolności nie przewyższa trzech miesięcy, skazanego pozostającego na wolności należy wezwać, aby w zakreślonym terminie stawił się w wyznaczo-

nem więzieniu. Odpis wezwania należy przesłać zarządowi więzienia z poleceniem zawiadomienia sądu o dniu rozpoczęcia kary przez skazanego oraz o dniu mającego nastąpić zwolnienia. Sąd sprawdzi, czy czas trwania kary obliczono należycie. Skazanego, który nie zastosuje się do wezwania, sąd poleci sprowadzić do więzienia przez policję państwową.

Jeżeli kara pozbawienia wolności przewyższa trzy miesiące, sąd może — stosownie do uznania — postąpić w myśl ustępu poprzedniego lub polecić bezzwłoczne sprowadzenie skazanego do więzienia przez policję państwową.

Sąd winien, bez uprzedniego wezwania, zarządzić sprowadzenie skazanego do więzienia, gdy zachodzi obawa, że uchyli się od wykonania kary.

§ 169. W razie zawiadomienia przez zarząd więzienia, że skazany nie stawił się w terminie celem odbycia kary, sędzia zarządzi przymusowe sprowadzenie skazanego.

§ 178. Z przedmiotami, które z powodu prawomocnego orzeczenia konfiskaty przypadają na rzecz Skarbu Państwa (art. 4 przep. wprow. k. p. k.), sąd grodzki postąpi w sposób wskazany w następujących paragrafach.

§ 184. Broń wojskowa i inne przedmioty uzbrojenia wojskowego oraz wszelki sprzęt wojskowy przekazuje się władzy wojskowej.

Broń i amunicję innego rodzaju odsyła się do powiatowej władzy administracji ogólnej.

§ 185. Przedmioty, mogące mieć znaczenie przy szkoleniu w służbie śledczej organów bezpieczeństwa publicznego, należy przekazać Głównej Komendzie Policji Państwowej i wydać wydelegowanym w tym celu funkcjonarjuszom policyjnym, o ile przedmiotów tych nie należy na zasadzie przepisów szczególnych przekazać innym władzom.

§ 188. Przedmioty skonfiskowane, do których nie mają zastosowania przepisy poprzednie, w szczególności także skonfiskowane kosztowności należy sprzedać przez przetarg publiczny za pośrednictwem organu egzekucyjnego sądowego lub innej władzy

Przedmioty wartości do 20 złotych można sprzedać także z wolnej ręki, w miarę potrzeby po uprzedniem oszacowaniu przez biegłego.

Przedmioty, do których nabycia potrzebne jest zezwolenie władzy, można sprzedać jedynie osobom, które okażą odpowiednie zezwolenie.

§ 189. Gotówkę uzyskaną ze sprzedaży zarządzonej przez sąd, należy wpłacić do kasy sądowej.

Rozdział III.

Biurowość i sekretarjaty.

Forma orzeczeń, zarządzeń, poleceń i pism.

§ 193. Zarządzenia (art. 45 § 2) zapadłe poza rozprawą wydaje prezes, należy uwidocznić w aktach w formie krótkiej dekretacji.

Przepis powyższy stosuje się również w postępowaniu przed sądem grodzkim w tych samych wypadkach, w jakich w postępowaniu przed sądem okręgowym prezes wydaje zarządzenia poza rozprawą.

§ 200. Protokuły i inne pisma, przeznaczone dla osób prywatnych, władz lub do akt, należy pisać atramentem lub sporządzać sposobem mechanicznym (maszyna do pisania, powielacz i t. p.).

Wezwania i dowody doręczenia, notatki i pisma mniejszej doniosłości można sporządzać ołówkiem kopjowym (chemicznym) i przez kalkę.

§ 202. Podpisy uskuteczniać należy atramentem własnoręcznie, a nie przez użycie stempla lub drogą mechaniczną.

§ 203. Sporządzając wezwania (art. 195) lub uwierzytelniając odpisy (art. 210), można uskutecznić podpis ołówkiem kopjowym (chemicznym i przez kalkę).

To samo dotyczy pism wymienionych w § 209.

Czynności sekretarjatu.

§ 209. Porozumiewanie się pisemne sekretarjatów różnych sądów oraz sekretarjatów sądowych z sekretarjatami innych władz odbywa się na polecenie sędziego (§ 204 reg. og.). Odnośne pismo sporządza i podpisuje kierownik sekretarjatu.

W ten sam sposób porozumiewać się można z wójtami i sołtysami.

§ 210. Przepis poprzedniego paragrafu stosuje się również w wypadku, gdy sędzia w formie krótkiej dekretacji wydał zarządzenie (§ 193 ust. 1) z poleceniem zawiadomienia o niem osób interesowanych lub uskutecznienia innej czynności.

§ 215. Sekretarjat:

1) sporządza i podpisuje wezwania i zawiadomienia, o ile sędzia nie zastrzegł sobie podpisu (art. 195); dotyczy to w szczególności zawiadomień, przewidzianych w art. 253 § 1 i 3 (268 § 2, 345, 442 i 446), 472 (482 § 2) k. p. k. oraz w §§ 7, 11, 88 ust. 2, 121—124, 177 210, 226 niniejszego regulaminu;

2) zwraca się do władz wojskowych o doręczenie (§§ 97—99), o ile sędzia nie zastrzegł sobie podpisu odezwy.

3) uwierzytelnia odpisy (art. 50, 210);

4) udziela stronom pisemnych informacyj, o ile nadesłano znaczki pocztowe na odpowiedź, a w wypadkach wyjątkowych — na koszt Skarbu Państwa,

5) wydaje stosownie do przepisów art. 210—215 wierzytelne odpisy, tudzież za zezwoleniem sędziego — zaświadczenia z akt oraz z ksiąg;

6) zwraca się do właściwych urzędów o nadesłanie danych, odnoszących się do poprzed-

nich ukarań oskarżonego, oraz — w sprawach nieletnich — o nadesłanie metryki urodzenia; w sprawach, należących w pierwszej instancji do właściwości sądów grodzkich, oraz w sprawach karno-administracyjnych i karnych skarbowych, sekretarjat zwraca się o te dane tylko na polecenie sędziego.

§ 218. Urzędnik sekretarjatu, który podpisuje pismo wychodzące z sądu, zaznacza obok podpisu swoje stanowisko urzędowe.

§ 219. Sekretarjat wyciska pieczęć urzędową (§§ 306, 312 reg. og.):

1) na uwierzytelnionych odpisach wyroków;

2) na uwierzytelnionych odpisach postanowień, protokułów i innych pism, wydawanych na zasadzie art. 210 — 215 tudzież na zaświadczeniach wydawanych z akt oraz z ksiąg;

3) o ile nagłość czynności nie stoi na przeszkodzie—na odpisach postanowień dostawienia (art. 208), aresztowania, rewizji, zatwierdzenia rewizji oraz postanowień przewidzianych w art. 153, 158—160;

4) o ile nagłość czynności nie stoi na przeszkodzie—na poleceniach do urzędów, policji i innych organów wykonawczych co do wykonania postanowień wymienionych w punkcie 3);

5) na polecenie sędziego — także na innych pismach szczególnie ważnych.

Pozatem stosuje się § 312 reg. og.

§ 220. Na każdem wezwaniu oraz piśmie wysyłanem w sprawie aresztowanego sekretarjat wyciśnie stempel „aresztowany".

Wezwania i pisma w sprawach niecierpiących zwłoki należy oznaczyć stemplem „pilne".

Pisma tajne lub poufne należy oznaczyć odpowiednim stemplem („tajne", „poufne"), wyciśniętym na piśmie oraz na zamkniętej kopercie.

W braku stempli oznaczenia powyższe uskutecznia się kolorowym atramentem lub ołówkiem.

Księgi.

§ 277. Sądy prowadzą następujące repertorja według załączonych wzorów:

1) „K" — repertorjum spraw karnych, w których wniesiono akt oskarżenia do sądu okręgowego;

2) „Kad" — repertorjum spraw karno-administracyjnych, w których zgłoszono żądanie skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego (art. 618 § 1);

3) „Ks" — repertorjum spraw karnych skarbowych, w których wniesiono akt oskarżenia do wydziału karnego skarbowego;

4) „Kg" — repertorjum spraw karnych, w których wniesiono akt oskarżenia do sądu grodzkiego;

5) „S" — repertorjum śledztw, prowadzonych przez sędziego śledczego lub sąd grodzki (art. 258 § 2);

6) „Pr" — repertorjum wniosków, złożonych sądowi okręgowemu o zatwierdzenie zajęcia w sprawach prasowych;

. . . .

Rozdział IV.

Przepisy przechodnie i końcowe.

§ 351. Przez wyrażenie ogólne „prokurator" rozumie się także rzeczników urzędu prokuratorskiego (art. 281 u. s. p.).

---

z 21 czerwca Nr. 43. Rok 1929

Poz. 353. Ustawa z dnia 19 grudnia 1928 r. w sprawie ratyfikacji konwencji, dotyczącej nadzoru nad handlem międzynarodowym bronią, amunicją i sprzętem wojennym, deklaracji, dotyczącej terytorjum Ifni, protokółu podpisania i aktu końcowego konferencji nadzoru nad handlem międzynarodowym bronią, amunicją i sprzętem wojennym, podpisanych w Genewie dnia 17 czerwca 1925 r.

Poz. 354. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 maja 1929 r. o rozszerzeniu granic miasta Brześcia n/Bugiem w powiecie brzeskim, województwie poleskiem.

Poz. 355. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 marca 1929 r. w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania religji prawosławnej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych.

Poz. 356. Rozporządzenie Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 29 kwietnia 1929 r. o uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 23 lutego 1929 roku w sprawie zwrotu ceł przy wywozie cjanków, żelazocjanków, błękitów oraz ługu potasowego.

Poz. 357. Rozporządzenie Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 15 maja 1929 r. o ulgach celnych.

Poz. 358. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej z dnia 2 maja 1929 r. o współdziałaniu organów policji państwowej z opiekunami społecznymi.

Na podstawie art. 9 ust. trzeci rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6-go marca 1928 r. o opiekunach społecznych i o komisjach opieki społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 267) zarządza się co następuje:

§ 1. Organa policji państwowej bezpośrednio zawiadamiają właściwego opiekuna społecznego o każdym wypadku, wymagającym natychmiastowego roztoczenia opieki społecznej.

§ 2. Na żądanie opiekuna społecznego organa policji państwowej obowiązane są udzielić mu pomocy w odprowadzeniu osoby, potrzebującej natychmiastowej opieki, a znajdującej się w miejscu publicznem, do miejsca, gdzie opieka ta ma być udzielona.

§ 3. W razie czynnego oporu lub utrudniania opiekunowi społecznemu spełnienia jego obowiązków, organa policji państwowej na żądanie opiekuna społecznego obowiązane są udzielić mu pomocy, usuwając przeszkody, uniemożliwiające wykonywanie jego czynności, niezależnie od sporządzenia protokółu za opór władzy.

§ 4. Organa policji państwowej udzielać będą opiekunom społecznym, na podstawie danych znajdujących się w posiadaniu policji państwowej, informacyj o osobach, będących przedmiotem opieki społecznej.

§ 5. W razie zatrzymania żebraka lub włóczęgi, co do którego policji wiadomo, że znajduje się pod opieką opiekuna społecznego w myśl art. 15 ustęp drugi i art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 823), policja państwowa zawiadamia o fakcie zatrzymania właściwego opiekuna społecznego.

§ 6. Organa policji państwowej w razie żądania ze strony opiekuna społecznego udzielenia mu pomocy mogą żądać okazania legitymacji opiekuna.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie dwóch tygodni od dnia ogłoszenia.

Poz. 359. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 maja 1929 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Dziembrów w powiecie szczuczyńskim, województwie nowogrodzkiem.

Poz. 360. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 czerwca 1929 r. o wyłączeniu przysiółków Bucze i Zagrody z gminy wiejskiej Mokrzyska, w powiecie brzeskim, województwie krakowskiem i utworzeniu z nich gminy wiejskiej pod nazwą Bucze, w tymże powiecie i województwie.

Poz. 361. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Skarbu i Rolnictwa z dnia 14 czerwca 1929 r. o zniesieniu ograniczeń przemiału pszenicy.

Na podstawie art. 1 p. a) i art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527) zarządza się co następuje:

§ 1. Znosi sie zakaz przemiału pszenicy na mąkę gatunków wyższych (jaśniejszą) aniżeli 65-procentowego przemiału jak również zakaz używania takich gatunków mąki pszennej w zakładach przemysłowych do przerobu i wszelkiego rodzaju wypieku.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z dniem tym tracą moc obowiązującą postanowienia rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 grudnia 1928 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Skarbu i Rolnictwa o przemiale pszenicy i żyta (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 882) sprzeczne z rozporządzeniem niniejszem.

Poz. 362. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 czerwca 1929 r. o włączeniu gminy Tarnogóry do okręgu sądu grodzkiego w Krasnymstawie.

Poz. 363. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 czerwca 1929 r. o ustaleniu siedzib i okręgów sądów grodzkich w powiecie rohatyńskim, w okręgu sądu okręgowego w Brzeżanach.

Poz. 364. Oświadczenie Rządowe z dnia 7 maja 1929 r. w sprawie wypowiedzenia przez Republikę Liberji międzynarodowej konwencji dotyczącej ochrony utworów literackich i artystycznych, podpisanej w Bernie 9 września 1886 r., a przejrzanej w Berlinie 13 listopada 1908 roku.

Poz. 365. Oświadczenie Rządowe z dnia 11 maja 1929 roku w sprawie ratyfikacji przez Szwajcarję konwencji międzynarodowej, dotyczącej opium, podpisanej w Genewie dnia 19 lutego 1925 roku.

z 25 czerwca Nr. 44 Rok 1929

Poz. 366. Konwencja w sprawie polskich robotników rolnych, podpisana w Warszawie, dnia 24 listopada 1927 r. (Zatwierdzona uchwałą Rady Ministrów z dnia 24 lutego 1928 r.)

Poz. 367. Oświadczenie rządowe z dnia 6 czerwca 1929 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych: 1. Konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką w sprawie polskich robotników rolnych, wraz z Protokółem końcowym. 2. Porozumienia w sprawie rekrutacji, pośredniczenia i kontraktowania, jako też przejazdu polskich sezonowych robotników rolnych, i 3. Porozumienia w sprawie polskich robotników rolnych, którzy przybyli do Niemiec przed 31 grudnia 1925 roku i tamże pozostali, podpisanych w Warszawie dnia 24 listopada 1927 roku.

Poz. 368. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15 maja 1929 r. w sprawie opustu od cen, oznaczonych w taksie aptekarskiej za lekarstwa, wydawane na koszt kas chorych i wydawania tych lekarstw.

Poz. 369. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15 czerwca 1929 r. w sprawie zmiany zakresu terytorjalnego działania okręgowych urzędów ubezpieczeń z siedzibą w Warszawie i Lwowie.

Poz. 370. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 21 czerwca 1929 r. w sprawie uzupełnienia taryfy pocztowej.

Poz. 371. Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1929 r. o sprostowaniu omyłek w wykazie nieruchomych majątków państwowych, przeznaczonych do sprzedaży, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o sprzedaży niektórych nieruchomych majątków państwowych.

z 27 czerwca Nr. 45 Rok 1929

Poz. 372. Traktat Ekstradycyjny między Rzecząpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonemi Ameryki, podpisany w Warszawie dnia 22 listopada 1927 roku. (Ratyfikowany zgodnie z ustawą dnia 8 marca 1929 roku — Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 230).

Poz. 373. Oświadczenie rządowe z dnia 7 czerwca 1929 roku w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Traktatu Ekstradycyjnego między Rzecząpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonemi Ameryki, podpisanego w Warszawie dn. 22 listopada 1927 roku.

Poz. 374. Polsko-Niemiecki Układ w sprawie używania i utrzymywania Głębokiej Sztolni Fryderyka, podpisany w Berlinie, dnia 7 grudnia 1927 r. (Zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z dn. 2 kwietnia 1928 r.)

Poz. 375. Oświadczenie Rządowe z dnia 7 czerwca 1929 r. w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Polsko-Niemieckiego Układu w sprawie używania i utrzymywania Głębokiej Sztolni Fryderyka, podpisanego w Berlinie, dnia 7 grudnia 1927 roku.

Poz. 376. Rozporządzenie Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Skarbu i Robót Publicznych z dnia 21 maja 1929 r. w sprawie wykonania Układu pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką, dotyczącego wspólnej administracji wału w dolinie Kwidzyńskiej.

Poz. 377. Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 4 maja 1929 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu i Rolnictwa w sprawie zmian w rozporządzeniu z dnia 27 czerwca 1927 r. o postępowaniu przy ustalaniu wniosków co do wysokości wynagrodzenia za przymusowo wykupywane majątki (Dz. U. R. P. Nr. 70 poz. 616).

Poz. 378. Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 14 czerwca 1929 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Urzędu Ziemskiego w Szczuczynie.

Poz. 379. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 czerwca 1929 r. o zmianie okręgu sądu grodzkiego w Białowieży w okręgu sądu okręgowego w Białymstoku.

Poz. 380. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 czerwca 1929 r. o ustaleniu okręgów sądów grodzkich w Brodnicy, Golubiu, Toruniu i Wąbrzeźnie oraz siedziby i okręgu sądu grodzkiego w Kowalewie.

Poz. 381. Oświadczenie Rządowe z dnia 29 maja 1929 r. w sprawie rozciągnięcia postanowień Traktatu Handlowego i Nawigacyjnego pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Zjednoczonem Królestwem Wielkiej Brytanji i Irlandji, podpisanego w Warszawie dnia 26 listopada 1923 roku, na Brytyjskie Borneo Północne.

---

z 28 czerwca Nr. 46 Rok 1929

Poz. 382. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1929 r. Regulamin urzędowania prokuratur sądów apelacyjnych i okręgowych.*)

Na podstawie art. 231 ust. 2, 232 i 298 prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93) oraz art. 651 kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313) zarządzam co następuje:

Część ogólna.

Przepisy wstępne.

§ 6. Przez wyrażenie ogólne „prokurator", użyte w niniejszym regulaminie, rozumie się prokuratorów, wiceprokuratorów i podprokuratorów.

Przepisy dotyczące podprokuratorów mają odpowiednie zastosowanie do asesorów sądowych wyznaczonych do urzędu prokuratorskiego (art. 260 § 2 u. s. p.).

Zadania prokuratora.

§ 8. Prokurator jest organem władzy państwowej, stojącym na straży ustaw i powołanym do ścigania przestępstw.

---

*) w wyjątkach.

§ 13. Jeżeli władza administracyjna lub inna władza, powołana do współdziałania, odmawia wykonania żądania prokuratora, usprawiedliwionego przepisem prawa, lub z wykonaniem zwleka, prokurator zawiadamia o tem przełożonego prokuratury, który stara się o usunięcie przeszkód bezpośrednio, a w razie potrzeby za pośrednictwem swych władz przełożonych. Kierownicy oddziałów zamiejscowych, zamiejscowi wiceprokuratorzy i podprokuratorzy rejonowi oraz podprokuratorzy okręgowi przy sądach grodzkich mają zwracać się w tych wypadkach tylko do władz pierwszej instancji bezpośrednio. Do władz centralnych należy się zwracać zawsze w drodze służbowej przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

. . . .

Zasady urządzenia wewnętrznego.

§ 19. Ministrowi Sprawiedliwości, jako Naczelnemu Prokuratorowi podlegli są prokuratorzy wszystkich stopni, bezpośrednio zaś podlegają mu: Pierwszy Prokurstor Sądu Najwyższego i prokuratorzy sądów apelacyjnych.

Podsekretarz Stanu władny jest zastępować Ministra Sprawiedliwości w zakresie jego czynności jako Naczelnego Prokuratora.

§ 20. Przy Ministrze Sprawiedliwości, jako Naczelnym Prokuratorze, czynny jest Nadzór prokuratorski, w skład którego wchodzą powołani przez ministra prokuratorzy.

§ 21 Nadzór Prokuratorski jest organem Ministra Sprawiedliwości, jako Naczelnego Prokuratora, powołanym do wykonywania jego zleceń w zakresie kierownictwa prokuraturą i nadzoru nad jej działalnością.

§ 28. Prokuratorowi nie wolno należeć do stronnictw politycznych.

§ 29. Prokurator winien unikać wszelkich wystąpień, choćby tylko przejściowych czy jednorazowych, któreby mogły uchodzić za wyraz jego politycznych zapatrywań.

Podział czynności.

§ 37. Prokurator okręgowy zarządza podział okręgu sądu okręgowego na rejony prokuratorskie na zasadach terytorjalnych według okręgów sądów grodzkich, gmin, posterunków i komisarjatów Policji Państwowej i t. p., z uwzględnieniem terytorjalnego podziału czynności między sędziów śledczych i przydziela je podległym prokuratorom.

§ 38. Każdy rejon prokuratorski oznaczony jest cyfrą rzymską, która winna być uwidocznioną na aktach, pismach i t. p. prokuratora, prowadzącego dany rejon.

§ 39. Prokurator może poruczyć poszczególne sprawy lub pewien rodzaj spraw, niezależnie od podziału terytorjalnego, jednemu lub kilku podległym prokuratorom (sprawy szpiegowskie — polityczne — prasowe — karne — skarbowe i t. p.), do których w tym wypadku stosują się przepisy, dotyczące prokuratorów rejonowych.

Załatwianie czynności na piśmie.

B. w prokuraturze sądu okręgowego.

§ 44. Prokurator okręgowy lub ustanowiony zastępca obowiązany jest podpisywać własnoręcznie pisma wychodzące z prokuratury sądu okręgowego z przeznaczeniem do władz centralnych, władz zagranicznych, do prokuratora apelacyjnego, kierowników sądów, z wyjątkiem grodzkich — wojewody, kierowników innych władz państwowych II instancji, oraz władz wojskowych (z wyjątkiem powiatowych komend uzupełniających), wreszcie do djecezjalnych władz kościelnych.

. . . .

§ 46. Prokuratorzy rejonowi podpisują własnoręcznie wszelkie pisma, niewymagające podpisu prokuratora okręgowego.

. . . .

Tryb i forma komunikowania się.

§ 54. Prokurator komunikuje się z sądami i innemi władzami bezpośrednio z uwzględnieniem przepisów §§ 43 — 44 oraz 46 — 51.

Korespodencja z Ministerstwem Sprawiedliwości, władzami centralnemi i władzami zagranicznemi odbywa się za pośrednictwem władz przełożonych, o ile szczególne przepisy inaczej nie stanowią.

Prokuratorzy w sprawach należących do kompetencji naczelnego prokuratora komunikują się wyłącznie z Ministrem Sprawiedliwości.

§ 58. Prokuratorzy równorzędni komunikują się między sobą oraz z sądami, władzami i urzędami administracyjnemi i wojskowemi zapomocą odezw, o ile inna forma komunikowania się nie jest ustawą przewidzianą. W szczególności wnioski pisemne składane sądowi mają formę wypływającą z treści postanowień, które są ich podstawą; inne pisma — formę odezw.

Dochodzenie Policyjne.

§ 111. Prokurator przeprowadza dochodzenie w zasadzie za pośrednictwem policji państwowej.

§ 112. Prokurator po otrzymaniu zawiadomienia o przestępstwie poleca właściwym organom policji państwowej przeprowadzenie dochodzenia celem ustalenia istoty przestępstwa, osoby sprawcy i dowodów winy; może też dodać szczególne polecenia, które uzna za niezbędne.

§ 113. Jeżeli zawiadomienie o przestępstwie pochodzi już od policji, prokurator zleca-

jąc policji przeprowadzenie dochodzenia zwraca jej zapiski, zawierające opis czynności dokonanych celem zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa (art. 241 § 1 i 242), dodając szczegółowe polecenia wskazane stanem sprawy widocznym z zapisków. To samo ma zastosowanie do dodatkowego zawiadomienia policyjnego, zawierającego zapiski, które odnoszą się do dalszych czynności zmierzających ku zabezpieczeniu śladów i dowodów przestępstwa.

§ 114. Prokurator może w toku dochodzenia zlecić policji państwowej dokonanie poszczególnych czynności sądowych.

Polecenie winno zgodnie z art. 20 § 2 przep. wprow. k. p. k. szczegółowo wymieniać te czynności (np. przesłuchać świadków A i B.) lub określać ich zakres (np. przesłuchać wszystkich świadków obecnych przy pobiciu pokrzywdzonego B.) W osobnem poleceniu należy zamieścić inne zarządzenia i wskazówki, a więc co do pierwszeństwa dochodzenia (art. 7 ust. 2 rozp. o P. P. z 6 marca 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 257), w jakim wypadku, w jakim porządku i z zachowaniem jakich środków ostrożności czynności mają być przedsięwzięte, również w miarę potrzeby należy udzielić objaśnień co do trybu postępowania.

Przepis § 104 ust. 2 i 3 ma tu odpowiednie zastosowanie.

Przesłuchanie podejrzanego (art. 251 lit. a) winno być wykonane w zasadzie przez sąd lub prokuratora.

Przesłuchanie świadka pod przysięgą z powodu obawy, że bez przysięgi nie powie prawdy (art. 251 lit. d), można zlecić policji państwowej jedynie w wypadkach niecierpiących zwłoki.

§ 115. Przepisy §§ 106, 107, 110 mają odpowiednie zastosowanie w dochodzeniach prowadzonych przez policję. Osobne przepisy określają sposób przechowania przez policję państwową przedmiotów pomniejszej wartości lub mniejszego dla sprawy znaczenia.

Wykonanie przepisu § 109 należy do prokuratora.

Zawiadomienia wymienione w § 103 należą do prokuratora.

§ 116. W zakresie wydawania policji państwowej poleceń na zasadzie art. 20 przep. wprow. k. p. k. należy baczyć, w jakim stopniu organa policji państwowej danego rejonu są wyszkolone do spełnienia tych zadań. W tym celu wiceprokuratorzy i podprokuratorzy winni zaznajamiać się z kwalifikacjami poszczególnych funkcjonarjuszów policji państwowej na podstawie akt policyjnych dochodzeń, relacji komendantów policji państwowej i osobistego komunikowania się z poszczególnymi funkcjonarjuszami.

§ 117. W miarę potrzeby prokurator udziela komendantom policji państwowej lub poszczególnym funkcjonarjuszom policji państwowej ustnych poleceń zapewniających należyte przeprowadzenie dochodzenia.

§ 118. Prokurator może przeprowadzić dochodzenie za pośrednictwem innych organów policyjnych niż policja państwowa (art. 42 przep. wprow. k. p. k.), jeżeli przestępstwo popełniono w zakresie, w którym do tych organów należy utrzymanie spokoju, bezpieczeństwa lub porządku publicznego albo dochodzenie przestępstw.

Organom tym należy zlecać przeprowadzenie dochodzeń tylko wówczas, gdy istnieje pewność, że są zdolne spełnić należycie poruczone im zadanie; wydanie zleceń na zasadzie art. 20 przep. wprow. k. p. k. nie jest dopuszczalne.

§ 119. W wypadkach przewidzianych w art. 119 i 122 ust. 4 rozporządzenia o policji państwowej kierownik prokuratury (oddziału) zawiadamia o tem w drodze służbowej prokuratora sądu apelacyjnego, przedstawiając szczegółowo fakt uzasadniający wniosek o ukaranie funkcjonarjusza policji państwowej w drodze sądowej. Żądanie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego (art. 117 rozp. o P. P.) może przedstawić prokurator sądu apelacyjnego lub okręgowego. Do ostrzeżenia przewidzianego w art. 117 rozp. o P. P. jest uprawniony także każdy wiceprokurator i podprokurator.

Popieranie oskarżenia na rozprawie w sądzie grodzkim.

§ 138. Prokurator wnosząc akt oskarżenia do sądu grodzkiego może oznajmić, czy zastrzega sobie popieranie oskarżenia przed sądem grodzkim, w zależności od tego, czy uważa za celowe, aby oskarżenie popierał przedstawiciel prokuratury okręgowej, czy tylko wymienione w art. 56 lit. a) i b) organy publicznego oskarżenia (§ 155 reg. kar.).

Brak oświadczenia prokuratora w powyższym kierunku oznacza, że sąd ma zawiadomić o rozprawie policję państwową, a organ administracji (art. 56 § 1 lit. b) wówczas, jeżeli zawiadomienie o przestępstwie pochodzi od tego organu lub organ ten przeprowadził dochodzenie. Jeżeli jednak przy sądzie grodzkim jest ustanowiony podprokurator okręgowy (art. 233 § 2 u. s. p.) lub rzecznik prokuratury (art. 281 u. s. p.) sąd zawiadamia zawsze tylko tych przedstawicieli prokuratury (art. 56 § 2 k. p. k., § 156—160 reg. kar.)

§ 139. W sprawach ważniejszych prokurator udziela policji lub organom administracji poleceń i wskazówek co do popierania oskarżenia w sądzie grodzkim na rozprawie, co do założenia środków odwoławczych i t. p.

Odroczenie i przerwa wykonania kary.

§ 145. Jeżeli prokurator zamierza zezwolić na odroczenie lub przerwę kary pozbawienia wolności, orzeczonej w wymiarze ponad lat trzy, a względy na bezpieczeństwo publiczne okręgu, w którym skazany po zwolnieniu ma

przebywać, przemawiają przeciw udzieleniu pozwolenia, winien przed decyzją, przedstawić sprawę władzy przełożonej.

O wyjaśnienie co do bezpieczeństwa publicznego, winien prokurator—poza wypadkami nagłemi —zwrócić się do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

§ 146. Prokurator przesyła zarządzenie swoje co do przerwy kary naczelnikowi więzienia, z poleceniem wykonania zawiadomienia policji państwowej rejonu, w którym zwolniony ma zamiar zamieszkać.

Uzależniając odroczenie lub przerwę kary od zobowiązania się skazanego do pobytu w oznaczonej miejscowości lub okręgu, prokurator zawiadamia o tem właściwe komendy policji państwowej z poleceniem bezzwłocznego aresztowania skazanego i sprowadzenia go do więzienia w wypadku stwierdzonego naruszenia wspomnianego zobowiązania.

Księgi prokuratorskie.

§ 174. W prokuraturze prowadzi się następujące księgi:

1) „Kp." — repertorjum oskarżeń (wzór) u prokuratora okręgowego;

2) „U" – repertorjum umorzeń (wzór) u prokuratora okręgowego;

3) „Ksp" — repertorjum spraw karnych — skarbowych (wzór) u prokuratora okręgowego;

4) „Prp" — repertorjum spraw prasowych (wzór) u prokuratora okręgowego;

5) „W" — repertorjum wyroków (wzór) u prokuratora okręgowego;

6) „Ds"—repertorjum dochodzeń i śledztw u prokuratora rejonowego;

7) „Kop" — repertorjum karne — ogólne (wzór) u prokuratora apelacyjnego okręgowego i rejonowego;

8) skorowidz poszukiwanych „Sps" u prokuratora okręgowego i „Spd" u rejonowego (jak wzór do § 278 pkt. 2 reg. kar);

9) „Ap"—wykaz aresztowanych w dochodzeniu i śledztwie u prokuratora rejonowego (jak wzór do § 278 pkt. 4 reg. kar);

10) skorowidze (jak wzór do § 278 pkt. 1 reg. kar.);

11) „E"—księga ekspedycyjna (wzór) u prokuratora apelacyjnego, okręgowego, rejonowego;

12) „T", „Pf" —dziennik tajny i dziennik poufny (jak wzór do § 254 reg. og.) u prokuratora apelacyjnego, okręgowego i rejonowego;

13) „R" – księga rozporządzeń u prokuratora apelacyjnego i okręgowego.

§ 181. Do repertorjum „Kop" należy wpisywać korespondencję nie należącą do innych repertorjów, w szczególności także zawiadomienia o przestępstwie skierowane bezpośrednio do prokuratora apelacyjnego lub okręgowego tudzież sprawy karno-administracyjne. Prokurator okręgowy może zarządzić, aby zamiast wpisywania każdej sprawy karno-administracyjnej oddzielnie dokonywano wpisu zbiorowego pod jednym numerem porządkowym wszystkich spraw, które wpłynęły tego samego dnia od tej samej władzy; wówczas w rubryce 4 oznacza się liczbę tych spraw, w rubryce 5 wpisuje oznaczenie „karno-administracyjne", w rubryce 7 treść — bądź załatwienia identycznego dla wszystkich spraw (n. p. przekazano do postępowania uproszczonego) bądź ogólnie „przekazano sądowi i t. p."

§ 183. Do dziennika tajnego należy wpisywać korespondencję, dotyczącą spraw szpiegowskich, politycznych i t. p.—oraz oznaczoną jako „tajną".

Do dziennika poufnego należy wpisywać korespondencję, dotyczącą osób urzędowych—oraz oznaczoną jako „poufną".

Dzienniki tajne i poufne prokuratorów apelacyjnych i okręgowych prowadzą ich sekretarze; podlegli prokuratorzy prowadzą je własnoręcznie.

Pieczęcie urzędowe.

§ 214. Pieczęć wyciska się na wszelkich pismach, mających stanowić dowód lub mogących być dla strony podstawą do podjęcia jakiejkolwiek czynności prawnej, w korespondencji z władzami zagranicznemi, na odpisach aktów oskarżeń oraz o ile nagłość czynności nie stoi na przeszkodzie: na zarządzeniach sprowadzenia (art. 244 § 2), zatrzymania podejrzanego (art. 167), rewizji z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez sąd (art. 150), wstrzymania korespondencji i przesyłek (art. 159), tudzież na poleceniach do urzędów, policji i innych organów wykonawczych co do wykonania powyższych zarządzeń, wreszcie na poleceniach do policji, opartych na art. 20 przep. wprow k. p. k.

Nazwa prokuratur.

§ 217. Prokuratury sądów apelacyjnych i okręgowych przybierają nazwy według siedziby (Prokuratura Sądu Apelacyjnego w . . . . . . Prokuratura Sądu Okręgowego w . . . .)
. . . .

Przepisy przechodnie i końcowe.

§ 222. Przepisy obowiązujące podprokuratorów przy sądach grodzkich mają odpowiednie zastosowanie do rzeczników urzędu prokuratorskiego (art. 281 u. s. p.) Rzecznicy ci władni są komunikować się tylko z sądem grodzkim, przy którym są ustanowieni. Prokuratorzy okręgowi określają w jakim zakresie rzecznik może bezpośrednio komunikować się z innemi władzami. Rzecznicy nie mogą wydawać poleceń organom policyjnym ani zwracać się do władz wojskowych o pomoc zbrojną.

§ 223. Prawa i obowiązki, zastrzeżone w kodeksie postępowania karnego lub w przepisach wprowadzających ten kodeks wyraźnie policji państwowej, nie służą wojewódzkiej policji śląskiej (art. 42 przep. wprow. k. p. k.).

---

z 28 czerwca Nr. 47 Rok 1929

Poz. 383. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 czerwca 1929 r. w sprawie formy zapewnienia w postępowaniu karnem przez świadków, biegłych, tłumaczów i przysięgłych zgodnego z prawem spełnienia ich obowiązku.

Poz. 384. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości i Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 25 czerwca 1929 r. o doręczaniu pism sądowych przez pocztę w sprawach karnych.

Poz. 385. Rozporządzenie Ministrów Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych z dnia 25 czerwca 1929 r. w sprawie doręczania pism sądowych przez policję państwową w sprawach karnych.

Na podstawie art. 45 przepisów wprowadzających kodeks postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 314) zarządza się co następuje:

§ 1. Prócz wypadku przewidzianego w art. 199 kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313) policja państwowa doręcza pisma sądowe w sprawach karnych w następujących wypadkach:

1) jeżeli adresat prowadzi taki tryb życia (agent podróżujący, domokrążca, włóczęga, bezdomny i t. p.), że celem doręczenia do rąk własnych konieczne jest czuwanie nad jego zjawieniem się, w miejscowości, w której znajduje się posterunek lub komisarjat policji państwowej;

2) jeżeli wezwanie do stawienia się usiłowano doręczyć przez inny organ, który stwierdził, że adresat kilkakrotnie uchylał się od doręczenia, a sąd doręczenie do rąk własnych postanowił ponowić;

3) jeżeli funkcjonarjusz policji państwowej obecny w sądzie w charakterze urzędowym lub jako świadek, udaje się z sądu do rejonu posterunku (komisarjatu) lub przez rejon posterunku (komisarjatu), w którym należy doręczyć wezwanie pilne ze względu na zapobieżenie odroczeniu rozprawy głównej lub apelacyjnej;

4) jeżeli sędzia śledczy lub prokurator dokonywa czynności poza budynkiem sądowym, a wezwanie dotyczy osoby, której przesłuchanie bezzwłoczne lub na miejscu czynności sędzia lub prokurator uzna za konieczne;

5) jeżeli sędzia śledczy lub prokurator zarządza odszukanie osoby nieznanej z adresu, z jednoczesnem doręczeniem jej wezwania;

6) jeżeli sędzia śledczy lub prokurator ze względu na cel śledztwa lub dochodzenia, który w razie opóźnienia lub innego sposobu doręczenia byłby udaremniony, zarządza wezwanie oznaczonej osoby do bezzwłocznego stawienia się (lub w ciągu kilku godzin), przewidując na wypadek nieusprawiedliwionego niestawiennictwa bezzwłoczne sprowadzenie przymusowe;

7) jeżeli doręczenie zarządzono w postępowaniu doraźnem.

§ 2. W wypadkach przewidzianych w § 1 pkt 1 i 2 doręczenie przez policję państwową można zarządzić tylko poleceniem pisemnem za zezwoleniem i podpisem kierownika sądu względnie prokuratury (wydziału — oddziału — zamiejscowego).

§ 3. W wypadku przewidzianym w § 1 pkt 3 funkcjonarjusz policji państwowej może bądź doręczyć wezwanie osobiście, bądź celem doręczenia wręczyć je za potwierdzeniem pisemnem policji państwowej danego rejonu (posterunkowi—komisarjatowi), właściwej zaś władzy gminnej tylko wówczas, jeżeli co do doręczenia w porę niema żadnych wątpliwości; wręczenie woźnemu sądowemu sądu grodzkiego jest dopuszczalne, jeżeli nie powstanie stąd zwłoka i doręczenie ma nastąpić w siedzibie sądu grodzkiego.

§ 4. W wypadkach przewidzianych w § 1 pkt 4, 5, 6, 7 dopuszczalne jest pod warunkami art. 206 kodeksu postępowania karnego także ustne wezwanie odnośnej osoby za pośrednictwem funkcjonarjusza policji państwowej.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1929 r. Z dniem tym traci moc obowiązującą w sprawach karnych rozporządzenie Ministrów Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1929 r. w sprawie doręczania pism sądowych przez policję państwową (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 268).

Poz. 386. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 25 czerwca 1929 r. o wykonywaniu egzekucji w sprawach karnych przez organa gminne.

Na podstawie art. 46 § 3 przepisów wprowadzających kodeks postępowania karnego, z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 314) zarządzam co następuje:

§ 1. Organa gminne w okręgach sądów apelacyjnych w Lublinie, Warszawie i Wilnie są obowiązane na polecenie władzy sądowej lub prokuratorskiej do egzekwowania w sprawach karnych grzywien, kar pieniężnych, nawiązek, kosztów postępowania i opłat.

§ 2. Na obszarach sądów apelacyjnych niewymienionych w § 1 przepis tego paragrafu będzie miał zastosowanie w tych gminach, które złożą odpowiednie piśmienne zobowiązanie u naczelnika sądu grodzkiego co do wykonywania egzekucji na polecenie tego sądu, lub także na polecenie prokuratora sądu okręgowego.

Naczelnik sądu grodzkiego zawiadomi o takiem zobowiązaniu prezesa i prokuratora sądu okręgowego.

§ 3. Organa gminne przeprowadzają egzekucję w zakresie i w trybie przewidzianym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342). Na obszarach wskazanych w § 2 organa gminne nie będą stosowały środków przymusowych, przewidzianych w art. 26 ust. 1 lit. d) powyższego rozporządzenia.

W zakresie wykonania egzekucji służą władzom sądowym i prokuratorskim w stosunku do organów gminnych prócz praw przewidzianych w ustawach postępowania karnego, także prawa służące egzekucyjnej władzy administracyjnej na zasadzie powyższego rozporządzenia.

Upomnienie zobowiązanego przewidziane w art. 27 powyższego rozporządzenia może uskutecznić także sąd lub prokurator w zależności od tego, do kogo należy wykonanie orzeczenia. Organ gminny otrzymawszy polecenie egzekucji przeprowadza ją bez poprzedniego upomnienia zobowiązanego, jeżeli z polecenia jest widoczne, że upomnienia dokonał już sąd lub prokurator.

§ 4. Polecenie wykonania egzekucji winno zawierać: oznaczenie sądu lub prokuratora zarządzającego egzekucję, imię, nazwisko i adres zobowiązanego, w danym razie inne okoliczności potrzebne do ustalenia jego tożsamości, oznaczenie tytułu wykonawczego, kwotę egzekwowanej należności w sumie ogólnej z wyszczególnieniem pozycyj na nią się składających (§ 1), wzmiankę czy zobowiązanego już upomniano w myśl art. 27 rozporządzenia o postępowaniu przymusowem w administracji, wreszcie wskazanie władzy (kasy), do które kwotę ściągniętą należy odesłać, wymieniając sąd lub prokuratora, który egzekucję nakazał, i sprawę, której egzekucja dotyczy (wzór).

§ 5. Poza wypadkami, w których egzekucja przez organa gminne jest dopuszczalna, należy przeprowadzić egzekucję według dotychczasowych przepisów (art. 46 § 1 przep. wprow. k. p. k.).

Sąd lub prokurator, zarządzający wykonanie orzeczenia może według tych przepisów spowodować egzekucję także z pominięciem egzekucji przez organa gminne, lub po bezskutecznym wyniku egzekucji przez te organa, jeżeli w powszególnym wypadku uzna to za odpowiednie celem zapewnienia skuteczności egzekucji.

§ 6. Do wynagrodzenia gmin za wykonanie egzekucji w sprawach karnych mają nadal zastosowanie przepisy rozporządzenia z dnia 21 lutego 1929 r. w sprawie wynagrodzenia za wykonanie egzekucji przez organa gminne na polecenie władz sądowych i prokuratorskich (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 121).

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1929 r.

Wzór do § 4 rozp. Min. Spraw
z dnia 25 czerwca 1929 (poz. 386).

Sygn. sprawy:......................

Do
Magistratu
———————— w ....
Urzędu Gminnego

Sąd grodzki—Prokurator sądu okręgowego w.............................poleca na zasadzie art. 46 § 3 przep. wprow. k. p. k. z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 314) i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1929 r. o wykonywaniu egzekucji w sprawach karnych przez organa gminne (Dz. U. R. P. Nr. 47. poz. 386) przeprowadzenie egzekucji przeciwko ....
....
w.................................... na zasadzie wykonalnego wyroku — postanowienia — zarządzenia Sądu okręgowego — grodzkiego w ....
z dnia..................................19......r. sygn. akt...........
..............................w sprawie karnej przeciw ....
....

na sumę łącznie. . .	Zł.	gr. a to tytułem
grzywny	Zł.	gr.
kary pieniężnej . .	Zł.	gr.
nawiązki	Zł.	gr.
kosztów postępowania	Zł.	gr.
opłaty z art. . . .	Zł.	gr.
. . . .	Zł.	gr.
. . . .	Zł.	gr.
Razem .	Zł.	gr.

Zobowiązanego już upomniano — nie upomniano — w myśl art. 27 rozp. o post. przym. w adm. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 36 poz. 342).

Ściągniętą kwotę należy wpłacić do kasy sądu okręgowego — grodzkiego w ....
................., zaznaczając, że przesłaną kwotę ściągnięto na „Polecenie sądu grodzkiego / prokuratora sądu okręgowego z dn. /29 Sygn. sprawy ....; ściągnięto od..
(imię i nazwisko) .... z .... g. potrącono dla gminy...............z...........g."

Blankiet nadawczy na ściągniętą kwotę jest załączony; na odwrotnej jego stronie należy zamieścić wzmiankę powyższej treści.

..............................dnia..............................19...........r.

miejsce pieczęci ....
podpis sędziego — prokuratora.

Poz. 387. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1929 r. w sprawie przekształcenia instytucji opiekunów sądowych na kuratorów nieletnich przy sądach grodzkich i przy sądach dla nieletnich.

Poz. 388. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 18 czerwca 1929 r. o należnościach przysięgłych.

Poz. 389. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 25 czerwca 1929 roku o należnościach świadków, biegłych i tłumaczów w sprawach karnych *).

Na podstawie art. 573 lit. d) i e) kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313) zarządza się co następuje:

Rozdział I.

O należnościach świadków.

§ 1. Świadkowie, zamieszkali poza siedzibą sądu, jeżeli odległość ich miejsca zamieszkania od sądu wynosi najmniej 15 kilometrów, otrzymują zwrot niezbędnych kosztów przejazdu oraz strawne (art. 567 k. p. k.).

Ograniczenie co do odległości, zawarte w ustępie pierwszym, nie ma zastosowania do funkcjonarjuszów państwowych, osób wojskowych i duchownych. (art. 573 lit. e) k. p. k.).

§ 2. Zwrot niezbędnych kosztów przejazdu obejmuje koszty podróży z miejscowości zamieszkania do siedziby sądu oraz koszty podróży powrotnej.

§ 3. Na zwrot niezbędnych kosztów przejazdu składa się:

a) zwrot kosztów przejazdu środkiem masowego transportu (koleje, tramwaje, omnibusy i t. d.) — na kolejach klasą trzecią, w zasadzie pociągiem osobowym, pozatem klasą najniższą;

b) zwrot rzeczywistych kosztów przejazdu pojazdem konnym lub mechanicznym o ile brak środka masowego transportu lub też, jeśli świadek ze względu na wiek, chorobę lub cielesną ułomność środka masowego transportu użyć nie może.

Jeżeli kilku świadków korzystało lub mogło skorzystać z jednego pojazdu konnego lub mechanicznego, należy przyznać każdemu świadkowi część kosztów na niego przypadających.

§ 4. Koszty przejazdu pojazdem konnym lub mechanicznym oznacza się według zwykłych cen miejscowych.

§ 5. Jeżeli zachodzą warunki przyznania kosztów przejazdu, świadek zaś odbył drogę swoim pojazdem, wierzchem lub pieszo, należy mu przyznać koszty przejazdu, jakieby mu się należały w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 6. Strawne należy przyznawać w wysokości od 2 zł. — 10 za każdy dzień, jeśli zaś świadek musiał przenocować w miejscu przesłuchania w wysokości od 3 zł. — 20 zł.

§ 7. Funkcjonarjuszom państwowym w czynnej służbie (art. 1 i art. 102 ustawy z dn. 9 października 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) oraz pozostającym w czynnej służbie sędziom, prokuratorom i wojskowym należy przyznawać koszty podróży i diety dzienne według norm ustanowionych dla podróży służbowych, jeżeli okoliczności, o których zeznawać mają, pozostają w związku z wykonywaniem ich urzędu lub służby.

Jeśli według niniejszego paragrafu osobom, wymienionym w ustępie pierwszym, wezwanym w charakterze świadków, nie należą się koszta podróży i diety dzienne według norm ustanowionych dla podróży służbowych, przyznaje się im wynagrodzenie na ogólnych zasadach.

§ 8. Jeżeli świadek po wezwaniu go z pewnej miejscowości zmieni stałe miejsce zamieszkania i z tego miejsca przybędzie do sądu, należy mu przyznać należności jako przybyłemu z nowej miejscowości.

Tę samą zasadę należy stosować w razie przybycia do sądu osób, wymienionych w § 7, z miejscowości, w której przebywają na urlopie.

§ 9. Jeżeli ta sama osoba będzie przesłuchana w charakterze świadka w kilku sprawach karnych tego samego dnia, natenczas przyznaje się jej należności tylko raz oraz rozdziela je pomiędzy wszystkie te sprawy równomiernie (art. 557 k. p. k.)

Rozdział II.

O należnościach biegłych i tłumaczów.

§ 19. Biegli i tłumacze, prócz wynagrodzenia za pracę, otrzymują pokrycie wydatków niezbędnych do jej wykonania (art. 569 § 1 k. p. k.).

Sąd może zażądać należytego wykazania poniesionych wydatków.

Jeżeli w czynności urzędowej bierze udział kilku biegłych (tłumaczów), pokrycie przewidziane w ustępie pierwszym, następuje w stosunku do poniesionych przez każdego biegłego (tłumacza) wydatków.

§ 21. Strawne i zwrot niezbędnych kosztów przejazdu przyznaje się według postanowień dotyczących należności świadków (§§ 1—9) z temi zmianami, iż ograniczenie co do odległości, zawarte w § 1 ust. 1 nie ma zastosowania, a przepis § 9 ma zastosowanie tylko do kosztów przejazdu i strawnego.

§ 32. Z biegłymi sądowymi i tłumaczami przysięgłymi (art. 268 prawa o ustroju sądów powszechnych) może być zawarty układ co do ryczałtowej opłaty za czynności. Ryczałtowe opłaty powinny być obliczane podług przeciętnej liczby badań i opinij (tłumaczeń) wchodzących w zakres określonej specjalności, a dokonanych w danym okręgu w ciągu ostatnich dwóch lat. Opust ze strony biegłego (tłumacza) nie może wynosić mniej niż 10%.

Układ z biegłymi (tłumaczami) zawiera prezes sądu apelacyjnego. Prezes sądu apelacyjnego może poruczyć zawarcie układu prezesowi sądu okręgowego lub naczelnikowi sądu grodzkiego.

*) w wyjątkach.

§ 33. Funkcjonarjusz państwowy, ustanowiony w tymże charakterze do wykonywania czynności biegłego, ma prawo tylko do zwrotu wydatków, niezbędnych do spełniania pracy (§ 19), oraz do zwrotu kosztów przejazdu i diet w myśl przepisów dotyczących podróży służbowych.

§ 34. Jeżeli funkcjonarjusz państwowy jest ustanowiony do wykonywania czynności biegłego (§ 33) lub też jeśli biegły (tłumacz) pobiera ryczałtowe wynagrodzenie (§ 32), do kosztów postępowania karnego wlicza się także należności, jakie należałoby przyznać biegłemu (tłumaczowi) w myśl ogólnych postanowień niniejszego rozporządzenia lub w myśl szczególnych przepisów (§ 35 ust. 1).

§ 35. Jeżeli dla oznaczenia wynagrodzenia pewnych kategoryj biegłych istnieją szczególne przepisy, należy wspomnianym biegłym przyznawać opłaty w myśl tych przepisów.

Paragraf 33 ma do tych biegłych zastosowanie.

Rozdział III.

O przyznawaniu należności świadków, biegłych i tłumaczów.

§ 37. Świadkowie, biegli i tłumacze powinni zażądać wynagrodzenia niezwłocznie po wykonaniu swego obowiązku, a jeżeli byli wezwani na rozprawę to najpóźniej nazajutrz po jej zamknięciu.

Osoby, które nie zgłosiły żądania w terminie powyższym, tracą prawo do wynagrodzenia, o czem należy je uprzedzić (art. 570 k. p. k.).

§ 38. Sekretarze prowadzący rachunek kosztów postępowania lub sekretarz wyznaczony przez kierownika sądu, przyjmuje od świadków. biegłych i tłumaczów żądanie wypłacenia należności i przedstawia sądowi projekt postanowienia co do należności świadków bez osobnego polecenia, co do należności zaś biegłych i tłumaczów w razie otrzymania polecenia.

Poz. 390. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 25 czerwca 1929 r. o należnościach za konwojowanie osób i rzeczy oraz za przechowanie rzeczy.

Na zasadzie art. 573 lit, b) kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313) zarządza się co następuje:

Rozdział I.

Należności za konwojowanie osób i rzeczy.

§ 1. Funkcjonarjusze państwowi oraz osoby wojskowe, konwojujące osoby i rzeczy do władz wymiaru sprawiedliwości, otrzymują od tych władz należności według przepisów dotyczących podróży służbowych.

§ 2. Przepis § 1 nie ma zastosowania do funkcjonarjuszów policji państwowej w wypadku przewidzianym w art. 13 ust. ost. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 257).

Koszty, poniesione przez policję państwową w wypadku określonym w ustępie pierwszym, wlicza się do kosztów postępowania karnego, o ile zostaną sądowi zgłoszone.

§ 3. Organa gminne, spełniające czynności określone w § 1 (art. 44 przep. wprow. k. p. k.), otrzymują należności według przepisów wymienionych w § 1, a odnoszących się do funkcjonarjuszów państwowych najniższego stopnia.

§ 4. Oprócz należności, przewidzianych w §§ 1 i 3, należy konwojentowi przyznać rzeczywiste koszty poniesione na przewóz osób lub rzeczy.

§ 5. Jeżeli funkcjonarjusz państwowy lub organ gminny spełnił równocześnie wobec tejże samej władzy czynności konwojenta w różnych sprawach karnych, na ten czas przyznaje mu się należności, przewidziane w § 1 względnie w § 3 niniejszego rozporządzenia, tylko raz i rozdziela je pomiędzy wszystkie te sprawy równomiernie (art. 557 k. p. k.).

§ 6. Jeżeli funkcjonarjuszowi państwowemu lub organowi gminnemu służą z tytułu czynności spełnionych tego samego dnia i wobec tejże samej władzy — choćby w różnych sprawach, należności konwojenta i świadka, należy mu przyznać należności tylko według przepisów niniejszego rozporządzenia.

W zakresie rozdziału przyznanej należności ma zastosowanie § 5.

§ 7. Władza, która zarządziła konwojowanie, wypłaca konwojentowi jego należność.

Konwojent może od kierownika najbliższego sądu grodzkiego otrzymać zaliczkę na poczet swej należności. Wypłacenie zaliczki kierownik sądu uwidacznia na poleceniu służbowem i zawiadamia o tem władzę, która zarządziła konwojowanie. Władza ta sprawdza rachunek, ustala należność i wypłaca ją po potrąceniu zaliczki.

Jeżeli jednak konwojowanie stosownie do polecenia wykonano do innej miejscowości, niż siedziba władzy zarządzającej konwojowanie, władza lub organ, do którego konwojent miał się zgłosić, poświadcza mu wykonanie czynności, kierownik zaś sądu grodzkiego, uprawniony do dania zaliczki, (ust. 2) sprawdza rachunek, ustala należność i wypłaca ją.

Wysokość zaliczki może wynosić w wypadku przewidzianym w ustępie 2 kwotę wystarczającą na pokrycie kosztów podróży do miejsca przeznaczenia i diet na czas tej podróży, w wypadku przewidzianym w ustępie 3— kwotę wystarczającą na pokrycie pełnej należności.

O wysokości wypłat władza ustalająca należność zawiadomi sąd właściwy do ustalenia kosztów postępowania (§ 176 reg. kar).

§ 8. Jeżeli świadek, mieszkający w siedzibie sądu lub w miejscowości odległej mniej niż 15 kilometrów od siedziby sądu, musi ze względu na swój wiek, chorobę, lub cielesną ułomność odbyć drogę odpowiednim środkiem transportowym, należy mu przyznać koszty przejazdu według postanowień dotyczących świadków.

Jeżeli świadek w tym wypadku może odbyć drogę tylko w towarzystwie drugiej osoby, należy przyznać koszty przejazdu w myśl ustępu poprzedniego również towarzyszącej mu osobie.

§ 9. Postanowienia §§ 38 — 40, 41 ust. ost. 42, 43 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1929 r. o należnościach świadków, biegłych i tłumaczów (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 389) stosuje się odpowiednio.

Rozdział II.

O należnościach za przechowanie rzeczy.

§ 10. Jeżeli zwierzę oddano na przechowanie osobie godnej zaufania (art. 163 § 1 k. p. k.), natenczas pożytki otrzymywane ze zwierzęcia stanowią w zasadzie wynagrodzenie za jego przechowanie.

Jeśliby ze zwierzęcia nie można było otrzymywać pożytków lub też jeśliby wartość ich nie pokrywała kosztów utrzymania zwierzęcia, natenczas przyznać należy wynagrodzenie za utrzymanie według zwykłych cen miejscowych.

§ 11. Jeżeliby koszta utrzymania zwierzęcia, przyznawane według § 10 ust. 2, przewyższały jego wartość, natenczas należy zarządzić sprzedaż zwierzęcia według przepisu art. 163 § 2 k. p. k.

§ 12. Jeżeli rzeczy oddano na przechowanie do magazynów pozostających w zarządzie państwowym lub samorządowym albo w zarządzie przedsiębiostwa państwowego lub samorządowego albo też osobom trudniącym się zawodowo przechowywaniem rzeczy (domy składowe), natenczas za przechowanie rzeczy opłaca się należność według obowiązujących taryf, a w ich braku — według zwykłych cen miejscowych.

§ 13. Należność za sądowe przechowanie rzeczy lub za przechowanie rzeczy u godnych zaufania osób innych, niż wymienione w § 12, ustala się w braku szczególnych taryf za jednomiesięczne przechowywanie poszczególnego przedmiotu w wysokości do 10 zł. stosownie do objętości, jakości i wartości przedmiotu oraz ryzyka połączonego z przechowaniem. Część miesiąca powyżej dni 15 liczy się za cały miesiąc, część miesiąca poniżej 15 dni za pół miesiąca; atoli czasu krótszego niż 15 dni nie uwzględnia się, jeśli przechowanie trwało przez okres dłuższy niż miesiąc.

W wypadkach szczególnych sąd może przyznać należność w wysokości stosownej lub odpowiadającej zwyczajowi miejscowemu, zgodnie z umową zawartą przez kierownika sądu.

§ 14. Przepisy §§ 38 — 40 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1929 r. o należnościach świadków, biegłych i tłumaczów (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 389) stosuje się odpowiednio.

§ 15. Przepisy niniejszego rozdziału mają odpowiednie zastosowanie, gdy rzecz przechowana pozostaje w rozporządzeniu prokuratora. Do wypłaty należności ma odpowiednie zastosowanie przepis § 43 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1929 r. o należnościach świadków, biegłych i tłumaczów (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 389).

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1929 r.

Poz. 391. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1929 r. dotyczące taksy za doręczanie wezwań i innych pism sądowych w sprawach karnych.

Poz. 392. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1929 r. o opłatach za odpisy z akt sądowych w sprawach karnych.

Poz. 393. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1929 r. w sprawie kosztów utrzymania w więzieniach osób tymczasowo aresztowanych i osób skazanych.

Na zasadzie art. 573 lit. c) kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313) zarządzam co następuje:

§ 1. Koszty utrzymania, obejmujące wydatki na żywność, opał, światło, odzież, bieliznę i leczenie, będą oznaczane kwotą ogólną, przypadającą dziennie na jednego pozbawionego wolności, w zasadzie na cały rok budżetowy jednolicie we wszystkich więzieniach Państwa. W kwocie ogólnej kosztów utrzymania wykazuje się osobno kwotę przypadającą za wyżywienie.

W razie większych zmian w kosztach powyżej wymienionych oznaczenie ich może nastąpić także w ciągu roku.

Oznaczenie może nastąpić dla poszczególnych okręgów apelacyjnych lub wyjątkowo dla poszczególnych więzień, jeżeli na poszczególnych obszarach istnieją znaczne różnice tych kosztów.

§ 2. Nadzwyczajne koszty leczenia pozbawionego wolności można niezależnie od ogólnych kosztów ustalonych na zasadzie § 1, policzyć w wysokości rzeczywiście poniesionej.

§ 3. Kosztów wyżywienia nie liczy się, jeżeli pozbawiony wolności odżywia się na koszt własny (art. 37 rozporządzenia w sprawie organizacji więziennictwa).

§ 4. Do kosztów utrzymania nie liczy się kosztów transportu zarządzonego ze względów administracyjnych z jednego więzienia do innego więzienia.

§ 5. Koszty tymczasowego aresztu zarząd więzienia obowiązany jest obliczyć natychmiast po otrzymaniu odpisu sentencji wyroku skazującego ze wzmianką o jego wykonalności i przedstawić właściwemu sądowi (§ 176 reg kar.).

Koszty wykonania kary oblicza się i przedstawia sądowi po wykonaniu kary, a jeżeli czas trwania kary, pozostałej po wliczeniu tymczasowego aresztu, przewyższa jeden rok—z upływem każdego roku kary i wreszcie z upływem okresu końcowego.

W razie przedterminowego zwolnienia albo przerwy kary ponad 6 miesięcy obliczenie nastąpi z dniem wykonania tych zarządzeń.

Przedstawiając sądowi obliczenie kosztów utrzymania, zarząd więzienia zaznaczy, jaką kwotę pobrał już na ich poczet z zarobku pracującego więźnia.

§ 6. Przepisy §§ 1 - 5 mają odpowiednie zastosowanie w wypadkach wykonywania tymczasowego aresztu lub kary pozbawienia wolności w aresztach gminnych z tą zmianą, że skazanemu policzone będą koszta utrzymania w takiej wysokości, w jakiej je Ministerstwo Sprawiedliwości zwraca związkom komunalnym.

§ 7. Wysokość kosztów utrzymania w myśl § 1 ust. 1 ustala się na czas do 31 marca 1930 r. na kwotę 1 zł. 50 gr. za każdy dzień, z czego przypada na koszta wyżywienia 70 gr.

Wysokość kosztów żywienia w wypadkach wykonania kary w aresztach gminnych w okręgach sądów apelacyjnych w Lublinie, Warszawie i Wilnie ustala się na powyższy okres od osoby na 75 gr. za każdy dzień.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1929 r.

Poz. 394. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1929 r. w sprawie wprowadzenia togi i biretu jako stroju urzędowego dla sędziów i prokuratorów przy rozprawach.

---

z 30 czerwca Nr. 48 Rok 1929

Poz. 395. Rozporządzenie Minista Sprawiedliwości wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Robót Publicznych, Pracy i Opieki Społecznej, Reform Rolnych, Poczt i Telegrafów z dnia 28 czerwca 1929 r. o właściwości organów administracji do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądami grodzkiemi.

Na podstawie art. 10 przepisów wprowadzających kodeks postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 314) zarządza się co następuje:

§ 1. Poza wypadkami przewidzianemi w poszczególnych ustawach, właściwemi do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądami grodzkiemi — obok lub zamiast policji państwowej — są:

A) **Władze administracji ogólnej** — w sprawach o przestępstwa przewidziane:

1) w § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Handlu z dnia 17 września 1883 r. o rozgraniczeniu uprawnień między aptekami a handlami materjałów i podobnemi rodzajami przemysłu (Dz. u. p. austr. Nr. 152) w brzmieniu nadanem rozporządzeniem z dnia 17 czerwca 1886 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 97);

2) w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 22 października 1901 r. o obrocie środkami leczniczemi (Dz. u. Rzeszy str. 380);

3) w art. 364 rosyjskiej ustawy lekarskiej (Zb. praw, wyd. 1905 r., t. XIII);

4) w art. 19 i 23 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej, w brzmieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 618);

5) w art. 6 ustawy z dnia 1 lipca 1921 r. o uprawnieniach do wykonywania czynności felczerskich (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 396);

6) w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowemi (Dz. U. R. Nr. 50, poz. 303);

7) w art. 8 ustawy z dnia 22 czerwca 1923 r. o substancjach i przetworach odurzających (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 559);

8) w art. 7 ustawy z dnia 6 maja 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 492);

9) w art. 19 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 46, poz. 454);

10) w art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 sierpnia 1926 r. o cudzoziemcach (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 465);

11) w art. 100, 101 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 673).

12) w art. 78 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934), popełnione na terenach lasów, nie będących własnością lub pod zarządem Państwa;

13) w art. 22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 996);

14) w art. 403 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202);

15) w art. 24 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309);

16) w art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o rozgraniczeniu nieruchomości ziemskich przy przebudowie ustroju rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 319);

17) w art. 32, 33, 34, 36, 37 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o nadzorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 343);

18) w art. 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 361).

B) **Władze skarbowe** — w sprawach o przestępstwa przewidziane:

1) w art. 112, 113, 114, 115 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733) w brzmieniu ustalonem w punktach 21, 22, 23 art. 1 ustawy z dnia 4 grudnia 1923 r. w przedmiocie częściowej zmiany ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. Nr. 135, poz. 1119);

2) w § 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 czerwca 1924 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 573);

3) w art. 96. 97, 98 ustawy o podatku dochodowym w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 30 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 411);

4) w art. 96, 105, 106, 107 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550);

5) w art. 100, 101, 102, 103, 104 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64).

C) **Dyrekcje Lasów Państwowych i Nadleśnictwa** — w sprawach o przestępstwa popełnione w lasach państwowych lub będących pod zarządem Państwa, a przewidziane:

1) w art. 624 — 634 kodeksu karnego 1903 r.;

2) w art. 78 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934);

D) **Dyrekcje Kolei Państwowych** — w sprawach o przestępstwa przewidziane:

1) w art. 145 — 151, 155, 164 ogólnej ustawy rosyjskich kolei żelaznych.

2) w przepisach Ministra Komunikacji, wydawanych na podstawie art. 4 pkt. 7, 8, 9 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 580), a dotyczących prowadzenia i bezpieczeństwa ruchu, utrzymania kolei i porządku na kolejach, wydawania regulaminów przewozowych i ustalania taryf na kolejach.

E) **Organy Urzędu Emigracyjnego** — w sprawach o przestępstwa przewidziane w art. 58, 59, 60, 61 ust. 1, 62, 63, 64 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1927 r. o emigracji (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 799).

F) **Urzędy Ziemskie** — w sprawach o przestępstwa przewidziane:

1) w art. 42 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie kieleckiem, lubelskiem, łódzkiem, warszawskiem i w zachodniej części województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 74);

2) w art. 46 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie wołyńskiem, poleskiem, nowogródzkiem, wileńskiem i we wschodniej części województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 75).

G) **Dyrekcje Poczt i Telegrafów** — w sprawach o przestępstwa przewidziane w art. 28—32 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1929 r.

Poz. 396. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 1929 r. o pieczęciach urzędowych w Zarządzie Centralnym Ministerstwa Sprawiedliwości, jako też w sądach i urzędach wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.

Poz. 397. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 27 maja 1929 r. w sprawie dodatkowego cennika detalicznej sprzedaży importowanych wyrobów tytoniowych.

Poz. 398 Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 11 czerwca 1929 r. o dalszem zawieszeniu cła wywozowego na ługi glicerynowe pomydlane.

Poz. 399. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 12 czerwca 1929 r. o ulgach celnych dla maszyn, aparatów i t. zw. walczaków, niewyrabianych w kraju.

Poz. 400. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 20 czerwca 1929 r. w sprawie uchylenia cła wywozowego od owsa.

Poz. 401. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 12 czerwca 1929 r. w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie obniżenia wkładek zakładów pracy oraz podwyższenia norm, zasiłków, ustanowionych w ustawie z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Poz. 402. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 maja 1929 r. o detalicznej sprzedaży substancyj i przetworów odurzających.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 22-go czerwca 1923 r. w przedmiocie substancyj i przetworów odurzających (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 559) i § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 86) zarządzam co następuje:

§ 1. Do detalicznej sprzedaży względnie wydawania środków odurzających, przeznaczonych do celów leczniczych, uprawnione są wyłącznie apteki publiczne, domowe apteki lekarzy, oraz takie apteki zakładowe, które pozostają pod zarządem osób, uprawnionych do zarządu normalnemi aptekami publicznemi.

Przez środki odurzające rozumie się substancje i przetwory odurzające, wymienione w ust. 1 art. 1 ustawy z dnia 22 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 559), pochodne tych substancyj, które na podstawie przepisów tegoż ustępu będą uznane za wywołujące szkodliwe skutki dla zdrowia, ich przetwory, oraz te substancje i ich przetwory, które na podstawie ustępu 2 tegoż artykułu będą uznane za podobnie szkodliwe.

Przez sprzedaż (wydawanie) detaliczną rozumie się zbyt środków odurzających bezpośrednim spożywcom bądź lekarzom lub lekarzom weterynaryjnym, do osobistego stosowania ich w praktyce.

§ 2. Apteki mogą wydawać środki odurzające jedynie za receptą lub na pisemne zapotrzebowanie lekarza lub lekarza weterynaryjnego, uprawnionych do wykonywania praktyki.

Z wyjątkiem wypadku przewidzianego w § 6, apteki nie mają prawa do powtórnego wydawania środków odurzających za tą samą receptą.

§ 3. Lekarze i lekarze weterynaryjni mogą zapisywać środki odurzające wyłącznie dla celów leczniczych i tylko w granicach dozwolonej im praktyki.

Recepty na środki odurzające powinny być zawsze pisane czytelnie i powinny zawierać: imię, nazwisko i adres zapisującego, imię i nazwisko chorego, ilość środka odurzającego oraz dokładny sposób użycia, a w receptach lekarzy weterynaryjnych ponadto imię i nazwisko właściciela chorego zwierzęcia i rodzaj tego ostatniego.

Lekarze i lekarze weterynaryjni mogą wystawiać zapotrzebowania na środki odurzające tylko w celu otrzymywania tych środków do osobistego przez nich samych stosowania chorym. Zapotrzebowania te, oprócz nazwy i ilości środka, powinny zawierać: a) podpis zapisującego, b) jego adres, c) datę i d) nadpis „do stosowania we własnej praktyce".

Wydawanie z aptek środków odurzających na recepty względnie zapotrzebowania, nieodpowiadające postanowieniom niniejszego paragrafu, jest wzbronione.

§ 4. O ile zarządca apteki nie ma zupełnej pewności, czy osoba, która zapisała receptę lub wystawiła zapotrzebowanie na środki odurzające, posiada wymagane do tego uprawnienia, bądź też jeżeli ma wątpliwości, czy recepta bądź zapotrzebowanie są autentyczne, powinien zwrócić się o wyjaśnienie do właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej.

§ 5. Apteki upoważnione są do wydawania bez recepty: a) kropli inoziemcowa (Guttae Inoziemzovi) oraz nalewki makowcowo-bedźwinowej (Tinctura Opii benzoica), jednakże tylko w ilości, nie przekraczającej 20 gramów, oraz b) nalewki makowcowej zwyczajnej (Tinctura Opii simplex), jednak w ilości nie przekraczającej 2,5 grama, a tej ostatniej tylko w razach nagłych, kiedy udanie się do lekarza musiałoby znacznie opóźnić przyniesienie ulgi choremu.

Wydając te środki, apteka powinna udzielić pouczenia o sposobie ich użycia.

§ 6. Apteki upoważnione są do dwukrotnego powtórnego wydania przeznaczonych do wewnętrznego użytku lekarstw, zawierających środki odurzające, o ile w skład tych lekarstw wchodzi:

a) nie więcej, niż 20% nalewki makowcowej zwyczajnej lub szafranowej (Tinctura Opii simplex i Tinctura Opii erocata),
b) nie więcej niż 1% wyciągu z makowca (Extractum Opii siccum),
c) nie więcej, niż 2% makowca w proszku (Opium pulveratum),
d) nie więcej, niż 0, 2% morfiny lub jej soli,
e) nie więcej, niż 25% nalewki z konopi indyjskich (Tinctura Cannabis Indicae),
f) nie więcej, niż 0,3% wyciągu z konopi indyjskich (Extractum Cannabis Indicae),

i pod warunkiem, że zostały one zapisane w mieszaninach z innemi substancjami działającemi oraz w ilości wystarczającej na okres nie dłuższy niż siedem dni.

Lekarstwa te mogą być wydawane powtórnie tylko po upływie takiego okresu czasu, jaki nie nasuwa wątpliwości iż lekarstwo przed jego powtórzeniem mogło być w ilości zapisanej właściwie zużyte.

§ 7. Apteki powinny zatrzymywać recepty i zapotrzebowania (§ 2) na wydane środki odurzające, a do wydanego lekarstwa dołączać odpis recepty lub zapotrzebowania.

Odpis ten powinien odpowiadać ogólnym postanowieniom, podanym w przepisach, normujących sposób wydawania z aptek środków leczniczych, z tem jednak że, w przypadkach, przewidzianych w § 6 niniejszego rozporządzenia, na odpisie, wydanym przy pierwszym

względnie drugiem powtórzeniu, powinno to być w sposób następujący oznaczone: „pierwsze", względnie „drugie powtórzenie".

Zatrzymane recepty i zapotrzebowania a przy powtórzeniach poprzednie odpisy, apteki powinny przechowywać w ciągą lat 3-ch, zaopatrując je datą wydania lekarstwa i numerem ogólnej kolejności wydawanych na wszystkie recepty lekarstw.

§ 8. Zarządca apteki obowiązany jest prowadzić specjalne sznurowe książki kontroli przychodu i rozchodu poszczególnych środków odurzających z kolejno numerowanemi stronami, zaopatrzone w pieczęć powiatowej władzy adminitracji ogólnej.

W książce tej należy notować:

a) datę otrzymania zakupionych względnie przyrządzonych we własnem laboratorjum środków odurzających,
b) imię i nazwisko sprzedawcy i dokładny jego adres, względnie oznaczenie pochodzenia z własnego laboratorjum,
c) ilość zakupionych względnie przyrządzonych we własnem laboratorjum środków,
d) datę wydania,
e) podstawę wydania,
f) kolejny numer recepty,
g) ilość, wydaną za receptą lub zapotrzebowaniem, ewentualnie ilość, użytą do przeróbki we własnem laboratorjum,
h) imię i nazwisko chorego lub właściciela zwierzęcia, ewentualnie nazwę przetworu, do którego przygotowania zużyto środek odurzający.

§ 9. Środki odurzające powinny być przechowywane w aptekach stale pod zamknięciem.

§ 10. Zarządcy aptek obowiązani są najpóźniej do dnia 28 lutego każdego roku przesłać do właściwego urzędu wojewódzkiego, a w m. st. Warszawie do Komisarjatu Rządu dokładny wyciąg z książek kontroli (§ 8), obejmujący przychód wszystkich otrzymanych z poza własnego laboratorjum środków odurzających.

§ 11. W dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wszyscy zarządcy aptek obowiązani są wpisać do książek kontroli (§ 8) całą ilość posiadanych w tym terminie środków odurzających.

§ 12. Winni naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia ulegną karze stosownie do przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 1923 r. w przedmiocie substancyj i przetworów odurzających (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 559).

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w miesiąc po ogłoszeniu.

Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego w przedmiocie sprzedaży kokainy w aptekach i składach materjałów aptecznych z dnia 31-go marca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 201).

z 8 lipca Nr. 49 Rok 1929

Poz. 403. Porozumienie dotyczące utworzenia Międzynarodowego Stowarzyszenia Opieki nad Dzieckiem.

Poz. 404. Oświadczenie rządowe z dnia 3 kwietnia 1929 r. w sprawie złożenia dokumentu ratyfikacyjnego porozumienia, dotyczącego utworzenia Międzynarodowego Stowarzyszenia Opieki nad Dzieckiem, podpisanego w Brukseli 2 sierpnia 1922 r.

Poz. 405. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 czerwca 1929 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach powszechnych specjalnych.

Poz. 406. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 14 czerwca 1929 r. o zawieszeniu cła wywozowego na otręby.

Poz. 407. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 czerwca 1929 r. o sposobie stwierdzenia, które listy zastawne b. rosyjskich banków ziemskich: Kijowskiego, Moskiewskiego, Petersbursko - Tulskiego i Połtawskiego oraz obligacje b. Żytomierskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego były własnością obywateli polskich w dniu 26 marca 1928 r.

Poz. 408. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 czerwca 1929 r. o ustaleniu trybu i sposobu konwersji listów zastawnych b. rosyjskich banków ziemskich: Kijowskiego, Moskiewskiego, Petersbursko - Tulskiego i Połtawskiego oraz obligacyj b. Żytomierskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego.

z 11 lipca Nr. 50 Rok 1929

Poz. 409. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 1929 r. zmieniające niektóre postanowienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1927 r. o oznaczeniu pochodzenia niektórych towarów krajowych w wewnętrznym handlu detalicznym.

Na podstawie art. 7 p. 1 lit. a) ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 559) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 749) zarządza się co następuje.

§ 1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1927 r. o oznaczeniu pochodzenia niektórych towarów krajowych w wewnętrznym handlu detalicznym (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 7, poz. 43) ulega następującym zmianom:

1) w § 1 ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„Oznaczenia, wymagane p. 2 i 3 niniejszego paragrafu, muszą być wykonane literami identycznej wielkości. W stosunku do towarów, wskazanych w § 2 p. 2 lit. a) i b), powyższe dane można umieszczać na etykietach czołowych, lub, o ile towar znajduje się w sprzedaży bez opakowania, na samym towarze. Względem pozostałych towarów, przewidzianych kategorjami § 2, należy przestrzegać umieszczania odnośnych danych na czołowych etykietach“.

2) w § 1 dodaje się trzeci końcowy ustęp: „Niedopuszczalne jest: 1) umieszczanie danych oznaczeń na specjalnych nalepkach, 2) umieszczanie ich na etykiecie czołowej w sposób wprowadzający w błąd lub mało widoczny“.

3) w § 2 p. 2 dodaje się kolejno:

„c) wyrobów perfumeryjnych“.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom: Przemysłu i Handlu, Spraw Wewnętrznych oraz Sprawiedliwości.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Poz. 410. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 1929 r. w sprawie zakazu przywozu kasz.

Poz. 411. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 1929 r. o zaliczeniu miejscowości Kowalewa w powiecie wąbrzeskim, województwie pomorskiem do rzędu miast.

Poz. 412. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 maja 1929 r. o utworzeniu gminy wiejskiej Hucisko-Turzańskie w powiecie radziechowskim, województwie tarnopolskiem.

Poz. 413. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 czerwca 1929 r. w sprawie zawierania małżeństw przez oficerów i szeregowych Straży Granicznej.

Poz. 414. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 11 czerwca 1929 r. o należnościach za podróże służbowe i delegacje etatowych pracowników kolei państwowych.

Poz. 415. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 czerwca 1929 r. o zmianie okręgu sądu grodzkiego w Lidzie w okręgu sądu okręgowego w Wilnie.

Poz. 416. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 26 czerwca 1929 r. o uznaniu dzikich indyków za zwierzęta łowne oraz o wprowadzeniu dla nich czasu ochronnego.

Na podstawie art. 1 ust. 2 oraz art. 51 ust. 3 pkt. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) postanawiam co następuje:

§ 1. Dzikie indyki uznaje się za zwierzęta łowne.

§ 2. Zabrania się polować w czasie niżej oznaczonym (czasie ochronnym) na dzikie indyki:

dzikie indyki samce w czasie od 15 maja do 15 października,

dzikie indyki samice w czasie od 1 stycznia do 15 października.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 417. Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 1929 r. w sprawie sprostowania błędów w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1927 r. w sprawie odstąpienia gminie m. Lwowa gruntów państwowych na cele rozbudowy miasta.

z 15 lipca Nr. 51. Rok 1929

Poz. 418. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 1929 r. w sprawie rodzaju i formy odznaczeń państwowych nadawanych na wystawach gospodarczych.

Poz. 419. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 maja 1929 r. o utworzeniu gminy wiejskiej „Jakóbowce“ w powiecie brzeżańskim, województwie tarnopolskiem.

z 18 lipca Nr. 52. Rok 1929

Poz. 420. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 1929 r. o umundurowaniu urzędników celnych.

Poz. 421. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1929 r. o zmianie granic miasta Kutna, w powiecie kutnowskim, województwie warszawskiem.

Poz. 422. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 1929 r. rozciągające przepisy policyjno-budowlane dla gmin miejskich na niektóre osiedla gmin wiejskich na obszarze województwa łódzkiego.

Na podstawie art. 414 ustęp 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 202) zarządza się co następuje:

§ 1. Przepisy dla gmin miejskich, zawarte w artykułach 172 — 263 powołanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej rozciąga się na niezaliczone w poczet miast następujące osiedla województwa łódzkiego:

1	Na kolonję	Koluszki	gm. Gałkówek	pow. brzezińskiego
2	„ osadę	Jeżów	„ Popień	„ „
3	„ „	Ujazd	„ Łazisko	„ „
4	„ „	Będków	„ Będków	„ „
5	„ wieś	Ogrody	„ Kalisz	„ kaliskiego
6	„ „	Rypinek	„ „	„ „
7	„ „	Stare-Miasto	„ „	„ „
8	„ osadę	Koźminek	„ Koźminek	„ „
9	„ „	Iwanowice	„ Iwanowice	„ „
10	„ „	Chocz	„ Chocz	„ „
11	„ wieś	Godziesze-Wielkie	„ Godziesze	„ „
12	„ osadę	Opatówek	„ Opatówek	„ „
13	„ wieś	Tyniec	„ Tyniec	„ „
14	„ „	Zbiersk	„ Zbiersk	„ „
15	„ osadę	Brudzew	„ Brudzew	„ kolskiego
16	„ wieś	Dobrów	„ „	„ „
17	„ osadę	Izbica	„ Izbica	„ „
18	„ „	Grzegorzew	„ Krzykosy	„ „
19	„ „	Babiak	„ Lubotyń	„ „
20	„ „	Sompolno	„ Sompolno	„ „
21	„ wieś	Czarków	„ Gosławice	„ konińskiego
22	„ „	Probostwo Łask	„ Łask	„ łaskiego
23	„ osadę	Łask	„ „	„ „
24	„ wieś	Utrata	„ „	„ „
25	„ „	Wiewiórczyn	„ „	„ „
26	„ osiedle letnisko	Las kolumna	„ „	„ „
27	„ wieś	Teodory	„ „	„ „
28	„ osadę	Lutomiersk	„ Lutomiersk	„ „
29	„ „	Widawa	„ Dąbrowa-Widawska	„ „
30	„ wieś	Dłutów	„ Dłutów	„ „
31	„ osadę	Szczerców	„ Dzbanki	„ „
32	„ kolonję	Jutrzkowice	„ Widzew	„ „
33	„ „	Chocianowice	„ „	„ „
34	„ wieś	Sędziejowice	„ Wola-Wężykowa	„ „
35	„ „	Karniszewice	„ Górka-Pabjanicka	„ „
36	„ kolonję	Zelów	„ Zelów	„ „
37	„ osadę	Poddębice	„ Poddębice	„ łęczyckiego
38	„ „	Piątek	„ Piątek	„ „
39	Na osadę fabryczną	Młynów	„ Piątek	„ „
40	„ osadę	Leśmierz	„ Leśmierz	„ „
41	„ „	Grabów	„ Grabów	„ „
42	„ wieś	Chojny-Nowe B.	„ Chojny	„ łódzkiego
42a	„ „	Chojny-Nowe D.	„ „	„ „
43	„ „	Chojny-Nowe G.	„ „	„ „
44	„ „	Chojny-C.	„ „	„ „
45	„ „	Dąbrowa	„ „	„ „
46	„ „	Juljanów	„ „	„ „
47	„ „	Kowalszczyzna	„ „	„ „
48	„ „	Nowe-Górki	„ „	„ „
49	„ „	Poręby	„ „	„ „
50	„ „	Stare-Górki	„ „	„ „
51	wieś	Stare-Chojny	„ „	„ „
52	„ osiedle w folwarku	Stare-Chojny	„ „	„ „
53	„ wieś	Widzew	„ „	„ „
54	„ „	Zarzew	„ „	„ „

55	Na osadę	Kazimierz	gm. Babice	pow. łódzkiego
56	„ wieś	Wiśniowa-Góra	„ Brójce	„ „
57	„ „	Brus	„ Brus	„ „
58	„ osiedle w folwarku	Brus	„ „	„ „
59	„ wieś	Cyganka	„ „	„ „
60	„ „	Dąbrowa	„ „	„ „
61	„ kolonję	Huta-Jagodnica	„ „	„ „
62	„ wieś	Józefów-Nowy	„ „	„ „
63	„ „	Leonów	„ „	„ „
64	„ „	Rokicie-Stare	„ „	„ „
65	„ „	Retkinia	„ „	„ „
66	„ „	Srebrna	„ „	„ „
67	„ osiedle w folwarku	Srebrna	„ „	„ „
68	„ wieś	Smólsko	„ „	„ „
69	„ osiedle w folwarku	Smólsko	„ „	„ „
70	„ wieś	Złotno-Nowe	„ „	„ „
71	„ „	Złotno-Stare	„ „	„ „
72	„ osadę	Rzgów	„ Gospodarz	„ „
73	„ wieś	Tuszynek-Majoracki	„ Kruszów	„ „
74	„ osiedle w folwarku	Tuszynek-Majoracki	„ „	„ „
75	„ wieś	Tuszynek-poduchowny	„ „	„ „
76	„ osiedle w lesie	Tuszynek-poduchowny	„ „	„ „
77	„ kolonję	Chełmy	„ Łagiewniki	„ „
78	„ osadę	Krogulec	„ „	„ „
79	„ wieś	Krzywie	„ „	„ „
80	„ osiedle w folwarku	Krzywie	„ „	„ „
81	„ osadę	Krzywie	„ „	„ „
82	„ osiedle w folwarku	Łagiewniki	„ „	„ „
83	„ osiedle w lesie	Łagiewniki	„ „	„ „
84	„ wieś	Łagiewniki-Małe	„ „	„ „
85	„ „	Łagiewniki-Nowe	„ „	„ „
86	„ „	Łagiewniki-Poklasztorne	„ „	„ „
87	„ wieś	Łagiewniki-Stare	„ „	„ „
88	„ „	Modrzew	„ „	„ „
89	„ „	Rudniki	„ „	„ „
90	„ osiedle w folwarku	Rudniki	„ „	„ „
91	„ wieś	Skotniki	„ „	„ „
92	„ osadę	Skotniki	„ „	„ „
93	„ kolonję	Skotniki	„ „	„ „
94	„ wieś	Zegrzanki	„ „	„ „
95	„ osadę I.	Zegrzanki	„ „	„ „
96	„ osadę II.	Zegrzanki	„ „	„ „
97	„ wieś	Andrzejów	„ Nowosolna	„ „
98	„ „	Nery	„ „	„ „
99	„ „	Augustów	„ „	„ „
100	„ „	Henryków	„ „	„ „
101	„ „	Janów	„ „	„ „
102	„ „	Mileszki	„ „	„ „
103	„ „	Popielarnia	„ „	„ „
104	„ „	Nowosolna	„ „	„ „
105	„ „	Sikawa	„ „	„ „
106	„ osiedle w folwarku	Sikawa	„ „	„ „
107	„ wieś	Stoki	„ „	„ „
108	„ osiedle w folwarku	Stoki	„ „	„ „
109	„ „ „ „	Stoki-cegielnia	„ „	„ „
110	„ wieś	Budy-Sikawa	„ „	„ „
111	„ „	Budy-Stoki	„ „	„ „
112	„ „	Antoniew-Sikawa	„ „	„ „
113	„ „	Antoniew-Stoki	„ „	„ „
114	„ osadę	Borowiec	„ Radogoszcz	„ „
115	„ wieś	Budy Kałowskie	„ „	„ „
116	„ „	Doły	„ „	„ „
117	„ „	Kały	„ „	„ „
118	„ kolonję	Kały	„ „	„ „
119	„ „	Kały AB.	„ „	„ „
120	„ osiedle przy szpitalu	Kochanówka	„ „	„ „

121	Na wieś	Marjanów	gm. Radogoszcz	pow. łódzkiego
122	„ „	Pabjanka	„ „	„ „
123	„ „	Piskowiec	„ „	„ „
124	„ wieś	Radogoszcz	„ „	„ „
125	„ kolonję	Radogoszcz	„ „	„ „
126	„ wieś	Rogi	„ „	„ „
127	„ „	Różki	„ „	„ „
128	„ „	Teofilów	„ „	„ „
129	„ „	Żabieniec	„ „	„ „
130	„ „	Mikołajew	„ Rąbień	„ „
131	„ kolonję	Romanów	„ „	„ „
132	„ wieś	Rąbień	„ „	„ „
133	„ osiedle w folwarku	Rąbień	„ „	„ „
134	„ wieś	Antoniew	„ „	„ „
135	„ „	Grabieniec	„ „	„ „
136	„ „	Odzierady	„ „	„ „
137	„ „	Huta-Jagodnica	„ „	„ „
138	„ „	Olechów	„ Wiskitno	„ „
139	„ „	Jędrzejów	„ „	„ „
140	„ osadę	Jędrzejów	„ „	„ „
141	„ wieś	Wiskitno	„ „	„ „
142	„ „	Wiskitno A	„ „	„ „
143	„ osiedle w folwarku	Wiskitno A	„ „	„ „
144	„ wieś	Wiskitno 1	„ „	„ „
145	„ „	Wiskitno 2	„ „	„ „
146	„ „	Budy-Wiskitskie	„ „	„ „
147	„ „	Feliksin	„ „	„ „
148	„ osadę	Gorzkowice	„ Gorzkowice	„ piotrkowskiego
149	„ „	Kamieńsk	„ Kamieńsk	„ „
150	„ „	Rozprza	„ Rozprza	„ „
151	„ „	Wolbórz	„ Bogusławice	„ „
152	„ wieś	Moszczenica	„ „	„ „
153	„ osadę	Grocholice	„ Łękawa	„ „
154	„ wieś-letnisko	Gomunice	„ Dobryszyce	„ radomskowskiego
155	„ wieś	Lipie	„ Radziechowice	„ „
156	„ osadę	Burzenin	„ Majaczewice	„ sieradzkiego
157	„ „	Pęczniew	„ Niemysłów	„ tureckiego

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 2 miesiące po ogłoszeniu.

Poz. 423. Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 11 czerwca 1929 r. w sprawie urzędowych blankietów wekslowych.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 424. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 6 czerwca 1929 r. w sprawie przepisów o ruchu tramwajów elektrycznych w miastach.

Na mocy art. 2 oraz punkt 7 art. 4 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 580) oraz art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 567), zarządzam co następuje:

§ 1. Wprowadza się „Przepisy o ruchu tramwajów elektrycznych w miastach" w brzmieniu według załącznika do niniejszego rozporządzenia.

Załącznik do rozp. Min. Kom. z dnia 6 czerwca 1929 r. (poz. 424).

PRZEPISY O RUCHU TRAMWAJÓW ELEKTRYCZNYCH W MIASTACH

I. Postanowienia ogólne.

§ 1.

Przepisy niniejsze obowiązują w granicach miast tak tramwaje, jak i koleje elektryczne międzymiastowe.

§ 2.

Pociągi tramwajowe mogą się składać z 3-ch najwyżej wagonów, łącznie z wagonem silnikowym.

W razie konieczności natury technicznej (np. doczepienie wagonów uszkodzonych, wagonów próżnych) dopuszczalny jest większy skład pociągu, nieprzekraczający jednak 5 wagonów razem z wagonem silnikowym.

§ 3.

Pociąg tramwajowy może być uruchomiony i prowadzony jedynie przez motorowego, mającego, na podstawie złożonego egzaminu, prawo prowadzenia pociągów tramwajowych.

§ 4.

Pociągi tramwajowe kursują przy dwutorowych linjach po prawym torze w kierunku jazdy.

Jazda po lewym torze jest dopuszczalna w razie uszkodzenia i naprawy prawego toru. W takich wypadkach administracja tramwaju powinna wydać każdorazowo specjalne zarządzenie w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu. W każdym razie podczas jazdy po lewym torze powinna być zachowana szczególna ostrożność.

§ 5.

Pierwszeństwo przejazdu na skrzyżowaniach i połączeniach linij tramwajowych mają pociągi, nadjeżdżające z prawej strony.

W miejscach, gdzie ruch uliczny nie jest regulowany za pomocą sygnałów optycznych lub przez policję, pociągom tramwajowym przysługuje prawo przejazdu na skrzyżowaniach, przy wylotach ulic i t. p. przed wszelkiemi innemi pojazdami z wyjątkiem taboru straży ogniowej i pogotowia ratunkowego; w miejscach zaś o uregulowanym ruchu ulicznym, ruch pociągów tramwajowych powinien stosować się do sygnałów i znaków ostrzegawczych i porozumiewawczych policji i miejskiej służby technicznej.

Na skrzyżowaniu tramwaju z koleją żelazną, pierwszeństwo przejazdu służy pociągowi kolejowemu.

Na żądanie właściwych władz administracja tramwaju obowiązana jest ustawić specjalną sygnalizację na trudnych i zacieśnionych skrzyżowaniach o intensywnym ruchu.

§ 6.

Największa dopuszczalna szybkość biegu pociągu na ulicach ciasnych lub o znacznym ruchu nie może przekraczać 30 km., a na innych 40 km. na godzinę.

Ustalenie szybkości biegu pociągów na poszczególnych ulicach w granicach powyższej normy należy do administracji tramwaju.

Władze administracji państwowej mogą w poszczególnych wypadkach ograniczyć szybkość biegu pociągów na pewnych odcinkach linji czasowo lub na stałe.

§ 7.

W razie uszkodzenia urządzeń technicznych, mogącego zagrażać bezpieczeństwu publicznemu, personel ruchu powinien sam lub przy pomocy policji przedsięwziąć środki zapobiegające zbliżaniu się podróżnych i osób postronnych do niebezpiecznego miejsca i zawezwać niezwłocznie odnośne pogotowie techniczne.

§ 8.

Personel ruchu powinien składać się z osób, które odpowiadają wymaganiom specjalnych przepisów co do wieku oraz co do kwalifikacyj fizycznych i psychicznych, ponadto zaś ukończyły odpowiednie kursy teoretyczne i praktyczne, zakończone złożeniem przepisanych egzaminów.

Personel ruchu podczas pełnienia służby powinien nosić ubiór służbowy, do którego również należy numer, umieszczony na widocznem miejscu.

Personel ruchu obowiązany jest zachowywać się w stosunku do publiczności grzecznie i uprzejmie i, z wyjątkiem motorowego, na żądanie udzielać potrzebnych informacyj i wskazówek.

Osoby z pośród personelu ruchu w stanie nietrzeźwym bezwzględnie nie powinny być dopuszczane do pełnienia służby, osoby zaś oddające się pijaństwu, powinny być usuwane ze służby.

II. Obowiązki motorowego.

§ 9.

Motorowy powinien znać dokładnie przepisy dla motorowego i konduktora oraz przepisy o ruchu ulicznym i drogowym.

§ 10.

Motorowy obowiązany jest zachowywać w czasie jazdy najdalej idącą ostrożność i stosować się do sygnałów oraz znaków ostrzegawczych i porozumiewawczych stosowanych na ulicach i drogach.

Motorowy obowiązany jest w szczególności ściśle stosować się do zarządzeń i sygnałów policji oraz służby drogowej, odnoszących się do regulowania ruchu i przestrzegania porządku.

§ 11.

Podczas pełnienia służby na linji motorowy powinien znajdować się przy nastawniku.

Przed opuszczeniem swego miejsca, motorowy obowiązany jest wagon zahamować, korbę zaś zabrać ze sobą lub powierzyć konduktorowi.

Jeżeli pociąg znajduje się na pochyłości, motorowy w żadnym wypadku nie ma prawa zejść z mostu prowadzonego wagonu bez poprzedniego powierzenia hamulca zmieniającemu go motorowemu lub konduktorowi danego pociągu.

§ 12.

Motorowy ma prawo uruchomić pociąg po otrzymaniu sygnału odjazdu od konduktora wagonu silnikowego i po upewnieniu się, że przez przedni pomost tego wagonu wszyscy podróżni opuszczający wagon już wyszli, lub przybywający weszli.

§ 13.

Motorowy, podczas ruchu pociągu powinien mieć nieustannie zwróconą baczną uwagę na drogę. Zebrania się mu podczas jazdy rozmawiać z kimkolwiek, odwracać się od nastawnika, pożywiać się, palić tytoń i t. p.

Odległość między pociągami podczas jazdy powinna być przez motorowego tak regulowana, aby w zależności od szybkości i składu pociągu, wykluczała możność zderzenia się pociągów.

§ 14.

Dla ostrzeżenia przechodniów i prowadzących pojazdy należy posługiwać się dzwonkiem ostrzegawczym.

Dzwonić należy w następujących przypadkach:

a) przed każdym ruszeniem pociągu,
b) przy mijaniu i na punktach skrzyżowania się z innemi pociągami,
c) przed skrzyżowaniem ulic i przed wylotami ulic poprzecznych,
d) we wszystkich przypadkach, kiedy przechodnie lub pojazdy znajdują się na torze, między torami lub tuż obok toru.

Sygnał dzwonkiem ostrzegawczym powinien być podawany zawczasu.

§ 15.

Motorowy obowiązany jest prowadzić pociąg ze zmniejszoną szybkością:

a) w miejscach i na ulicach, wskazanych w zarządzeniach administracji tramwaju, lub w miejscach, oznaczonych czasowemi, specjalnemi znakami ostrzegawczemi,
b) przy zbiegowiskach lub bardzo ożywionym ruchu ulicznym, a także w razie spotkania konduktów pogrzebowych, procesyj, przemarszu wojsk, i t. p.,
c) na ostrych łukach i przy mijaniu ulic poprzecznych oraz na zwrotnicach i krzyżownicach,
d) w miejscach, gdzie tor lub ulice w pobliżu szyn są rozkopane lub podkopane i wogóle, gdzie wykonywane są jakiekolwiek roboty, krępujące ruch uliczny, jak również tam gdzie tor ułożony jest w bliskości chodnika,
e) w czasie mgły, ślizgawicy, zamieci śnieżnej, lub przy niedostatecznem oświetleniu drogi,
f) na ulicach ze spadkiem, przekraczającym 1%,
g) na żądanie policji.

§ 16.

Pociąg należy zatrzymywać:

a) na wszystkich przystankach stałych, na warunkowych zaś na żądanie publiczności lub podróżnych,
b) dla przepuszczenia pociągów, mających pierwszeństwo na skrzyżowaniach,
c) na sygnał konduktora,
d) w razie gdy podróżni, znajdujący się na przednim pomoście utrudniają prowadzenie pociągu,
e) w razie zagrodzenia drogi przez procesję, pochody, zbiegowiska, pogrzeby, oddziały wojska, straż ogniową i t p.,
f) na żądanie zwierzchności i upoważnionych do tego pracowników tramwajowych,
g) na żądanie policji,
h) wszędzie, gdzie dozór linji ustawi w dzień czerwoną tarczę, a w nocy czerwoną latarnię,
i) w razie zauważenia uszkodzenia toru lub przewodnika,
j) w razie gdy zachodzi obawa zderzenia, najechania na osoby, najechania lub zawadzenia o pojazd, znajdujący się obok toru,
k) w razie spłoszenia się koni,
l) dla przepuszczenia z którejkolwiek strony pogotowia ratunkowego, lub technicznego tramwaju albo straży ogniowej, zdążającej do pożaru,
m) w innych nadzwyczajnych wypadkach, wymagających zatrzymania pociągu.

§ 17.

Motorowemu nie wolno zatrzymywać pociągu bliżej niż 5 m. od wylotu lub skrzyżowania ulicy, z wyjątkiem okoliczności, wskazanych w punktach c), f), g), h), i), j), i m), § 16.

Przy zatrzymaniu pociągów jeden za drugim na przystankach i stacjach krańcowych należy pozostawić między pociągami odstęp $^1/_2$ m.

W razie chwilowego zatrzymania ogólnego ruchu ulicznego albo tylko ruchu pociągów tramwajowych, należy pozostawić między pociągami dostęp przynajmniej 4 m.

III. Obowiązki konduktora.

§ 18.

Konduktor powinien znać dokładnie przepisy dla konduktora i motorowego oraz przepisy o ruchu ulicznym i drogowym.

Pozatem konduktora obowiązuje dokładna znajomość miasta i okolic w celu imformowania podróżnych.

§ 19.

Przed zbliżeniem się pociągu do przystanku, konduktor jest obowiązany w sposób odpowiedni wywołać nazwę przystanku, a w miejscach przesiadania wymienić kierunki przesiadania.

§ 20.

Konduktor wagonu przyczepnego jak również i silnikowego obowiązani są dać sygnał na

odjazd dopiero po stwierdzeniu, że wszyscy przybywający podróżni do ich wagonu weszli, a opuszczający wagon wyszli.

W razie zapełnienia wagonu konduktor powinien głośno zapowiedzieć: „miejsc niema, wagon rusza“, poczem dopiero ma prawo dać sygnał odjazdowy.

Normy zapełnienia wagonów przez podróżnych ustala, w zależności od ilości miejsc do siedzenia i do stania w wagonach, administracja tramwaju i normy te oznacza przez umieszczenie odnośnych napisów w wagonach i na pomostach.

§ 21.

Konduktor obowiązany jest przestrzegać, aby podróżni wchodzili i wychodzili przez pomosty do tego przeznaczone.

Miejsca wchodzenia i wychodzenia podróżnych reguluje zarządzenie administracji tramwaju.

§ 22.

Do obowiązków konduktora należy wskazywanie miejsc i rozmieszczanie podróżnych w wagonach. Nie powinien on pozwalać na znajdowanie się podróżnych podczas jazdy na stopniach, taranach, zderzakach i t. p.

§ 23.

Konduktor nie powinien wpuszczać do wagonu osób, wymienionych w paragrafie 30 niniejszych przepisów.

§ 24.

Konduktor powinien unikać zatargów z publicznością i w każdym wypadku zachować się taktownie.

W razie niestosowania się podróżnych do obowiązujących przepisów konduktor powinien powołać się na przepisy i prosić podróżnego o podporządkowanie się tym przepisom. W razie oporu ze strony podróżnego konduktor powinien prosić go o opuszczenie wagonu na pierwszym przystanku, w razie zaś dalszego oporu zwrócić się do policji o interwencję.

Przy sprzedawaniu podróżnym biletów, w razie płacenia większej wartości monetą lub banknotem i niemożności natychmiastowego wydania reszty, konduktor powinien uprzedzić podróżnego, że o ile nie będzie mógł wydać reszty przed ukończeniem podróży, to podróżny będzie zmuszony zgłosić się po odbiór reszty do administracji tramwajów, w godzinach biurowych. W razie zgody podróżnego i niemożności wydania reszty, konduktor obowiązany jest zanotować nazwisko podróżnego i resztującą sumę na bilecie, a przypadającą do zwrotu sumę konduktor powinien z końcem dnia przy raporcie złożyć w administracji tramwaju. W razie niezgodzenia się podróżnego na takie załatwienie, należy prosić go o opuszczenie wagonu na najbliższym przystanku.

§ 25.

W razie zatargów między podróżnymi konduktor powinien starać się taktownie załagodzić zajście, opierając się na przepisach. W razie oporu ze strony podróżnych konduktor powinien prosić ich o opuszczenie wagonu.

Konduktor powinien okazywać pomoc jadącym tramwajem starcom, kalekom, osobom słabym lub chorym, dzieciom i t. p., a również wszystkim podróżnym przy zatrzymywaniu w wagonie złodziejów, osób wszczynających awantury lub obrażających podróżnych i t. p., wzywając w razie potrzeby policję.

§ 26.

Obowiązkiem konduktora jest pilnować aby z nastaniem zmroku, a również w razie, mgły, burzy i śnieżycy były zapalane lampy służące do wewnętrznego i zewnętrznego oświetlenia. Również obowiązkiem konduktora jest przewietrzanie wagonu i otwieranie okien w zależności od pory roku i pogody, stosownie do poleceń zwierzchności oraz przestrzeganie zamykania drzwi podczas chłodu.

IV. Przepisy dla publiczności.

§ 27.

Na sygnał ostrzegawczy motorowego znajdujący się na torach przechodnie i pojazdy powinny natychmiast ustąpić z drogi.

Jazda po torze tramwajowym jest wzbroniona ciężko ładownym i wolno poruszającym się wozom.

§ 28.

Korzystający z tramwaju poddają się tem samem niniejszym przepisom i winni stosować się do wskazówek i żądań konduktora, wynikających z tychże przepisów.

Podróżni, nie przestrzegający przepisów, obowiązani są na żądanie konduktora lub kontrolera opuścić wagon bez prawa do zwrotu sumy zapłaconej za bilet.

§ 29.

Podróżnym wolno wchodzić i wychodzić tylko po zatrzymaniu pociągu na przystanku, a na przystanku końcowym—wchodzić dopiero po ukończeniu przetaczania pociągu.

Podróżnym zasadniczo wolno wchodzić do wagonu przez pomost, oznaczony napisem „wejście“ i wychodzić przez pomost, oznaczony napisem „wyjście“ z wyjątkiem kalek o protezach i kulach i następujących osób w uniformie:

1) funkcjonarjuszów policji głównej,

2) funkcjonarjuszów policji państwowej danego województwa,

3) żandarmerji danego dywizjonu,

4) pracowników tramwajowych.

Powyższym osobom dozwolone jest wchodzić i wychodzić przez każdy pomost.

Podróżni, znajdujący się na pomoście, przeznaczonym do wsiadania, w razie przepełnienia wagonu, mogą wysiadać z tego pomostu z warunkiem nietamowania wejścia podróżnym przybywającym.

Zabrania się wskakiwać i wyskakiwać z tramwaju podczas biegu, czepiać się urządzeń tramwajowych, stać na stopniach, taranach i zderzakach.

Z chwilą, gdy konduktor ogłosi, że miejsc niema wchodzić do wagonu nie wolno.

§ 30.

Korzystać z komunikacji tramwajowej nie mają prawa:

a) osoby nietrzeźwe,
b) osoby ubrane niechlujnie, lub mogące powalać, ewentualnie zanieczyścić innych,
c) osoby wzbudzające odrazę chorobą, brudem lub wonią,
d) osoby z psami, kotami, innemi zwierzętami lub ptakami,
e) osoby z pakunkami, przewyższającemi wymiary, określone przez administrację tramwaju, lub z przedmiotami, które swym kształtem przeszkadzają innym podróżnym, narażają ich na niebezpieczeństwo lub na zniszczenie ubrania lub też z powodu woni lub nieczystości mogą być uciążliwe dla innych,
f) osoby przewożące materjały palne, wybuchowe i żrące,
g) osoby zachowujące się nieprzystojnie, osoby żebrzące, jako też pragnące uprawiać w wagonach jakikolwiek handel lub proceder,
h) eskorta z więźniami, z wyjątkiem osób doprowadzanych przez policję, których przewożenie dowolnemi środkami lokomocji na ich koszt dopuszczone jest przez odnośne przepisy.

§ 31.

Prócz miejsc do siedzenia podróżni mogą zajmować miejsca do stania w wagonie pomiędzy ławkami oraz na przednim i tylnym pomoście stosownie do wskazówek konduktora lub kontrolera tramwajowego.

§ 32.

Przejazd podróżnych odbywa się na podstawie biletu kupnego lub bezpłatnego.

Po wejściu do wagonu każdy podróżny obowiązany jest bez wezwania niezwłocznie wykupić bilet, o ile go już nie posiada.

Winny jazdy bez biletu podróżny obowiązany jest zapłacić konduktorowi grzywnę w wysokości ceny czterech normalnych biletów. W razie odmowy, podróżny obowiązany jest opuścić wagon, co nie wyklucza pociągnięcia go do odpowiedzialności sądowej.

Bilety kwartalne, bezpłatne i wszelkie legitymacje, upoważniające do wykupienia biletu ulgowego, należy bez wezwania okazywać, a na żądanie wręczać konduktorom i kontrolerom do kontroli.

Podróżny powinien wykupiony bilet zachować przez cały czas jazdy i okazać go na żądanie kontrolera lub konduktora.

W razie zagubienia biletu podróżny obowiązany jest wykupić nowy bilet.

§ 33.

Podróżny obowiązany jest wpłacić należność za bilet odliczoną monetą.

W razie braku właściwej kwoty lub niemożności zmiany pieniędzy, podróżny obowiązany jest wagon opuścić na najbliższym przystanku.

Na życzenie podróżnego konduktor stosownie do § 24 powinien przyjąć przy opłacie za bilet większą monetę.

§ 34.

Nie wolno w wagonach pluć, śmiecić, jeść wychylać się albo wystawiać ręce z okien, siadać na parapetach, palić tytoniu.

Palenie tytoniu dozwolone jest tylko na pomostach.

§ 35.

Podróżnym nie wolno podawać sygnałów na ruszenie pociągu. Zatrzymanie pociągu przez podróżnego sygnałem dopuszczalne jest jedynie w razie nagłego zasłabnięcia kogoś z podróżnych w wagonie lub z powodu grożącego niebezpieczeństwa, jak również w razie ruszenia pociągu podczas wychodzenia z wagonu podróżnego, gdy tego konduktor nie zauważył i podał sygnał odjazdu.

§ 36.

Podróżny obowiązany jest pokryć wszelkie straty powstałe z jego winy lub niedbalstwa w wagonie lub w jego urządzeniach. Konduktor ma prawo wymagać bezzwłocznej zapłaty należności.

Odszkodowanie oblicza się na zasadzie ustanowionego przez administrację tramwaju cennika. W razie gdy cennik nie obejmuje danej szkody, wysokość odszkodowania ustali administracja tramwaju.

§ 37.

O wszelkie informacje podróżni mogą zwracać się tylko do konduktora lub kontrolera.

§ 38.

Podróżni znajdujący się na przednim pomoście wagonu silnikowego, nie powinni krępować motorowego w ruchu przy nastawniku i hamulcach, jako też nie powinni rozmawiać z motorowym.

§ 39.

Przedmioty zgubione lub pozostawione w wagonach wydawane są w biurze administracji tramwaju po udowodnieniu własności.

§ 40.

Podróżni nie mogą rościć pretensyj do administracji tramwaju z powodu przerwy ruchu lub zmian kierunku linji, spowodowanych przyczynami natury technicznej lub zarządzeniami policji.

V. Postanowienia końcowe.

§ 41.

Zażalenia, wnoszone przez podróżnych i publiczność do administracji tramwaju w sprawach wszelkich niewłaściwości ruchu i obsługi pociągu, administracja rzeczona powinna rozpatrzeć i o wyniku zawiadomić petenta.

§ 42.

Odpowiedzialność za naruszenie niniejszych przepisów, o ile stanowi ono przekroczenie obowiązujących przepisów karnych, normują odnośne ustawy karne.

§ 43.

Wyciąg z przepisów niniejszych, obejmujący obowiązki podróżnych, powinien być wywieszony na widocznych miejscach w wagonach i poczekalniach.

Poz. 425. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Skarbu z dnia 15 czerwca 1929 r. w sprawie podziału zakresu działania Ministrów przy wykonaniu ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych lub zaginionych bez własnej winy, których śmierć, względnie zaginięcie, pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

Poz. 426. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1 lipca 1929 roku w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom przemysłu włókienniczego na terenie m. Łodzi.

z 23 lipca Nr. 53. Rok 1929

Poz. 427. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 lipca 1929 r. w sprawie wydania regulaminu Sądu Najwyższego.

Poz. 428. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 5 czerwce 1929 r. o ulgach celnych.

Poz. 429. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu, Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Zagranicznych i Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 lipca 1929 r. w sprawie częściowej zmiany rozporządzeń wykonawczych do ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych lub zaginionych bez własnej winy, których śmierć. względnie zaginięcie, pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

z 29 lipca Nr. 54. Rok 1929

Poz. 430. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 czerwąa 1929 r. o zmianie okręgów sądów grodzkich w Łodzi i Zgierzu w okręgu sądu okręgowego w Łodzi.

Poz. 431. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 18 czerwca 1929 r. zawierające przepisy o granicach wytrzymałości materjałów i konstrukcyj budowlanych.

Poz. 432. Oświadczenie Rządowe z dnia 28 maja 1929 r. w sprawie wypowiedzenia przez Rząd Turecki umowy handlowej między Polską a Turcją, podpisanej w Lozannie dnia 23 lipca 1923 roku.

Poz. 433. Oświadczenie Rządowe z dnia 23 czerwca 1929 r. w sprawie rozszerzenia art. 42 regulaminu o postępowaniu Komisji Mieszanej dla Górnego Śląska.

Poz. 434. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 18 czerwca 1929 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 31-go października 1928 r. w przedmiocie uprawy tytoniu w 1929 r.

z 31 lipca Nr. 55. Rok 1929

Poz. 435. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1929 r. o rozszerzeniu granic miasta Sochaczewa, w powiecie sochaczewskim w województwie warszawskiem.

Poz. 436. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1929 r. o zmianie granic powiatów dolińskiego i skolskiego w województwie stanisławowskiem.

Poz 437. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1929 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 roku o ustanowieniu tabeli stanowisk we władzach i urzędach państwowych.

Poz. 438. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 lipca 1929 r. w sprawie zakazu przywozu mąki pszennej i żytniej.

Poz. 439. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 17 kwietnia 1929 r. o ruchu na drogach publicznych autobusów, służących do utrzymywania publicznej komunikacji.

Na podstawie art. 4, 5 i 26 ustawy z dn. 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) zarządza się co następuje:

§ 1. Za autobus służący do publicznej komunikacji uważa się w rozumieniu niniejszego rozporządzenia, pojazd mechaniczny, nie biegnący po szynach, poruszany przez umieszczony na nim silnik i używany do zarobkowego przewożenia, siedmiu lub więcej osób, nie licząc kierowcy.

§ 2. Do ruchu autobusów, służących do publicznej komunikacji, zwanych dalej „autobusami publicznemi", stosują się prócz przepisów niniejszego rozporządzenia, niesprzeczne z niemi przepisy rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 27 stycznia 1928 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 396), oraz szczegółowe przepisy o ruchu pojazdów mechanicznych, wydane na mocy § 54 powołanego rozporządzenia przez wojewódzkie władze administracji ogólnej.

§ 3. (1) W autobusach publicznych:

a) moc silnika musi być taka, aby przebiegi mogły się odbywać w ustanowionym czasie, nawet przy pełnem obciążeniu i niezadowalającym stanie dróg;

b) wszystkie koła muszą posiadać pneumatyczne obręcze gumowe;

c) na każdego podróżnego powinna przypadać szerokość i długość siedzenia przynajmniej po 0.45 m.;

d) miejsca stojące mogą być urządzane tylko na specjalnych pomostach i odpowiednio do tych miejsc winna się znajdować na pomostach stosowna liczba punktów oparcia (imadeł);

e) miejsce dla kierowcy winno być zabezpieczone przeciw niepogodzie i powinno zapewniać kierowcy dokładną i wygodną obserwację drogi przed sobą i z boku oraz swobodę ruchu i wygodny dostęp do przyrządów kierowniczych i hamulcowych.

(2) w autobusach zamkniętych najmniejsza wysokość wnętrza w świetle winna wynosić przynajmniej 1.50 m., a ilość drzwiczek nie może być w żadnym wypadku mniejsza od dwóch, przyczem jedne z nich muszą być umieszczone w tylnej ścianie i posiadać szerokość przynajmniej 0.60 m. Ilość drzwiczek jak i ich rozmieszczenie muszą być takie, aby autobus mógł być z łatwością opróżniony.

(3) W autobusach przeznaczonych do przewozu bagażu powinno być przewidziane odpowiednie na ten cel miejsce.

§ 4. (1) Każdy autobus publiczny musi być zaopatrzony:

a) w miernik szybkości oraz przyrząd rejestrujący osiągnięte podczas jazdy szybkości, przerwy ruchu i czas przejazdu;

b) w dwa wskaźniki kierunku umieszczone po obu stronach odwietrznika i przysposobione do oświetlenia ich w nocy;

c) w boczne lustro, dające możność kierowcy widzenia drogi z tyłu za pojazdem;

d) w automatyczną wycieraczkę szyby przed kierowcą;

e) w alarmowe urządzenie, umożliwiające podróżnym w razie potrzeby natychmiastowego zatrzymania autobusu, danie sygnału kierowcy;

f) przynajmniej w jedną gaśnicę automatyczną, umieszczoną w dostępnem miejscu wewnątrz autobusu;

g) w apteczkę doraźnej pomocy przy okaleczeniach średniego stopnia;

h) w urządzenie wskazujące, że miejsc wolnych niema, gdy dopuszczalna liczba miejsc jest zajęta;

i) w dwa zapasowe koła należycie ogumione;

j) w odpowiedni komplet narzędzi i części zapasowych, umożliwiających doraźną naprawę w drodze.

(2) Nadto autobusy zamknięte winny być wyposażone:

k) w odpowiednią ilość okien zabezpieczających dostateczny dopływ światła do autobusu, przyczem okna winny być zaopatrzone w firanki;

l) w urządzenia do należytego przewietrzania wnętrza;

m) w urządzenie zabezpieczające dostateczne oświetlenie wnętrza w nocy oraz ogrzewanie podczas chłodów, przyczem, o ile oświetlenie autobusu nie jest elektryczne, latarnie winny być umieszczone w taki sposób, aby spaliny ulatniały się nazewnątrz.

§ 5. Każdy autobus publiczny winien, niezależnie od napisów wymaganych postanowieniem § 10 rozporządzenia z dnia 27 stycznia 1928 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych, posiadać nazewnątrz u góry od przodu zdaleka czytelny napis z nazwami krańcowych punktów obsługiwanej linji a nadto od zmierzchu do świtu dodatkowe światło w kolorze niebieskim oraz napis wskazujący dopuszczalną ilość osób, umieszczony

na wewnętrznej i zewnętrznej stronie drzwiczek. Pozatem wewnątrz powinno być umieszczone i zabezpieczone należycie obwieszczenie zawierające rozkład jazdy, taryfę i tekst § 14 niniejszego rozporządzenia.

§ 6. (1) Autobusy publiczne winny być utrzymywane w sprawności technicznej tak, aby nie wymagały postojów w drodze w celach naprawy, regulowania, uzupełniania części i t. p. oraz utrzymywane w czystości i porządku—zarówno wewnątrz jak i zewnątrz.

(2) Wszelkie zmiany i uzupełnienia dokonywane na autobusach na żądanie wojewódzkiej władzy administracji ogólnej będą wykonywane przez przedsiębiorstwo na jego koszt.

(3) Personel obsługi winien być przyodziany czysto oraz mieć stosowne odznaki, umożliwiające jego odróżnienie.

§ 7. Gdy to nie grozi bezpieczeństwu publicznemu, wojewódzka władza administracji ogólnej może w wyjątkowych wypadkach zezwolić na odstępstwa od poszczególnych wymagań, przewidzianych w paragrafach 3 — 5 włącznie niniejszego rozporządzenia, szczególnie, gdy zastosowaniu się do tych wymagań stoi na przeszkodzie konstrukcja autobusu, zapewniająca jednak w inny sposób bezpieczeństwo i porządek publiczny oraz wygodę podróżnych.

§ 8. (1) Przedsiębiorca zamierzający utrzymywać komunikację autobusami publicznemi, obowiązany jest, niezależnie od obowiązku uzyskania dowodów rejestracyjnych, wymienionych w punkcie a) § 11 rozporządzenia z dnia 27 stycznia 1928 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych oraz obowiązku doniesienia władzy przemysłowej o rozpoczęciu prowadzenia przemysłu w myśl artykułu 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468), donieść wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w obrębie której znajdować się będzie miejsce stałego postoju autobusów, o zamierzonem rozpoczęciu ruchu, co najmniej na 30 dni przedtem.

(2) W doniesieniu, oprócz nazwy i siedziby przedsiębiorstwa, należy podać:

a) imię, nazwisko i adres osoby odpowiedzialnej za prowadzenie przedsiębiorstwa,

b) linję, która ma być obsługiwana, ze wskazaniem miejsc postoju na przystankach i punktach krańcowych.

c) ilość autobusów, jako też ilość osób, które przedsiębiorca zamierza dopuścić w poszczególnych pojazdach, przyczem ilość ta, o ile już poprzednio uzyskano dowód rejestracyjny, nie może być większa aniżeli wskazana w tym dowodzie,

d) szczegółowy rozkład jazdy,

e) taryfę opłat za przejazd podróżnych i przewóz ich bagażu.

(3) Doniesienie takie może być uskutecznione już w podaniu wymaganem w myśl § 16 powołanego rozporządzenia o ruchu pojazdów mechanicznych celem uzyskania dowodu rejestracyjnego. Władza obowiązana jest na żądanie przedsiębiorcy wydać potwierdzenie uskutecznionego doniesienia.

§ 9. Przedsiębiorca obowiązany jest:

a) przestrzegać, aby ruch i postoje autobusów odbywały się ściśle według zgłoszonego rozkładu jazdy, bez względu na ilość zajętych w autobusie miejsc, a opłaty były pobierane nie wyższe niż w zgłoszonej taryfie;

b) zawiadomić właściwą wojewódzką władzę administracji ogólnej na 14 dni naprzód o wszelkich zamierzonych zmianach miejsc postoju, rozkładu jazdy i taryfy oraz o zaniechaniu ruchu;

c) zawiadomić niezwłocznie wymienioną wyżej władzę o każdem wstrzymaniu ruchu z przyczyn od przedsiębiorcy niezależnych i ogłosić o tem na miejscach postoju;

d) wydać każdemu podróżnemu równocześnie z pobraniem opłaty za przejazd — bilet zawierający numer, nazwę przedsiębiorstwa i jego adres, wysokość pobranej za jazdę opłaty, datę wydania biletu oraz nazwy miejscowości, między któremi bilet jest ważny. W razie przyjęcia do przewozu bagażu za osobną opłatą należy nadto wydać podróżnemu kwit na bagaż.

§ 10. (1) Postój autobusów może odbywać się tylko w miejscach, wyznaczonych do tego celu przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej po porozumieniu się z odnośnym zarządem drogowym. Przy wyborze takich miejsc należy mieć na uwadze bezpieczeństwo publiczności oraz swobodę ruchu na drogach publicznych.

(2) Miejsca postoju przedsiębiorca winien odpowiednio oznaczyć i w miejscach tych oraz poczekalniach wywiesić i utrzymywać w należytym stanie obwieszczenia, w których będą podane: nazwa przedsiębiorstwa, rozkład jazdy, taryfa opłat i tekst § 14 niniejszego rozporządzenia.

§ 11. (1) Nie wolno przyjmować do jazdy autobusem:

a) większej liczby podróżnych, ponad przepisaną liczbę miejsc;

b) osób w stanie nietrzeźwym, widocznie niechlujnych, lub mogących zabrudzić otoczenie;

c) osób z przedmiotami zagrażającemi niebezpieczeństwem, w szczególności zaś z bronią nabitą, materjałami wybuchowemi, łatwo zapalnemi, żrącemi lub zakaźnemi jak również z przedmiotami,

które mogłyby być niedogodne lub przykre dla współpodróżnych;

d) zwierząt, o ile bez niedogodności dla pasażerów nie mogą być trzymane na kolanach lub umieszczone w inny nie przeszkadzający podróżnym sposób.

Zakaz przyjmowania osób z bronią nabitą nie dotyczy osób, które winny mieć przy sobie taką broń z tytułu spełnianej w czasie przejazdu czynności służbowej.

(2) Miejsce obok kierowcy może być zajęte tylko przez obsługę autobusu, służbę policyjną, konwojenta poczty lub służbę drogową. Kierowca winien mieć w każdym razie zapewnioną zupełną swobodę ruchów przy kierowaniu.

§ 12. (1) Sygnał do podjęcia ruchu nie może być dany, dopóki wysiadający nie staną na ziemi, a wsiadający nie zajmą miejsca.

(2) Największa dopuszczalna szybkość ruchu autobusów nie może przekraczać 40 km. na godzinę, poza wypadkami, gdy przedsiębiorca uzyska specjalne zezwolenie Ministra Robót Publicznych na większą szybkość.

(3) Autobus zamknięty winien być podczas przebywania w nim podróżnych oświetlony wewnątrz w czasie od zmierzchu do świtu.

§ 13. Przedsiębiorca winien czuwać nad tem, aby jego personel stosował się ściśle do postanowień niniejszego rozporządzenia.

§ 14. (1) Zabrania się podróżnym:

a) wsiadać do autobusu, gdy dopuszczalna ilość miejsc jest zajęta;

b) zabierać do autobusu zwierzęta, o ile bez niedogodności dla podróżnych nie mogą być trzymane na kolanach, lub umieszczone w inny nieprzeszkadzający podróżnym sposób;

c) zajmować miejsce obok kierowcy oraz rozmawiać z kierowcą podczas jazdy;

d) zajmować miejsce bez biletu na prawo przejazdu i odmawiać okazania biletu na żądanie kontroli;

e) odmawiać zapłaty w wysokości oznaczonej na bilecie, zajmować miejsce w przedziale klasy wyższej niż oznaczona na bilecie lub jechać dalej niż opiewa bilet, bez wykupienia biletu dodatkowego;

f) wsiadać w stanie nietrzeźwym, oczywistego niechlujstwa, lub w stanie mogocym zabrudzić otoczenie, zakłócać porządek, zanieczyszczać wnętrze autobusu i przeszkadzać obsłudze;

g) śpiewać, zachowywać się nieprzyzwoicie słowem lub czynem;

h) palić tytoń wewnątrz autobusów zamkniętych;

i) zanieczyszczać lub psuć urządzenia autobusu;

j) otwierać okna bez zgody obsługi autobusu;

k) otwierać w czasie jazdy drzwi autobusu;

l) zabierać do autobusu przedmiotów zagrażających niebezpieczeństwem, w szczególności zaś broni nabitej, materjałów wybuchowych, łatwo zapalnych, zrących lub zakaźnych, jak również przedmiotów, które mogłyby być niedogodne lub przykre dla współpodróżnych.

Zakaz zabierania do autobusu nabitej broni nie odnosi się do osób wymienionych wyżej w § 11 ust. 1 zdanie końcowe;

m) wsiadać do autobusu lub wysiadać przed zupełnem jego zatrzymaniem;

n) stać na stopniach i miejscach do tego nie przeznaczonych, dotykać urządzeń kierowniczych i hamulcowych;

o) wyrzucać z autobusu przedmioty mogące zranić, zabrudzić lub przestraszyć publiczność;

p) wprowadzić w błąd obsługę autobusu, bądź to przez naśladowanie używanych sygnałów, bądź to przez fałszywe alarmy.

2) Obsługa autobusu obowiązana jest ściśle przestrzegać stosowania się podróżnych do powyższych zakazów. Podróżnych niestosujących się do zakazów wymienionych w punktach a, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m i n może obsługa usunąć z autobusu.

§ 15 Od orzeczeń i zarządzeń władz administracyjnych, wydanych na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia, służy odwołanie w myśl ogólnych przepisów o postępowaniu administracyjnem.

§ 16. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia będą karani w myśl postanowień rozdziału IV ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 151).

§ 17. (1) Wrazie stwierdzonego przekroczenia najwyższej dopuszczalnej szybkości (§ 12 p. 2 niniejszego rozporządzenia) wojewódzka władza administracji ogólnej niezależnie od nałożenia przez powiatową władzę administracji ogólnej na kierowcę kary administracyjnej, winna odebrać mu pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych, przeznaczonych do publicznego użytku na przeciąg czasu do 6 miesięcy, a w razie trzykrotnego ukarania go za to przekroczenie, odebrać mu na stałe pozwolenie na prowadzenie wymienionych pojazdów mechanicznych.

(2) W razie powtarzającego się nieprzestrzegania postanowień niniejszego rozporządzenia, wojewódzka władza administracji ogólnej może zabronić przedsiębiorcy utrzymywania publicznej komunikacji.

§ 18. Autobusy kursujące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i używane do utrzymywania publicznej komunikacji, winny być przystosowane do wymagań paragra-

fów 3 i 4 niniejszego rozporządzenia w ciągu roku, a do wymagań § 5 w ciągu trzech miesięcy od wejścia w życie rozporządzenia. Przepis § 7 niniejszego rozporządzenia ma również do tych autobusów zastosowanie.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w miesiąc po jego ogłoszeniu.

Poz. 440. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 lipca 1929 r. w sprawie ustalenia liczby sędziów śledczych w okręgach sądów okręgowych: w Pińsku, Płocku, Poznaniu, Wilnie i Włocławku.

Poz. 441. Rozporządzenie ministra Sprawiedliwości z dnia 10 lipca 1929 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie łomżyńskim w okręgu sądu okręgowego w Łomży.

Poz. 442. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 lipca 1929 r. w sprawie przeniesienia siedziby sądu grodzkiego z Głowna do Strykowa w powiecie brzezińskim w okręgu sądu okręgowego w Łodzi.

Poz. 443. Rozporządzenie Ministów: Reform Rolnych, Robót Publicznych i Sprawiedliwości z dnia 15 czerwca 1929 r. o zasadach tworzenia osiedli wiejskich przy przebudowie ustroju rolnego.

Na podstawie p. e art. 47 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 1 poz. 1), art. 422 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz art. 55 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. z r. 1927 Nr. 92, poz. 833) zarządza się co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Przepisy niniejszego rozporządzenia stosowane będą przy parcelacji gruntów, prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 1, poz. 1) oraz przy scalaniu gruntów na mocy ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. (Dz. U. R. P. z r. 1927 Nr. 92, poz. 833). Przepisy §§ 6—10 oraz cz. 2 § 3 nie mają zastosowania przy scalaniu gruntów, zaś przepisy cz. 1 i 3 § 3, §§ 4 i 5 o tyle tylko, o ile w związku ze scaleniem gruntów następuje przeniesienie zabudowań. Przepisy cz. 2 i 3 § 3 oraz cz. 3 § 5 nie mają zastosowania do działek rzemieślniczych, urzędniczych i t. p.

§ 2. 1) Plany zabudowania, przewidziane w ust. 2 art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), nie będą sporządzane w toku parcelacji, prowadzonej na podstawie wyżej powołanej ustawy o wykonaniu reformy rolnej. Przepis ten nie ma zastosowania w wypadkach, kiedy projektem parcelacji objęte są tereny leżące w obrębie uzdrowisk, uznanych za posiadające charakter użyteczności publicznej.

2) Plany zabudowania nie będą również sporządzane w toku scalania gruntów, dokonywanego w trybie wyżej powołanej ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów. Przepis ten nie ma zastosowania w wypadkach, kiedy projektem scalenia objęte są tereny położone w obrębie gmin miejskich lub uzdrowisk, uznanych za posiadające charakter użyteczności publicznej.

3) Jeżeli projektem parcelacji lub scalenia objęte są osiedla, posiadające prawomocne plany zabudowania, zatwierdzenie projektu lub scalenia przez organy Ministerstwa Reform Rolnych, o ile projekty te nie pokrywają się z planami zabudowania, może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się odnośnych zmian w planach zabudowania, dokonanych zgodnie z postanowieniami art. 51 wyżej powołanego rozporządzenia o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli.

II. Rozmieszczenie działek.

§ 3. 1) Przy układaniu projektu parcelacji lub scaleniu należy przestrzegać, aby w skład każdej działki, przeznaczonej na samodzielne gospodarstwo, wchodziły tereny, nadające się pod budynki mieszkalne i gospodarcze (§ 4).

2) Jeżeli ze względu na miejscowe warunki terenu lub gleby lub ze względu na wykorzystanie istniejących zabudowań przy parcelacji niema możności tworzenia gospodarstw z jednej działki, należy dążyć do tego, aby działki, przeznaczone pod zabudowania, przylegały do działek gruntów ornych, a w każdym razie nie były oddalone od gruntów ornych więcej niż o $1^1/_2$ klm. dogodnej drogi.

3) Od innych działek (łąkowych, pastwiskowych i t. p.), osobno wydzielanych, winien być zapewniony dogodny dojazd do działek przeznaczonych pod zabudowania.

§ 4. Działki przeznaczone pod zabudowania winny być projektowane w miarę możności na terenach równych i suchych w pobliżu gruntów, nadających się pod ogrody warzywne lub sady, przyczem powinny być położone najbliżej dróg publicznych i połączone z niemi dogodnym dojazdem. Ponadto należy mieć na uwadze, aby zapewniona była możność zaopatrzenia się gospodarstw w wodę zdatną do picia.

§ 5. 1) Przy projektowaniu działek przeznaczonych pod zabudowania i ulic wiejskich należy mieć na uwadze, aby zabudowanie i urządzenie osiedla mogły nastąpić zgodnie z przepisami policyjno-budowlanemi, obowiązującemi

w gminach wiejskich (Przepisy Tytułu II cz. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli).

2) W przypadkach, kiedy po ukończeniu parcelacji lub scalenia przy zabudowie osiedli nie będą mogły być zachowane normy odległości budynków od granic sąsiadów i od przyległych dróg, ustalone w ust. 3 art. 277 rozporządzenia o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli, — urzędy ziemskie, na wniosek zarządu gminy wiejskiej, ustalą w jakich granicach dopuszczalne jest zmniejszenie tej odległości.

3) Działki przeznaczone pod zabudowania, odrębnie wydzielane, winny z reguły posiadać powierzchnię nie mniejszą niż 0,5 ha., o figurze, w miarę możności, prostokątnej, zbliżonej do kwadratu. Stosunek szerokości działki do jej długości nie powinien przekraczać 1:5, szerokość zaś winna wynosić co najmniej 40 m. Normy powyższe stosowane będą o tyle tylko, o ile nie utrudni to sporządzenia projektu scalenia lub parcelacji.

III. Drogi.

§ 6. 1) Projekty parcelacji należy, o ile możności, przystosować do istniejącej sieci dróg.

2) Wszelkie zmiany istniejącej sieci dróg publicznych mogą być dokonywane tylko w razie koniecznej potrzeby i za zgodą władz, pod których zarządem drogi te się znajdują.

3) O informacje co do kategorji dróg, prawa własności, szerokości ich i t. p. urzędy ziemskie lub mierniczowie winni zwracać się do właściwych zarządów drogowych, które obowiązane są udzielać żądanych informacyj najdalej w ciągu 2 tygodni.

§ 7. 1) Drogi publiczne pierwszych trzech kategoryj, według art. 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 6, poz. 32) na obszarze obowiązywania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o rozgraniczeniu nieruchomości ziemskich przy przebudowie ustroju rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 319) — podlegają rozgraniczeniu w trybie tegoż rozporządzenia. Rozgraniczeniu w tym trybie podlegają również inne drogi istniejące, pozostające w zarządzie państwowych zarządów drogowych oraz związków samorządowych, o ile grunty pod temi drogami zostały wywłaszczone i odnośne urzędy posiadają na to dowody prawne, albo w inny sposób mogą stwierdzić prawo własności do gruntów pod temi drogami. Powierzchni dróg, rozgraniczonych w ten sposób, nie należy wykazywać w dowodach pomiarowych.

2) Drogi o charakterze publicznym, niezaliczone do pierwszych trzech kategoryj według art. 1 wyżej powołanej ustawy o budowie i utrzymaniu dróg publicznych, formalnemu rozgraniczeniu nie podlegają, natomiast winny być uwidocznione na planach z zachowaniem tych wymiarów, jakie stosownie do obowiązujących przepisów, względnie stosownie do potrzeby, mieć winny. Powierzchnie tych dróg oraz dróg, niemających charakteru publicznego, należy włączać do poszczególnych parcel.

3) Przepisy cz. 2 stosują się również do dróg i ścieżek holowniczych przy rzekach, jeziorach i kanałach żeglownych albo spławnych. O tem, czy rzeki i jeziora zaliczone są do żeglownych i spławnych oraz o szerokości dróg i ścieżek holowniczych winny urzędy ziemskie lub mierniczowie zasięgać informacyj od właściwych zarządów wodnych, które obowiązane są udzielać żądanych informacyj najdalej w ciągu 2 tygodni.

§ 8. 1) Należy unikać zmiany kierunku dróg, okopanych rowami, wysadzanych drzewami albo posiadających mosty, nasypy i t. p., o ile nowoutworzone drogi wymagałyby takichże nowych urządzeń technicznych.

2) Jeżeli te same działki, osiedla lub grupy osiedli połączone są kilkoma drogami, należy zbyteczne drogi kasować, pozostawiając jedną najdogodniejszą zarówno z punktu widzenia ogólnych warunków komunikacyjnych, jak i z punktu widzenia interesów danych osiedli.

§ 9. 1) Nowe drogi winny być projektowane w ilości minimalnej, ale dostatecznej do zapewnienia najkrótszego i dogodnego dojazdu do wszystkich działek oraz od zagród do dróg publicznych. Nowoprojektowane drogi winny być przeprowadzane, o ile możności, przez tereny równe, twarde i suche, oraz łączyć się pod kątami, zbliżonemi do prostych.

5) Należy unikać projektowania t. zw. „dróg ślepych"; wyjątek mogą stanowić dojazdy do lasu, cmentarzy, przegony do pastwisk i t. p.

3) Przy projektowaniu nowych dróg należy przestrzegać następujących norm szerokości tych dróg, łącznie z rowami:

a) dla ulic i dróg większej wagi (ulice, wzdłuż których rozmieszczone są zagrody, drogi dojazdowe do miast, urzędu gminnego, stacji kolejowej i t. p. — 11 do 12 metrów;

b) dla dróg mniej ważnych (np. łączących wsie) i większych przegonów dla bydła — 8 do 9 metrów;

c) dla dróg, służących wyłącznie do komunikacji wewnętrznej (drogi polne) i mniejszych przegonów dla bydła — 5 do 6 metrów;

d) dla dróg dojazdowych do poszczególnych zagród i działek—4 do 5 metrów, w miejscach zaś niewymagających rowów—3 metry.

§ 10. Na obszarze Rzeczypospolitej, na którym obowiązują przepisy prawa cywilnego, zawarte w tomie X Zb. Pr. Ces. Ros., w przy-

padkach, gdy do obszaru parcelowanego przylegają, względnie przecinają go, drogi publiczne pierwszych 4-ch klas, powiatowe urzędy ziemskie z chwilą rozpoczęcia parcelacji winny wystąpić do władz administracyjnych I-ej instancji, lub do władz komunalnych, o dokonanie przez te władze czynności, dotyczących ustalenia na gruncie granic dróg publicznych, które to władze w terminie najdalej 3-ch miesięcy od dnia otrzymania wniosku urzędu ziemskiego (nie wliczając okresu od dnia 1 grudnia do 15 marca, jako zimowej pory) obowiązane są do wykonania powyższych czynności. Ustalone przez władze administracyjne lub komunalne granice dróg pierwszych 4-ch klas mierniczy zdejmuje, wnosi na plan, wykazując powierzchnie tych dróg w rejestrach, jako samodzielne pozycje.

IV. Przepisy końcowe.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego

z 17 czerwca Nr. 137 Rok 1929

Poz. 354. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Pod znamieniem Marksizmu".

Poz. 355. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 czerwca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Kommunisticzeskij Internacionał".

z 18 czerwca Nr. 138 Rok 1929

Poz. 356. Postanowienie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 1929 r. o przekazaniu Staroście Grodzkiemu w Gdyni niektórych czynności miejscowej władzy policyjnej.

Na postawie § 2 ustawy z dnia 11 marca 1850 r. o administracji policji (Zb. u. pr. str. 265) postanawia się co następuje:

§ 1.

Znosi się Państwowy Urząd Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego w Gdyni, utworzony postanowieniami Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 czerwca 1926 r. (M. P. Nr. 134, poz. 387) i z dnia 31 października 1928 r. (M. P. Nr. 255, poz. 605).

§ 2.

Z kompetencji miejscowej władzy policyjnej wydziela się i przekazuje się Staroście Grodzkiemu w Gdyni sprawy policji bezpieczeństwa, policji zdrowia, policji weterynaryjnej, policji przemysłowej i policji budowlanej.

W szczególności do kompetencji Starosty Grodzkiego należą:

1) Sprawy utrzymania bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego na drogach, ulicach i placach publicznych, jak również w miejscach publicznych,—sprawy nadzoru nad lokalami publicznemi oraz ustalanie godziny policyjnej;

2) sprawy z zakresu policji politycznej, sprawy stowarzyszeń, zgromadzeń i widowiskowe, sprawy cenzury teatralnej i kinematograficznej, sprawy kwest publicznych oraz sprawy broni;

3) wszelkie sprawy, dotyczące cudzoziemców, o ile nie zostały wyraźnie przez obowiązujące przepisy przekazane gminom;

4) sprawy policji kryminalnej;

5) sprawy policji obyczajowej;

6) sprawy policji ogniowej, sprawy materjałów wybuchowych i łatwopalnych;

7) sprawy policji pożarowej;

8) sprawy policji budowlanej;

9) uprawnienia miejscowej władzy policyjnej, wynikające z ustawy przeciwko szpeceniu miejscowości i okolic, wyróżniających się pod względem krajobrazu, z 15 lipca 1907 r. (Zb. u. p. pr. str. 260);

10) atrybucje lokalno-policyjne, wynikające z niemieckiej państwowej ordynacji przemysłowej, a nieobjęte rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468);

11) sprawy zwalczania zaraźliwych chorób zwierzęcych;

12) sprawy policji zdrowia.

§ 3.

Wykonanie niniejszego postanowienia porucza się wojewodzie pomorskiemu.

§ 4.

Postanowienie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jednoczeście tracą moc obowiązującą postanowienia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 9 czerwca 1926 r. w sprawie utworzenia urzędu policyjnego w Gdyni (M. P. Nr. 132, poz. 387), z dnia 30 maja 1928 r. w sprawie zmiany postanowienia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 9 czerwca 1926 r. w sprawie utworzenia urzędu policyjnego w Gdyni (M. P. Nr. 132, poz. 224) oraz. z dnia 31 października 1928 r. w sprawie nazwy państwowego urzędu policyjnego w Gdyni (M. P. Nr. 255, poz. 605).

---

z 19 czerwca Nr. 139 Rok 1929

Poz. 357. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 358. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 359. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 360. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 361. Zarządzenie o nadaniu Bronzowego Krzyża Zasługi.

z 20 czerwca Nr. 140 Rok 1929

Poz. 362. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalające warunki pracy i płacy dozorców domów m. Lwowa.

z 21 czerwca Nr. 141 Rok 1929

Poz. 363. Umowa ustalająca warunki pracy i płacy dla robotników rolnych na terenie powiatu Jarosławskiego.

z 22 czerwca Nr. 142 Rok 1929

z 24 czerwca Nr. 143 Rok 1929

Poz. 364. Umowa ustalająca warunki pracy i płacy w rolnictwie na rok służbowy 1929/30 na obszarze województwa nowogródzkiego.

z 25 czerwca Nr. 144 Rok 1929

Poz. 365. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 czerwca 1929 r. w sprawie utworzenia w Ożennie posterunku celnego.

Poz. 366. Obwieszczenie Ministrów: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 12 czerwca 1929 r. o wykazie związków eksportowych, uprawnionych do wydawania zaświadczeń w myśl § 2 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 26 kwietnia 1929 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie ryżu wyłuszczonego polerowanego oraz produktów ryżowych.

Poz. 367. Postanowienie Komisji Rozjemczej powołanej na zasadzie Ustawy z dnia 16 maja 1922 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 39 ex 1922 r. poz. 324) decyzją Pana Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 12 kwietnia 1929 r. za Nr. 2376/G. I. P.

Poz. 368. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 14.VI.1929 r. w przedmiocie likwidacji (dobra ryc. Wąsowo).

Poz. 369. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 17 maja 1929 r. w przedmiocie likwidacji (os. rent. Kamierowskie Piece).

Poz. 370. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 11 marca 1929 r. w przedmiocie likwidacji (os. rent. Zieleniec).

z 26 czerwca Nr. 145 Rok 1929

Poz. 371. Zarządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 21 czerwca 1929 r. w sprawie wyboru radców przez społeczne organizacje rolnicze do rady Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

Poz. 372. Zarządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 21 czerwca 1929 r. w sprawie wyboru radców przez społeczne organizacje rolnicze do rady Pomorskiej Izby Rolniczej.

z 27 czerwca Nr. 146 Rok 1929

Poz. 373. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 24 czerwca 1929 r. w sprawie mianowania radców do Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie.

Poz. 374. Okólnik Ministra Skarbu L. D. IV. 725/3/29 z dnia 12 czerwca 1929 r. w sprawie polsko-łotewskiego traktatu handlowego i nawigacyjnego, podpisanego w dniu 12 lutego 1929 roku.

z 28 czerwca Nr. 147 Rok 1929

Poz. 375. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 24 czerwca 1929 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 376. Uchwała Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 1929 r. o kredycie na okres budżetowy od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r. na pożyczkę na zasilenie funduszu obrotowego przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe.

Poz. 377. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 25 czerwca 1929 r. w sprawie nadania umowie zbiorowej z dnia 4 maja 1929 r. mocy obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłu metalowego w województwie poznańskiem z wyłączeniem miasta Bydgoszczy i Inowrocławia, oraz powiatów: bydgoskiego, inowrocławskiego, szubińskiego i wyrzyskiego.

Poz. 378. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 25 czerwca 1929 r.

w sprawie nadania umowie zbiorowej z dnia 2 maja 1929 r. mocy obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłów: chemicznego, drzewnego, włókienniczego, galanteryjnego, ekspedytorskiego, spożywczego z wyłączeniem wyrobu i rafinerji cukru i z wyłączeniem przemysłu spirytusowego oraz dla wszystkich zakładów handlowych w województwie poznańskiem z wyłączeniem miast: Bydgoszczy i Inowrocławia oraz powiatów: bydgoskiego, inowrocławskiego, szubińskiego i wyrzyskiego.

z 1 lipca Nr. 148 Rok 1929

Poz. 379. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 czerwca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Mogilewski Sielanin".

Poz. 380. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 czerwca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Gołos Krestjanina".

Poz. 381. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 czerwca 1929 r. o odebraniu debitu broszurze „Dinta".

Poz. 382. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 czerwca 1919 r. o odebraniu debitu czasopismu „Weekly News Bulletin".

Poz. 383. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 czerwca 1929 r. o przywróceniu debitu czasopismu „Hadoar".

Poz. 384. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 25 czerwca 1929 r. w sprawie zmiany nazw gmin wiejskich Świerczków i Dąbrówka Infułacka w powiecie tarnowskim, województwie krakowskiem (na Kościce).

Poz. 385. Rozporządzenie Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 15 czerwca 1929 roku w sprawie powołania Nadzwyczajnych Komisarzy do walki z epidemjami.

Na postawie art. 3 ust. 1 lit. d ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. o utworzeniu Urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami, grożącemi Państwu klęską powszechną (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 388), zarządzam co następuje:

§ 1.

Powołuje się Urzędy Nadzwyczajnych Komisarzy do spraw walki z epidemjami na obszarze wszystkich Województw, z wyjątkiem Województwa Śląskiego, i na obszarze m. st. Warszawy na czas do dnia 31 grudnia 1929 r.

§ 2.

Pełnienie Urzędu Nadwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami porucza się Wojewodom i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy, każdemu na podległym mu obszarze.

§ 3.

Powołanym na mocy niniejszego rozporządzenia Nadzwyczajnym Komisarzom do spraw walki z epidemjami przekazuje się uprawnienia, wymienione w art. 2 oraz w art. 3 ust. 1 lit. a pkt. 2 i lit. c ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 388) z tem zastrzeżeniem, iż powszechne obowiązujące rozporządzenia w dziedzinie zwalczania epidemji mogą być wydawane tylko za uprzednią zgodą Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(—) *Sławoj Składkowski*
Naczelny Nadzwyczajny Komisarz do spraw walki z epidemjami.

---

z 2 lipca Nr. 149 Rok 1929

Poz. 386. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 czerwca 1929 r. w sprawie zmiany nazwy miejscowości Maciorowe Bagno w gminie Letnisko Falenica powiecie warszawskim, województwie warszawskiem (na Daków).

Poz. 387. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 27 czerwca 1929 r. w sprawie zmiany nazwy miasta Radoszkowicze, w powiecie mołodeczańskiem, województwie wileńskiem (na Radoszkowice).

Poz. 388. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 27 czerwca 1929 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Wymysłów w powiecie łaskim, województwie łódzkiem (na Dobroń).

z 3 lipca Nr. 150 Rok 1929

z 4 lipca Nr. 151 Rok 1929

Poz. 389. Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 czerwca 1929 r. o przeniesieniu siedziby jednego notarjusza z Wołożyna do Iwja w okręgu Sądu Okręgowego w Wilnie.

Poz. 390. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 26 marca 1929 r. w przedmiocie likwidacji (os. rent. Czarmuń).

Poz. 391. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 17 maja 1929 r. w przedmiocie likwidacji. (os. rent. Jeldzno).

z 5 lipca Nr. 152 Rok 1929

z 6 lipca Nr. 153 Rok 1929

Poz. 392. Uchwała Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1929 roku o dodatkowym kredycie na

okres budżetowy od 1 kwietnia 1929 r. do dnia 31 marca 1930 r. na budowę basenu południowego w porcie Gdyńskim.

Poz. 393. Uchwała Rady Ministrów z dn. 2 lipca 1929 r. o dodatkowym kredycie na okres budżetowy od 1 kwietnia 1929 r., do 31 marca 1930 r. na cele związane z Powszechną Wystawą Krajową w Poznaniu.

Poz. 394. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 15 czerwca 1929 r. w sprawie książek zażaleń na stacjach kolejowych.

z 8 lipca Nr. 154 Rok 1929

Poz. 395. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

z 9 lipca Nr. 155 Rok 1929

Poz. 396. Zarządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 15 czerwca 1929 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych w sprawie określenia sfery interesów mieszkaniowych miasta Gdyni.

Na podstawie cz. 1 art. 7 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1 poz. 1) zarządza się co następuje:

1. Sfera interesów mieszkaniowych miasta Gdyni obejmuje grunty, położone w promieniu 7,5 kl. w prostej linji od dworca kolejowego w Gdyni, z tem że promień ten ulega odpowiedniej zmianie w kierunku południowym, gdzie granica sfery interesów mieszkaniowych biegnie wzdłuż granicy Wolnego Miasta Gdańska, oraz w kierunku północnym, gdzie sfera interesów mieszkaniowych obejmuje gminy: Zagórze, Rumja, Dębogórze, Kosakowo i Pierwoszyn.

2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

z 10 lipca Nr. 156 Rok 1929

Poz. 397. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 6 czerwca 1929 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie przedłużenia w niektórych miejscowościach okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków na zasadzie ustawy z dnia 18 lipca 1924 roku o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

z 11 lipca Nr. 157 Rok 1929

Poz. 398. Obwieszczenie Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie.

z 12 lipca Nr. 158 Rok 1929

Poz. 399. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 lipca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Leningradzkaja Prawda".

Poz. 400. Umowa, ustalająca warunki pracy i płacy dozorców domowych miasta Brześcia n/Bug., na rok służbowy 1929/30.

z 13 lipca Nr. 159 Rok 1929

Poz. 401. Wykaz długów Państwa i przez Państwo przyjętych gwarancyj finansowych na dzień 1 lipca 1929 r.

z 15 lipca Nr. 160 Rok 1929

Poz. 402. Postanowienie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1929 r. o uzupełnieniu taryfy opłat, zawartej w regulaminie eksploatacji dźwigów państwowych w porcie Gdynie.

Poz. 403. Zarządzenie Urzędu Emigracyjnego z dnia 31 maja 1929 r. w sprawie zmiany przepisów o formie, treści i sposobie zawierania umów przewozowych z emigrantami z dnia 5 stycznia 1928 r.

z 16 lipca Nr. 161 Rok 1929

Poz. 404. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 405. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 406. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 407. Zarządzenie o nadanlu bronzowego Krzyża Zasługi.

Poz. 408. Uchwała Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1929 r. w sprawie Statutu Organizacyjnego Ministerstwa Komunikacji.

z 17 lipca Nr. 162 Rok 1929

Poz. 409. Okólnik Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25 czerwca 1929 r. Nr. I. Prez. 4191/29. Wykaz szkół, w których nauka uprawnia do zwrotu opłat szkolnych w roku szkolnym 1929/30.

z 18 lipca Nr. 163 Rok 1929

Poz. 410. Uchwała Rady Ministrów z dnia 13 lipca 1929 r. o dodatkowym kredycie na

okres budżetowy od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r. na akcję przeciwpowodziową w województwie stanisławowskiem.

Poz. 411. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalające warunki pracy i płacy dozorców domowych na rok gospodarczy 1929/30 na obszarze m. Kalisza.

z 19 lipca Nr. 164 Rok 1929

Poz. 412. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 10 lipca 1929 r. (w sprawie amortyzacji obligacyj 5% pożyczki konwersyjnej z 1924 r.).

Poz. 413. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 10 lipca 1929 r. (w sprawie amortyzacji obligacyj 5% konwersyjnej pożyczki kolejowej z 1926 r.).

Poz. 414. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lipca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Sennaciulo“.

Poz. 415. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lipca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Jednodniówka Literacka“.

Poz. 416. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lipca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Moskauer Rundschau“.

Poz. 417. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lipca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Klassenkampf“.

Poz. 418. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 13 maja 1929 r. o wysokości sumy, do jakiej mają być przyjmowane papiery wartościowe przez władze i urzędy państwowe, jako wadja przy przetargach, oraz kaucje na zabezpieczenie wszelkiego rodzaju umów lub zaliczek. wypłacanych na dostawy i roboty rządowe, jak również na zabezpieczenie udzielanych przez Skarb Państwa kredytów akcyzowych, celnych i transportowych.

z 20 lipca Nr. 165 Rok 1929

Poz. 419. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości o utworzeniu urzędu notarjusza w Łodzi.

z 22 lipca Nr. 166 Rok 1929

Poz. 420. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 lipca 1929 r. o przymusowem wywłaszczeniu gruntów pod budowę rampy na stacji Hołoby.

Poz. 421. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 18 lipca 1929 r. w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy stale zatrudnionych dziennych i sezonowych robotników rolnych na terenie województwa lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego na rok służbowy 1929/30.

Poz. 422. Okólnik Ministerstwa Skarbu L. D. V. 5411/7/29 z dnia 28 czerwca 1929 r. w sprawie zezwolenia Zakładom Ubezpieczenia na wypłatę sum ubezpieczonych, płatnych na wypadek śmierci spadkowcy, przed wymiarem podatku spadkowego.

z 23 lipca Nr. 167 Rok 1929

Poz. 423 Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 5 lipca 1929 r. o częściowej zmianie przepisów wykonawczych do rozporządzenia o zwrocie cła przy wywozie maszyn włókienniczych.

Poz. 424 Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 15 lipca 1929 r. o utworzeniu nadleśnictwa Mestwinowo.

Poz. 425. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

z 24 lipca Nr. 168 Rok 1929

Poz. 426. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10 lipca 1929 roku, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie przedłużenia w niektórych miejscowościach okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków na zasadzie ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

z 25 lipca Nr. 169 Rok 1929

z 26 lipca Nr. 170 Rok 1929

Poz. 427. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 15 lipca 1929 r. dotyczące przepisów wykonawczych do rozporządzenia z dnia 26 kwietnia 1929 r. w sprawie cła przy wywozie ryżu wyłuszczonego polerowanego oraz produktów ryżowych.

Poz. 428. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 lipca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Ukraińskie Słowo“.

Poz. 429. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lipca 1929 r. o odebraniu debitu książce „Zagrawi nad Łanami“.

z 27 lipca Nr. 171 Rok 1929

Poz. 430. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 lipca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Bilszowik Połtawszczini“.

Poz. 431. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 lipca 1929 r. o odebraniu debitu książce „Bolszewicka Rewolucja i ukrainci“

Poz. 432. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 lipca 1929 r. o odebraniu debitu czasopismu „Krasnyj Ałtaj“.

z 29 lipca Nr. 172 Rok 1929

z 30 lipca Nr. 173 Rok 1929

Poz. 433. Zarządzenie Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej z dnia 23 lipca 1929 r.

Na podstawie § 1 p. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Skarbu z dnia 15 czerwca 1929 r. w sprawie podziału zakresu działania Ministrów przy wykonaniu ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych lub zaginionych bez własnej winy, których śmierć, względnie zaginięcie, pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 425) i na podstawie § 5 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10 stycznia 1923 r. do ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych lub zaginionych bez własnej winy, których śmierć, względnie zaginięcie pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 132), w brzmieniu § 1 p. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu, Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Zagranicznych i Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 lipca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 429)— wyznaczam do badania inwalidów wojennych komisje wojskowo-lekarskie przy powiatowych władzach administracji ogólnej (referatach spraw inwalidów wojennych).

Komisje te rozpoczną swoje czynności od 1 sierpnia 1929 r. i będą działały w siedzibach właściwych starostw powiatowych lub grodzkich, mianowicie przy referacie spraw inwalidów wojennych:

1. Starostwa grodzkiego Warszawa (południe), dla badania mieszkających w m. st. Warszawie.

2. Starostwa powiatowego warszawskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym warszawskim, grójeckim, skierniewickim, łowickim, rawskim, sochaczewskim, błońskim, mińsko-mazowieckim, radzymińskim,

3. Starostwa powiatowego płockiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym płockim, gostynińskim, włocławskim, nieszawskim, lipnoskim, kutnowskim, rypińskim.

4. Starostwa powiatowego ciechanowskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: ciechanowskim, mławskim, przasnyskim, pułtuskim, makowskim, płońskim, sierpeckim.

5. Starostwa powiatowego łódzkiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: łódzkim, brzezińskim, łęczyckim, sieradzkim, łaskim i w m. Łodzi.

6. Starostwa powiatowego kaliskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: kaliskim, tureckim, konińskim, słupeckim, kolskim.

7. Starostwa powiatowego piotrkowskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: piotrkowskim, radomskowskim, wieluńskim.

8. Starostwa powiatowego kieleckiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: kieleckim, sandomierskim, opatowskim, stopnickim, pińczowskim, jędrzejowskim, włoszczowskim.

9. Starostwa powiatowego radomskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: radomskim, kozienickim, iłżeckim, koneckim, opoczyńskim.

10. Starostwa powiatowego będzińskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: będzińskim, częstochowskim, miechowskim, olkuskim, zawierciańskim, w mieście Częstochowie i Sosnowcu.

11. Starostwa powiatowego lubelskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: lubelskim, puławskim, garwolińskim, chełmskim, lubartowskim, janowskim i w mieście Lublinie.

12. Starostwa powiatowego siedleckiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: siedleckim, konstantynowskim, bialskim, włodawskim, węgrowskim, sokołowskim, łukowskim, radzymińskim.

13. Starostwa powiatowego zamojskiego dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: zamojskim, krasnystawskim, biłgorajskim, hrubieszowskim, tomaszowskim.

14. Starostwa powiatowego białostockiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: białostockim, wysoko-mazowieckim, szczuczyńskim[1]), łomżyńskim, kolneńskim, ostrołęckim, ostrowskim, bielskim i w m. Białymstoku.

---

[1]) Z siedzibą w Grajewie.

15. Starostwa powiatowego grodzieńskiego dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: grodzieńskim, sokólskim, suwalskim, augustowskim, wołkowyskim.

16. Starostwa powiatowego baranowickiego dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: baranowickim, nowogródzkim, nieświeskim, stołpeckim, słonimskim.

17. Starostwa powiatowego lidzkiego dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: lidzkim, wołożyńskim, szczuczyńskim.

18. Starostwa powiatowego brzeskiego dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: brzeskim, kobryńskim, prużańskim, kamień-koszyrskim i w m. Brześciu n|B.

19. Starostwa powiatowego pińskiego dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: pińskim, drohiczyńskim, łuninieckim, stolińskim, kosowskim, sarneńskim.

20. Starostwa powiatowego łuckiego dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: łuckim, włodzimierskim, horochowskim, kowelskim, lubomelskim.

21. Starostwa powiatowego równieńskiego dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: równieńskim, zdołbunowskim, dubieńskim, krzemienieckim, kostopolskim.

22. Starostwa grodzkiego wileńskiego dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: wileńsko-trockim, oszmiańskim, wilejskim, mołodeczańskim, postawskim, dziśnieńskim, święciańskim, brasławskim i w m. Wilnie.

23. Starostwa powiatowego krakowskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: krakowskim, myślenickim, bocheńskim, wielickim i w m. Krakowie.

24. Starostwa powiatowego tarnowskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: tarnowskim, brzeskim, dąbrowskim, mieleckim, pilzneńskim, ropczyckim, jasielskim.

25. Starostwa powiatowego nowo-sądeckiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: nowo-sądeckim, grybowskim, gorlickim, limanowskim, nowo-tarskim, makowskim.

26. Starostwa powiatowego wadowickiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: wadowickim, oświęcimskim, chrzanowskim, żywieckim, bialskim.

27. Starostwa powiatowego lwowskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: lwowskim, gródeckim, bóbreckim, rawskim, jaworowskim, sokalskim, żółkiewskim, samborskim, staro-samborskim, drohobyckim, rudzkim i w m. Lwowie.

28. Starostwa powiatowego przemyskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: przemyskim, dobromilskim, brzozowskim, mościskim, przeworskim, jarosławskim, lubaczowskim, niskim, sanockim, krośnieńskim, liskim.

29. Starostwa powiatowego rzeszowskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: rzeszowskim, strzyżowskim kolbuszowskim, tarnobrzeskim, łańcuckim.

30. Starostwa powiatowego stanisławowskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: stanisławowskim, bohorodczańskim, nadwórniańskim, rohatyńskim, tłumackim, kałuskim.

31. Starostwa powiatowego kołomyjskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: kołomyjskim, horodeńskim, kosowskim, śniatyńskim.

32. Starostwa powiatowego stryjskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: stryjskim, skoiskim, żydaczowskim, tureckim, dolinieckim.

33. Starostwa powiatowego tarnopolskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: tarnopolskim, trembowelskim, skałackim, zbaraskim, brzeżańskim, podhajeckim.

34. Starostwa powiatowego czortkowskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: czortkowskim, borszczowskim, zaleszczyckim, buczackim, kopyczynieckim.

35. Starostwa powiatowego złoczowskięgo, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: złoczowskim, kamionkowskim, radziechowskim, brodzkim, zborowskim, przemyślańskim.

36. Starostwą powiatowego poznańskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: poznańskim, grodziskim, wolsztyńskim, nowo-tomyślskim, gnieźnieńskim, wrzesiańskim, środzkim, kościańskim, leszczyńskim, śremskim, śmigielskim, gostyńskim, rawickim, szamotulskim, obornickim, czarnkowskim, międzychodzkim i w m. Poznaniu i Gnieźnie.

37. Starostwa powiatowego bydgoskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: bydgoskim, chodzieskim, wyrzyskim, szubińskim i w m. Bydgoszczy.

38. Starostwa powiatowego inowrocławskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym, inowrocławskim, mogilneńskim, strzelneckim, żnińskim, wągrowieckim i w m. Inowrocławiu;

39. Starostwa powiatowego ostrowskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: ostrowskim, odolanowskim, ostrzeszowskim, jarocińskim, kępnieńskim, pleszewskim, koźmińskim, krotoszyńskim.

40. Starostwa powiatowego toruńskiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: toruńskim, wąbrzeźniańskim, chełmińskim i w m. Toruniu.

41. Starostwa powiatowego grudziądzkiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: grudziądzkim, święckim, brodnickim, lubawskim, działdowskim i w m. Grudziądzu.

42. Starostwa powiatowego starogardzkiego, dla badania mieszkających w powiecie admini-

stracyjnym: starogardzkim, tczewskim, gniewskim, chojnickim, sępoleńskim, tucholskim, kościerzyńskim, kartuskim, morskim, pow. miejski Gdynia.

43. Starostwa powiatowego bielskiego dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: bielskim, cieszyńskim i w m. Bielsku.

44. Starostwa powiatowego katowickiego, dla badania mieszkających w powiecie administracyjnym: katowickim, pszczyńskim, rybnickim i w m. Katowicach.

45. Starostwa powiatowego świętochłowickiego dla badania mieszkających, w okręgu miejskim Królewska Huta w powiecie administracyjnym: świętochłowickim, lublinieckim, tarnogórskim.

---

z 31 lipca Nr. 174 Rok 1929

Poz. 434. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 25 lipca 1929 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 435. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 23 lipca 1929 r.

Na podstawie § 24a rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10 stycznia 1923 r. do ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych lub zaginionych bez własnej winy, których śmierć, wzlędnie zaginięcie, pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 132), w brzmieniu § 1 p. 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu, Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Zagranicznych i Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 lipca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 429) — wyznaczam, jako powołane do przyjmowania zgłoszeń roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego, następujące powiatowe władze administracji ogólnej (referaty spraw inwalidów wojennych):

1. Starostwo grodzkie Warszawa (południe)— od osób mieszkających w m. st. Warszawie.

2. Starostwo powiatowe warszawskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: warszawskim, grójeckim, skierniewickim, łowickim, rawskim, sochaczewskim, błońskim, mińsko-mazowieckim, radzymińskim;

3. Starostwo powiatowe płockie—od osób mieszkających w powiecie admininistracyjnym: płockim, gostyńskim, włocławskim, nieszawskim, lipnowskim, kutnowskim, rypińskim;

4. Starostwo powiatowe ciechanowskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: ciechanowskim, mławskim, przasnyskim, pułtuskim, makowskim, płońskim, sierpeckim;

5. Starostwo powiatowe łódzkie—od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: łódzkim, brzezińskiem, łęczyckim, sieradzkim, łaskim, i w m. Łodzi;

6. Starostwo powiatowe kaliskie—od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: kaliskim, tureckim, konińskim, słupeckim, kolskim;

7. Starostwo powiatowe piotrkowskie — od osób mieszkających w powiecie administracjnym: piotrkowskim, radomskowskim, wieluńskim;

8. Starostwo powiatowe kieleckie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: kieleckim, sandomierskim, opatowskim, stopnickim, pińczowskim, jędrzejowskim, włoszczowskim;

9. Starostwo powiatowe radomskie, — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: radomskim, kozienickim, iłżeckim, koneckim, opoczyńskim;

10. Starostwo powiatowe będzińskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: będzińskim, częstochowskim, miechowskim, olkuskim, zawierciańskim, i w m. Częstochowie i Sosnowcu;

11. Starostwo powiatowe lubelskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: lubelskim, puławskim, garwolińskim, chełmskim, lubartowskim, janowskim i w m. Lublinie;

12. Starostwo powiatowe siedleckie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: siedleckim, konstantynowskim, bialskim, włodawskim, węgrowskim, sokołowskim, łukowskim, radzyńskim;

13. Starostwo powiatowe zamojskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: zamojskim, krasnystawskim, biłgorajskim, hrubieszowskim, tomaszowskim;

14. Starostwo powiatowe białostockie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: białostockim, wysoko - mazowieckim, szczuczyńskim, z siedzibą w Grajewie, łomżyńskim, kolneńskim, ostrołęckim, ostrowskim, bielskim i w m. Białymstoku;

15. Starostwo powiatowe grodzieńskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: grodzieńskim, sokolskim, suwalskim, augustowskim, wołkowyskim;

16. Starostwo powiatowe baranowickie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: nowogrodzkim, nieświeskim, stołpeckim, słonimskim, baranowickim;

17. Starostwo powiatowe lidzkie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: lidzkim, wołożyńskim, szczuczyńskim;

18. Starostwo powiatowe brzeskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: brzeskim, kobryńskim, prużańskim, kamień-koszyrskim i w m. Brześciu n/B.;

19. Starostwo powiatowe pińskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: pińskim, drohiczyńskim, łuninieckim, stolińskim, kosowskim, sarneńskim;

20. Starostwo powiatowe łuckie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: łuckim, włodzimierskim, horochowskim, kowelskim, lubomelskim;

21. Starostwo powiatowe równieńskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: równieńskim, zdołbunowskim, dubieńskim, krzemienieckim, kostopolskim;

22. Starostwo grodzkie wileńskie od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: wileńsko-trockim, oszmiańskim, wilejskim, mołodeczańskim, i w m. Wilnie;

23. Starostwo powiatowe postawskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: postawskim, dziśnieńskim, święciańskim, brasławskim;

24. Starostwo powiatowe krakowskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: krakowskim, myślenickim, bocheńskim, wielickim i w m. Krakowie;

25. Starostwo powiatowe tarnowskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: tarnowskim, brzeskim, dąbrowskim, mieleckim, pilzneńskim, ropczyckim, jasielskim;

26. Starostwo powiatowe nowo-sądeckie— od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: nowo-sądeckim, grybowskim, gorlickim, limanowskim, nowotarskim, makowskim;

27. Starostwo powiatowe wadowickie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: wadowickim, oświęcimskim, chrzanowskim, żywieckim, bialskim;

28. Starostwo powiatowe lwowskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: lwowskim, gródeckim, bóbreckim, rawskim, jaworowskim, sokalskim, żółkiewskim, i w m. Lwowie;

29. Starostwo powiatowe przemyskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: przemyskim, dobromilskim, brzozowskim, mościskim, przeworskim, jarosławskim, lubaczowskim, niskim;

30. Starostwo powiatowe rzeszowskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: rzeszowskim, strzyżowskim, kolbuszowskim, tarnobrzeskim, łańcuckim;

31. Starostwo powiatowe samborskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: samborskim, staro-samborskim, drohobyckim, rudzkim;

32. Starostwo powiatowe sanockie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: sanockim, krośnickim, liskim;

33. Starostwo powiatowe stanisławowskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: stanisławowskim, bohoradczańskim, nadworniańskim, rohatyńskim, tłumackim, i kałuskim;

34. Starostwo powiatowe kołomyjskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: kołomyjskim, horodeńskim, kosowskim, śniatyńskim;

35. Starostwo powiatowe stryjskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: stryjskim, skolskim, żydaczowskim, tureckim, dolinieckim;

36. Starostwo powiatowe tarnopolskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym; tarnopolskim, trembowelskim, skałackim, zbaraskim, brzeżańskim, podhajeckim;

37. Starostwo powiatowe czortkowskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: borszczowskim, czortkowskim, kopyczynieckim, zaleszczyckim, buczackim;

38. Starostwo powiatowe złoczowskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: kamionkowskim, złoczowskim, radziechowskim, brodzkim, zborowskim, przemyślańskim;

39. Starostwo powiatowe poznańskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: poznańskim, grodziskim, wolsztyńskim, nowo-tomyślskim, gnieźnieńskim, wrześniańskim, średzkim, w m. Poznaniu i w m. Gnieźnie;

40. Starostwo powiatowe kościańskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: kościańskim, leszczyńskim, śremskim, śmigielskim, gostyńskim, rawickim;

41. Starostwo powiatowe bydgoskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: bydgoskim, chodzieskim, wyrzyskim, szubińskim, i w m. Bydgoszczy;

42. Starostwo powiatowe inowrocławskie— od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: inowrocławskim, mogilneńskim, strzeleckim, żnińskim, wągrowieckim, i w m. Inowrocławiu;

43. Starostwo powiatowe ostrowskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: ostrowskim, odolanowskim, ostrzeszowskim, jarocińskim, kępnieńskim, pleszewskim, koźmińskim, krotoszyńskim;

44. Starostwo powiatowe szamotulskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: szamotulskim, obornickim, czarnkowskim, międzychockim;

45. Starostwo powiatowe toruńskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: toruńskim, wąbrzeźnieńskim, chełmińskim, i w m. Toruniu;

46. Starostwo powiatowe grudziądzkie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: grudziądzkim, świeckim, brodnickim, lubawskim, działdowskim i w m. Grudziądzu;

47. Starostwo powiatowe kościerzyńskie— od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: kościerzyńskim, kartuskim, morskim, i w powiecie miejskim Gdyni;

48. Starostwo powiatowe starogardzkie — od osób mieszkających w powiecie administra-

cyjnym: starogardzkim, tczewskim, gniewskim, chojnickim, sępolińskim, tucholskim;

49. Starostwo powiatowe katowickie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: katowickim, pszczyńskim, rybnickim, i w m. Katowicach;

50. Starostwo powiatowe bielskie — od osób mieszkających w powiecie administracyjnym: bielskim, cieszyńskim, i w m. Bielsku;

51. Starostwo powiatowe świętochłowickie — od osób mieszkających w okręgu miejskim Królewska Huta, w powiecie administracyjnym: świętochłowickim, lublinieckim, tarnogórskim.

III.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

190.

Okólnik Nr. 128 (OL. 759/68) z 21 czerwca 1929 r. w sprawie płatności ogłoszeń w Dziennikach Wojewódzkich.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W sprawie płatności względnie bezpłatności ogłoszeń w Dziennikach Wojewódzkich — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu udziela następujących wyjaśnień:

Według art. 38 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86) — są ogłaszane w Dziennikach Wojewódzkich akty tak władz administracji ogólnej, jak i innych władz i urzędów państwowych z wyjątkiem centralnych, o ile naturalnie, w myśl obowiązujących przepisów akty te mają być podawane do wiadomości publicznej.

Jak ze streszczonego wyżej postanowienia art. 38 wynika, Dziennik Wojewódzki jest wspólnem czasopismem urzędowem nietylko władz i urzędów administracji ogólnej w rozumieniu art. 2, wyż. wym. rozporządzenia Pr. R., lecz także wszystkich innych — z wyjątkiem centralnych — władz i urzędów państwowych, podlegających bezpośrednio lub pośrednio władzom centralnym. Pod wyrażeniem „władze i urzędy państwowe" należy przytem rozumieć wszystkie władze i urzędy, jakoteż ich emanacje sprawujące czynności administracji państwowej, i to o charakterze tak stałym jakoteż niestałym jak np. Państwowe Komisje egzaminacyjne na mierniczych przysięgłych, ustanowione rozporządzeniem M. R. P. z 26.2. 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 203).

Okoliczność, iż Dziennik Wojewódzki jest czasopismem wspólnem wymienionych wyżej władz i urzędów, które wobec tego nie mogą wydawać własnych organów publikacyjnych, pociąga za sobą, jako konsekwencję, bezpłatność ogłoszeń, dokonywanych przez te władze i urzędy w Dzienniku Wojewódzkim. W zamian w § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z 5 lipca 1928 r. w sprawie Dzienników Wojewódzkich (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 648) na większość władz i urzędów prowincjonalnych nałożono obowiązek prenumeraty Dzienników Wojewódzkich.

Bezpłatność ogłoszeń odnosi się do wszystkich aktów, wymienionych w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 5 lipca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 648); jeżeli zachodzą wątpliwości, czy akt podpada pod postanowienia § 2, rozstrzyga te wątpliwości zarówno jak i inne, wynikające z redagowania i wydawania Dziennika Wojewódzkiego, Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, (por. § 4 rozp. R. M. z 5 lipca 1928 r.).

Jest rzeczą wskazaną, ażeby w każdym wypadku — przed zwróceniem się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych P. P. Wojewodowie starali się uzgodnić sprzeczne zapatrywania z odnośną zainteresowaną władzą.

W każdym razie — gdy chodzi o ogłoszenia nie cierpiące zwłoki — nie należy nigdy wstrzymywać żądanego ogłoszenia, przedkładając sprawy do zasadniczego rozstrzygnięcia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

191.

Okólnik Nr. 129 (A. P. 10980/1) z 24 czerwca 1929 r. o ochronie znaków ostrzegawczych na drogach.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Mocą umowy, zawartej w grudniu 1927 r. z Ministerstwem Robót Publicznych, Automobilklub Polski zobowiązał się do ustawiania i konserwowania własnym kosztem znaków ostrzegawczych (słupy i tablice) samochodowych wzdłuż dróg automobilowych na terenie całej Polski. Po ustawieniu znaki te stają się pod względem prawnym częścią składową drogi. Automobilklub wywiązuje się z zobowiązania dodatnio i łoży na wyżej wymienione cele znaczne sumy.

Napotyka on jednak w swej działalności na przeszkody, a mianowicie: niszczenie, a nawet kradzieże ostrzegawczych słupów i tablic, które to czy-

ny powodują zarówno straty materjalne, jak i unicestwianie działalności Klubu w powyższym kierunku. Wobec tego, że kwestja ochrony znaków ostrzegawczych oraz czuwania nad przestrzeganiem odnośnych przepisów została ze stanowiska prawnego uregulowana przepisami art. 56 i 57 Rozporz. z dn. 26/VI 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 611) i art. 19. 21 i 25 ustawy z dn. 7.X 1921 (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca Panom przypomnieć podległym władzom i organom wspomniane przepisy i zarządzić środki niezbędne zarówno celem zapobieżenia powyższym, jak i energicznego wkraczania w wypadkach ich popełnienia.

Sprawę należy traktować jako pilną wobec wzmożonego w r. b. ruchu samochodowego na terenie całego Państwa.

192.

Okólnik Nr. 130 (Wojsk 1004/7) z 25 czerwca 1929 r. w sprawie wywozu koni zagranicę.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W ślad tut. okólnika Nr. 197 (N. Wojsk. 1004/28 z 17/X 1928) przesyła się do wiadomości odpis zarządzenia Ministerstwa Skarbu z 13 czerwca L. D. IV/814/3-29 w sprawie wysyłania zawiadomień o wywozie koni zagranicę nie bezpośrednio do zainteresowanych urzędów gminnych (magistratów), lecz pośrednio przez właściwe powiatowe władze administracji ogólnej.

W związku z powyższem proszę Pana Wojewodę o wydanie podległym pow. władzom adm. ogólnej dalszego zarządzenia z poleceniem pouczenia urzędów gminnych, aby w wypadkach, o ile umieszczane przez nie w dowodach tożsamości koni pieczęcie nie zawierają w tekście samej pieczęci nazwy powiatu, do którego gmina przynależy, uskuteczniały obok pieczęci dopiski wskazujące nazwę powiatu właściwego dla danej gminy.

MINISTERSTWO SKARBU
Nr. D. IV/814/3/29.
—o—
Warszawa,
dnia 15 czerwca 1929 r.

Odpis.

Do Dyrekcji Ceł we Lwowie, Mysłowicach, Warszawie, Wilnie.

Wobec tego, że niektóre urzędy gminne nie podają w „dowodach tożsamości konia" ścisłego adresu pocztowego gminy, zechce Dyrekcja polecić podległym urzędom, aby, aż do odwołania, wysyłały zawiadomienia, przewidziane w dziale II punkt 2 lit. d. okólnika L. D. IV.1193/3/28 z dn. 4 października 1928 r. (Dz. Urzęd. Min. Sk. Nr. 30/28 p. 350), nie bezpośrednio do urzędu gminnego, względnie magistratu, lecz do starostwa, w którem ostatnio koń był zapisany.

O tem, do jakiego starostwa należy kierować zawiadomienie, decyduje pieczątka umieszczona przez urząd gminny na str. 4 — 8 „dowodu tożsamości konia".

193.

Okólnik Nr. 131 (SF. 4944/3) z 25 czerwca 1929 r. w sprawie podatku widowiskowego od przedstawień kinematograficznych.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich) z wyjątkiem Wojewody Śląskiego.

Rozwój kinematografji posiada obecnie dla każdego kraju bardzo duże znaczenie, zarówno pod względem kulturalnym, jak i gospodarczym, to też w każdym kraju czynione są wysiłki dla stworzenia przemysłowi kinematograficznemu jaknajlepszych warunków rozwoju.

Jedną z zasadniczych kwestyj, mających wpływ na rozwój kinematografji w Polsce, jest sprawa wysokości i sposobu wymierzania komunalnego podatku widowiskowego od przedstawień kinematograficznych.

Wskazówki w sprawie wysokości i wymiaru komunalnego podatku widowiskowego podało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w okólnikach: z dn. 19 lutego 1927 r. Nr. 42 i z dn. 27 listopada 1928 r. Nr. 234.

Na podstawie obserwacji dotychczasowej praktyki, stosowanej zgodnie z powyższemi wskazówkami, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych doszło do wniosku, że zasady poboru podatku widowiskowego od kin wymagają ponownego uregulowania.

W związku z tem cofam niniejszem okólnik z dnia 27 listopada 1928 r. Nr. 234, oraz tę część okólnika z dn. 19 lutego 1927 r. Nr. 42, która dotyczy maksymalnej wysokości stawek podatkowych od przedstawień kinematograficznych, do której zatwierdzać mogą statuty podatkowe PP. Wojewodowie i, opierając się na postanowieniach art. art. 18, 36 i 37 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), oraz na przepisach § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 11 września 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 759) i rozporządzenia Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 356) — zarządzam w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu co następuje:

1) Stawki podatku widowiskowego od przedstawień kinematograficznych w statutach, zatwierdzanych przez PP. Wojewodów, nie mogą przekraczać 60% ceny biletu wstępu. Przekroczenie tej normy wymaga zezwolenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Mini-

sterstwem Skarbu. Udzielone dotychczas przez wymienione Ministerstwa zezwolenia na przekroczenie powyższej normy pozostają oczywiście w mocy.

2) Ulgowe stawki podatkowe, jakie stosować należy do filmów z punktu widzenia ich wartości artystycznej i naukowej, określone są w przyległym załączniku.

Stawki te są *maksymalne*, t. zn., że związki komunalne nie mogą pobierać podatku od filmów wedle stawek wyższych, niż określone w załączniku, mogą jednak stosować stawki niższe. Określenie tych stawek nie może w każdym razie być powodem do powszechnego podwyższenia, ewent. niższych stawek podatkowych, obowiązujących w poszczególnych miastach.

3) Filmy, których treść będzie zaczerpnięta z życia polskiego, z polskiej literatury, sztuki, historji, geografji, etnografji, turystyki, obyczajów i t. p., Ministerstwo oznaczać będzie — oprócz jednej z klasyfikacyj, uwidocznionych w załączniku, — jeszcze stampilą „Temat polski".

Przy wyświetlaniu takich filmów (o tematach polskich) stawki podatku nie mogą przekraczać norm, podanych w ostatniej rubryce załącznika. Gdy zaś filmy te wyświetlane są jedynie jako dodatki do programu zasadniczego, a posiadają jedną z ocen Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, wymienionych w załączniku, z wyjątkiem oceny „Małowartościowy" wpływają one na obniżenie ogólnej sumy obliczonego podatku w zależności od długości ich metrażu w sposób następujący:

a) dodatki takie długości od 150 m. do 199 m. obniżają ogólną sumę obliczonego podatku o 5%,

b) dodatki długości od 200 m. do 299 m.— o 8%,

c) dodatki ponad 300 m. — o 10%.

4) Jeżeli w czasie jednego przedstawienia wyświetlane są dwa lub więcej filmów różnej wartości (o różnych ocenach stampilowych) i wobec tego od każdego filmu należałby się podatek wedle różnych stawek podatkowych, należy się trzymać następujących zasad:

a) gdy jeden z wyświetlanych filmów oznaczony jest stampilą „Małowartościowy", może być pobrany podatek od całego przedstawienia wedle stawki, obowiązującej dla tego filmu;

b) gdy wyświetlane są filmy o innych ocenach poza oceną „Małowartościowy", podatek może być wymierzony wedle stawki podatkowej dla filmu o największym metrażu;

c) gdy w wypadkach, określonych pod a) i pod b), jeden lub więcej filmów ma za treść temat polski, ogólną wysokość podatku, obliczoną w sposób, podany w tychże punktach a) i b), obniża się jeszcze w sposób, określony w p. 3.

5) Filmy, mające charakter reklamy, oprócz jednej z ocen kwalifikacyjnych, wyszczególnionych w załączniku, będą oznaczane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych stampilą „Reklamowy".

Filmy posiadające stampilę „Temat polski" nie wpływają na obniżenie podatku od zasadniczego programu, jeśli równocześnie oznaczone są stampilą „Reklamowy".

6) Podatek widowiskowy od przedstawień kinematograficznych powinien być wymierzany, jak to wynika z § 12 rozp. II Min. Spr. Wewnętrznych z dnia 18/III 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 317), oraz z treści niniejszego okólnika, wedle stawek procentowych do ceny biletu wstępu, a więc również w zależności od wartości wyświetlanych filmów; wymiar podatku od przedstawień kinematograficznych w sposób ryczałtowy, bez zwracania uwagi na jakość tych przedstawień, zasadniczo nie jest dopuszczalny.

Pobieranie tego podatku w sposób ryczałtowy mogłoby mieć miejsce jedynie w tych wypadkach, gdy ryczałt byłby ustalany indywidualnie od każdego wyświetlanego filmu, względnie programu przedstawienia, przy uwzględnieniu jakości filmu w związku z posiadaną przez film oceną Minist. Spraw Wewnętrznych, jak również przy uwzględnieniu czasu wyświetlania filmu (programu), oraz ilości miejsc w kinematografie.

W statucie podatku widowiskowego powinny być w każdym razie określone procentowe stawki podatku wedle zasad, rozwiniętych w niniejszym okólniku, przyczem równocześnie w tym statucie Rada Miejska upoważnić może Magistrat do pobierania od poszczególnych programów przedstawień kinematograficznych podatku ryczałtem przy zachowaniu wyżej wymienionych warunków i z zastrzeżeniem zgody odnośnego przedsiębiorcy kinowego na taki sposób poboru podatku; w razie braku zgody wchodzą w zastosowanie ustalone w statucie stawki procentowe.

Powyższe zechcą PP. Wojewodowie podać do wiadomości zarządom gmin miejskich na obszarze podległych Panom Województw i wezwać je do spowodowania w drodze stosownych uchwał rad miejskich — wprowadzenia stosownych zmian w statutach podatku od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk, oraz przedłożenia zmienionych statutów władzy nadzorczej do zatwierdzenia.

Nowa ocena stampilowa, określona w załączniku i w treści okólnika, zastosowana zostanie przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, począwszy od dnia 1 września b. r., do tego zatem terminu muszą być przeprowadzone ostatecznie zmiany statutów o podatku widowiskowym.

Ze względu na wagę sprawy, podkreśloną we wstępie niniejszego okólnika, zechcą PP. Wojewodowie przy zatwierdzaniu zmian w statutach baczyć aby podane wyżej zasady były ściśle zachowane i następnie dopilnować, aby wedle tych zasad pobierany był podatek od przedstawień kinematograficznych.

Załącznik Nr. 1.

MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ PODATKU KOMUNALNEGO OD PRZEDSTAWIEŃ KINEMATOGRAFICZNYCH.

Grupa	Stampilowa ocena filmu Min. Spr. Wewn.	Maksymalna wysokość podatku od przedstawień kinematograf	Maksymalna wysokość podatku od przedstawień kinematograf. filmów o tematach polskich.
Naukowe	Naukowy Krajoznawczy Historyczny	do 10%	do 5%
Artystyczne	O wyższej wartości artystycznej	do 20%	do 10%
	Artystyczny	do 25%	
Rozrywkowe	Rozrywkowy dobry	do 30%	
	Rozrywkowy	do 50%	do 15%
	Małowartościowy	do 60%	do 40%

194.

Okólnik Nr. 132 (AP. 11080/1) z 28 czerwca 1929 r. w przedmiocie załatwiania spraw karnych w starostwach przez jednego referenta.

Do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Doszło do mojej wiadomości, że w niektórych starostwach sprawy karno-administracyjne załatwiane są w poszczególnych referatach, a więc nprz. sprawy w zakresie przekroczeń przepisów dotyczących cudzoziemców rozważane są w referacie cudzoziemców, sprawy wynikające na tle przekroczeń przepisów przemysłowych — w referacie przemysłowym i t. p.

Taki podział spraw karnych pomiędzy poszczególne referaty nie da się pogodzić z zasadą wyrażoną w art. 69 p. 2) Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 19/I 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej, poza tem utrudnia w znacznym stopniu wykonywanie nadzoru nad orzecznictwem karnem starostw oraz prowadzenie jednolitej polityki karno-administracyjnej.

Wychodząc z tych założeń, zarządzam, aby sprawy karno-administracyjne w starostwie skoncentrowane były w jednym referacie.

W końcu zauważam, że zarządzona centralizacja omawianej kategorji spraw nie wyklucza możliwości zasięgnięcia opinji przez referenta załatwiającego sprawy karne u referentów innych działów, o ile rozstrzygnięcie pewnych kwestyj, powstałych przy rozważaniu poszczególnych spraw, wymaga specjalnych wiadomości z danej dziedziny.

Zechcą P. P. Wojewodowie (P. Komisarz Rządu) poczynić odpowiednie zarządzenia i dopilnować jednolitego przeprowadzenia tych zasad we wszystkich podległych Panom Starostwach.

195.

Okólnik Nr. 133 (OP. 10654/1) z 1 lipca 1929 r. w sprawie zwalniania od poziomu wykształcenia.

Do PP. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie, P. Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, P. Komendanta Głównego Policji Państwowej i P. Naczelnika Urzędu dla Spraw Mniejszości w Katowicach.

Prezydjum Rady Ministrów okólnikiem z dnia 26 czerwca 1929 r. Nr. 14/8720 zawiadomiło, że Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 24 czerwca b. r. powzięła następującą uchwałę:

Rada Ministrów upoważnia Prezesa Rady Ministrów i Ministrów do zwalniania w wyjątkowych wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, od poziomu wykształcenia, wymaganego w art. 11 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164), osób, które mają być mianowane na stanowiska służbowe od XII do VI st. sł. włącznie, jeżeli wykazują dobre kwalifikacje.

Zwolnienie od wymaganego poziomu wykształcenia przy mianowaniu na stanowiska VII i VI st. sł. uzależnia się od zgody Prezesa Rady Ministrów.

196.

Okólnik 134 (OB. 2353) z 2 lipca 1929 r. w sprawie kosztów sporządzania wyciągów z ksiąg metrycznych przy rejestracji 18-letnich.

Do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z zapytaniem jednego z PP. Wojewodów, kto ma pokrywać koszty sporządzenia wyciągów z ksiąg metrykalnych, potrzebnych do przeprowadzenia rejestracji 18-letnich, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

Jak wynika z brzmienia art. 23 w zestawieniu z art. 32 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 46 z r. 1928, poz. 458), urzędnicy stanu cywilnego i prowadzący metryki winni dostarczać urzędom gminnym wyciągów, o których mowa w art. 23 tej ustawy, z urzędu bez żadnego wynagrodzenia, a w razie opieszałości powiatowa władza administracji ogólnej może zarządzić wykonanie tych czynności na koszt winnego.

197.

Okólnik Nr. 135 (Wojsk. 1221/8) z 3 lipca 1929 r. o ponownym przeglądzie poborowych przed wcieleniem do szeregów.

Do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wobec zaszłych wypadków niewłaściwego stosowania przez niektóre władze administracji ogólnej postanowień art. 39 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia Panom Wojewodom (Panu Komisarzowi Rządu), że przepisy powołanego artykułu mają zastosowanie jedynie tylko w tych wypadkach, gdy w czasie między zakwalifikowaniem danego poborowego do Kat. „A", a wcieleniem do szeregów, nabawił się on choroby lub ułomności, czyniącej go niezdolnym do czynnej służby wojskowej.

Lekarz rządowy zatem powinien przed wydaniem opinji, zaznajomić się z ewidencją danego poborowego i biorąc pod uwagę opisany w orzeczeniu komisji stan jego zdrowia w chwili stawania do poboru, stwierdzić czy i jaka od tego czasu w stanie zdrowia zaszła zmiana. Zmianę tę lekarz opinjujący winien w zaświadczeniu wykazać.

Przez wydaniem decyzji, co do stawienia poborowego przed kom. pob. w myśl art. 39 kierownik władzy przeprowadzającej pobór powinien zbadać prawidłowość wydanego przez lekarza zaświadczenia i w razie stwierdzenia jakichkolwiek braków w zaświadczeniu — zwrócić podanie lekarzowi celem uzupełnienia.

Niemożność stwierdzenia przez lekarza rządowego, że zmjana stanu zdrowia danego poborowego powstała po poborze, powoduje wydanie decyzji odmownej.

Ponowne badanie stanu zdrowia poborowych przed wcieleniem do szeregów może być dokonane tylko przed komisją poborową w wypadkach wyraźnego nabycia przez poborowego choroby lub ułomności, o których mowa w art. 39 ustawy (lub też przed komisją rozpoznawczą na skutek zajścia okoliczności wskazanych w art. 43 ustawy).

Należy przytem przestrzegać zasad okólnika Nr. 86 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 26/V 1928 r. Nr. Wojsk. 86/35, t. j. że w wypadkach konieczności ponownego przeglądu przez Kom. pob. na podstawie art. 39, przegląd ten musi przeprowadzić komisja poborowa, właściwa dla powiatu, w którym poborowy stawał do poboru i otrzymał kat. A.

W wypadkach, gdy poborowy zmienił miejsce zamieszkania po poborze i prosi o ponowny przegląd w trybie art. 39 w drodze delegacji, prośba taka może być uwzględniona w drodze wyjątku tylko, o ile poborowy jest dotknięty widocznem kalectwem, lub jeżeli przedstawi świadectwo lekarza rządowego, że przejazd jego do właściwej komisji poborowej spowodowałby poważne pogorszenie stanu zdrowia.

Postanowienia art. 39 nie mają więc zastosowania w wypadkach, w których interesowane osoby uskarżają się, że cierpienia ich chorobowe, czyniące poborowych (zdaniem ich) niezdolnymi do służby w szeregach, nie zostały rzekomo w dostatecznym stopniu zbadane przez lekarzy komisji poborowej.

Ponieważ na zasadzie ustępu drugiego art. 38 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, od prawomocnych orzeczeń komisji poborowej odwołań niema, przeto wszystkie podania poborowych, dotyczące jakoby niedostatecznego badania stanu ich zdrowia przez komisje poborowe, wno-
służby w szeregach, nie zostały rzekomo w doguły pozostawiać bez rozpatrzenia.

Gdyby zaszedł wypadek jaskrawego przeoczenia przez lekarzy komisji poborowej wad i cierpień poborowego uznanego za zdolnego do służby wojskowej, a faktycznie kwalifikującego się do kat. „D" lub też nawet „E", naprz.: brak większości palców u kończyn, jaglica i t. p., natenczas

w takich wypadkach przeoczenia lekarskiego wadliwe orzeczenie komisji poborowej należy uchylić, w drodze nadzoru, na podstawie punktu 4 art. 43 ustawy, w porozumieniu z dowódcą okręgu korpusu.

Wniosek o uchylenie takiego wadliwego orzeczenia stawia powiatowa władza administracji ogólnej, opierając go na uprzednio przeprowadzonem dochodzeniu oraz pisemnej opinji właściwego lekarza rządowego.

Ponowne badanie takich poborowych dokonuje komisja rozpoznawcza.

Bezpośrednią konsekwencją takiego ponownego badania winno być stwierdzenie osób (lekarzy kom. pob.), którzy brali udział w badaniu poborowego i zakwalifikowali go do kat. A, a to celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności za niedbalstwo służbowe, względnie nadużycie władzy, gdyby to nadużycie ujawnione zostało.

Dochodzenie przeciwko lekarzom cywilnym przeprowadza władza wojewódzka, a przeciwko lekarzom wojskowym właściwy dowódca okręgu korpusu, na podstawie umotywowanego wniosku kierownika wojewódzkiej władzy administracji ogólnej. Przeciwko lekarzom wolnopraktykującym, powołanym do kom. pob. w zastępstwie lekarza powiatowego lub wojskowego dochodzenie przeprowadza wojewódzka władza administracji ogólnej i kieruje sprawę do władz sądowych, wzgl. w wypadkach drobnych przeoczeń, notuje te przeoczenia w listach rejestracyjnych lekarzy, prowadzonych przez Urząd Wojewódzki (Wydział Zdrowia Publ.).

Na przyszłość takich (wolnopraktykujących) lekarzy nie należy powoływać do zastępstwa lekarzy rządowych kom. pob.

Dochodzenie przeciwko lekarzom powinno być rozpoczęte niezwłocznie po wydaniu przez Kom. Rozp. orzeczenia, z którego wynika, że orzeczenie kom. pob. było jaskrawo wadliwe.

Zechcą Panowie Wojewodowie w kwestjach poruszonych niniejszym okólnikiem wydać ze swej strony stosowne zarządzenie powiatowym władzom administracji ogólnej.

Zaznacza się przytem, że wojskowe władze poborowe otrzymały w tym przedmiocie odpowiednie zarządzenia ze strony Ministerstwa Spraw Wojskowych.

198.

Okólnik Nr. 136 (SG. 1887/2) z 3 lipca 1929 r. w sprawie piastowania stanowisk w organach dwóch komunalnych kas oszczędności przez te same osoby.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich).

Zostało stwierdzone, że w niektórych siedzibach dwóch komunalnych kas oszczędności (powiatowej i miejskiej) wchodzą w skład organów jednej komunalnej kasy oszczędności osoby, piastujące analogiczne lub też inne stanowiska w drugiej komunalnej kasie oszczędności.

Wobec takiego stanu rzeczy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oznajmia, że aczkolwiek według obowiązujących przepisów o kumunalnych kasach oszczędności nie zachodzą żadne przeszkody w sprawie piastowania wspomnianych stanowisk przez jedne i te same osoby w dwóch lub więcej komunalnych kasach oszczędności, to jednak należy uważać wypadki takie, ze względu na gospodarczą odrębność poszczególnych takich instytucyj, *za niepożądane.*

Ponadto Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — powołując się na swój okólnik Nr. 107 z dnia 15 maja 1929 r. (Nr. SG-967/3) w sprawie niedopuszczania do powstawania instytucyj oszczędnościowych, konkurujących ze sobą—zaznacza, że istnienie tendencyj do powierzania tym samym osobom funkcyj w różnych komunalnych kasach oszczędności w tej samej siedzibie wskazuje na fakt, że właściwie istnienie dwóch kas w tej samej miejscowości o podobnym składzie organów jest zbędnem i że bardziej celowem by było utworzenie w danej siedzibie jednej kasy przez związek międzykomunalny miasta i powiatu, z ewentualnem utworzeniem potrzebnych oddziałów tej kasy. Wspólne utworzenie takiej kasy przyczyniłoby się do obniżenia kosztów administracyjnych, usprawniłoby w znacznej mierze działalność kasy oraz wykluczyłoby możliwość kolizji i walki konkurencyjnej między dwiema analogicznemi instytucjami.

Z tych więc względów, w razie stwierdzenia wspomnianych tendencyj, zechce Pan Wojewoda w każdym takim wypadku zbadać, czy istnienie dwóch komunalnych kas oszczędności w jednej i tej samej siedzibie jest koniecznem, a w przeciwnym razie wpłynąć w tym kierunku, aby odnośne związki komunalne postarały się o wspólne zorganizowanie jednej kasy.

199.

Okólnik Nr. 137 (OB. 2894) z 4 lipca 1929 r. o wykładni ustępu 3-go pktu a. art. 4 ustawy uposażeniowej.

P. P. Wojewodom, Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy i Naczelnikowi Urzędu spraw mniejszości w Katowicach

do wiadomości i stosowania.

Powołanym w poniższem piśmie okólnikiem z dn. 14/X 1927 r. L. D. III. 2487/1 Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że wynagrodzenie dzienne lub akordowe robotnic w przedsiębiorstwach i monopolach państwowych nie podpada pod pojęcie uposażenia ani też zaopatrzenia z instytucji państwowej, o którem mowa w art. 4. ustęp 3-ci punkt a) ustawy uposażeniowej.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. III. 1541|1|29.

Odpis

Warszawa,
dnia 14 czerwca 1929 r.

Do Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydjum Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw w/m.

W związku z wątpliwościami podniesionemi przez niektóre władze naczelne, co do wykładni terminu „uposażenie z instytucji państwowej", użytego w powyższym przepisie ustawy uposażeniowej, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, jak następuje:

Ustęp 3 punkt a art. 4 ustawy o uposażeniu wyłącza z pojęcia rodziny żonę, gdy pobiera ona uposażenie lub zaopatrzenie z instytucji państwowej.

Oczywiście nie ulega żadnej kwestji, iż pod pojęcie to podpada uposażenie, pobierane na zasadzie ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) oraz zaopatrzenie pobierane na zasadzie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 46 z r. 1924), jak niemniej uposażenia i emerytury pobierane na zasadzie analogicznych ustaw, normujących uposażenie względnie zaopatrzenie emerytalne etatowych funkcjonarjuszów instytucyj państwowych mających odrębny statut uposażeniowy i emerytalny, jak naprzykład P. K. O.

Interpretując dalej wyżej cytowany przepis ustawy o uposażeniu, Ministerstwo Skarbu doszło do przekonania, iż niema podstawy do ograniczenia stosowania tego przepisu, tylko do powyższych wypadków, skoro myślą przewodnią tego przepisu jest zasada, iż funkcjonarjusz państwowy, którego żona czerpie środki utrzymania z instytucji państwowej, nie powinien otrzymywać dodatku ekonomicznego na żonę. Oczywiście, że dla rozstrzygnięcia kwestji dodatku obojętna jest okoliczność, czy środki utrzymania pobierane przez żonę z instytucji państwowej opierają się na takiej, czy na innej zasadzie prawnej, skoro tylko środki przez nią pobierane mają charakter uposażenia względnie zaopatrzenia.

W pojęciu uposażenia tkwi moment trwałości stosunku służbowego, dającego podstawę do pobierania uposażenia, przyczem uwzględnić należy, iż uposażenie wymierzane jest nie podług rezultatów, czy ilości wykonywanej pracy, lecz podług istotnych właściwości powierzonych funkcyj. W pojęciu zaopatrzenia, zwłaszcza gdy pojęcie to przeciwstawione jest pojęciu uposażenia, tkwi moment trwałego dostarczania środków do życia bez równoczesnego ekwiwalentu. Wypadki życiowe są jednak tak różnorodne, iż definicja powyższa nie może być traktowana, jako ścisła dyrektywa mająca zawsze bezwzględne zastosowanie. Nie można przypisać cechy trwałości, takiemu stosunkowi, który tylko faktycznie stale był odnawiany, ale który z istoty swej był obliczony na czas krótki i nie dawał pracownikowi prawa do jego kontynuowania. Wynagrodzenie za pracę akordową od sztuki czy godziny, nie może być w zasadzie traktowane jako uposażenie. Mogą być jednak stosunki takie, iż wynagrodzenie akordowe tak jest obliczone, aby przeciętnie wydajny pracownik z pracy tej mógł otrzymywać zgóry obliczoną podstawę egzystencji. Wynika stąd, iż każdy poszczególny wypadek powinien być odrębnie zanalizowany przy uwzględnieniu wszelkich okoliczności. Nie można pominąć również kwestji wysokości wynagrodzenia. Stałe zaangażowanie do niewielu i drobnych czynności za małem wynagrodzeniem nie może być uważane za uposażenie, jeżeli wynagrodzenie to stanowić może tylko drobny uboczny przyczynek do utrzymania. W każdym więc poszczególnym wypadku rozstrzygnięcie kwestji, czy żona funkcjonarjusza państwowego ma być zaliczona do rodziny w celu przyznania mężowi przypadającego na nią dodatku, będzie zależało od tego, czy środki powyższe pobierane przez żonę z instytucji państwowej mają charakter uposażenia wzgl. zaopatrzenia, czy też nie.

Okoliczność, iż żona funkcjonarjusza państwowego pracuje nie jako pracowniczka etatowa, lecz kontraktowa, a więc nie na zasadzie ogólnych warunków służby powszechnie obowiązujących, lecz na zasadzie warunków umownie z nią ustalonych nie jest przeszkodą do zastosowania do niej przepisu art. 4 ustęp 3 punkt a. ustawy o uposażeniu, gdyż wynagrodzenie pobierane na zasadzie kontraktu zawartego na czas nieograniczony lub dłuższy, choćby za wypowiedzeniem, posiada wszelkie znamiona trwałego uposażenia służbowego. Kontrakty służbowe zawarte na czas krótki ściśle określony lub dla wykonania ściśle określonych funkcyj, oddanie do wykonania robót akordowych, płatnych od sztuki lub godziny w miarę zapotrzebowania bez zobowiązania do dostarczania dalszej roboty—nie nadają wynagrodzeniu otrzymywanemu przez pracownika charakteru uposażenia, a to ze względu na brak cechy trwałości, która jest istotnym momentem uposażenia. Wychodząc z powyższych założeń wynagrodzenie żon urzędników, angażowanych zastępczo na czas urlopów przez urzędy pocztowe należy uważać za niepodpadające pod przepis art. 4 ust. 3 punkt a. ustawy uposażeniowej.

O ile zaś chodzi o dziennie płatne pracowniczki (t. zw. djetarjuszki) to rozstrzygnięcie pytania czy pobierane przez nie wynagrodzenie podpada pod pojęcie uposażenia z ustępu 3 pkt. a. art. 4 ustawy o uposażeniu zależy od stwierdzenia w myśl powyższych wywodów, czy umowę służbową zawarto z temi pracownikami na czas nieograniczony lub dłuższy choćby za wypowiedzeniem.

Co do osób angażowanych do robót akordowych lub płatnych od godziny zwrócić należy uwagę na to, iż punkt ciężkości kwestji tkwi nietylko w tem, czy wynagrodzenie wymierzane jest od

sztuki czy godziny, ale także i w tem, czy po stronie pracodawcy istnieje obowiązek dostarczania roboty w ten sposób płatnej, czy też roboty rozdawane są podług doraźnej decyzji i wyboru, chociażby *faktycznie* stale wybór padał na jedną i tę samą osobę. Od wyjaśnienia tej kwestji należy uczynić zależną decyzję co do dodatku ekonomicznego w tego rodzaju wypadkach. Jeżeli odnośna instytucja państwowa zobowiązała się do powierzania pracownicy roboty w pewnym okresie czasu, płatnej od godziny, to o ile okres ten nie jest bardzo krótki, to mimo pobierania wynagrodzenia od godziny, stosunek służbowy należy uważać za trwały. W omawianych wypadkach należy również uwzględnić wysokość zarobków w stosunku do minimum egzystencji.

Powyższe momenty należy również brać pod uwagę przy analizie stosunku służbowego robotnic fabryk tytoniu. Za robotników dziennych należy uważać tylko takich robotników, których przyjmuje się na jeden dzień bez jakiegokolwiek obowiązku przyjęcia ich w dniu następnym. Ministerstwo Skarbu zaznacza, że wyjaśnienie zawarte w okólniku Ministerstwa Skarbu z dn. 14 października 1927 r. L. D. III. 2488/1/27 odnosi się wyłącznie do takich robotnic dziennych w przedsiębiorstwach i monopolach państwowych. O ile natomiast robotnice, chociażby dziennie płatne lub płatne akordowo od sztuki mogą być zwolnione tylko na zasadzie wypowiedzenia w pewnym terminie, to stosunek ich uważać należy za trwały bez względu na nazwę niestałych lub prowizorycznych, którą przyjęto dla nich na podstawie innych kryterjów n. p. prawa do prowizji emerytalnej.

W sprawie prowizji, wypłacanej byłym robotnicom monopolu wyjaśnia się, że stanowi ona zaopatrzenie z instytucji państwowej, co powoduje temsamem nieuwzględnienie prowizjonistki przy wymiarze dodatku ekonomicznego.

200.

Okólnik Nr. 138 (OL. 1252/13) z 6 lipca 1929 r. w sprawie ustalenia urzędowych nazw miejscowości w Polsce.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich — oprócz Śląskiego).

Na zasadzie § 6 dołączonej w odpisie uchwały Rady Ministrów z dnia 31 maja 1929 r. w sprawie utworzenia przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych komisji do ustalania urzędowych nazw miejscowości w Polsce, tworzy się przy tamtejszym Urzędzie Wojewódzkim komisję dla przedwstępnego przygotowywania materjałów w sprawie ustalania urzędowej nomenklatury miejscowości w Polsce. Na zasadzie zaś § 7 powyżej powołanej uchwały Rady Ministrów, wydaję załączony regulamin dla tej komisji, w którym równocześnie ustalam jej skład. Równocześnie zwraca się Ministerstwo Spraw Wewnętrznych do Ministerstw: Spraw Wojskowych, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, oraz Poczt i Telegrafów z prośbą o zarządzenie wyznaczenia do komisji w myśl § 2 regulaminu dla komisji przy Urzędzie Wojewódzkim — przedstawicieli właściwego Okręgu Korpusu, Okręgu Szkolnego i Dyrekcji Poczt i Telegrafów.

O wyznaczeniu tych przedstawicieli, oraz pozostałych członków komisji, zawiadomi Pan Wojewoda bezzwłocznie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Wymienione w § 3 dołączonego regulaminu wskazówki otrzyma Pan Wojewoda w swoim czasie.

Odpis.

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW
z dnia 31 maja 1929 r.

§ 1.

Tworzy się przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych komisję dla opracowywania wniosków w sprawie ustalenia urzędowej nomenklatury miejscowości w Polsce.

§ 2.

W skład tej komisji wchodzą po jednym przedstawiciele Ministerstw: Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Poczt i Telegrafów, Wojskowego Instytutu Geograficznego, Głównego Urzędu Statystycznego, Delegacji dla umów granicznych polsko-czechosłowackich, oraz dwaj przedstawiciele sfer naukowych.

§ 3.

Przedstawicieli Ministerstw do komisji wyznaczają właściwi Ministrowie, pozostałych zaś członków — zaprasza Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z odnośnemi organizacjami.

§ 4.

Komisję zwołuje w miarę potrzeby Minister Spraw Wewnętrznych.

Przewodniczy komisji przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

§ 5.

Minister Spraw Wewnętrznych wyda regulamin komisji.

§ 6.

Upoważnia się Ministra Spraw Wewnętrznych do tworzenia przy urzędach wojewódzkich komisyj dla przedwstępnego przygotowywania materjałów w sprawie ustalania urzędowej nomenklatury miejscowości w Polsce.

§ 7.

Skład tych komisyj ustali oraz regulamin wyda Minister Spraw Wewnętrznych.

REGULAMIN

Komisji dla opracowywania wniosków w sprawie ustalenia urzędowej nomenklatury miejscowości w Polsce.

Na zasadzie § 5 uchwały Rady Ministrów z dnia 31 maja 1929 r. wydaję następujący regulamin tej komisji:

§ 1.

Komisję zwołuje w miarę potrzeby Minister Spraw Wewnętrznych.

Przewodniczy komisji — przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — względnie jego zastępca, — wyznaczeni przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 2.

Do zakresu działania komisji należy opracowywanie wniosków dotyczących ustalenia urzędowej nomenklatury miejscowości w Polsce. Wnioski te obejmować będą nietylko załatwianie spraw wywołanych doraźnemi potrzebami administracyjnemi, (np. nazwy nowopowstałych miejscowości, zmiany nazw miejscowości i t. p.), lub też stosunkami z obcemi państwami, ale również przeprowadzenie całkowitego ustalenia urzędowej nomenklatury miejscowości w tych częściach Rzeczypospolitej, w których ta sprawa nie została jeszcze całkowicie załatwioną.

§ 3.

Porządek dzienny posiedzenia — ustala przewodniczący komisji. Każdy członek komisji może zgłosić na ręce przewodniczącego swoje wnioski, które życzyłby sobie poddać pod obrady komisji.

O terminie posiedzenia oraz porządku dziennym, przewodniczący zawiadamia wszystkich członków komisji. Odroczenie posiedzenia komisji należy do kompetencji przewodniczącego komisji.

§ 4.

Komisja wypowiada opinję i uchwala wnioski po zaznajomieniu się z całokształtem sprawy przedstawionej przez referenta. Poszczególne sprawy będą referowane bądź przez członków komisji uproszonych w tym celu przez przewodniczącego, bądź przez urzędników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, bądź też przez wnioskodawcę. Dla przygotowania na komisję referatów — zagadnień obszerniejszych, specjalnych, wymagających studjów, komisja może poruczać te prace utworzonym w tym celu przez komisję sekcjom, których kierownika i referenta wyznaczy przewodniczący komisji.

§ 5.

Komisja jest zdolna do uchwalania opinji i wniosku przy obecności conajmniej czterech jej członków, w tej liczbie, w każdym razie jednego przedstawiciela sfer naukowych. Uchwały komisji zapadają większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Przewodniczący może na wniosek komisji albo poszczególnych jej członków zapraszać na posiedzenia komisji inne osoby, niewchodzące w skład komisji celem wysłuchania ich opinji.

Komisja może się również zwracać do różnych osób i instytucyj o opinję na piśmie.

§ 6.

Z przebiegu obrad komisji spisuje się protokół.

Protokół zawiera spis zaproszonych i obecnych na posiedzeniu członków komisji, porządek obrad i krótką treść ich przebiegu, wnioski zgłoszone poza porządkiem obrad, oświadczenia złożone przez członków komisji, wyniki obrad, uchwały i wnioski komisji. Protokół podpisują obecni na posiedzeniu członkowie komisji oraz przewodniczący. Odpisy protokółów przesyłane są wszystkim członkom komisji.

§ 7.

Opinję i wnioski uchwalone przez komisję, przedkłada przewodniczący Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 8.

Zamiejscowym członkom komisji przysługuje prawo do zwrotu kosztów podróży i djet według V, względnie posiadanego przez nich stopnia służbowego.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Pieracki*
Podsekretarz Stanu

REGULAMIN

Komisji przy Urzędzie Wojewódzkim dla przedwstępnego przygotowywania materjałów w sprawie ustalania urzędowej nomenklatury miejscowości w Polsce:

§ 1.

W skład Komisji wchodzą:

1) Wojewoda lub jego urzędowy zastępca jako przewodniczący Komisji;

2) po jednym, przedstawiciele: właściwego Okręgu Korpusu, okręgu szkolnego, właściwej dyrekcji poczt i telegrafów, oraz dwaj przedstawiciele miejscowych sfer naukowych i dwaj sfer samorządowych.

§ 2.

Przedstawicieli Okręgu Korpusu, okręgu szkolnego i dyrekcji poczt i telegrafów wyznacza ich właściwa władza przełożona. Przedstawicieli miejscowych sfer naukowych i samorządowych zaprasza Wojewoda po porozumieniu się z odnośnemi organizacjami.

§ 3.

Do zakresu działania komisji należy przedwstępne przygotowywanie materjałów w sprawie ustalenia urzędowej nomenklatury w Polsce. Przygotowywanie tych materjałów odbywać się będzie w myśl wskazówek, oraz na podstawie uchwał powziętych przez utworzoną przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych komisję dla opracowywania wniosków w sprawie ustalenia urzędowej nomenklatury miejscowości w Polsce, a udzielonych do wiadomości przewodniczącemu komisji przy Urzędzie Wojewódzkim przez przewodniczącego komisji przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

§ 4.

Komisję zwołuje w miarę potrzeby Wojewoda. Przewodniczy komisji Wojewoda lub wyznaczony przez niego zastępca.

§ 5.

Porządek dzienny posiedzenia ustala przewodniczący komisji. Każdy członek komisji może zgłosić na ręce przewodniczącego swoje wnioski które życzyłby sobie poddać pod obrady komisji. O terminie posiedzenia oraz porządku dziennym zawiadamia przewodniczący wszystkich członków komisji.

§ 6.

Komisja wypowiada opinję oraz uchwala wnioski po zaznajomieniu się z całokształtem sprawy — przedstawionym jej przez referenta. Poszczególne sprawy będą referowane bądź przez członków komisji uproszonych w tym celu przez przewodniczącego, bądź przez urzędników Urzędu Wojewódzkiego, bądź też przez wnioskodawcę.

§ 7.

Uchwały Komisji zapadają większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Przewodniczący może na wniosek komisji lub poszczególnych jej członków — zapraszać na posiedzenia komisji inne osoby niewchodzące w skład komisji, celem wysłuchania ich opinji. Komisja może się zwracać również do różnych osób i instytucji z prośbą o opinję na piśmie.

§ 8.

Z przebiegu obrad komisji spisuje się protokół. Protokół zawiera spis zaproszonych i obecnych na posiedzeniu członków komisji, porządek obrad i krótką treść ich przebiegu, wnioski zgłoszone poza porządkiem obrad, oświadczenia złożone przez członków komisji, wyniki obrad, uchwały i wnioski komisji powzięte stosownie do jej zakresu działania. Protokół jest podpisywany przez obecnych na posiedzeniu komisji oraz przez przewodniczącego.

Odpisy protokółów przesyłane są do wiadomości wszystkim członkom Komisji.

§ 9.

Uchwały i wnioski komisji, przygotowany przez komisję materjał w sprawie ustalenia urzędowej nomenklatury miejscowości w Polsce, oraz odpisy protokółu posiedzenia komisji przedkłada przewodniczący komisji przy Urzędzie Wojewódzkim Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

§ 10.

Zamiejscowym członkom komisji przysługuje prawo do zwrotu kosztów podróży oraz djet według VI, względnie posiadanego przez nich stopnia służbowego.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Pieracki*
Podsekretarz Stanu.

201.

Okólnik Nr. 139 (OP. 8923/2) z 9 lipca 1929 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego.

Do P. Przewodniczącego Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, P. Rzecznika Dyscyplinarnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, P. Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego PP. Wojewodów i P. Komisarza Rządu w Warszawie.

W ślad okólnika z dnia 13 marca 1929 r. Nr. 59/OP. 8923/1. R. 29 — (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 4, poz. 92 ex 1929 r.) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje poniżej dalsze wskazówki proceduralne Rzecznika dyscyplinarnego przy Najwyższej Komisji Dyscyplinarnej.

Na treść komunikatu zechcą P. P. Wojewodowie, oraz P. Komisarz Rządu i P. Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego, zwrócić uwagę przewodniczących komisyj dyscyplinarnych przy podległych Im urzędach, a wszystkim rzecznikom dyscyplinarnym, czynnym przy tych komisjach, polecić stosowanie się do wskazówek, zawartych w komunikacie.

RZECZNIK NAJWYŻSZEJ KOMISJI DYSCYPLINARNEJ PRZY PREZESIE RADY MINISTRÓW
Warszawa, dnia 12 czerwca 1929 r.

Okólnik 4/Rd.

Do Wszystkich Panów Rzeczników Dyscyplinarnych.

Opierając się na postanowieniu § 8 ust. 2-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 990), podaję do wiadomości Panów Rzeczników Dyscyplinarnych, co następuje:

1) W punkcie 12-ym mojego okólnika z dnia 25 maja 1927 r. zawiadomiłem Panów, że przy odczytywaniu sentencji orzeczenia dyscyplinarnego obowiązek powstania z miejsc ciąży tylko na rzeczniku dyscyplinarnym, obwinionym, jego obrońcy i protokólancie. Natomiast członkowie senatu orzekającego siedzą.

Ponieważ z dniem 1 lipca 1929 r. wchodzą w życie postanowienia nowego kodeksu procedury karnej, obowiązującego na terenie całego państwa, którego przepisy w myśl postanowień art. 65 ustawy z dnia 17/II 1922 r. mają być stosowane w tych wypadkach, w których ustawa dyscyplinarna nie stanowi inaczej, przeto należy per analogiam stosować przepis art. 371 kodeksu procedury karnej.

Przepis ten opiewa:

„Po podpisaniu sentencji wyroku przewodniczący ogłasza ją publicznie, a obecni, *nie wyłączając sądu,* wysłuchują jej stojąc".

Z tego powodu senaty dyscyplinarne obowiązane są ogłaszać sentencje swych orzeczeń od dnia 1 lipca b. r. powstając z miejsc.

2) Wskutek zapytania, wystosowanego do mnie przez jednego z panów przewodniczących, wyjaśniam, że *urzędnik emerytowany nie może być obrońcą w sprawie dyscyplinarnej.*

Rzecznik Najwyższej Komisji Dyscyplinarnej
przy Prezesie Rady Ministrów
(—) *Fabry*

202.

Okólnik Nr. 140 (S. G. 2662/1) z 9 lipca 1929 r. w sprawie zakładania gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych w miasteczkach, wchodzących w skład zbiorowych gmin wiejskich.

Do P. P. Wojewodów w Łodzi, Warszawie, Kielcach, Białymstoku, Lublinie, Wilnie, Nowogródku, Brześciu n/B., Łucku.

Jeden z Panów Wojewodów zwrócił się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z zapytaniem, czy należy dopuszczać do zakładania gminnych kas wiejskich pożyczkowo-oszczędnościowych (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1069) w małych miasteczkach, nierządzących się dekretem o samorządzie miejskim z dnia 4 lutego 1919 r. (Dz. Praw P. P. Nr. 13, poz. 140), względnie rozporządzeniem Komisarza Ziem Wschodnich z dnia 14 sierpnia 1919 r. (Dz. Urzęd. Z. C. Z. W. Nr. 12, poz. 99) i temsamem niestanowiących oddzielnych gmin miejskich, a natomiast wchodzących w skład zbiorowych gmin wiejskich.

Ponadto wyłoniła się kwestja, czy wyżej wspomniane miasteczka nie miałyby prawa do zakładania komunalnych kas oszczędności, opartych na rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339).

W związku z powyższem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że komunalne kasy oszczędności, objęte wyżej wymienionem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, mogą być zakładane tylko przez miasta, rządzące się wyżej powołanym dekretem Naczelnika Państwa lub podanem rozporządzeniem Komisarza Ziem Wschodnich.

Natomiast, o ile chodzi o miasteczka, które wchodzą w skład gmin wiejskich, to mogą być w nich zakładane przez właściwą gminę wiejską tylko kasy, oparte na rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o organizacji i ustaleniu statutów gminnych kas wiejskich pożyczkowo-oszczędnościowych. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1069) oraz rozporządzeniu wykonawczem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 marca 1925 roku (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 239), wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu o statucie normalnym gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych.

Powyższe zechce Pan Wojewoda mieć na uwadze przy rozpatrywaniu wniosków, dotyczących uchwał oraz statutów kas, zakładanych w tego rodzaju miasteczkach.

203.

Okólnik Nr. 141 (OB.2771) z 11 lipca 1929 r. o tłumaczeniu metryk w językach obcych.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Poszczególne Urzędy Wojewódzkie nadsyłają do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — z prośbą o przetłumaczenie — wyciągi metrykalne w językach obcych, otrzymane w drodze międzynarodowej wymiany metryk, a odnoszące się do zamieszkałych zagranicą obywateli polskich.

Ministerstwo tłumaczy swych nie posiada, poszukiwanie zaś tłumaczy, korespondencja z nimi i dalsza korespondencja z Urzędami Wojewódzkiemi są uciążliwe i zabierają wiele czasu.

Ministerstwo prosi przeto o zaniechanie na przyszłość nadsyłania metryk w celu przetłumaczenia.

Wobec tego, że przekłady metryk muszą posiadać charakter dokumentów autentycznych, o przetłumaczenie ich należy zwracać się do przysięgłych tłumaczy przy Sądach Okręgowych względnie przy Sądach Apelacyjnych.

W razie nieznajomości danego języka obcego przez urzędującego w miejscu tłumacza przysięgłego, zwracać się należy do tłumacza przysięgłego, urzędującego w innym okręgu.

Nadto zaś w razie posiadania wiadomości o osobach, znających języki, urzędującemu przysięgłemu tłumaczowi nieznane, może Pan Wojewoda (Pan Komisarz) w drodze bezpośredniego porozumienia z Prezesem Sądu Okręgowego zwrócić mu na tę okoliczność uwagę i prosić o uzupełnienie listy przysięgłych tłumaczy.

Językami obcemi, mniej znanemi, jak węgierski, rumuński, serbsko-kroacki, słowacki, władają przysięgli tłumacze urzędujący w okręgach Sądów Apelacyjnych w Krakowie i Lwowie. Ogólna lista tłumaczy przysięgłych ogłaszana ma być—w myśl § 14 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 24/XII 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 943)— każdego roku w m-cu styczniu w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości w oddzielnym dodatku „Ruch służbowy" według stanu z dn. 1 stycznia danego roku.

Powstałe z tytułu tłumaczeń koszty pokrywać należy z kredytu w § 8 „Inne wydatki".

204.

Okólnik Nr. 142 (Z. O. 2336/29) z 11 lipca 1929 r. o uznaniu zakładu leczniczego „Policyjny Dom Zdrowia" w Busku za nadający się dla celów państwowej pomocy lekarskiej.

Do P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, oraz Naczelnika Urzędu dla spraw mniejszości w Katowicach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uznaje w myśl par. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 1926 r. o państwowej pomocy lekarskiej (Dz. Ust. Nr. 95, poz. 555) zakład leczniczy „Policyjny Dom Zdrowia" w Busku jako nadający się do leczenia funkcjonarjuszów państwowych i członków ich rodzin.

Chorzy, których lekarz umówiony skieruje do powyższego zakładu, powinni uprzednio porozumieć się z zarządem zakładu, co do wolnego miejsca, ceny oraz warunków przyjęcia do zakładu.

O powyższem zechce Pan Wojewoda (Komisarz Rządu) zawiadomić wszystkich lekarzy, umówionych do państwowej pomocy lekarskiej.

205.

Okólnik 143 (Wojsk. 1945/2) z 11 lipca 1929 r. w sprawie zawiadomienia P. K. U. o udzieleniu poza komisją poborową ulg z art. 55 u. w.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z okólnikiem Min. Spraw Wewnętrznych Nr. 63 z dn. 16/III 1929 r. Nr. Wojsk. 1945/1 i pismem z dn. 10.VI 1929 r. Nr. Wojsk. 2349/2 Min. Spr. Wewnętrznych poleca, aby powiatowe władze administracji ogólnej powiadamiały właściwych powiatowych komendantów uzup. o każdorazowem przyznaniu poborowym ulgi z art. 55 ust. o powsz. obow. wojskowym poza komisją poborową, oraz o każdorazowem cofnięciu tej ulgi.

206.

Okólnik Nr. 144 (Wojsk. 243/3/29) z 12 lipca 1929 r. w sprawie zaświadczeń o stosunku do służby wojskowej obywateli amerykańskich zamieszkujących w Polsce.

P. P. Wojewodom (wszystkim) i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy.

przesyła się do wiadomości i zastosowania się.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
BIURO UZUPEŁNIEŃ
L. dz. 974/Pob.
Warszawa,
dnia 5 marca 1929 r.

Odpis.

Urząd Emigracyjny w miejscu.

Na Nr. 853/E. III z 31.I.1929 r.

W związku z wymaganiami Konsulatu Amerykańskiego, aby mężczyźni. urodzeni w Stan. Zjedn. Ameryki Północnej, a zamieszkujący od dłuższego czasu w Polsce, z chwilą ubiegania się o wydanie im paszportu amerykańskiego na wyjazd do St. Zjedn. Am. Półn., przedkładali zaświadczenia od wojskowych władz polskich o stosunku ich do służby wojskowej w armji polskiej, zawiadamiam, że M. S. Wojsk. po porozumieniu się z Min. Spraw Wewn. uregulowało sprawę powyższą w ten sposób, że władze wojskowe osobom takim nie wydają zaświadczeń według wzoru ustalonego rozkazem M. S. Wojsk. Dep. I. L. 31577/pob. og. org. z dnia 12.XII.1924 r., który to wzór był podany również Urzędowi Emigracyjnemu do wiadomości.

Osobom tym na ewentualne żądanie konsula amerykańskiego powiatowe władze administracji ogólnej mogą wydawać zaświadczenia, że z tytułu ich obywatelstwa są one wolne od powszechnego obowiązku wojskowego.

Proszę przeto o podanie do wiadomości konsulatu amerykańskiego o wydanem w powyższej sprawie zarządzeniu M. S. Wojsk.

207.

Okólnik 145 (Wojsk. 2828/1/29) z 15 lipca 1929 r. o odroczeniu służby wojskowej absolwentom Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Do władz administracji ogólnej wpływają podania absolwentów Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie o odroczenie im służby wojskowej celem złożenia egzaminu dyplomowego.

W związku z tem powstała kwestja, jak należy traktować te podania, gdyż z jednej strony petent, przesłuchawszy cały kurs szkoły przestał być studentem i nie może już uzyskać zaświadczenia szkoły na poparcie swego podania, z drugiej zaś — do ukończenia szkoły nie wystarczy przesłuchanie 6-ciu semestrów, lecz zdanie egzaminu dyplomowego, do którego słuchacz przystępuje po zdaniu egzaminu ogólnego nie będąc związanym w tym względzie żadnym terminem.

Wyjaśniając tę kwestję, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Min. Wyzn. Rel. i O. P. komunikuje, że absolwentom Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie, posiadającym warunki z art. 61 p. 2 u. w., może być udzielane odroczenie służby wojskowej na podstawie art. 61 ustawy o pow. ob. wojsk. do czasu złożenia egzaminu dyplomowego najdalej jednak na jeden rok od czasu przesłuchania 6 semestrów.

208.

Okólnik Nr. 146 (Wojsk. 2668/2) z 15 lipca 1929 r. o zasiłkach dla rodzin rezerwistów. (Dopłaty do zasiłków ustawowych robotnikom zakładów wojskowych).

P. P. Wojewodom (wszystkim) i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy.

przesyła się do wiadomości i wydania stosownych zarządzeń, co do wystawiania przez urzędy gminne (magistraty) zaświadczeń, określonych w § 2 powyższego pisma M. S. Wojsk. z dnia 8.VI.29 r. Nr. 5198/P. W., które przed wydaniem zostało uzgodnione z Min. Spr. Wewn.

MINISTERSTWO SPRAW
WOJSKOWYCH
BIURO
OGÓLNO-ADMINISTRACYJNE
L. 5198/P. W.
Telefon wewn. 192.
Warszawa, dn. 8. VI. 1929 r.

Odpis.

W myśl rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 19-go września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 926 z 1927 r.) przysługują rodzinom osób powołanych na ćwiczenia wojskowe zasiłki w/g. norm od 60 do 130 groszy dziennie, w zależności od miejscowości i stanu rodzinnego.

Zasiłki te regulowane są za pośrednictwem magistratów, wzgl. urzędów gminnych.

Uwzględniając okoliczność, że przy powyższych normach położenie rodziny robotnika, powołanego na ćwiczenia wojskowe, jest trudne, zarządzam:

1) W rozk. 522 Dz. Rozk. Nr. 35/24 należy wstawić w kolejności po art. 10. a) następujący przepis jako art. 10b.

„Art. 10b.

zasiłki dla rodzin w czasie odbywania przez robotnika ćwiczeń wojskowych.

§ 1. W razie powołania robotnika na ćwiczenia wojskowe — utrzymywani przez niego członkowie rodziny, jeśli zostaną zakwalifikowani przez właściwy urząd gminny (magistrat), jako uprawnieni do pobierania zasiłków w myśl rozp. Min. Spraw Wewn. z dn. 19 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 926 z 1927 r.), mają prawo otrzymywać z . . . (wymienić zakład, wytwórnię, oddział, instytucję itp. . . . .) w okresie trwania ćwiczeń żywiciela rodziny i za cały czas, przez który otrzymują zasiłki ustawowe, dodatkowe zasiłki w/g następujących norm:

a) jedyny człowiek będący na utrzymaniu rezerwisty 40%
b) rodzina złożona z 2 osób 50%
c) rodzina złożona z więcej niż 2 osób . . 60%

płacy gwarantowanej za każdy normalny dzień roboczy.

Z należności tych należy potrącać zasiłki ustawowe, wypłacane przez urząd gminny (magistrat).

§ 2. Przy podejmowaniu dodatkowych zasiłków winny zainteresowane osoby:

a) wylegitymować się,

b) przedstawić zaświadczenie urzędu gminnego (magistratu) następującego wzoru:

Miejscowość . . . . (data).

Urząd Gminny. . . . .
(Magistrat) . . . . .

Zaświadczenie:

Niniejszem zaświadcza się, że z powodu powołania p. . . . . (imię i nazwisko rezerwisty) na ćwiczenia wojskowe wypłacony został jego rodzinie, w osobach . . . . (imiona i nazwiska członków rodziny) zasiłek w kwocie . . . . za czas . . . . .

Niniejsze wydaje się p. . . . . uprawnionemu do pobierania zasiłków dla całej rodziny, celem przedstawienia . . . . (nazwa zakładu) . . . . jako podstawy do pobrania dodatkowego zasiłku z funduszu zakładu.

....
podpis Post. Pol. Państw.
(w gminach wiejskich)

....
(podpis urzędu gminnego).

Blankiety powyższego zaświadczenia wydaje zakład".

2) Blankiety zaświadczeń należy wydawać w następujący sposób:

pierwszy — rezerwiście przed odejściem na ćwiczenia, następne pojedyńczo uprawnionym do pobrania zasiłków osobom przy wypłatach, tak, by mogły przygotować sobie zaświadczenia na wypłatę następną.

3) Wypłaty zasiłków należy uskuteczniać zdołu, mianowicie tylko za te okresy, za które przyznał już urząd gminny zasiłek ustawowy.

4) Przedstawione zaświadczenia stanowią podstawę wypłaty i jako takie winny być dołączone do akt rachunkowych.

5) W celu uniknięcia ewentualnych trudności, co do wystawiania osobom uprawnionym do dodatkowych zasiłków, wymaganych do wypłat zaświadczeń, należy wydać polecenie przy większej grupie jednostek zatrudniających robotników cywilnych Komendantom Garnizonów, a w wypadkach istnienia w danej gminie jedynego zakładu— Kierownikowi (d-cy, komendantowi, szefowi) zakładu (oddziału. instytucji) odnośnie porozumienia się w tej sprawie z urzędem gminnym (magistratem).

6) Wydatki z tego tytułu należy pokrywać z tych pozycyj budżetu, z których pokrywane są wynagrodzenia robotników.

Otrzymują do wykonania:
D-ca O. K. Nr. I. Warszawa
" II. Lublin
" III. Grodno
" IV. Łódź
" V. Kraków
" VI. Lwów
" VII. Poznań
" VIII. Toruń
" IX. Brześć n/B.
" X. Przemyśl
Kier. Mar. Wojennej
Wojsk. Instyt. Geograf.
Wojsk. Instyt. Gazowy
Szef Dep. Uzbrojenia
" " Aeronautyki
" " Zaop. Inżynierji
" " Zdrowia
" " Intendentury
W. Z. Z. Uzbrojenia
" Inżynierji
" Intendentury
" Aeronautyki
" Sanit.
do wiadomości:
K. O. P. — P. Z. Inż.
P. W. Uzbr. — P. Z. Umund.
P. W. P. i Mat. — P. Z. Lotn.
Kr. Zagożdżon

209.

Okólnik Nr. 147 (Apr. 1700/1) z 16 lipca 1929 r. w sprawie szczegółowej instrukcji czynności wojewódzkich oddziałów aprowizacyjnych.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich oprócz śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Uzupełniając treść okólnika Nr. 52 z dnia 28 lutego 1929 r. i nawiązując do wykazu spraw, objętych zakresem działania oddziałów aprowizacyjnych, — wyjaśnia Ministerstwo Spraw Wewnętrznych:

1) Sprawy z zakresu nadzoru nad działalnością aprowizacyjną związków komunalnych.

W razie stwierdzenia niedostatecznego wpływu komunalnych zakładów aprowizacyjnych, względnie przedsiębiorstw, działalność których jest związana z aprowizacją ludności, (np. rzeźni, chłodni, piekarń, hal targ., targowisk zwierzęcych i t. p.), na stan zaopatrzenia rynku w artykuły pierwszej potrzeby, względnie na kształtowanie się poziomu cen, obowiązkiem oddziałów aprowizacyjnych jest obmyślenie skutecznych środków zaradczych, oraz dążenie do reorganizacji instytucyj, które nie spełniają należycie swych zadań. Tu również należy opinjowanie o działalności inwestycyjnej somorządów w zakresie aprowizacyjnym, oraz baczenie, by na terenie miasta potrzeby aprowizacyjne znajdowały dostateczną opiekę i pomoc przez należyte urządzenia gminne, niezbędne dla przetwórstwa i handlu, (np. stoiska w halach, miejsce w rzeźniach i t. p.).

2) Sprawy pieczy nad zaopatrzeniem ludności w zboże, mąkę i chleb (sprawy obrotu zbożem, rezerw zbożowych, ograniczeń przemiału, mechanizacje piekarń i t. p.).

W tym zakresie zadania Oddziału Aprowizacyjnego są bardzo szerokie.

Należy tu zarówno piecza nad dostateczną i równomierną podażą zbóż na rynku, oraz stałem obserwowaniem poziomu jego cen, badanie stanu zaopatrzenia młynów miejscowych w zboże chlebowe, nadzór nad prawidłowością przemiału, jak również nadzór, by wypiek chleba odbywał się tylko z mąki ustalonego typu. Systematycznej kontroli podlegać muszą także kalkulacje kosztów przemiału zboża i wypieku chleba, oraz rozpięcie cen chleba i żyta, które powinno się zmniejszać w miarę obniżania kosztów produkcji na skutek usprawniania i modernizacji młynarstwa i piekarstwa.

Należy tu też ewidencja rozwoju piekarnictwa w kierunku mechanizacji, współdziałanie w kierunku powstawania takich piekarń, śledzenie wzrostu produkcji, przeciętnie na 1 zakład, pomoc w organizowaniu związków, mających na celu budowę większych piekarń mechanicznych, opinjowanie, co do kredytów i t. p., prace związane z racjonalizację przemysłu piekarskiego.

W zakresie rezerw zbożowych należy do Oddziału Aprowizacyjnego wykonywanie zleceń Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, przyczem rodzaj i zakres zleconych czynności będzie każdorazowo szczegółowo określony.

Do Oddziału Aprowizacyjnego należy też organizacja wojewódzkich komisyj do badania mąki i pieczywa. Szczegóły tej sprawy określi oddzielna instrukcja.

3) Sprawy pieczy nad zaopatrzeniem ludności w mięso i jego przetwory, nabiał, cukier, węgiel i naftę (sprawy chłodni, rzeźni, targowisk, kas targowych, mleczarni, pijalni i t. p.).

Idą tu kolejno: dostateczne zaopatrzenie targowiska w żywiec, kwestja ustalania cen tegoż, — w związku z tem sprawy transportu kolejowego i kołowego, oraz kredytu dla hurtowników i detalistów w handlu żywcem i mięsem. Należy tu również współdziałanie w reorganizacji handlu żywcem, mięsem i jego przetworami, oraz jego racjonalizacji drogą tworzenia w większych ośrodkach kas targowych, giełd mięsnych itp., wyzyskania istniejących nowoczesnych rzeźni z chłodniami, hal targowych, oraz chłodni w warsztatach przetwórczych, chłodni spożywczych i prowadzenia prac nad ich szerszą rozbudową i stosowaniem. Wysokość kosztów uboju, oraz kalkulację sprzedażną mięsa i przetworów należy poddać ścisłej kontroli, opartej na danych z przeprowadzonych we własnym zakresie próbnych ubojów, oraz na informacjach związków spółdzielczych, osób fachowych niezainteresowanych i t. p.

Rozwój chłodnictwa aprowizacyjnego dla celów ogólnego usprawnienia produkcji, przetwórstwa, transportu i handlu mięsem, mlekiem, masłem, jajami i t. p., produktami spożywczemi łatwo się psującemi — stanowić powinien szczególną troskę władz aprowizacyjnych. Należy tu wyzyskać wszelkie środki, jak odczyty, propagandę w prasie i t. p.; zainteresować samorządy, przedstawicieli produkcji, przetwórstwa i handlu, wreszcie wyrabiać niezbędne uświadomienie w tym względzie u konsumentów. W oparciu o rozbudowę chłodnictwa rozważać należy sprawę unormowania podaży tych artykułów, zwalczania nadmiernego rozpięcia cen szeregu artykułów sezonowych, przeciwdziałania marnotrawnieniu produktów i t. p.

Zaopatrzenie miast w mleko, należycie wyprodukowane i dostarczone konsumentom, oraz kontrola cen jego — zależnych od jakości — winna być prowadzona w oparciu o poważne studja lokalne, dotyczące produkcji, przetwórstwa, oraz możliwości unowocześnienia ich wreszcie o samorząd, organizacje konsumentów i t. p. przy wyzyskaniu wszelkich wiodących do celu środków.

Sprawy zaopatrzenia ludności w opał dla celów domowych, tworzenie dostatecznych zapasów węgla, zaopatrzenie w cukier, sól i naftę, ewidencja koncesjonarjuszy solnych, dane o obrocie cukrem, zwłaszcza, co do składów wolno-akcyzowych, składnic Banku Cukrown. hurtowników węgla i t. p. stanowią ważną dziedzinę pracy w dziale artykułów przemysłowych.

4) Nadzór i współdziałanie w powyższych sprawach aprowizacyjnych z instytucjami społecznemi i spółdzielczemi.

Wszędzie tam, gdzie inicjatywa spółdzielcza, czy poważna prywatna, występuje obok inicjatywy gmin, zajmujących się aprowizacją, jest rzeczą państwowego organu służby aprowizacyjnej współdziałać w organizacji wszelkich placówek, mających na celu, czy to racjonalny obrót, czy przetwórstwo artykułów spożywczych, względnie przedmiotów powszedniego użytku. Należeć tu będzie współdziałanie w organizacji piekarń, mleczarń, sklepów spożywczych i t. p., pomoc w nowoczesnem ich urządzaniu, oraz poparcie przy wprowadzaniu na rynek przedsiębiorstw nowych.

5) Sprawy walki z lichwą, nadzór nad działalnością w tym zakresie władz administracji ogólnej, oraz władz samorządowych w związku z wyznaczeniem cen i zabezpieczeniem podaży przedmiotów powszedniego użytku.

Wojewódzki oddział aprowizacyjny opracowuje dla podległych Wojewodzie organów metody badania i kontroli cen poszczególnych artykułów, badania przejawów wahania cen, względnie nadużyć, przekazywania sądom ujawnionych przekroczeń, a to stosownie do sytuacji na rynku i przewidywań konjunktury na przyszłość. Do zadań oddziału aprowizacyjnego w tej dziedzinie należy też piecza nad organizacją komisyj cennikowych.

Szczególnie ważną jest sprawa nieuczciwej konkurencji, oszustwa na wadze i t. p.

6) Sprawy mieszkaniowe wynikłe z ustawy o ochronie lokatorów.

Zadania oddziału aprowizacyjnego streszczają się tu głównie do pieczy nad stosowaniem w życiu przepisów ustawy o ochronie lokatorów— w zakresie przez tę ustawę wskazanym, oraz współdziałanie w jej wykonywaniu z innemi władzami.

7) Udzielanie wytycznych w zakresie karania adm. w sprawach aprowizacyjnych i walki z lichwą.

Należy tu prowadzenie „polityki karalności", stosownie do tego w jakim stopniu ujawniające się przekroczenia zagrażają naruszeniu porządku w zakresie wytyczonym przez rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zabezpieczeniu podaży.

8) Statystyka w zakresie spraw polityki aprowizacji, a między innemi zbieranie danych o stosunkach aprowizacyjnych na obszarze województwa.

Dane z zakresu statystyki powinny dotyczyć lokalnej statystyki produkcji, obrotu i konsumcji. Źródłami statystycznemi będą, naprzykład statystyka przewozów kolejowych, produkcji młynów, piekarń i t. d., obrotu artykułami spożywczemi, dokonanemi przez miejskie zakłady aprowizacyjne, spółdzielcze i poważniejsze prywatne kupiectwo, informacje z Izb Skarbowych, władz samorządowych i t. p.

Do obowiązków oddziałów aprowizacyjnych należeć będzie również m. in. ustalanie danych o osiągalnej i faktycznej produkcji młynów, piekarń zarówno ręcznych, jak mechanicznych, rzeźni, wytwórni wędlin, mleczarń i t. p. zakładów.

Zbieranie danych o kosztach obrotu ważniejszych artykułów w poszczególnych etapach na drodze od producenta do konsumenta, czy też produktu surowego do wytworu bezpośredniego spożycia, śledzenie, by rozpięcie między temi etapami nie wzrastało, by utrzymywało się na uzasadnionym cyfrowo poziomie — jest zadaniem niezmiernie ważnem dla ogólnego zagadnienia stabilizacji cen. Wreszcie należy tu opracowywanie specjalnych regjonalnych ankiet na tematy aprowizacyjne na danym terenie najaktualniejsze, oraz studja monograficzne, wyczerpujące poszczególne zagadnienia aprowizacyjne pewnych ośrodków.

Niemniej ważne jest dokładne wyzyskanie wszelkich prac statystycznych państwa, (publikacje Głównego Urzędu Statystycznego), samorządu, czy instytucyj prywatnych, bądź spółdzielczych, użytkowanie ich, jako materjału do własnych prac, oraz opracowywanie nasuwających się na tle ich studjowania tematów, czy wniosków.

Również należy do oddziałów aprowizacyjnych zbieranie danych o przedsiębiorstwach, zarówno prywatnych, jak i spółdzielczych, czy komunalnych, które przez swą wzorową i nienaganną działalność handlową nadają się do czynności, poruczonych w zakresie interwencji cen, względnie do pracy rozdzielczej w wypadkach, wymagających specjalnie sprężystej działalności, zmierzającej do zapobieżenia ujawniającym się ewentualnie anormalnym stosunkom aprowizacyjnym na terenie województwa.

9) Współdziałanie w załatwianiu spraw, należących do innych Wydziałów (Oddziałów), a będących w związku z zagadnieniami aprowizacyjnemi.

Należą tu: zagadnienia, dotyczące zaopatrzenia ludności w a) roślinne produkty rolne, głównie zboże chlebowe, paszę, ziemniaki i t. p., b) produkty rolne zwierzęce, głównie żywiec rzeźny, mleko, jaja i t. p., c) zagadnienia dotyczące przetwórstwa produktów przemysłu spożywczego jak: młynów, piekarń, makaroniarni i innych zakładów przerobu mąki, rzeźni i fabryk przetworów mięsnych, rafineryj jadalnych tłuszczów, cukrowni, mleczarń, sortowni jaj i t. p., d) sprawy zaopatrzenia ludności w artykuły przemysłowe pierwszej potrzeby, jak węgiel, sól, nafta.

We wszelkich takich sprawach załatwienia uzgadniane winne być z odnośnym Wydziałem (rolnym lub przemysłowym).

W sprawach z zakresu kompetencji Wojew. Wydziałów Zdrowia, mianowicie, w sprawach dotyczących nadzoru nad artykułami pierwszej potrzeby, ich jakością, oraz stosowaniem przepisów sanitarnych w wytwórniach spożywczych (np. piekarnie, jatki) i t. p. oddziały aprowizacyjne współdziałają z Wydziałami Zdrowia.

Sprawy, dotyczące nadzoru nad działalnością aprowizacyjną związków komunalnych, oraz wszelkie sprawy, dotyczące zakładów będących własnością gmin, uzgadniane być winny — o ile Oddział Aprowizacyjny wcielony jest do Wydziału Administracyjnego — z Wydziałem Samorządowym.

Wszelkie niewspomniane powyżej sprawy aprowizacyjne winny być przy załatwianiu badane zawsze pod kątem kompetencyjnym. Ustaleniu podlega związek z poszczególnemi Wydziałami Urzędu Wojewódzkiego, z któremi przed załatwieniem, sprawy te należy uzgadniać.

10) Sprawy mobilizacji żywnościowej w porozumieniu z Wydziałem Wojskowym, stosownie do specjalnych zarządzeń w tym względzie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia już obecnie, że sprawy mobilizacji gospodarczej dla celów wojskowych należą do zakresu działania oddziałów aprowizacyjnych jedynie w dziedzinie aprowizacji, nie należą tu zatem sprawy mobilizacji produkcji rolnej, przemysłowej i t. p.

210.

Okólnik 148 (SS. 2823/9) z 18 lipca 1929 r. w sprawie statutu emerytalnego pracowników komunalnych.

Do P. P. Wojewodów w Warszawie, Łodzi, Kielcach, Lublinie, Białymstoku, Wilnie, Nowogródku, Brześciu n/B., Łucku.

Wejście w życie z dn. 1.I.1928 r. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.XII. 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. Ust. R. P. Nr. 106, poz. 911) spowodowało konieczność załatwienia sprawy uposażenia emerytalnego pracowników komunalnych. Zgodnie bowiem z art. 5 p. 6 tego rozporządzenia pracownicy komunalni zostali wyłączeni z pod jego działania, o ile będą mieli w inny sposób zapewnione prawo do zabezpieczenia emerytalnego.

Przeciwko ubezpieczeniu w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych wypowiedzieli się przedstawiciele pracowników komunalnych na licznych zjazdach. Stanowisko takie zajęła również dwukrotnie Państwowa Rada Samorządowa. Została jednocześnie stwierdzona konieczność stworzenia odrębnego zaopatrzenia emerytalnego dla pracowników samorządowych i ich rodzin.

Opierając się na tem i oczekując załatwienia sprawy tej, w drodze ustawowej, związki komunalne w wielu wypadkach nie zarejestrowały swych pracowników w Z. U. P. U. Ustawowe jednak załatwienie powyższego zagadnienia nie zostało zrealizowane w ciągu ubiegłej sesji parlamentarnej i należy powątpiewać czy stanie się to możliwe w czasie najbliższym.

Pozostawienie jednak zagadnienia tego bez rozwiązania jest wielce niepożądane dla pracowników samorządowych, poszczególnym zaś związkom komunalnym może przyczynić dotkliwe straty. Nie zapewniwszy bowiem swym pracownikom zabezpieczenia emerytalnego w lokalnych statutach musiałyby związki komunalne, zgodnie z art. 135 powołanego rozporządzenia Prezydenta, zarejestrować ich w Zakładzie Ubezpieczeń.

Ponadto z art. 112 ust. 3 pracodawca, a więc w danym wypadku związek komunalny, jest odpowiedzialny materjalnie za szkody wyrządzone pracownikowi, względnie jego rodzinie przez zaniechanie przepisowej rejestracji.

Wobec tego zaś, że zaległe składki mogą być potrącane z uposażenia pracownika tylko za ostatnie 2 miesiące, cały ciężar świadczeń na rzecz pracownika z tytułu odprawy, zaopatrzenia emerytalnego, pensji wdowiej i sierocej, pośmiertnego, spadałby na związek komunalny.

Z tych też względów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych opracowało wzorowy statut emerytalny, który uchwalony przez odpowiednie organy poszczególnych związków komunalnych, mógłby czasowo na terenie byłego zaboru rosyjskiego do chwili ostatecznego załatwienia sprawy, drogą wydania odpowiedniej ustawy, zapobiec brakowi uregulowania omawianego zagadnienia i zapewnić pracownikom samorządowym zabezpieczenie w myśl art. 5 wyżej wspomnianego rozporządzenia.

Zaznacza się jednocześnie, że w opracowanym statucie zostali uwzględnieni poza pracownikami umysłowemi również i funkcjonarjusze niżsi. Jednakże, o ile ubezpieczenie pracowników umysłowych jest koniecznością prawną, o tyle ubezpieczenie pracowników niższych jest tylko zalecone.

O ile dany związek komunalny uważa za właściwe ubezpieczyć w ten sam sposób pracowników umysłowych niestałych, statut może objąć również i tę kategorję pracowników.

Wreszcie dopuszczalne jest ubezpieczenie stałych pracowników przedsiębiorstw komunalnych.

Do funduszu emerytalnego danego powiatowego związku komunalnego może również zgłosić się każdy związek międzykomunalny, mający siedzibę na terenie danego powiatu, przez przyjęcie statutu niniejszego drogą uchwały rady związku międzykomunalnego, jako organu stanowiącego w myśl art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o związkach międzykomunalnych (Dz. Ust. R. P. Nr. 39, poz. 386). Uchwała taka wymaga zatwierdzenia władzy nadzorczej.

Również komunalne kasy oszczędności mogą zgłosić swe przystąpienie do funduszu emerytalnego danego powiatowego związku komunalnego przez przyjęcie statutu drogą uchwały rady kasy, jako organu stanowiącego (art. 5 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13.IV.1927 r. o komunalnych kasach oszczędności—Dz. U. R. P. 38, poz. 339).

Za zobowiązania wynikłe ze statutu niniejszego w równej mierze odpowiadają na zasadzie § 7 również i związki międzykomunalne i komunalne kasy oszczędności, które zgłosiły akces do danego funduszu emerytalnego.

W równej mierze korzystają ze świadczeń w nim przewidzianych członkowie zarządów danych związków w myśl § 1. Prawo jednak do uposażenia emerytalnego nabywają oni na ogólnych zasadach, przewidzianych w § 18 statutu.

Do pracowników komunalnych (§ 1) zalicza się również funkcjonarjuszów komunalnych szpitali publicznych, których w myśl art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 382) dotyczyć mają lokalne statuty, określające prawa i obowiązki, zebezpieczenie emerytalne i t. p., przewidziane dla funkcjonarjuszów samorządowych wogóle, a danego związku komunalnego w szczególności.

Fundusze emerytalne, zgodnie z § 5 statutu, utworzone być winne przez miasta wydzielone oraz powiatowe związki komunalne. Do funduszów utworzonych przez te ostatnie winny zgłosić przystąpienie wszystkie miasta niewydzielone, oraz gminy wiejskie. Przyłączenie się miast niewydzielonych, oraz gmin wiejskich do emerytalnego funduszu powiatowego związku komunalnego umotywowane jest koniecznością rozłożenia świadczeń, wynikających z niniejszego statutu, na większą liczbę członków, co zmniejszy ryzyko ubezpieczeniowe, a co zatem idzie zmniejszy ciężar, przypadający na poszczególne gminy wiejskie i miejskie.

Gdyby natomiast poszczególne gminy utworzyły samodzielne fundusze emerytalne, ciężary, wynikające z wypłaty świadczeń ubezpieczeniowych dla ich pracowników, całkowicie spadłyby na daną gminę, obciążając dotkliwie szczupły jej budżet. Dlatego też samodzielne ubezpieczenie jest przewidziane tylko dla silniejszych finansowo i zatrudniających większą ilość pracowników miast wydzielonych.

Poza formą proponowaną we wzorowym statucie, t. j. tworzeniem powiatowego funduszu emerytalnego, możliwe jest, o ile to okazałoby się dogodniejsze dla poszczególnych związków komunalnych, tworzenie, w celu urzeczywistnienia zaopatrzenia emerytalnego pracowników we własnym zakresie — związków międzykomunalnych, obejmujących związki komunalne danego powiatu; związki międzykomunalne winny być tworzone na zasadach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.III.1928 r.

Ponadto zaleca się, aby związki komunalne (gminy wiejskie, miejskie niewydzielone, powiatowe związki komunalne i miasta wydzielone) obejmujące jeden lub kilka powiatów łączyły się ze sobą, celem utworzenia jednego funduszu emerytalnego, obejmującego większą ilość członków.

Najodpowiedniejszą formą organizacyjną dla tego rodzaju instytucyj byłby również związek międzykomunalny.

Organem uchwalającym statut niniejszy, oraz utworzenie funduszu na pokrycie świadczeń emerytalnych w statucie przewidzianych jest dla miast wydzielonych rada miejska, dla powiatowych związków komunalnych — sejmiki powiatowe.

Przyjęcie statutu, oraz przystąpienie do funduszu emerytalnego danego powiatowego związku komunalnego miast niewydzielonych winno być uchwalone przez rady miejskie, gmin wiejskich zaś przez rady gminne. Na terenie b. Królestwa Kongresowego radom gminnym na podstawie art. 7 p. d) dekretu z dn. 28.XI.1918 r. o utworzeniu rad gminnych (Dz. Pr. P. P. Nr. 18, poz. 48), art. 20 rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 30.XII.1924 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 118, poz. 1074), oraz § 16 rozp. wykonawczego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 marca 1925 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 22, poz. 231) zostały przekazane sprawy, dotyczące pracowników gminnych, ich uposażenia, a więc i ich zabezpieczenia emerytalnego.

Od orzeczenia komisyj, przewidzianych w § 21 załączonego statutu, jako specjalnych organów powołanych na podstawie statutów, uchwalonych przez związki komunalne, przysługuje zainteresowanym prawo odwołania się do bezpośrednio wyższej instancji administracyjnej, t. j. do wojewody, który winien rozpatrywać tego rodzaju odwołania jedynie pod kątem zgodności zaskarżonych orzeczeń, z obowiązującym statutem, względnie przepisami § 21-go.

Przyjęcie statutu emerytalnego dla pracowników komunalnych przez organ uchwalający danego związku komunalnego nie wymaga zatwierdzenia władzy nadzorczej.

Natomiast kontrolę nad uchwaleniem statutu emerytalnego, wysokością określonych w nim świadczeń i nad wykonywaniem przepisów w nim zawartych, władza nadzorcza niezależnie od bieżącego nadzoru, wykonywać musi, przy zatwierdzaniu budżetu w myśl art. 8 i 13 rozporządzenia Prezydenta z dnia 17.VI.1924 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 51, poz. 522).

Zechce Pan Wojewoda zalecić uchwalenie przez powiatowe związki komunalne i miasta wydzielone statutu przy najbliższem uchwaleniu budżetów dodatkowych, z tem, aby nastąpiło to nie później niż dnia 15 października 1929 r.

Ponadto należy dopilnować, aby gminy wiejskie i miejskie niewydzielone powzięły uchwały w sprawie ewent. przystąpienia do powiatowego funduszu emerytalnego.

W związku z powyższem zwracam uwagę, że o ile dany związek komunalny nie zapewni zabezpieczenia emerytalnego swym pracownikom przez uchwalenie statutu emerytalnego, to nie może ten związek komunalny wyłączyć ich z pod mocy obowiązującej rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 24 listopada 1927 r. Również należy zwrócić uwagę, że o ile własne zabezpieczenia emerytalne nie obejmują wszystkich pracowników, to nieobjęci winni być ubezpieczeni w Zakładzie Ubezpieczeń dla Pracowników Umysłowych. Ponadto zwracam uwagę na rygory, przewidziane w art. 108, 110 i 112 ust. 3 wyżej wspomnianego rozporządzenia Prezydenta.

Po uchwaleniu statutu należy go przesłać do wiadomości Zakładowi Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, z zaznaczeniem, że zostało to dokonane według wzoru Ministerstwa Spraw Wewnętrznych lub też, że zostały wprowadzone do tego wzoru zmiany.

Z treści powyższego okólnika jasnem jest, że niniejsze uregulowanie sprawy zaopatrzenia emerytalnego pracowników komunalnych nie jest ostateczne, że zagadnienie to może być rozwiązane w różnych formach organizacyjnych i że praktyka może wykazać konieczność uzupełnienia ni-

niejszego okólnika, względnie statutu przez wprowadzenie doń szeregu zmian i uzupełnień.

W sprawie tej oczekuję we właściwym czasie ewentualnych wniosków Panów Wojewodów.

O sposobie wykonania przez związki komunalne niniejszego okólnika oczekuję sprawozdania do dnia 15 listopada b. r.

STATUT

o *zaopatrzeniu emerytalnem pracowników komunalnych i ich rodzin*).*

§ 1.

Pracownikami komunalnemi w rozumieniu niniejszego statutu są pracownicy:

A. Powiatowego Związku Komunalnego, gmin wiejskich i miejskich niewydzielonych, które przystąpiły do Funduszu Emerytalnego,

B. miasta wydzielonego

uzupełnienie: jego (ich) zakładów, zajmujący stanowiska przewidziane w statucie etatu stanowisk służbowych, określone w art. 20 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. i przyjęci na stałe,

jako też przyjęci na stałe pracownicy przedsiębiorstw komunalnych, zamujący stanowiska uznane za stałe przez statut danego przedsiębiorstwa,

oraz płatni członkowie zarządów związków komunalnych, o ile służba ich stanowi główne ich zajęcie, a uposażenie otrzymywane główne źródło utrzymania.

A. Powiatowy Związek Komunalny w . . . . oraz gminy wiejskie . . . . . . i miejskie niewydzielone . . . . , przystępując do określonego statutem niniejszym funduszu emerytalnego, przyjmują,

B. miasto . . . . przyjmuje na siebie pod względem zaopatrzenia emerytalnego swych pracowników komunalnych i pozostałych po nich członków ich rodzin, zobowiązania tylko w granicach statutem niniejszym przewidzianych. Pracownicy zaś komunalni i pozostali po nich członkowie ich rodzin nabywają pod względem zaopatrzenia emerytalnego tylko te uprawnienia jakie ze statutu niniejszego wypływają.

§ 2.

Podstawę wymiaru zaopatrzenia emerytalnego stanowi całkowite uposażenie, pobierane ostatnio przez pracownika wraz ze wszystkiemi stałemi dodatkami w gotówce i świadczeniami w naturze, z wyłączeniem dodatku reprezentacyjnego i samorządowego. Wartość świadczeń w naturze ustala uchwała organu uchwalającego odnośnego związku komunalnego, zatwierdzona przez władzę bezpośrednio nadzorczą.

Wszelkie zmiany norm uposażenia czynnych pracowników mają automatyczne zastosowanie do wszelkich świadczeń, wypłacanych z mocy niniejszego statutu.

§ 3.

Na pokrycie świadczeń przewidzianych w statucie niniejszym tworzy się fundusz emerytalny, powstający z opłat pracowników pozostających w służbie czynnej w wysokości 4% ich poborów służbowych w rozumieniu § 2 niniejszego statutu, oraz dopłat . . . . . . (powiatowego związku komunalnego, gminy wiejskiej, gminy miejskiej niewydzielonej lub miasta wydzielonego) w wysokości 6% tychże poborów.

Opłaty potrącane są przy każdorazowej wypłacie poborów miesięcznych w tymże terminie uskuteczniane są dopłaty związku komunalnego. Do funduszu emerytalnego doliczane są nadto dary, dotacje i zapisy, odsetki od kapitałów funduszowych, oraz inne dochody z majątku funduszu emerytalnego.

Jeżeli nagromadzony fundusz emerytalny na to pozwoli, wysokość opłat, o których mowa w ustępie 1 niniejszego §-u, może być na podstawie uchwały A) Sejmiku Powiatowego, B) Rady miasta wydzielonego, zatwierdzonej przez bezpośrednią władzę nadzorczą, odpowiednio obniżoną.

A) W razie przyłączenia się gmin wiejskich i miejskich, o których mowa w § 1 A) niniejszego statutu do powiatowego funduszu emerytalnego odpowiednie wpłaty w wysokości powyżej określonej od tych gmin, oraz jej pracowników wpływają bezpośrednio do powiatowego funduszu emerytalnego.

Odnośne uchwały rad gminnych (miejskich miast niewydzielonych) o przystąpieniu wymagają zatwierdzenia Wydziału Powiatowego.

§ 4.

Fuduszem emerytalnym, który nie może być używany na inne cele niż jest przewidziane w statucie niniejszym, administruje A) Wydział Powiatowy, B) zarząd miasta wydzielonego.

Lokaty tego funduszu winny być dokonywane z bezpieczeństwem pupilarnem.

§ 5.

W razie objęcia przez pracownika komunalnego, zwolnionego ze służby bez nabycia prawa do emerytury, zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, przekazuje się za czas służby uzasadniającej zwolnienie od obowiązku ubezpieczenia Zakładowi kwotę, określoną w ust.

*) Statut niniejszy opracowany jest w dwóch warjantach dla powiatowych związków komunalnych, gmin wiejskich i miast niewydzielonych (lit. A) oraz miast wydzielonych (lit. B)

120 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 106, poz. 911).

W razie przejścia takiego pracownika do służby w instytucji wymienionej w art. 5 p. 5, wyżej przytoczonego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, dalej do służby w związku komunalnym poza obszarem tego związku, przy którym istnieje fundusz emerytalny, zostaje przekazana z danego funduszu emerytalnego zmniejszona o 5% suma składek, zebranych za tego pracownika na podstawie § 3 niniejszego statutu, wraz z oprocentowaniem składanem według stopy technicznej Zakładów Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, a nadto składki za zaliczone, w myśl § 46, lata poprzedniej służby — nie więcej jednak niż za 10 lat.

Składek za okres czasu odliczony w myśl § 10 niniejszego statutu nie przekazuje się.

§ 6.

Za zobowiązania, wynikające z niniejszego statutu odpowiada wobec swych pracowników dany związek komunalny, bez względu na stan funduszu emerytalnego. Świadczenia wynikające w § 7, 13 ust. 2, § 19 ust. 1 p. 2, § 22 i 39 ust. 2 statutu niniejszego nie są wypłacane z funduszu emerytalnego, lecz obciążają bezpośrednio budżet zainteresowanego związku komunalnego.

W wypadkach niewystarczalności funduszu emerytalnego na pokrycie świadczeń mających być zeń wypłacanemi po jednym ukończonym okresie budżetowym, suma brakująca zostaje pokryta z budżetu zainteresowanych związków komunalnych.

A) W razie przyłączenia się do powiatowego funduszu emerytalnego gmin wiejskich i miejskich, suma brakująca zostaje pokryta w drodze rozkładu pomiędzy wszystkie związki komunalne uczestniczące w funduszu, w stosunku do kwot ogólnych osobowych wydatków preliminowanych w zatwierdzonych budżetach na okres budżetowy, w ciągu którego wspomniany rozkład jest dokonywany.

§ 7.

Organ uchwalający może za zgodą władzy nadzorczej w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie i nieobjętych niniejszym statutem uwzględniać przy wymiarze zaopatrzeń emerytalnych statutowo niezaliczalne lata służby, przyznawać zaopatrzenie emerytalne, tudzież podwyższać wymiar statutowo przypadającego zaopatrzenia emerytalnego pracownikom, jako też osobom po nich pozostałym. Organom uchwalającym, za zgodą bezpośredniej władzy nadzorczej, przysługuje, również prawo ustanawiania dla swych pracowników norm korzystniejszych niż przepisane statutem niniejszym.

§ 8.

Prawo do uposażenia emerytalnego nabywa pracownik z chwilą upływu conajmniej 10 lat służby, zaliczonych w myśl statutu niniejszego do wysługi emerytalnej.

Wyjątkowo nabywa pracownik prawa do uposażenia emerytalnego:

1) po 5 latach zaliczonych do wysługi emerytalnej, z powodu trwałej niezdolności do wykonywania zawodu, spowodowanej kalectwem lub chorobą, nabytą bez własnej winy po wstąpieniu na służbę;

2) bez względu na okres czasu zaliczonego do wysługi emerytalnej, wskutek trwałej niezdolności do służby, z powodu:

a) nieszczęśliwego wypadku, wynikłego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych;

b) choroby zawodowej nabytej w czasie pełnienia obowiązków służbowych, oraz choroby zakaźnej nabytej na skutek pełnienia obowiązków służbowych;

c) działań wojennych w miejscu służbowego pobytu;

d) chorób zakaźnych, panujących w miejscu służbowego pobytu, względnie wojsku.

§ 9.

Zaliczeniu do wysługi emerytalnej podlega czas służby w związkach komunalnych od dnia jej rozpoczęcia, oraz czas pracy u innych pracodawców, za który przekazano funduszowi emerytalnemu składki.

Do wysługi emerytalnej wlicza się ponadto:

a) czas czynnej służby w wojsku polskiem;

b) czas przebyty w niewoli, jeżeli dostanie się do niewoli nastąpiło bez winy pracownika;

c) czas służby państwowej.

Przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego dolicza się czas obowiązkowej służby wojskowej, jako też minimalny, odnośnemi ustawami przepisany, czas studjów wyższych na jednym z wydziałów uniwersytetu, lub w równorzędnym zakładzie naukowym, jeżeli czas studjów nie biegnie równolegle z czasem służby, zaliczalnej do emerytury i tylko w przypadku całkowitego zakończenia studjów przepisanemi egzaminami, jednakowoż w ilości nie wyższej niż 4 lata.

Czas obowiązkowej służby wojskowej, oraz studjów wyższych ma wpływ tylko na wysokość zaopatrzenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie roszczenia o to zaopatrzenie.

§ 10.

Do wysługi emerytalnej nie wlicza się:

a) czasu służby spędzonego przez ukończeniem 18 lat życia, wyjątek stanowi służba wojskowa na obszarze operacyjnym, oraz okres, za który została przekazana składka funduszowi emerytalnemu;

b) czasu urlopu bez uposażenia z wyjątkiem urlopu, otrzymanego na czas piastowania mandatu poselskiego, senatorskiego lub radzieckiego, zaliczenie czasu w tych wypadkach następuje pod warunkiem uiszczenia przypadających za ten czas składek;

c) czasu zawieszenia w służbie niepoliczalnego do czasu służby czynnej;

d) czasu służby odliczonego orzeczeniem dyscyplinarnem.

§ 11.

Czas czynnej służby wojskowej, odbytej podczas wojny w czasie od dnia rozpoczęcia działań wojennych do dnia zawieszenia broni poprzedzającego zawarcie pokoju, liczy się, przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego, podwójnie pracownikom powołanym do służby wojskowej, jako też pełniącym służbę w formacjach wojskowych na terenie operacyjnym podporządkowanym dowództwu armji. W obu ostatnich przypadkach oblicza się podwójnie jedynie czas rzeczywistego pełnienia tej służby.

Przy częściowej mobilizacji oblicza się w ten sposób czas służby odbytej podczas wojny tylko pełniącym służbę w formacjach zmobilizowanych.

§ 12.

Pracownikowi, który po conajmniej dziesięcioletniej służbie, podlegającej zaliczeniu do wysługi emerytalnej, stał się trwale niezdolnym do służby, a ponadto utracił bez własnej winy conajmniej 95% zdolności do zarobkowania, dolicza się do zaopatrzenia emerytalnego w granicach § 17 statutu niniejszego, 15 lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej.

§ 13.

Pracownikowi, który wskutek przypadków wymienionych w p. 2 ust. 2, § 8 statutu niniejszego, utracił również zdolność do wykonywania zawodu, wymierza się zaopatrzenie emerytalne według wymiaru § 17 niniejszego statutu, doliczając ponadto do wysługi emerytalnej w granicach tegoż paragrafu zależnie od stopnia utraty zdolności do wykonywania zawodu, a mianowicie:

przy utracie zdolności od	35%	do	54%	—	4 lata
" " "	"	55%	"	74%	—	8 lat,
" " "	"	75%	"	84%	—	10 lat,
" " "	"	85%	"	94%	—	12 lat,
" " "	"	95%	"	100%	—	15 lat.

W wyjątkowych na szczególne uwzględnienie zasługujących wypadkach, organ uchwalający danego związku komunalnego, może za zgodą bezpośredniej władzy nadzorczej przyznać zaopatrzenie emerytalne w wymiarze wyższym od przewidzianego w ustępie poprzednim niniejszego §, aż do pełnej wysokości uposażenia, będącego podstawą do obliczenia zaopatrzenia emerytalnego (§ 2).

§ 14.

Doliczenie lat do wysługi emerytalnej w myśl § 13 statutu niniejszego następuje pod warunkiem:

1) niezdolności do pracy spowodowanej przyczynami, wskazanemi w p. 2 ust. 2 § 8 statutu niniejszego i stwierdzonej badaniem komisji lekarskiej (§ 20),

2) zgłoszenia wypadków w ciągu jednego roku danemu związkowi komunalnemu.

W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, a należycie usprawiedliwionych i udowodnionych, może dany związek komunalny przyjąć zgłoszenie, jeżeli nastąpiło ono nie później niż w trzy lata po zajściu wypadku.

§ 15.

W razie przyznania emerytury z doliczeniem lat wskutek nieszczęśliwego wypadku (§ 8 ust. drugi), przysługuje zainteresowanemu związkowi komunalnemu prawo zarządzenia trzykrotnego badania emeryta w ciągu lat 9 w okresach trzechletnich od dnia przeniesienia na emeryturę przez komisję lekarską (§ 20), w celu stwierdzenia, czy trwała niezdolność do wykonywania zawodu nadal istnieje. W przypadku stwierdzenia odzyskania części zdolności do wykonywania zawodu, następuje odliczenie częściowe lub całkowite przyznanych dodatkowo lat do wysługi emerytalnej z § 13 niniejszego statutu.

W razie stwierdzenia przez komisję zupełnej zdolności do pracy powołuje się emeryta do służby czynnej, na poprzednio zajmowane równorzędne lub inne stanowisko z zachowaniem poprzedniego uposażenia.

W przypadku odmowy emeryta ponownego wstąpienia do służby lub poddania się badaniom komisji lekarskiej, przyznane mu zaopatrzenie emerytalne ulega cofnięciu.

W razie powołania emerytowanego pracownika do służby czynnej, wlicza się przy ponownem przeniesieniu w stan spoczynku do wysługi emerytalnej, czas poprzedniej służby, uwzględniony przy poprzednim wymiarze.

§ 16.

Przy ostatecznem obliczeniu lat wysługi emerytalnej nie uwzględnia się części roku do 6 miesięcy włącznie, natomiast okres, przekraczający czas 6 miesięcy, liczy się jako pełny rok.

Przepis powyższy nie ma zastosowania przy obliczaniu 10-letniej, względnie 5-letniej służby (§ 8).

§ 17.

Zaopatrzenie emerytalne wynosi do 10 lat służby włącznie zaliczonej do wysługi emerytalnej.

40% i wzrasta za każdy następny rok o 2,4%, w żadnym jednak razie nie może przenosić 100% podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego. Ułamki jednostek monetarnych, otrzymane przy obliczeniu zaopatrzenia emerytalnego, odrzuca się.

§ 18.

Przeniesienie na emeryturę pracownika na jego prośbę następuje w wypadkach, gdy:

1) stał się trwale niezdolnym do wykonywania zawodu;

2) przekroczył 60 lat życia.

§ 19.

Przeniesienie na emeryturę pracownika z zastrzeżeniami wynikającemi z § 8 niniejszego statutu następuje:

1) bez względu na wiek, jeżeli pracownik komunalny z powodu ułomności cielesnej, albo z powodu upadku sił fizycznych lub umysłowych stał się trwale niezdolnym do wykonywania zawodu;

2) w razie rozwiązania stosunku służbowego bez prośby pracownika i bez udowodnionej sądowo lub dyscyplinarnie winy pracownika, powodującej w myśl obowiązujących przepisów zwolnienie ze służby;

3) gdy przekroczył 60 lat życia i uzykał prawo do maksymalnego zaopatrzenia emerytalnego (100%).

W wypadku przeniesienia na emeryturę pracownika w myśl p. 2 niniejszego paragrafu, wypłaca się emeryturę z funduszów budżetowych danego związku komunalnego, aż do zaistnienia któregokolwiek z innych warunków w niniejszym paragrafie wymienionych, i aż do tego czasu obowiązuje uiszczenie składek do funduszu emerytalnego w myśl § 3 niniejszego statutu.

§ 20.

O trwałej niezdolności do wykonywania zawodu orzeka specjalnie w tym celu powołana komisja lekarska.

Skład komisji lekarskiej I instancji stanowią dwaj lekarze, z których jednego powołuje A) Wydział Powiatowy, B) Zarząd miasta, a drugiego pracownicy komunalni.

Od orzeczenia komisji lekarskiej w I instancji przysługuje prawo odwołania się do komisji lekarskiej II instancji.

Również w razie różnicy zdań pomiędzy członkami komisji lekarskiej I instancji, sprawę rozstrzyga komisja lekarska II instancji.

Skład komisji lekarskiej II instancji stanowią trzej lekarze w nowym składzie powołani po jednym przez A) Wydział Powiatowy, B) Zarząd miasta i przez pracowników. Superarbitra powołują ci dwaj lekarze.

Orzeczenia komisji lekarskiej II instancji są ostateczne.

Koszta złączone z urzędowaniem komisji lekarskiej pokrywa fundusz emerytalny.

Szczegółowe przepisy o sposobie wyboru, urzędowania komisji i kosztach urzędowania uchwala organ uchwalający Związku komunalnego, przy którym istnieje fundusz emerytalny.

§ 21.

Do wymiaru zaopatrzenia emerytalnego, pensyj wdowich i sierocych, zaliczenia i doliczenia lat do wysługi emerytalnej, oraz orzekania, czy niezdolność wykonywania zawodu lub śmierć nastąpiły w okolicznościach przewidzianych w art. 8 ust. 2-gi statutu niniejszego powołana zostaje specjalna komisja przy związku komunalnym, przy którym utworzono fundusz emerytalny, w skład której wchodzą:

1) 1 członek wybrany przez A) Wydział Powiatowy, B) Magistrat m. wydzielonego;

2) 1 członek wybrany przez A) Wydział Powiatowy, o ile chodzi o pracownika powiatowego związku komunalnego, wójt lub jego zastępca danej gminy, o ile chodzi o pracownika gminnego, wreszcie burmistrz lub jego zastępcy, o ile chodzi o pracownika miasta niewydzielonego; B) Magistrat miasta wydzielonego.

3) 1 członek wybrany przez pracowników ubezpieczonych w danym funduszu emerytalnym.

Orzeczenia komisji, wydawane w związku z okolicznościami przewidzianemi w art. 8 ustęp 2 statutu niniejszego winna poprzedzać opinja powiatowego lekarza urzędowego.

Od orzeczeń komisji tej służy zainteresowanym odwołanie do komisji II instancji, która rozstrzyga ostatecznie. Komisja II instancji powołana jest przy powiatowym związku komunalnym, względnie mieście wydzielonem i w skład jej wchodzą po 2 członków wybranych:

1) przez A) Wydział Powiatowy, B) Magistrat miasta wydzielonego;

2) przez A) Wydział Powiatowy, zarząd gminy wiejskiej lub miejskiej analogicznie do przepisów obowiązujących, co do komisji I instancji (p. 2 niniejszego paragrafu), B) Magistrat miasta wydzielonego;

3) przez pracowników komunalnych.

Przewodniczącym komisji jest A) przewodniczący Wydziału Powiatowego lub jego zastępca, B) Prezydent lub jego zastępca.

W skład komisji II instancji nie mogą wchodzić osoby, należące do składu komisji I instancji.

Wybór przedstawicieli pracowników komunalnych do komisji dokonywa ogół pracowników komunalnych, uczestniczących w funduszu emerytalnym.

Orzeczenie komisja wydaje na wniosek zainteresowanego pracownika lub związku komunalnego.

Szczegółowe przepisy o wyborze, sposobie i kosztach urzędowania komisji uchwala organ uchwalający związku, przy którym utworzono fundusz emerytalny.

Koszty urzędowania komisji pokrywa fundusz emerytalny.

§ 22.

W wypadkach rozwiązania stosunku służbowego przez dany związek komunalny przed nabyciem przez pracownika prawa do zaopatrzenia emerytalnego i bez jego prośby, z wyjątkiem wypadków zwolnienia ze służby na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego, albo wyroku karno-sądowego — otrzymuje z funduszów danego związku komunalnego pracownik przy zwolnieniu jednorazową odprawę w wysokości pełnych jednomiesięcznych, ostatnio otrzymywanych poborów, za każdy rok faktycznej służby w danym związku komunalnym, nie mniej jednak niż trzymiesięcznych poborów służbowych. W razie ponownego powołania pracownika do służby na poprzednio zajmowane, równorzędne lub inne stanowisko z zachowaniem poprzedniego uposażenia, również i w innym związku komunalnym.

A (Wydział Pow., Rada gminna, Rada miejska), B (Zarząd miasta), winien potrącić z uposażenia pracownika ewentualną część odprawy, o ile ponowne powołanie na służbę nastąpiło przed upływem czasu, za jaki pracownik otrzymał odprawę. Potrącenia dokonywane są miesięcznie przy wypłacie poborów i nie mogą przekraczać 1/5 otrzymywanych poborów. Winny one zaś być wypłacone temu związkowi komunalnemu, który wypłacił odprawę.

§ 23.

W razie objęcia przez zwolnionego pracownika (§ 22) zatrudnienia określonego w § 5, mają odpowiednie zastosowanie przepisy tego paragrafu niezależnie od odprawy.

§ 24.

Prawo do zaopatrzenia emerytalnego rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po okresie czasu, za który pracownik otrzymał bieżące pobory służbowe. Zaopatrzenie emerytalne płatne jest miesięcznie zgóry.

§ 25.

Prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego gaśnie:

1) w razie śmierci emeryta;

2) gdy emeryt został prawomocnie skazany za czyn karygodny, a skazanie pociąga, w myśl obowiązujących przepisów, utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego. względnie prawa do zaopatrzenia emerytalnego. Organ uchwalający odnośnego związku komunalnego może jednak w tym wypadku przyznać żonie i dzieciom emeryta odpowiedni zasiłek, na czas, przez który rodzina pozostawałaby bez środków utrzymania. Zasiłek ten nie może przekraczać zaopatrzenia wdowiego, względnie sierocego.

§ 26.

Prawo do zaopatrzenia emerytalnego nie przysługuje:

1) w razie utraty obywatelstwa polskiego;

2) w razie wstąpienia do klasztoru;

3) w razie zapewnienia na koszt A) Powiatowego Związku Komunalnego (gminy wiejskiej, gminy miejskiej), B) miasta, emerytowi całkowitego utrzymania w zakładzie leczniczym dla umysłowo chorych, w zakładzie dla inwalidów. Żonie i dzieciom takiego emeryta przysługuje jednakże za czas jego pobytu prawo do zaopatrzenia wdowiego, wzgl. sierocego według § 30 i następnych statutu niniejszego.

W przypadkach przewidzianych w niniejszym paragrafie wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia pierwszego miesiąca następującego po usunięciu przyczyn wymienionych w tym paragrafie, nie wcześniej jednak niż od dnia pierwszego miesiąca następującego po zgłoszeniu się o zaopatrzenie.

§ 27.

Emeryt (wdowa i sieroty), który świadomie wprowadził władzę w błąd celem uzyskania bezprawnie emerytury (pensji wdowiej i sierocej) odprawy lub pośmiertnego, lub też wyższego wymiaru emerytury, odprawy lub pośmiertnego, traci prawo do dalszego pobierania zaopatrzenia emerytalnego, niezależnie od odpowiedzialności sądowo-karnej i obowiązku zwrotu szkody wyrządzonej właściwemu związkowi komunalnemu.

§ 28.

Wdowa i sierota po zmarłym pracowniku, uprawnionym do pobierania zaopatrzenia emerytalnego lub pobierającym je, otrzymuje pensję wdowią i sierocą.

Pensję, o której mowa w ust. 1, może otrzymać również wdowiec po zmarłej pracownicy komunalnej, o ile z powodu trwałej niezdolności do pracy pozostawał na jej wyłącznem utrzymaniu i nie posiada żadnego własnego zaopatrzenia. W tym wypadku mają analogiczne zastosowanie przepisy §§ 30. 31, 37 do 45.

§ 29.

Prawo do pensji wdowiej, względnie sierocej, jest prawem pochodnem. zależnem od nabycia praw emerytalnych przez męża, względnie ojca.

Jednak w wypadkach określonych w § 8 ust. 2 nabywają wdowy i sieroty po zmarłym pracowniku prawo do zaopatrzenia emerytalnego, bez

względu na to, czy sam pracownik uzyskał przed śmiercią uprawnienie emerytalne.

§ 30.

Pensja wdowia wynosi 60% kwoty zaopatrzenia emerytalnego, które zmarły mąż pobierał, względnie w chwili śmierci miałby prawo pobrać.

Pensja wdowia po pracowniku zmarłym w warunkach określonych w punkcie drugim ust. 2 § 8 wynosi 50% podstawy wymiaru (§ 2).

§ 31.

Prawo do pensji sierocej nabywa się po ojcu. Pensja ta wynosi:

a) dla każdego dziecka, jeżeli wdowa żyje i w chwili śmierci męża miała prawo do pensji wdowiej 1/4 pensji wdowiej;

b) dla każdego dziecka, jeżeli wdowa nie żyje lub też w chwili śmierci męża nie miała prawa do pensji wdowiej, albo też później prawo to utraciła — połowę pensji wdowiej;

c) dla jedynej sieroty bez ojca i matki 2/3 pensji wdowiej.

Jeżeli wdowa nie pobiera pensji wdowiej z powodu pobierania emerytury za własną służbę, sierotom służy prawo do pensji według przepisów punktu a) paragrafu niniejszego.

§ 32.

Prawo do pensji sierocej może być również nabyte po matce. Jeżeli sierota nabyła prawo do pensji po ojcu i matce wypłaca się sierocie pensję wyższą.

Sierota nabywa prawa do pensji po matce za życia ojca w razie jego niezdolności do pracy i niemożności zapewnienia jej utrzymania.

Pensja po matce wynosi 1/6 jej zaopatrzenia emerytalnego.

§ 33.

Łączna kwota pensji sierocej, bez względu na ilość dzieci, nie może sama, ani łącznie z pensją wdowią przekraczać wysokości zaopatrzenia emerytalnego, które zmarły pracownik faktycznie pobierał, lub do którego miałby prawo w chwili śmierci. Wyjątek stanowi przypadek przewidziany w § 45 statutu niniejszego.

W razie jeżeli suma pensyj sierocych sierot, których matka żyje i sierot bez matki łącznie z pensją wdowią przekracza wysokość zaopatrzenia emerytalnego, które zmarły pracownik pobierał, względnie do którego miał prawo w chwili śmierci, — należy zmniejszyć proporcjonalnie pensję sierocą.

§ 34.

Żony i dzieci pracowników, powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji, którzy zaginęli na terenie działań wojennych, otrzymują od dnia 1 miesiąca następującego po wstrzymaniu uposażenia, tymczasowe zaopatrzenie emerytalne w wysokości należnego im ewentualnie stałego zaopatrzenia według zasad ustępu pierwszego § 30, względnie § 31 statutu niniejszego.

Gdy na podstawie towarzyszących zaginieniu okoliczności istnieje uzasadnione podejrzenie, że zachodzi wypadek dezercji, przepisy niniejszego paragrafu nie mają zastosowania do czasu stwierdzenia, że wypadek dezercji nie zachodzi.

§ 35.

W razie odnalezienia się zaginionego, potrąca się przy wypłacie zaległego zaopatrzenia kwotę, wypłaconą żonie i jego dzieciom z tytułu tymczasowego zaopatrzenia.

W razie nieodnalezienia się zaginionego w ciągu 2½ lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym podpisano preliminarja pokojowe, żona względnie dzieci, powinny przed końcem tego terminu przedłożyć orzeczenie sądowe, uznając zaginionego za zmarłego, względnie orzeczenie sądowe, że dowód śmierci należy uważać za ustalony, w przeciwnym wypadku tymczasowe zaopatrzenie zostaje wstrzymane. Orzeczenie to służy za podstawę przy rozpatrywaniu przyznania stałego zaopatrzenia.

§ 36.

Wdowa nie ma prawa do pensji:

a) jeżeli wspólność małżeńska została sądownie rozdzielona bez obowiązku męża do utrzymania żony;

b) jeżeli małżeństwo zostało zawarte przez emeryta.

Dzieci pozostałe z małżeństwa, zawartego przez emeryta, nie mają prawa do pensji sierocej.

§ 37.

Prawo do otrzymania pensji wdowiej i sierocej rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po tym miesiącu, za który pracownik (emeryt) pobrał ostatnie należne mu uposażenie w służbie czynnej (zaopatrzenie emerytalne). Dla sierot, które przyszły na świat po tym terminie, prawo do pensji rozpoczyna się od piewszego miesiąca po urodzeniu.

Jeżeli żądanie przyznania pensji wdowiej lub sierocej nie zostało zgłoszone w ciągu jednego roku od śmierci męża, względnie ojca lub matki, należy przyznać pensję wdowią lub sierocą od pierwszego dnia miesiąca po dniu zgłoszenia.

Organ uchwalający związku komunalnego, który zatrudniał danego pracownika może przyznać pensję wdowią i sierocą od terminu, ustalonego w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, jeżeli osoby uprawnione wykażą, iż zaszły ważne okoliczności, które uniemożliwiły im wcześniejsze zgłoszenie żądania o zaopatrzenie.

§ 38.

Pensje wdowie i sieroce płatne są miesięcznie zgóry.

§ 39.

Prawo do pensji wdowiej, względnie sierocej gaśnie:

a) w razie śmierci wdowy lub sieroty — z końcem tego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła;

b) w razie ukończenia przez sierotę 18 roku życia, lub też wcześniejszego zawarcia związku małżeńskiego;

c) gdy wdowa, względnie sierota, została prawomocnie skazana za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą, w myśl obowiązujących przepisów, utratę prawa do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierocego.

Sierotom, odbywającym studja w zakładach naukowych, przyznaję się pensję sierocą z powyższemi zastrzeżeniami: na każdy rok szkolny, aż do ukończenia studjów nie dłużej jednak, jak do ukończenia 24 roku życia.

W wyjątkach, na szczególne uwzględnienie zasługujących wypadkach, może organ uchwalający danego związku komunalnego zezwolić na dalsze pobieranie pensji sierocej także po ukończeniu studjów, względnie 24 roku życia.

§ 40.

Prawo do pobierania pensji wdowiej, względnie sierocej nie przysługuje:

a) w razie utraty obywatelstwa polskiego;

b) na czas zajmowania przez sierotę jakiegokolwiek stanowiska w służbie państwowej lub samorządowej, do którego przywiązane jest uposażenie;

c) na czas uwzględnienia sieroty przy wymiarze uposażenia zawodowego członka zarządu lub pracownika związku komunalnego (ojczyma, matki, macochy);

d) w razie wstąpienia do klasztoru.

W przypadkach przewidzianych w niniejszym paragrafie wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia pierwszego miesiąca, następnego po usunięciu przyczyn, wymienionych w tym paragrafie, nie wcześniej jednak, niż od dnia pierwszego miesiąca następującego po zgłoszeniu się o zaopatrzenie.

§ 41.

Wdowa po pracowniku, która weszła ponownie w związek małżeński, otrzymuje na prośbę albo jednorazowo odprawę wzamian za pobieraną pensję wdowią, albo zachowuje prawo do pensji wdowiej na wypadek ponownego owdowienia.

Zgłoszenie o odprawę winno nastąpić w ciągu trzech miesięcy od dnia zawarcia ponownego małżeństwa.

Odprawa wynosi dla wdów w wieku do 45 lat życia kwotę dwuletniej, powyżej zaś tego wieku — jednorocznej pensji wdowiej.

Wdowa, która wyszła zamąż za obywatela państwa obcego, otrzymuje odprawę tylko wtenczas, jeżeli ustawodawstwo państwa, którego jej mąż jest obywatelem, udziela wdowom odprawy, jeżeli wychodzą zamąż za obywatela państwa polskiego.

§ 42.

Wdowa po pracowniku, która z tytułu zajmowania stanowiska w danym związku komunalnym, nabyła własne prawa emerytalne, może otrzymać tylko jedno zaopatrzenie według swego wyboru.

§ 43.

Wdowa po pracowniku, który zmarł w czynnej służbie przed uzyskaniem prawa do emerytury, otrzymuje, o ile sama nie jest pracownikiem tego związku komunalnego, wzgl. nie pobiera emerytury z funduszu emerytalnego, jednorazową odprawę w wysokości kwoty rocznego uposażenia, służącego za podstawę wymiaru zaopatrzenia emerytalnego zmarłego.

W tej samej wysokości otrzymują odprawy sieroty bez ojca i matki w wieku poniżej 18 lat życia, po ojcu, względnie po matce, o ile ci nie nabyli prawa do emerytury, z tem ograniczeniem, że równocześnie można otrzymać tylko jedną odprawę.

Taką samą odprawę przyznaje się sierotom bez ojca i matki w przypadku określonym w ustępie przedostatnim paragrafu 39 niniejszego statutu, przyczem przepis ostatniego ustępu par. 39 ma również zastosowanie. Sierotom wypłaca się odprawa niepodzielnie.

Sierotom, pochodzącym z różnych małżeństw tego samego pracownika, wypłaca się odprawę tylko wtedy, jeżeli pozostała po nim wdowa nie skorzystała z tego prawa, albo z prawa tego zrezygnowała na rzecz sierot.

§ 44.

W razie śmierci pracownika (emeryta), należy się wdowie, która pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej, niezależnie od zaopatrzenia, względnie odprawy (§ 31 i 43) pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego uposażenia, pobieranego ostatnio przez zmarłego.

Na tych samych warunkach i w tej samej wysokości należy się pośmiertne w razie śmierci żony wdowcowi.

W braku wdowy (wdowca) uprawnionej(ego) do pośmiertnego, należy się pośmiertne w tej samej wysokości niepodzielnie dzieciom ślubnym, nieślubnym, uprawnionym i pasierbom zmarłego, o ile zmarły je utrzymywał. W braku wyżej wymienionych członków rodziny, należy zwrócić udo-

wodnione koszta leczenia i pogrzebu do wysokości pośmiertnego innym krewnym lub osobom postronnym, jeżeli zmarły nie pozostawił majątku ruchomego lub nieruchomego, wystarczającego na pokrycie tych kosztów. Związek komunalny obowiązany jest wypłacić pośmiertne najpóźniej w ciągu dni 15 od dnia zgłoszenia się o to pośmiertne osoby uprawnionej.

§ 45.

Zaopatrzenie emerytalne, pensja wdowia, gdy sierot nie ma lub też nie posiadają prawa do zaopatrzenia, oraz pensja wdowia łącznie z pensjami sierocemi nie mogą wynosić mniej niż 60 zł. miesięcznie.

§ 46.

Pracownikom pozostającym na służbie w związku komunalnym w dniu wejścia w życie niniejszego statutu zalicza się do wysługi emerytalnej lata poprzedniej pracy zarówno przedwojennej, jak i powojennej w służbie państwowej, samorządowej ,oraz instytucjach prawa publicznego, dzięki której nabyli oni kwalifikacje i doświadczenia uzdolniające ich do służby komunalnej, w stosunku 65%, nie więcej jednak niż lat 20.

Pracownicy, którym będą zaliczone lata poprzedniej pracy, winni opłacać za lata im zaliczone $2\frac{1}{2}$% swego uposażenia miesięcznego za każdy miesiąc zaliczony. Wpłata będzie uskuteczniona przez potrącenie odpowiednich sum przy wypłacie uposażenia miesięcznego.

O ile pracownik nie zdąży opłacić wszystkich składek za zaliczony mu czas do dnia przejścia na emeryturę, potrącenia będą dokonywane również i po przejściu pracownika na emeryturę do czasu opłacenia wszystkich zaliczonych mu miesięcy.

Zaliczenie lat poprzedniej pracy jest uwarunkowane pozostawaniem pracownika na służbie samorządowej w ciągu 5-ciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego statutu i opłacenie w ciągu tego czasu składek zgodnie z ust. 2 niniejszego §-u.

W razie przeniesienia pracownika na emeryturę przed upływem 5-cio-letniego okresu wyczekiwania, pracownik może nabyć prawo do zaliczenia mu pracy poprzedniej przez ryczałtowe opłacenie składek za czas brakujący do zaistnienia okresu wyczekiwania.

Potrącenia wskazane w ust. 3-im niniejszego §-u nie obciążają pensyj wdowich i sierocych. Natomiast, jeżeli śmierć pracownika nastąpi przed upływem 5-cio letniego okresu wyczekiwania, wdowa lub sieroty winny opłacić składkę w rozmiarze 4% przysługującego im zaopatrzenia emerytalnego za czas brakujący do wygaśnięcia okresu wyczekiwania.

Przepisy zawarte w ust. 4 niniejszego §-u nie mają zastosowania w wypadkach przewidzianych w § 8 niniejszego statutu.

Pracownik może zrzec się zaliczenia lat poprzedniej pracy, wówczas nie ponosi ciężarów przewidzianych w §-ie niniejszym.

Postanowienia niniejszego §-u mają zastosowanie i do tych pracowników, którzy po dniu 1 stycznia 1928 r. zostali zwolnieni ze służby komunalnej z powodu niezdolności do pracy lub przekroczenia 60 lat życia, oraz względem rodzin po pracownikach zmarłych na służbie po dniu 1 stycznia 1928 r., lecz w niczem nie mogą naruszać praw już uprzednio nabytych przez pracowników na mocy poprzednich statutów emerytalnych.

§ 47.

Spory między pracownikami a związkiem komunalnym, wynikłe na tle wykonania statutu niniejszego, rozstrzygają sądy powszechne.

Osobą występującą w sądach jest związek zatrudniający pracownika, a nie związek przy którym istnieje fundusz.

§ 48.

W ciągu 6-iu miesięcy od chwili wejścia w życie statutu niniejszego A) Wydział powiatowy (gmina wiejska lub miejska), B) Zarząd miasta przeprowadzi zaliczenie poszczególnym pracownikom, o których mowa w § 46 niniejszego statutu, do emerytury — czas pracy poprzedniej, wystawiając im na to piśmienne dokumenty.

§ 49.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem uchwalenia go przez A) Sejmik Powiatowy, B) Radę Miejską. Wystąpienie z funduszu emerytalnego może nastąpić za jednoczesnem wypowiedzeniem, liczonem od początku najbliższego roku budżetowego. Rozrachunki przeprowadzone być winny na zasadach § 5 niniejszego statutu.

211.

Okólnik Nr. 149 (Apr. 1254/29) z 18 lipca 1929 r. w sprawie mechanizacji piekarń.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich, oprócz śląskiego) i Komisarza Rządu st. m. Warszawy.

W ślad za pismem okólnem z dn. 5 czerwca b. r. Nr. Apr. 1254/24, oraz w związku z obawami wyrażonemi przez niektórych Panów Wojewodów, że mechanizacja piekarń ulegnie ponownie odroczeniu — zawiadamiam, że zapowiedziane w wyżej wspomnianem piśmie okólnem rozporządzenie o wyrobie i obiegu pieczywa, które ukaże się w najbliższym czasie i uchyli wszelkie inne rozporządzenia o piekarniach i cukierniach, — wyraźnie określi kompetencje wojewódzkiej władzy administracji ogólnej w zakresie stosowania odroczeń mechanizacji piekarń.

W każdym poszczególnym wypadku o terminie wprowadzenia mechanizacji w piekarniach obecnie istniejących decydować będzie wojewódzka władza administracji ogólnej w zależności od miejscowych warunków gospodarczych i technicznych.

Rozporządzenie, o którem mowa, określi jedynie prekluzyjny termin wprowadzenia mechanizacji piekarń, który obowiązywać będzie na obszarze całego Państwa.

O ile więc Panowie Wojewodowie uznawać będą, że warunki miejscowe uczyniły sprawę mechanizacji piekarń aktualną, będą mogli zarządzić przeprowadzenie mechanizacji natychmiast po wejściu w życie nowego rozporządzenia, zapowiedzianego pismem okólnem z dnia 5.VI. b. r. Nr. Apr. 1254/24.

Natomiast tam, gdzie sprawa mechanizacji warsztatów piekarskich nie dojrzała do natychmiastowego urzeczywistnienia, a przyspieszenie jej szkodliwie odbićby się mogło na stanie majątkowym właścicieli piekarń — Panowie Wojewodowie ustalać będą odpowiednie terminy w zależności od Swego uznania, nieprzekraczające jednak terminu ogólnego, jaki zakreśli zapowiedziane rozporządzenie.

212.

Okólnik Nr. 150 (AP. 10777/1) z 19 lipca 1929 r. w sprawie przepisów o ruchu kołowym na drogach publicznych.

Do P. P Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Podczas podróży inspekcyjnych Pan Minister stwierdził, że obowiązujące przepisy o ruchu na drogach publicznych nie są przestrzegane.

Zauważono mianowicie:

1. Autobusy — wbrew przepisowi § 45 rozp. z dn. 27.I.28 r. (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 396) — z reguły nie zmniejszają natężenia światła reflektorów przy mijaniu się z innemi pojazdami;

2. Motocykliści i rowerzyści nie orjentują się w przepisach obowiązujących; w szczególności jeżdżą po nieprzepisowej stronie, nieprzepisowo wymijają i t. p.

W związku z powyższem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, w porozumieniu z Ministerstwem Robót Publicznych, poleca Panu Wojewodzie wydać potrzebne zarządzenia i jednocześnie rozważyć, czy nie byłoby wskazane, aby przy pierwotnem wydawaniu, oraz przy prolongacie pozwoleń na jazdę motocyklistom i rowerzystom doręczać im wyciągi z zasadniczemi postanowieniami przepisów o ruchu na drogach publicznych.

Byłoby to uzasadnione tem, iż zdanie egzaminu w myśl § 24 rozporządzenia z dnia 26.VI. 1924 r. w brzmieniu rozp. z dnia 20.V.25 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 397) nie gwarantuje jeszcze dokładnej znajomości przepisów zwłaszcza wobec możliwości zmiany ich w międzyczasie.

213.

Okólnik Nr. 151 (Z. O. 1736/29) z 19 lipca 1929 r. o uznaniu zakładu św. Józefa w Poznaniu za nadający się dla celów państwowej pomocy lekarskiej.

Do P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu dla spraw mniejszości w Katowicach.

Zgodnie z wnioskiem Pana Wojewody poznańskeigo z dnia 16 kwietnia 1929 r., L. dz. 4640/29. VII Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uznaje zakład św. Józefa w Poznianiu, jako nadający się do leczenia dzieci funkcjonarjuszów państwowych na podstawie par. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4.VIII.1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 555).

Lekarze, umówieni dla państwowej pomocy lekarskiej, przekazujący dziecko do tego zakładu, powinni pouczyć rodziców, iż przed oddaniem dziecka do zakładu obowiązkiem rodziców jest porozumieć się z zakładem, co do warunków pobytu, wolnego miejsca i czasu, kiedy dziecko należy przewieźć do zakładu.

Za dziecko, umieszczone w zakładzie, Skarb Państwa pokrywać będzie 75% taksy szpitalnej, ustanowionej dla Województwa Poznańskiego, względnie, o ile taksa zakładu św. Józefa jest niższa, 75% tejże taksy.

O powyższem zechce Pan Wojewoda (Komisarz Rządu) zawiadomić wszystkich lekarzy, umówionych dla państwowej pomocy lekarskiej.

214.

Okólnik Nr. 152 (AA. 4980/1) z 20 lipca 1929 r. w sprawie uznania Agencyj Prasowych za posiadające cechy czasopism.

Do wszystkich P. P. Wojewodów oraz P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Na terenie Rzeczypospolitej powstają coraz liczniejsze t. zw. „agencje prasowe" lub „dziennikarskie". Agencyj takich istnieje już kilkadziesiąt, z czego w samej Warszawie około trzydziestu.

Agencje te wydają — najczęściej codziennie — biuletyny, odbite sposobem mechanicznym lub środkami chemicznemi, nietworzące zamkniętej całości i rozpowszechniane bądź to drogą prenu-

meraty, bądź w inny sposób, przyczem abonentami zostać mogą nietylko redakcje, ale również instytucje i osoby prywatne.

W związku z ciągłem wzrastaniem ilości wspomnianych agencyj i rozrastaniem się ich zadań oraz treści i nakładu wydawanych przez nie biuletynów, — wynikła konieczność wyjaśnienia i uregulowania ich istnienia i działalności w obliczu obowiązujących przepisów prawnych, a w szczególności przepisów prawa prasowego, ogłoszonych rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 1, p. 1 z r. 1928).

W związku z powyższem wyjaśnia się, co następuje:

Art. 2 i 3 prawa prasowego stanowią, że czasopismami są wszelkie wytwory graficzne, odbite sposobem mechanicznym lub środkami chemicznemi, nie mające tworzyć zamkniętej całości i ukazujące się conajmniej raz na trzy miesiące, choćby w nierównych odstępach czasu, jednak pod jednym tytułem w bieżących numerach lub zeszytach. O ile przeto omawiane biuletyny, wydawane przez agencje prasowe, posiadają powyższe przez prawo wymagane cechy, podlegają one wszelkim przepisom prawa prasowego, a między innemi także przepisom Rozdz. II i IV tegoż Prawa.

W związku z powyższem zechce Pan wydać stosowne zarządzenie.

215.

Okólnik Nr. 153 (SG. 2041/2) z 22 lipca 1929 r. o działalności Związku Młodzieży Ludowej w dziedzinie przysposobienia rolniczego.

Do P. P Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Rozszerzająca się stale akcja przysposobienia rolniczego młodzieży wiejskiej, prowadzona niemal wyłącznie przez organizacje społeczne, dała poważne wyniki. Obok szeregu innych metod, stosowanych dziś w kierunku podniesienia kultury rolnej — umiejętnie zorganizowane przysposobienie rolnicze młodzieży wiejskiej zajmuje doniosłe miejsce.

Przesyłając w załączeniu pismo Związku Młodzieży Ludowej z dnia 2.3. b. r., Ł. 127/29 — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca Panu Wojewodzie okazanie należytej pomocy tej organizacji w przeprowadzanej przez nią akcji przysposobienia rolniczego młodzieży wiejskiej na terenie Województwa, jak również wskazanie podległym organom, że ta pożyteczna praca Związku powinna znaleźć ze strony władz państwowych i samorządowych właściwe poparcie.

ZWIĄZEK MŁODZIEŻY LUDOWEJ
Warszawa, ul. Marszałkowska 69 m. 11
tel. 213-04.
L. cz. 127-29. Z. Gł. Roln.
Warszawa, dn. 2 marca 1929 r.

Odpis.

W sprawie poparcia akcji Zw. Mł. Lud. przy organizowaniu konkursów rolniczych.

Do

Pana Ministra Spraw Wewnętrznych
w Warszawie.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić Pana Ministra, że rozpoczęliśmy pracę przysposobienia rolniczego Młodzieży na rok 1929, a w szczególności konkursa rolnicze, na terenach wszystkich naszych okręgów, a mianowicie:

Okręg I — obejmuje powiaty kaliski i turecki — prezesem okręgu jest kol. Jan Bartecki, instruktorzy: Maniewski Stanisław i Antczak Antoni.

Okręg II — obejmuje powiaty: warszawski i płocki — prezesem okręgu jest kol. Klimek Józef, instruktorem kol. Czesław Wołkowicz.

Okręg III — obejmuje powiaty: rawski, brzeziński, opoczyński — prezesem okręgu jest kol. Stanisław Świderek, instruktor kol. Kmita Józef.

Okręg IV — obejmuje powiaty: lwowski, przemyślański, jaworowski i rohatyński, prezesem okręgu jest kol. Sobeczko Jan, instruktor — kol. Dąbrowski Tadeusz.

Okręg V — obejmuje większość powiatów województwa poznańskiego, prezesem okręgu jest kol. Kowalski Antoni, instruktorem kol. Kozłowski Czesław.

Okręg VII — obejmuje czołowe powiaty obydwu części województwa śląskiego, prezesem okręgu jest kol. Strzelczyk Marjan, instruktorem kol Kiełkowski Konstanty.

Okręg VIII — obejmuje powiaty: rawski i skierniewicki, prezesem okręgu jest dyr. Kasprzyk Stanisław, instruktorem kol. Konopski Ryszard.

Okręg IX — obejmuje powiaty: kolski, koniński, słupecki, łęczycki, prezesem okręgu jest kol. Miliński Jan, instruktorem Kieszkowski Franciszek.

Okręg X — obejmuje powiaty: sieradzki, wieluński, łaski, łódzki, prezesem okręgu jest kol. Romanowski Władysław, instruktorem kol. Walczak Jan.

Praca przysposobienia rolniczego w podanych powyżej naszych ośrodkach jest organizowana naszemi własnemi poczynaniami, niemniej jednak Ministerstwo Rolnictwa roztoczyło pewną swą opiekę nad całokształtem pracy przysposobienia rolniczego.

W myśl rozporządzeń Ministerstwa Rolnictwa mają być potworzone powiatowe komisje przysposobienia rolniczego o charakterze mieszanym, to znaczy: utworzone z przedstawicieli Związków młodzieży, organizacyj rolniczych, sił fachowych oraz członków komisyj rolnych sejmików. Komisje powyższe mają za zadanie:

a) utworzenie kursów dla przodowników zespołów na terenie każdego powiatu;

b) wystaranie się oraz nabycie potrzebnego do konkursów rolniczych materjału hodowlanego (prosięta, jaja), nasion siewnych etc.;

c) pomoc fachowa przy urządzaniu inspekcyj na terenach objętych konkursami rolniczemi;

d) urządzanie wystaw po zamknięciu konkursów;

e) przygotowanie nagród i rozdział takowych;

f) dysponowanie funduszami na cel powyższy przez sejmiki oraz Ministerstwo przeznaczonemi.

Z powyższego widać, że organy samorządowe mają duży udział w tej pracy, są bowiem jakby organem kontrolno-rozdzielczym nad całą pracą przysposobienia rolniczego na terenie swego powiatu i muszą przytem wykazać duże zrozumienie swej roli w *popieraniu tych, czy innych Związków* lub organizacyj na terenie powiatu działających.

Zorganizowaliśmy na terenie powyższym zgórą 350 zespołów konkursowych, licząc średnio po 6 uczestników w zespole, czyni 2000 młodzieży, nad któremi prowadzi się pracę przysposobienia rolniczego.

Związek Młodzieży Ludowej, mając tak rozległe i trudne zadanie dania poza-szkolnej oświaty rolniczej tej licznej rzeszy młodzieży, prosi Pana Ministra o spowodowanie rozesłania okólnika do podległych Mu województw, *by nasza praca i jej kierownicy* spotkali się wszędzie ze strony władz i czynników samorządowych z jaknajżywszem poparciem.

Za Zarząd Główny Z. M. L.

(—) *Dr. K. Polakiewicz*

ZWIĄZEK MŁODZIEŻY LUDOWEJ
Warszawa, ul. Marszałkowska 68 m. 11.
Tel. 213-04.

Odpis

Załącznik do L. 127-29 Z. Gł. Roln.

Spis adresów prezesów i instruktorów Zw. Mł. Lud.

Okręg I.

Prezes: Jan Bartecki — Kalisz, ul. Górnośląska L. 52,

Instruktorzy: Maniewski Stanisław — Biskupice, poczta Kalisz, Antczak — Żydów, poczta Kalisz.

Okręg II.

Prezes: Józef Klimek — Warszawa, Al. Jerozolimskie 103,

Instruktorzy: Wołkowicz Czesław — Warszawa, Marszałkowska 68 m. 11.

Okręg III.

Prezes: Świderek Stanisław — Glinnik, poczta Tomaszów Mazowiecki.

Instruktor: Kmita Józef — Bobrowice, poczta Rawa Mazowiecka.

Okręg IV.

Prezes: Sobeczko Jan — Lwów — Paulinów 1-b,

Instruktor: Dąbrowski Tadeusz — Lwów — Lelewela 7.

Okręg V.

Prezes: Kowalski Antoni — Poznań — Wrocławska 14/2 p.

Instruktor: Kozłowski Czesław — Poznań — Karwawskiego 12/3 p.

Okręg VII.

Prezes: Strzelczyk Marjan — Mikołów — Dworcowa 11 (Śląsk),

Instruktor: Kiełkowski Konstanty — Pielgrzymowice, pow. Pszczyna, poczta Golasewice.

Okręg VIII.

Prezes: Dyr. Kasprzyk Stanisław — Rawa Mazowiecka — Gimnazjum,

Instruktor: Konopski Ryszard — Rawa Mazowiecka — Sejmik.

Okręg IX.

Prezes: Miliński Jan — Koło — Sąd Grodzki,

Instruktor: Kieszkowski Franciszek — Helenów, poczta Brudzew.

Okręg X.

Prezes: Romanowski Władysław — Sieradz — ul. Krak. Przedm. 50,

Instruktor: Walczak Jan — Węgrzew — poczta Sieradz.

216.

Okólnik Nr. 154 (AP. 10028/1) z 25 lipca 1929 r. w sprawie zapobiegania popadaniu dziewcząt służebnych w prostytucję.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich).

W ostatnich czasach daje się zauważyć znaczny napływ do Warszawy i do większych miast prowincjonalnych dziewcząt wiejskich, przybywających w poszukiwaniu pracy przeważnie jako służba domowa. Jednakże wobec tego, że ilość służby domowej jest w tych miastach obecnie dostateczna, a w niektórych nawet daje się odczuwać jej nadmiar, dziewczęta te, nie znajdując pracy, na jaką liczyły, padają często ofiarą jednostek, wyzyskujących je w celach nierządu oraz handlarzy żywym towarem.

Wobec powyższego Ministerstwo zwraca się do Panów Wojewodów z prośbą, aby polecili podległym im organom państwowym i samorządowym przestrzec w odpowiedni sposób ludność (szczególnie młode kobiety) przed niebezpieczeństwami masowego napływu do stolicy i większych miast Państwa w poszukiwaniu pracy zarobkowej, wskazując na groźne nieraz skutki i na nieoczekiwane przez lekkomyślnie napływające do miast jednostki konsekwencje ich nierozważnego kroku.

217.

Okólnik Nr. 155 (SG. 2549/2) z 25 lipca 1929 r. w sprawie odróżniania nazw komunalnych kas oszczędności istniejących w tej samej siedzibie.

Do P. P. Wojewodów (z wyjątkiem Wojewody Śląskiego).

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że w miejscowościach, gdzie istnieją równocześnie dwie komunalne kasy oszczędności (powiatowa i miejska) zdarzają się bardzo często pomyłki, np. przy doręczaniu listów, przesyłek pocztowych i t. d., a to na skutek umieszczania oznaczenia związku poręczającego dopiero w końcu nazwy, względnie firmy odnośnej kasy, a nie na jej początku. Tego rodzaju pomyłki wywołują częstokroć nieporozumienia między zainteresowanemi kasami i ich klijentelą.

W celu usunięcia na przyszłość powodu do takich nieporozumień — Związek Polskich Kas Oszczędności we Lwowie w piśmie z dnia 4 czerwca b. r. L. 1624 zwrócił się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o zezwolenie na zmianę stylizacji nazw lub firm w statutach komunalnych kas oszczędności w tym kierunku, aby firma danej kasy mogła opiewać „miejska, powiatowa, wojewódzka" komunalna kasa oszczędności w . . . . , a nie „komunalna kasa oszczędności (miasta, powiatu, województwa) w . . . .

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia, co następuje:

Ustęp 2-gi 8 § 20 rozporządzenia wykonawczego z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 424) stwierdza, że odchylenia w statutach poszczególnych kas oszczędności od statutu normalnego są dopuszczalne, byleby nie sprzeciwiały się przepisom obowiązującym, a w szczególności postanowieniom rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339), oraz wyżej powołanego rozporządzenia wykonawczego.

Ponieważ zamieszczenie w nazwie, względnie firmie kasy w początku określenia „miejska, powiatowa, wojewódzka", o ile tylko w dalszej osnowie nazwy lub firmy mieści się w myśl art. 2 wspomnianego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, zasadnicza nazwa „komunalna kasa oszczędności" — nie sprzeciwia się przepisom obowiązującym, przeto nic nie stoi na przeszkodzie do ustalenia nazw komunalnych kas oszczędności w statutach tych kas w ten sposób, by na początku mieściło się ujęte w sposób przymiotnikowy oznaczenie charakteru związku, który kasę organizuje i poręcza, ze wskazaniem na końcu nazwy, siedziby kasy.

218.

Okólnik Nr. 156 (SG.. 2570/2) z 25 lipca 1929 r. w sprawie treści zatwierdzanych przez urzędy wojewódzkie uchwał związków poręczających.

Do P. P. Wojewodów (z wyjątkiem Wojewody Śląskiego).

Szereg komunalnych kas oszczędności, które ubiegają się w bankach państwowych o kredyty, nie może wykazać się przytem posiadaniem zatwierdzenia wyraźnej uchwały organu stanowiącego swego związku poręczającego w przedmiocie przyjęcia projektów ich statutów. Z tego powodu napotykają one też na trudności przy zabiegach o uzyskanie kredytów w bankach państwowych.

Stanowisko banków państwowych w tego rodzaju wypadkach jest uzasadnione, gdyż brak uchwały we wskazanym kierunku ze względu na brzmienie p. 4 art. 8-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339) może w następstwie wywołać poważne wątpliwości, co do podstawy prawnej istnienia samej kasy. Dopuszczanie do tego rodzaju wątpliwości jest szczególnie niepożądanem i wysoce szkodliwem zwłaszczà w dziedzinie spraw finansowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu przypomina więc, że:

Art. 8-my wyżej powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. wylicza taksatywnie, co do jakich przedmiotów dla zorganizowania komunalnej kasy oszczędności powinny sejmiki powiatowe lub rady miejskie powziąć uchwały. Powinny one mianowicie uchwalić.

1) zorganizowanie kasy,

2) przyznanie kapitału zakładowego kasie, conajmniej w wysokości pięciu tysięcy złotych,

3) przyjęcie odpowiedzialności za zobowiązania kasy, conajmniej w zakresie, przewidzianym w art. 4-ym wspomnianego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej,

4) projekt statutu kasy.

Ustęp zaś 3-ci pkt. a) § 59-go rozporządzenia wykonawczego z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 424) wskazuje też wyraźnie na przedmioty uchwał, co do których prawo zatwierdzania przekazano Panom Wojewodom.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca się więc do Pana Wojewody z wezwaniem o ścisłe przestrzeganie na przyszłość, aby uchwały zawierały wyżej wymienione postanowienia — na co należy zwrócić uwagę zainteresowanych związków komunalnych, a przedewszystkiem tych, które jeszcze nie zorganizowały u siebie komunalnej kasy oszczędności, oraz aby w decyzjach zatwierdzających były wszystkie odnośne przedmioty uchwał wyraźne wymienione.

219.

Okólnik Nr. 157 (OB.2710/2) z 24 lipca 1929 r. w sprawie zwolnienia od opłat stemplowych Związku Młodzieży Ludowej.

Do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z zapytaniem jednego z p. p Wojewodów — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia, że Związek Młodzieży Ludowej, zorganizowany na podstawie statutu, wciągniętego do rejestru stowarzyszeń i związków Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy po raz pierwszy 3 marca 1927 r. pod Nr. 79, a po raz drugi 14 maja 1929 r. pod Nr. 771, jest jako zrzeszenie, którego zadanie stanowi działalność oświatową, — zwolniony od opłat stemplowych w granicach, określonych w art. 16, 86 (ustępie drugim), 112 (p. 3), 120 (p. 1 i 2), 137 (p. 8), 139 (p. 1), 144 (p. 1) i 160 (p. 3 i ustęp ostatni) ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, p. 570 z r. 1926).

220.

Okólnik Nr. 158 (SG. 2654/1) z dn. 24 lipca 1929 r. w sprawie ubezpieczenia od ognia i kradzieży mienia związków komunalnych w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich z wyjątkiem w Białymstoku i w Katowicach).

Na podstawie dotychczasowych obserwacji i stwierdzenia znacznych strat, jakie obecnie ponosi społeczeństwo, wskutek licznych pożarów szczególnie o charakterze zbiorowym, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych wnosi, iż rok bieżący pod względem palności zapowiada się katastrofalnie.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, jako instytucja publiczna, w myśl §§ 47 i 48 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.V.1927 r. osiągane nadwyżki przeznacza przedewszystkiem na cele publiczne, a stosownie do art. 18 p. 3 tegoż rozporządzenia P. Z. U. W. udziela hipotecznych pożyczek w pierwszym rzędzie związkom komunalnym. Przytem należy jeszcze nadmienić o wydatnem popieraniu przez P. Z. U. W. ochotniczych straży ogniowych.

Z powyższego wynika, iż związki komunalne powinny być zainteresowane w rozwoju P. Z. U. W. i z tych względów wskazane jest, aby zwróciły one uwagę, że poza tanim ubezpieczeniem i gwarancją wypłaty odszkodowania na wypadek pogorzeli, w ich własnym interesie leży popieranie dalszego rozwoju P. Z. U. W. — również w działach dobrowolnych ubezpieczeń od ognia.

Nawiązując zatem do pisma okólnego z dnia 22.II.1928 r. L. SG. 4653/27 — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o zalecenie związkom komunalnym ubezpieczania tak ruchomego, jak i nieruchomego mienia tych związków w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

Jednocześnie Ministerstwo podaje do wiadomości, że wobec nie prowadzenia działu kradzieżowego przez P. Z. U. W., Zakład ten dla ułatwienia związkom komunalnym ubezpieczania kas od kradzieży z włamaniem, wszedł w porozumienie z Tow. „Vesta", któremu powierza załatwianie omawianych ubezpieczeń.

Odpowiedzialność za ubezpieczenia te ponosi Tow. „Vesta" z chwilą wydania związkowi komunalnemu odnośnego potwierdzenia.

221.

Okólnik Nr. 159 (OP. 9988/2-R.) z 27 lipca 1929 r. w sprawie zwalniania ze służby funkcjonarjuszów nieustalonych na zasadzie art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Do wszystkich P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu w Warszawie, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego.

Celem uregulowania stanu prawnego, jaki się wytworzył wskutek wygaśnięcia z dniem 31 marca 1929 r. mocy obowiązującej art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej, Rada Ministrów uchwałą z dnia 24 czerwca 1929 r. postanowiła tymczasowo, aż do zasadniczego załatwienia tej sprawy w drodze ustawodawczej, nie stosować przy zwalnianiu funkcjonarjuszów państwowych ustępu 5 art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej, lecz tak ustalonych, jak i nieustalonych, zwalniać na podstawie art. 54 rzeczonej ustawy.

Powyższe podaję Panom do wiadomości i stosowania.

IV.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

222.

Pismo Nr. OL. 148/95 z 31 maja 1929 r. o załatwianiu spraw w drodze objazdowej.

Do P. P. Wojewodów (wszystkich z wyjątkiem Śląskiego, Poznańskiego i Pomorskiego).

Pismem z 27.III 29 r. OL. 148/91 zwróciło się Ministerstwo Spraw Wewnętrznych do P. P. Wojewodów z zapytaniem, czy i w jaki sposób wykorzystane zostało na terenie poszczególnych Województw, postanowienie art. 71 rozporządzenia z 19.I 28 (Dz. Ust. Nr. 11, poz. 86).

Jak się okazało ze sprawozdań przedłożonych Min. Spraw Wewn., instytucja „perjodycznych załatwień“ z art. 71 nie została naogół wprowadzona w życie—a ogranicza się do praktykowanego w niektórych Województwach załatwiania spraw w formie t. z. „roków urzędowych“ dla spraw administracyjno-karnych i nielicznych prób załatwiania innych spraw przygodnie w drodze objazdowej przez Starostę.

Jako trudności w przeprowadzeniu zasad powołanego wyżej artykułu, wymienili poszczególni P. P. Wojewodowie:

a) brak odpowiednich kredytów na pokrycie kosztów podróży i djet;

b) niedostateczne wyszkolenie urzędników;

c) niedostateczny etat personalny w Starostwach i przeciążenie pracą.

Niektórzy P. P. Wojewodowie dopiero wskutek pisma Min. Spr. Wewn. z 27 marca r. b. zarządzili zebranie z powiatów potrzebnych materjałów orjentacyjnych.

Z powyższego wynika, iż P. P. Wojewodowie nie wyczerpali wszystkich możliwości w celu wprowadzenia w życie postanowień art. 71 Rozp. Prezydenta z 19.I 1928 r. Postanowienia te mają niezmiernie doniosłe znaczenie dla usprawnienia działalności administracji powiatowej i (jak art. 71 wyraźnie zaznacza) dla utrzymania ścisłego stosunku między władzami administracyjnemi a ludnością. Ten ścisły wzajemny stosunek urzędów i ludności jest jednym z najważniejszych celów, do jakich każda administracja, a nasza w szczególności musi zmierzać. Specjalnie u nas duża rozległość powiatów, często niekorzystna ich konfiguracja, ekscentryczne położenie miasta powiatowego i brak należycie rozbudowanej sieci komunikacyjnej, czynią niezbędnem obmyślenie środków zaradczych, celem ułatwienia komunikowania się wzajemnego ludności i urzędów.

Ostatnio wydane rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej wyraźnie i z naciskiem to podkreślają. Należy tu przepis art. 70 i 71 rozporządzenia Prezydenta z 19.I 1928 r. dalej cały szereg przepisów rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem (jak art. 22 ust. 1 i 3 punkt d) art. 57 ust. 3, art. 32 ust. 1 i 2) rozporządzenie o postępowaniu karno-administracyjnem (art. 19).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych docenia trudności, jakie P. P. Wojewodowie w sprawozdaniach swoich przytoczyli — uważa jednak, iż trudności tych nie można przeceniać.

Życiowem zrealizowaniem art. 71 będzie już to, jeśli każdy wyjazd czy to Starosty czy innego urzędnika Starostwa będzie zużytkowany nie tylko dla załatwienia konkretnej czynności urzędowej lecz także wyzyskany w miarę możności w celu załatwienia innych spraw z zakresu administracji powiatowej, jeśli szybkość i bezpośredniość załatwienia mogą na tem zyskać.

Od tego obowiązku nie powinni być wolni także urzędnicy fachowi, którzy wyjeżdżają najczęściej; niema przeszkody, ażeby przy sposobności tych wyjazdów urzędnicy ci w miarę możności wysłuchali interesantów w innych także sprawach, przyjmowali prośby i podania, udzielali wyjaśnień ewent. przeprowadzali postępowanie czy to wyjaśniające, czy (zwłaszcza w zakresie swoich spraw) postępowanie karno-administracyjne.

O ile chodzi o brak kredytów, to kredyty na wyjazdy są istotnie szczupłe i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nie przewiduje obecnie możliwości znaczniejszego ich powiększenia. Jednak racjonalna gospodarka temi kredytami powinna zmierzać do lepszego ich wykorzystania. Sprawa rozjazdów urzędników w powiecie, wynikająca z konieczności zbliżenia urzędów do ludności, musi być traktowana z punktu widzenia ogólno-państwowego, a nie resortowego. Wyjazdy urzędników następować powinny według pewnego ogólnego planu, obejmującego zarówno urzędników administracyjnych jak i fachowych, przyczem z jednego środka lokomocji powinno korzystać 2 lub więcej urzędników.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa nawet, iż ze stanowiska oszczędności państwowych byłoby rzeczą możliwą i wskazaną, ażeby plany wyjazdów, wspólnych roków urzędowych i użycia wspólnego środków lokomocji były traktowane wspólnie dla wszystkich władz i urzędów państwowych na obszarze całego powiatu, tak zespolonych jak niezespolonych. Na taką intencję Rządu wskazuje np. uchwała Rady Ministrów z 26 maja 1922, która nakłada na władze rządowe obowiązek użyczania środków lokomocji sędziom. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rozważy wystąpienie z taką inicjatywą do zainteresowanych Ministerstw i do Min. Skarbu.

Celem uzyskania potrzebnego materjału orjentacyjnego zechcą P. P. Wojewodowie polecić Starostom, ażeby na porządku dziennym najbliższego powiatowego zebraniu perjodycz-

nego postawili sprawę odbywania wspólnych roków urzędowych na terenie powiatu, w pewnych z góry oznaczonych miejscowościach i terminach, względnie ogólnych planów wyjazdów urzędowych przy wspólnem użyciu środków lokomocji.

Roki urzędowe, w czasie których ludność miałaby możność załatwić nie tylko różne sprawy z zakresu administracji ogólnej lecz także ewent. inne sprawy (szkolne, parcelacyjne, skarbowe i t. p.) miałyby dla ludności bez porównania większą wartość i mogłyby zachęcic nawet poszczególne gminy czy związki gmin do dostarczenia potrzebnych środków lokomocji.

Wyniki dyskusji na wspomnianych poprzednio zebraniach perjodycznych powiatowych, o ile w nich przejawi się możliwość nadania rokom urzędowym względnie wyjazdom urzędowym organizacji opartej na szerszych podstawach, zechcą P. P. Wojewodowie przedstawić następnie na wojewódzkich zebraniach perjodycznych, celem rozważenia ich wspólnie z naczelnikami działów niezespolonych.

Ostateczne wyniki należy zakomunikować Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

Niezależnie od powyższej akcji międzyresortowej należy we własnym zakresie wydać zarządzenia zmierzające do zrealizowania art. 71 rozporządzenia Prezydenta z 19.I 28 r. w granicach możliwości w szczególności zaś prawidłowego zorganizowania tej akcji, a więc:

1) opracowania planu i kolejności wyjazdów;

2) prawidłowego określenia punktów, w których ze względu na dyslokację, gmin, roki byłyby specjalnie pożądane;

3) odpowiednie określenie terminów, a więc wykorzystanie jarmarków, świąt czy odpustów miejscowych i t. d;

4) powiadomienie zawczasu ludności, z podaniem dokładnego miejsca (lokalu), w którym roki będą się odbywały.

Wreszcie zwracam uwagę P. P. Wojewodów, że cały szereg spraw o charakterze akcji masowej, jak naprzykład sprawy wydania paszportów zagranicznych robotnikom sezonowym, mógłby być z wielką korzyścią dla ludności załatwiony w drodze objazdowej.

Sprawozdań o wyniku łącznie z wnioskami ustalonemi na zebraniach parjodycznych powiatowych i wojewódzkich Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oczekuje na 1 września r. b.

223.

Pismo Nr. AA. 2316/5 z 4 czerwca 1929 r. w sprawie rejestracji stowarzyszeń podlegających kompetencji Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Do

PP. Wojewodów

W związku z poruszoną przez jednego z Panów Wojewodów kwestją, czy stowarzyszenia podlegające kompetencji Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej winny być rejestrowane osobno w Wojewódzkim Wydziale (Oddziale) Pracy i Opieki Społecznej, czy też w Wydziale Bezpieczeństwa Publicznego razem ze stowarzyszeniami należącemi do kompetencji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, udziela się wskazówek następujących:

Kwestja, o której wyżej mowa została uregulowana przez instrukcję Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15 czerwca 1926 r. Nr. 1545 O.I. dla P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy. W instrukcji tej zalecono, by z uwagi na odrębny charakter wspomnianych na wstępie stowarzyszeń rejestracja ich w odnośnych urzędach prowadzoną była osobno.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ze swej strony podziela również stanowisko zajęte przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej we wspomnianej wyżej instrukcji, mając na uwadze względy następujące.

Każda z 2-ch wymienionych w ustępie 1-szym niniejszego pisma kategoryj stowarzyszeń posiada zupełnie odrębny charakter, opiera swój byt na odmiennej podstawie prawnej i podlega kompetencyjnie innemu Ministerstwu, jako zwierzchniej instancji nadzorczej i odwoławczej. Uprawnienia organów państwowych w stosunku do każdej z tych kategoryj stowarzyszeń nie są również jednakowe gdyż stowarzyszenia, należące do kompetencji Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, niezależnie od obowiązujących je ogólnych przepisów prawnych, związanych z wymaganiami ogólnego bezpieczeństwa i porządku publicznego, podlegają jeszcze, z racji ich charakteru opiekuńczego, specjalnemu nadzorowi Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucyj opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354) i zmieniającem je rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 359).

Względy powyższe przemawiają za tem, by czynności rejestracyjne odnośnie wyżej omawianych rodzajów stowarzyszeń były ściśle rozgraniczone.

Wydziały (Oddziały) Pracy i Opieki Społ. powinny wszakże przed dokonaniem rejestracji poszczególnych stowarzyszeń zasięgać opinji Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego, czy nie zachodzą ewent. okoliczności przemawiające przeciw zarejestrowaniu stowarzyszenia ze względów spokoju i bezpieczeństwa publicznego.

224.

Pismo Nr. OL. 1745/1 z 6 czerwca 1929 r. w sprawie pracy społecznej urzędników władz administracji ogólnej.

Do

PP. Wojewodów

Pan Wojewoda Wileński wydał podwładnym sobie starostom zarządzenie, mające na celu zachęcenie urzędników, zatrudnionych w urzędach powiatowych, do wzięcia intensywnego udziału w pracach społecznych. Uważając inicjatywę w tym zakresie za nader celową, a nawet za pożądane rozszerzenie tej inicjatywy na wszystkich urzędników władz administracji ogólnej oraz pracowników komunalnych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła przy niniejszym odpis wspomianego na czele zarządzenia Pana Wojewody Wileńskiego (okólnik Nr. 23/307) do wiadomości i celem ewentualnego zużytkowania, o ile Pan Wojewoda na swoim terenie podobnego zarządzenia dotąd nie wydał.

Wileński Urząd Wojewódzki
Wydział Prezydjalny
Wilno, dn. 19-XII-1929 roku
L. 4765-I.

Odpis

W sprawie pracy społecznej urzędników na terenie powiatów.

Okólnik Nr. 23/307

Do

PP. Starostów Powiatowych Województwa Wileńskiego.

Zarówno przedłożone mi ostatnio przez PP. Starostów opisania kwalifikacyjne podwładnych urzędników, jak i relacje ze strony zainteresowanych czynników społecznych świadczą o braku należytego zainteresowania się pracą społeczną ze strony urzędników państwowych i komunalnych.

Pod tym względem sytuacja na terenie poszczególnych powiatów przedstawia się nie jednakowo.

Tak np. Starostwo Dziśnieńskie, posiadające w swym składzie osobowym grupę ludzi którzy za przykładem i zachętą ze strony zwierzchnictwa przystąpili do czynnej pracy społecznej na terenie powiatu, aczkolwiek i tu wszelkie możliwości dalece jeszcze nie zostały wyczerpane, wysuwa się jednak wyraźnie na miejsce czołowe, znacznie pozostawiające w tyle inne Starostwa, na terenie których zauważa się zaledwie pojedyncze wypadki czynnego zainteresowania się pracą społeczną ze strony osób zajmujących stanowiska w administracji państwowej względnie komunalnej.

Nikły naogół udział w pracach organizacyj społecznych, działających na terenie powiatów ze strony miejscowego elementu urzędniczego, stanowiącego w siedzibach władz powiatowych pokaźny a nieraz i przeważający odsetek inteligencji miejscowej, od stopnia udziału którego w tej lub innej akcji na danym terenie uzależniony jest rozwój i wyniki, ujemnie wpływa na rozwój życia społecznego w powiatach.

Co prawda urzędnicy państwowi i komunalni w większości swej należą do szeregu organizacyj społecznych, ograniczając jednak swój w nich udział wyłącznie niemal do udzielania wsparcia materjalnego w postaci automatycznie zazwyczaj potrącanych składek członkowskich, uchylając się natomiast od stałej pracy czynnej w tych organizacjach.

Wskutek takiej bierności ze strony sfer urzędniczych wszelka praca społeczna, obliczona na dłuższą metę, skazana jest na niepowodzenie, organizacje zaś pracę tę podejmujące — na wegetację z braku chętnych i odpowiednio uzdolnionych pracowników.

Bierne ustosunkowanie się szerszego ogółu urzędników do akcji społecznej na terenie powiatów jest szkodliwe nietylko dla poszczególnych organizacyj lecz godzi nadto w interes państwowy, szczególnie gdy chodzi o organizacje, zdążające do celów państwowo-twórczych, jak organizacje przysposobienia wojskowego, L. O. P. P., K. F. N., L. M. i R., Związek Pracy Społecznej Kobiet, stowarzyszenia oświatowe i t. p.

Bez czynnego poparcia i żywszego udziału w pracach ze strony najliczniejszego odłamu inteligencji miejscowej, jakim są urzędnicy panstwowi i komunalni, organizacje te nie będą w stanie przełamywać wrodzonej bierności i niedostatecznego uświadomienia społeczno-państwowego szerszych mas ludności, by je pozyskać dla swych idei i pociągnąć do współdziałania.

Urzędnik państwowy i samorządowy na terenach Województw Wschodnich, aczkolwiek jestem świadom znacznego obarczenia go pracą, wypływającą z bezpośrednich jego obowiązków służbowych, nie powinien ograniczać się do mechanicznego spełniania czynności administracyjnych, lecz w poczuciu obowiązku obywatelskiego powinien wszelkiemi dostępnemi jemu sposobami współdziałać w wychowaniu społeczeństwa miejscowego pod względem państwowym, winien być zawsze i wszędzie szerzycielem świadomości i kultury państwowej. Najlepszą zaś drogą do tego celu jest bezpośrednia współpraca ze społeczeństwem dla jego dobra.

Będąc przeświadczonym o doniosłem znaczeniu, jakie mieć będzie dla należytego rozwinięcia prac społecznych i pogłębienia uświadomienia państwowego ludności na terenie powiatów możliwie najliczniejszy i chętny udział czynny w tych pracach ze strony urzędników państwowych i komunalnych, wzywam PP. Starostów do jaknajwydatniejszego zapropagowania wśród podwładnego Panom personelu idei czynnej pracy społecznej.

Równocześnie zwracam się do PP. Naczelników innych władz i urzędów II instancji z prośbą o podjęcie takiejże akcji w urzędach im podległych. Ze swej strony zechcą PP. Starostowie omówić tę sprawę na specjalnych konferencjach z pp. Kierownikami władz i urzędów niezespolonych, zastanawiając się nad sposobami jaknajliczniejszego pozyskania urzędników dla czynnej pracy społecznej na terenie.

O przebiegu i wyniku tych konferencji przedłożą mi PP. Starostowie sprawozdania.

Zaznaczam, że przy odznaczeniach, awansach, przesunięciach służbowych oraz przy ocenie przydatności podwładnych mi urzędników będę stale brał pod uwagę nie tylko kwalifikacje służbowe lecz i walory społeczne.

Okólnik niniejszy odczytać należy wobec wszystkich urzędników Starostwa i Wydziału Powiatowego.

W o j e w o d a
(—) Wł. Raczkiewicz.

225.

Pismo Nr. Wojsk. 2549/2 z 10 czerwca 1929 r. w sprawie udzielania ulg wojskowych w 1929 roku.

Do
P. P. Wojewodów (wszystkich) i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Do czasu wydania rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, należy przy rozpatrywaniu spraw o ulgi wojskowe i odroczenia służby wojskowej kierować się następującemi zasadami.

Sposób ubiegania się o odroczenie służby wojskowej.

Ubiegający się o odroczenie służby wojskowej na podstawie jednego z tytułów wymienionych w art. 57 ust. o powszechnym obowiązku wojskowym powinni stosownie do postanowienia art. 64 najdalej do czternastu dni po uznaniu ich za zdolnych do czynnej służby wojskowej (kat. „A“) wnieść podanie do powiatowej władzy administracji ogólnej.

Jeżeli okoliczności uzasadniające prawo do odroczenia z tytułów wymienionych w punktach 1 i 2 art. 57 powstały po upływie wyżej wskazanego czternastodniowego terminu, podanie powinno być wniesione najdalej, do czterech tygodni od chwili powstania tych okoliczności lub uzyskania wiadomości o nich.

Uczniowie szkół średnich, zakwalifikowani podczas poboru głównego do kat. A przed zakończeniem bieżącego roku szkolnego, którzy z ukończeniem roku szkolnego przechodzą do ostatniej klasy szkoły i uzyskują warunki do odroczenia z art. 61 pkt. 1. ustawy, mogą wnosić podania o odroczenia służby wojskowej w ciągu 14-tu dni od chwili uzyskania świadectwa szkolnego.

Uczniowie ostatniej klasy szkół średnich (równorzędnych), zakwalifikowani do kat. A podczas poboru głównego, lecz przed skończeniem bieżącego roku szkolnego, nie mogą uzyskać odroczenia służby wojskowej z art. 61 p. 1 ustawy. O odroczenie takie mogą się ubiegać jedynie ci z pośród nich, którzy nie zostali dopuszczeni do egzaminu dojrzałości (końcowego) lub egzaminu tego nie zdali, a władze szkolne zezwoliły im na powtórzenie ostatniej klasy (kursu) lub ponowne przystąpienie do tych egzaminów. Osoby te powinny podanie wnieść w ciągu 14-u dni licząc od daty otrzymania decyzji właściwej władzy szkolnej.

Uprawnionymi do wnoszenia podań są poborowi i ich rodzina, t. j. ojciec, matka, także nieślubna, dziadkowie i babki, bracia i siostry, zarówno ślubne jak i nieślubne oraz ich ustawowi zastępcy.

I. Do podania o odroczenie czynnej służby wojskowej z tytułu, że poborowy jest jedynym żywicielem rodziny, powinien proszący dołączyć następujące dokumenty:

a) wyciąg familijny na podstawie ksiąg ludności stałej, czy też ksiąg metrykalnych lub rejestrów urzędu stanu cywilnego, obejmujący całą rodzinę poborowego.

W wyciągu tym winni być umieszczeni wszyscy członkowie rodziny bez względu na to, czy mieszkają razem, czy też oddzielnie. Jeżeli wyciągu takiego z jakichkolwiek przyczyn nie można dołączyć, należy podanie uzupełnić zaświadczeniem urzędu gminnego (magistratu), a w Warszawie komisarjatu policji o ilości członków danej rodziny z wymienieniem każdego poszczególnego członka i dołączeniem ich metryk urodzenia;

b) zaświadczenie urzędu gminnego (magistratu) a w Warszawie komisarjatu policji o stanie majątkowym, dochodowym i zarobkowym proszącego i jego rodziny.

Zaświadczenie to powinno dokładnie wykazywać stan majątkowy z wyszczególnieniem posiadanych nieruchomości, oraz wartości i dochodu z posiadanego majątku.

II. Do podania o odroczenie czynnej służby wojskowej z tytułu odziedziczonego gospodarstwa rolnego dołączyć należy:

a) dowód sposobu nabycia gospodarstwa rolnego, określonego w ust. pierwszym art. 59 ustawy;

b) poświadczenie przełożonego urzędu gminnego i dwuch członków gminy, których synowie pełnią czynną służbę wojskową, że poborowy zajmuje się sam prowadzeniem gospodarstwa, oraz, że dochód z gospodarstwa wystarcza na wyżywienie jednej rodziny, złożonej z pięciu osób i nie przekracza trzykrotnie takiego dochodu.

III. Do podania o odroczenie czynnej służby wojskowej z tytułu odbywania studjów teoretycznych lub praktycznych dołączyć należy zaświadczenie odnośnego zakładu naukowego, do

którego poborowy w danym roku szkolnym uczęszcza, stwierdzające, że poborowy jest uczniem lub też słuchaczem rzeczywistym (zwyczajnym) danego zakładu naukowego.

IV. Uczniowie terminujący w rzemiośle u majstrów i terminujący w handlu zamiast zaświadczeń zakładów naukowych winni dołączyć poświadczenie odnośnych stowarzyszeń handlowych lub też przemysłowych, potwierdzonych przez właściwą władzę przemysłową lub zaświadczenia izb handlowych i przemysłowych.

W braku stowarzyszeń i izb handlowych lub też przemysłowych zaświadczenie takie winna wydać władza przemysłowa względnie handlowa.

Gdy powiatowa władza administracji ogólnej przy rozpatrywaniu podań uzna, że dołączone dokumenty są niedostateczne do wydania orzeczenia, lub gdy dostarczone przez proszącego dokumenty budzą wątpliwości co do ich wiarogodności, powiatowa władza administracji ogólnej winna przeprowadzić w tym kierunku dodatkowe dochodzenia.

Jeżeli poborowemu przysługuje prawo odroczenia czynnej służby wojskowej z dwuch tytułów równocześnie, wówczas w podaniu winno być oznaczone w sposób wyraźny, z którego tytułu odroczenie ma być udzielone.

Podania o ponowne odroczenia czynnej służby wojskowej z tytułów wymienionych w punktach 1) i 2) art. 57 oraz podania o przyznanie ulgi art. 60 należy wnosić najpóźniej do dnia 1 lipca tego roku do którego odroczenia udzielono.

Władze kompetentne do rozstrzygania podań.

Władzami właściwemi do rozstrzygania podań o odroczenie czynnej służby wojskowej z tytułów wymienionych w art. 57 pkt. 1), 2) i 3) są to powiatowe władze administracji ogólnej, w których listach poborowych jest wpisany dany poborowy (art. 65).

W razie wniesienia podania do innej władzy, władza ta skierowywuje je do wyżej wskazanej powiatowej władzy administracji ogólnej.

Jeżeli poborowy starający się o odroczenie, albo członkowie rodziny tego poborowego mają miejsce zamieszkania lub faktycznego pobytu na obszarze innej powiatowej władzy administracji ogólnej może wyżej wskazana władza, jako właściwa odnieść się w drodze delegacji do powiatowych władz administracji ogólnej właściwych dla miejsca zamieszkania lub też faktycznego pobytu poborowego lub członków jego rodziny o przeprowadzenie wywiadu co do stosunków rodzinnych i majątkowych danych osób, jak również o stwierdzenie zdolności do pracy członków rodziny poborowego.

Zgłoszenia i podania o ulgi z art. 55 będą kompetentnie rozstrzygane na zasadach określonych w okólniku Min. Spr. Wewnętrznych Nr. 63 z dn. 16. III. 1929 r. przez władze w tym okólniku wymienione.

Odroczenie służby wojskowej z tytułu jedynego żywicielstwa rodziny.

Odroczenie czynnej służby wojskowej z art. 57 pkt. 1 może być udzielone:

a) synowi niezdolnych do pracy rodziców ojca wdowca, lub matki wdowy lub nieślubnej matki;

b) wnukowi niezdolnych do pracy dziadków, dziadka-wdowca lub babki wdowy ze strony ojca jak i ze strony matki, o ile nie posiadają zdolnych do pracy dzieci;

c) synowi legitymowanemu przez następne małżeństwo niezdolnych do pracy legitymujących rodziców lub wdowca lub wdowy.

d) synowi uznanemu niezdolnego do pracy ojca, który go uznał;

e) rodzonemu lub przyrodniemu bratu, osieroconemu przez oboje rodziców (ojca i matkę, lub też przez nieślubą matkę) i do pracy niezdolnego ślubnego lub nieślubnego rodzeństwa;

f) synowi adoptowanemu niezdolnego do pracy przysposobiciela lub małżonków przysposobicieli lub wdowca czy wdowy.

Wyżej wymienionym poborowym udzielać można odroczeń, o ile stwierdzone zostanie że:

1) osoby, wskazane w punktach a), b), c), d). i f) są niezdolne do jakiejkolwiek pracy zarobkowej z powodu wieku, ułomności fizycznej lub umysłowej,

2) osoby wskazane w punkcie e) nie mogą zarobkować z tego powodu, że pełnią czynną służbę wojskową, odbywają nauki w szkolę, są nieletnie, lub nie mogą zarobkować z powodu ułomności fizycznych i umysłowych, o ile w obu wypadkach utrzymanie tych osób jest faktycznie zależne od pracy poborowego i musi on faktycznie ten obowiązek spełniać.

Przewidzianą w art. 58 ustawy niezdolność do pracy męskich członków rodziny poborowego stwierdza komisja poborowa, zaś kobiet, powiatowa władza administracji ogólnej przez lekarza powiatowego.

Stan niezdolności do pracy należy określać procentowo w stosunku do pracy zawodowej badanej osoby z oznaczeniem, czy niezdolność ta jest czasową czy też trwałą. W razie stwierdzenia, że określenie procentowej niezdolności do pracy jest czasowe, podać należy przypuszczalny czas jej trwania.

Osoby, które utraciły mniej niż 35% zdolności do pracy, uważa się za zdolne do pracy, osoby zaś, które zdolność tę utraciły ponad 55% — za zupełnie niezdolne do pracy.

W wypadku określenia niezdolności w granicach od 35% do 55% rozstrzyga władza udzielająca odroczenia, czy ze względu na zachodzące warunki należy daną osobę uważać za zdolną lub niezdolną do pracy.

Badaniu pod względem zdolności do pracy zawodowej nie podlegają osoby powyżej 60-u lat życia, matki samotne, o ile ukończyły 45 lat życia, osoby płci żeńskiej do 18-u lat życia włącznie, zaś osoby płci męskiej do 16 u lat życia włącznie. Osoby te należy uważać za niezdolne do pracy.

Siostry poborowych po 18 ym roku życia mogą być brane pod uwagę tylko w tym wypadku, o ile zostanie stwierdzone, że mogą zastąpić poborowych w charakterze jedynego żywiciela rodziny i w tych tylko wypadkach należy je poddawać badaniu co do ich zdolności do pracy.

Starszy lub młodszy brat poborowego, o ile wyemigrował i przebywa stale zagranicą, lub zamieszkuje oddzielnie od rodziny, której utrzymanie zależne jest od pracy poborowego, a nie posiada majątku, ani też dochodu, by mógł pomagać utrzymaniu rodziny, nie może być brany pod uwagę w ocenie warunków poborowego, jako jedynego żywiciela.

Odroczenia czynnej służby wojskowej z tytułu odziedziczongo gospodarstwa rolnego.

Odroczenie terminu czynnej służby wojskowej z tytułu odziedziczenia w linji zstępnej gospodarstwa rolnego może być udzielone właścicielom odziedziczonych gospodarstw rolnych, których obszar uzytków rolnych (ogrody, grunty orne, łąki i pastwiska) nie przekracza 24 hektarów, a ponadto:

1) na obszarze województw pomorskiego i poznańskiego, oraz górnośląskiej części województwa śląskiego, jeżeli podlegający podatkowi gruntowemu czysty dochód katastralny z tego gospodarstwa wynosi od 35 do 105 złotych,

2) na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, oraz części cieszyńskiej województwa śląskiego, jeżeli podlegający podatkowi gruntowemu czysty dochód katastralny z tego gospodarstwa wynosi od 25 do 75 złotych,

3) na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego, oraz powiatów: augustowskiego, kolneńskiego, łomżyńskiego, ostrowskiego, ostrołęckiego, szczuczyńskiego, suwalskiego i wysoko-mazowieckiego województwa białostockiego, jeżeli według obowiązujących obecnie przepisów podatek gruntowy z tego gospodarstwa wynosi od 10 do 30 złotych,

4) na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego wołyńskiego i wileńskiego oraz powiatów: białostockiego, bielskiego, grodzieńskiego, sokólskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego, jeżeli według obowiązujących obecnie przepisów podatek gruntowy z tego gospodarstwa wynosi od 8 do 24 złotych.

Właścicielom odziedziczonych gospodarstw rolnych, z których czysty dochód katastralny lub podatek gruntowy będzie mniejszy od minimalnych norm określonych w punktach 1 — 4 może być udzielone odroczenie terminu czynnej służby wojskowej, o ile obszar użytków rolnych, w odziedziczonych przez nich gospodarstwach wynosi przynajmniej 8 hektarów.

Wskazane powyżej kwoty dochodu lub podatku powinny być udowodnione wyciągami z arkuszy katastralnych lub zaświadczeniami władz skarbowych względnie władz, ustalających wysokość mającego się opłacić podatku.

Za gospodarstwo rolne odziedziczone uważać należy to, które poborowy obejmuje w posiadanie po śmierci spadkodawcy tytułem dziedzictwa ustawowego, testamentowego, zapisu lub darowizny na wypadek śmierci.

Przez linję zstępną należy rozumieć: dzieci ślubne, nieślubne, legitymowane przez następne małżeństwo, uznane, o ile im zostało przyznane prawo do spadku oraz przysposobieńców wraz z ich potomstwem.

Odroczenie czynnej służby wojskowej z tytułu odbywania nauk teoretycznych i praktycznych.

Udzielanie odroczeń z tytułu odbywania nauki w szkołach i zakładach naukowych, oraz z tytułu terminowania w rzemiośle majstrów lub w handlu (art. 57 pkt. 3) może nastąpić pod warunkami, określonemi w art. 61 ustawy i w wydanym na podstawie tego art. okólniku Min. Spraw Wewnętrznych Nr. 124 z dnia 11. VII.1928 r.

Szkoły i zakłady naukowe, krajowe i zagraniczne, których słuchaczom przysługuje prawo do odraczania czynnej służby wojskowej w myśl art. 10. p. 1. 2 i 3 u. w. są oznaczone w rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26. III.1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 315). W rozporządzeniu tem Państwowa Szkoła Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda (wydziały: budowy maszyn i elektrotechniki) oraz Państwowa Szkoła Budowy Maszyn w Poznaniu zostały pod względem uprawnień słuchaczy tych szkół do korzystania z odroczeń służby wojsk. przyrównane do wyższych zakładów naukowych.

W świadectwie dołączonem do podania o odroczenie terminu odbycia czynnej służby wojskowej z tytułu odbywania nauk teoretycznych podać należy dokładnie nazwę szkoły, lub zakładu naukowego, rok czy też kurs nauki w chwili wydawania świadectwa, oraz okres czasu potrzebny do zupełnego ukończenia studjów w danej szkole lub zakładzie naukowym w normalnych warunkach.

O opuszczeniu szkół lub zakładów naukowych przez osoby korzystające z odroczenia

czynnej służby wojskowej będą władze szkolne zawiadamiały właściwe powiatowe władze administracji ogólnej.

Zapisywania się powtórne na wydział prawa i nauk politycznych celem ubiegania się o stopień doktorski po uzyskaniu stopnia magistra nia uprawnia do ubiegania się o odroczenie służby wojskowej.

Ulgi wojskowe dla duchownych.

Sposób udzielania ulg na podstawie art. 55, przepisany został okólnikiem Min. Spraw Wewnętrznych Nr. 63 z dn. 16. III.29 r., który obowiązuje nadal.

Ulga pięciomiesięcznej służby wojskowej.

Wypadki występujące przy rozpatrywaniu spraw o ulgę z art. 60 są omówione w obowiązującym nadal okólniku Min. Spraw Wewnętrznych Nr. 22 z dn. 23. I.29 r.

Czasokresy odroczeń.

Odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej (z art. 57 pkt. 1 i 2) dla jedynego żywiciela rodziny i właściciela odziedziczonego gospodarstwa rolnego można udzielać na przeciąg jednego roku w sposób następujący:

1) poborowym, którzy stawali w przepisanym wieku po raz pierwszy przed komisją poborową tak ogólną jak i dodatkową, przed 1 października i wnieśli podania we właściwym czasie — do 1 października następnego roku,

2) poborowym, którzy stanęli w wieku przepisanym po raz pierwszy przed dodatkową komisją poborową po pierwszym października, a przed okresem głównego poboru i wnieśli podania we właściwym czasie — tylko do najbliższego października,

3) poborowym, którzy stanęli do poboru po raz pierwszy lub drugi w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 22 lat życia i wnieśli podanie we właściwym czasie — do 1 października tego roku, w którym kończą 23 lat życia.

4) poborowi, którzy stanęli do poboru po raz pierwszy, drugi lub trzeci w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 23 lat życia, albo stanęli do poboru po upływie wieku poborowego, z odroczeń czynnej służby wojskowej korzystać nie mogą.

Poborowi ci, o ile co do nich zachodzą warunki przewidziane w art. 58 i 59 ustawy mogą wnieść podania w terminie wyżej wskazanym o przyznanie im ulgi z art. 60 ustawy.

Odroczenie terminu odbycia czynnej służby wojskowej z art. 57. p. 3. powinno być udzielane:

a) poborowym, wymienionym z art. 61 pkt. 1 ustawy o powszechnym obow. wojsk. do 1-go lipca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 22 lat życia,

b) poborowym, wymienionym w art. 61 pkt. 2 — do 1-go lipca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 23 lat życia,

c) poborowym, wymienionym w art. 61. pkt. 3. ustawy — do dnia 1 lipca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 25 lat życia,

d) poborowym, wymienionym w art. 61 pkt. 4. — do dnia 1 lipca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 22 lat życia.

Odroczenia przewidziane w punktach b) i c) mogą być udzielane jednorazowe, tj. zgóry na okres czasu, w tych punktach przewidziany, jednak tylko w granicach, wymaganych dla ukończenia studjów.

Udzielone odroczenie na zasadzie art. 61. ustawy gaśnie samo przez się przed upływem okresu oznaczonego w tym artykule, z chwilą ukończenia przez poborowego nauki lub opuszczenia zakładu naukowego, o czem dany poborowy winien powiadomić do dni ośmiu właściwą powiatową władzę administracji ogólnej.

Na podstawie art. 62 ustawy mogą być w drodze wyjątku udzielane dalsze odroczenia z tytułu wyższych studjów (art. 61. p. 2.) na następujących zasadach:

1) Poborowym rocznika 1907 i 1908, o ile udowodnią, że zgłaszali się przed wstąpieniem do wyższego zakładu naukowego ochotniczo do służby wojskowej, lecz nie zostali przyjęci z powodu braku warunków fizycznych, zależnie od okresu czasu potrzebnego do ukończenia studjów, jednak najdalej do 1 lipca tego roku kalendarzowego, którym kończą 25 lat życia;

2) poborowym rocznika 1905 i 1906, zależnie od okresu czasu potrzebnego do ukończenia studjów również najdalej do 1 lipca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 25 lat życia, o ile udowodnią, że uczęszczają do wyższego zakładu naukowego i są nadal rzeczywistymi (zwyczajnemi) słuchaczami oraz wnieśli podania o odroczenia we właściwym terminie.

3) Odroczenia udzielone poborowym rocznika 1905, 1906 i 1907 na podstawie okólnika Min. Spraw Wewnętrznych Nr. 48 z 26 marca 1928 r. do 1 lipca tego roku, w którym kończą 25 lat życia — pozostają nadał ważne;

4) poborowym, którzy w roku bieżącym ukończyli lub ukończą 25 lat życia (t. j. urodzeni w roku 1904) odroczenia służby wojskowej z tytułu odbywania wyższych studjów nie mogą być udzielone.

Poborowym tym władze wojskowe przesuną termin wcielenia na jeden rok (do 1 lipca 1930 r.) a mianowicie:

a) odbywającym studja na wyższych zakładach naukowych (art. 61 pkt. 2. ustawy) — na warunkach ustalonych w rozkazie Min. Spr. Wojsk. Biura Uzup.. L. 3400/28. Pob. z dnia 11 grudnia 1928 r.

b) odbywającym studja teologiczne (art. 61 pkt. 3 ustawy) o ile przedstawią dowód za-

kładu teologicznego, że odbywają nadal studja teologiczne.

Celem uzyskania tych przesunięć terminu wcielenia, osoby wymienione pod a) i b) powinny były wnieść najdalej do dnia 1 czerwca r. b. do właściwej P. K. U. odpowiednie podania wraz z wymaganemi dowodami.

Ewidencja osób, którym odroczono służbę wojsk. i dokumenty tych osób.

Poborowi, którzy wnieśli podania o przyznanie im odroczenia z jednego z tytułów, przewidzianych w art. 57 względnie o przyznanie ulgi z art. 60 otrzymują orzeczenie na piśmie, przyznające lub odmawiające im tego uprawnienia.

Orzeczenie, którem przyznano odroczenie czynnej służby wojskowej stanowi dla danego poborowego dokument, stwierdzający jego stosunek do służby wojskowej przez czas, na jaki odroczenia udzielono.

Powiatowe władze administracji ogólnej mają prowadzić osobny wykaz osób, którym udzielono odroczenia. W wykazie tym który ma być prowadzony imiennie według kolejności przyznanych odroczeń, oznaczyć należy rok urodzenia poborowego, numer listy poborowej tytuł na podstawie którego odroczenia udzielono, okres czasu na jaki odroczenia udzielono, oraz liczbę aktów, któremi odroczenie przyznano.

W rubryce tego wykazu „uwagi“ wpisywać należy wszelkie zmiany zaszłe w międzyczasie co do warunków, na podstawie których odroczenia udzielono i wydano w związku z tem zarządzenia.

Odwołania.

W razie odmownego rozstrzygnięcia przez powiatową władzę administracji ogólnej podania o odroczenie czynnej służby wojskowej z art. 57 pkt. 1. 2 i 3 względnie skrócenia tej służby w myśl art. 60 ustawy oraz rozstrzygnięcia podania o udzielenie ulgi z art. 55 — poborowy ma prawo w ciągu dni czternastu licząc od dnia następnego po dniu doręczenia odmownego orzeczenia złożyć (zażalenie) odwołanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

Odwołanie to należy wnieść do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej przez powiatową władzę, która orzeczenie wydała, względnie orzeczenie komisji poborowej podała do wiadomości proszącego.

Niedotrzymanie powyższego terminu powoduje utratę prawa do dalszego starania się o jedną z wyżej wymienionych ulg. Dni biegu pocztowego nie wlicza się do tego terminu jeżeli ostatni dzień terminu przypada na niedzielę lub święto, termin kończy się dopiero w następnym dniu powszednim.

Powiatowa władza administracji ogólnej po uzupełnieniu zażalenia aktami, dotyczącemi tej sprawy, względnie, po przeprowadzeniu dodatkowych dochodzeń skierowywuje zażalenie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która rozstrzyga ostatecznie.

Pozatem w wypadkach powyższych ma zastosowanie rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 22. III. 28 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) o postępowaniu administracyjnem.

Wniesienie odwołania nie odracza wcielelenia poborowego do szeregu.

Zaskarżenie decyzji komisji poborowej względnie powiatowej władzy administracji ogólnej dotyczącej stopnia zdolności do pracy członka rodziny poborowego może nastąpić tylko w związku z odwołaniem, przeciwko orzeczeniu odmawiającemu przyznania odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej.

Jeżeli zaskarżenie wniesione przez poborowego dotyczy członka jego rodziny kobiety, kobieta ta badaniu komisji rozpoznawczej nie podlega.

Powtórne badanie kobiety zarządza przewodniczący komisji rozpoznawczej ewentualnie wojewódzka władza administracji ogólnej tylko wtedy, gdy rozpoznanie lekarskie wydaje się niejasne lub nieuzasadnione ze stanowiska wiedzy lekarskiej.

Przewidziane w pkt c) art. 20 czynności komisji rozpoznawczej mogą wyniknąć tylko w tych wypadkach, gdy sprawa zostaje skierowana przez przewodniczącego komisji poborowej z urzędu z powodu zachodzącej różnicy zdań lekarzy co do stanu chorobowego członka rodziny, następnie w wypadku zakwestjonowania przez komisję poborową świadectwa lekarza powiatowego z powodów wyżej wymienionych.

Ponowne badanie kobiet przeprowadza:

1) delegowany przez wydział zdrowia wojewódzkiej władzy admin. ogólnej inny lekarz rządowy lub

2) cywilny szpital publiczny komisyjnie przy współudziale lekarza rządowego, delegowanego przez wojewódzki wydział zdrowia.

Zakwestjonowanie przed komisją poborową świadectwa lekarskiego, wystawionego dla kobiet członków rodziny poborowego przez lekarza powiatowego, odnosić się może z reguły tylko do niewłaściwego stosunku, jaki zachodzi pomiędzy określeniem stanu zdrwia danej osoby a wyrażoną procentową nezdolnością do pracy w świadectwie lekarskiem

Decyzje wydawane przez komisję rozpoznawczą nie podlegają dalszemu zaskarżeniu.

Zawiadomienie P. K. U. o udzielonych odroczeniach.

Z pośród wniesionych podań o odroczenie służby wojskowej muszą być bezwzględnie natychmiast po poborze ogólnym rozpatrzone i merytorycznie załatwione podania o odroczenia z tytułu studjów wymienionych w art. 61 pkt. 2 i 3 ustawy. W 15 dni po faktycznem zakończeniu w danym powiecie (mieście) poboru ogolnego (licząc od ostatniego faktycznego dnia poboru ogólnego) kierownik powiatowej władzy administracji ogólnej obowiązany jest wysłać do właściwej P. K. U. imieniny wykaz poborowych, którym udzielono odroczeń służby wojskowej z art. 61 pkt. 2 i 3. Dotrzymanie tego terminu jest konieczne ze względu na akcję wcielenia poborowych z cenzusem, następującą wkrótce po poborze.

Rozstrzygnięcie wszystkich pozostałych podań o odroczenie służby wojskowej należy przeprowadzić w czasie możliwie krótkim. O takich udzielonych odroczeniach należy zawiadomić właściwą P. K. U. jednym imiennym wykazem najdalej do dnia 1. VIII. r. b.

Imienne wykazy, wysyłane do P. K. U. mają zawierać rubryki podane wyżej w dziale „Ewidencja osób, którym odroczono (sł. wojsk.)".

O odroczeniach (ulgach), udzielonych poborowym z dodatkowych poborów należy właściwą P. K. U. zawiadomić każdorazowo bezzwłocznie po powzięciu decyzji przyznającej odroczenie (ulgę).

Okólnik niniejszy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydaje zamiast wydanego w roku ubiegłym w sprawie powyższej okólnika Min. Spr. Wewn. Nr. 48 z dnia 26. III. 1928 r. Nr. Wojsk. 390|2, który temsamem traci swoją aktualność.

226.

Pismo Nr. O. P. 8031/2 z 11 czerwca 1929 r. w sprawie dyspens od stopnia wykształcenia przy awansach.

Do

P. P. Wojewodów.

Wobec zbliżającego się terminu awansów lipcowych Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przypomina, że począwszy od dnia 1 kwietnia 1929 r., wobec wygaśnięcia mocy obowiązującej art. 115 ustawy o państwowej służbie cywilnej—mianowanie (awansowanie) urzędników, nie posiadających przepisanego dla danej kategorji stano isk stopnia wykształcenia, może nastąpić, zgodnie z ostatnim ustępem art. 11 powołanej ustawy, jedynie za zezwoleniem Rady Ministrów na wniosek właściwej władzy naczelnej.

227.

Pismo Nr. AP. 5867/13 z 11 czerwca 1929 r. w sprawie rozporządzenia o upoważnieniu władz samorządowych do wydawania nakazów karnych.

Do

P. P. Wojewodów

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości opracowany przez Wojewodę Poleskiego projekt rozporządzenia w sprawie upoważnienia władz samorządowych do wydawania nakazów karnych — celem wykorzystania go przy redagowaniu dotyczącego rozporządzenia według formuły b) § 2 wzoru, podanego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w okólniku Nr. 33 z 5 lutego 1929 r. (Dz. Urz. M. S. W Nr. 2 poz. 41).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia, iż uważa za b. celowe zarówno ujęcie § 2 jako też i § 3 projektu rozporządzenia Wojewody Poleskiego.

ROZPORZĄDZENIE

WOJEWODY ....

z dnia .... 1929 r.

w sprawie upoważnienia władz samorządowych do wydawania nakazów karnych.

Na podstawie art. 45 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365 zarządzam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się władze gminne, podległe powiatowym władzom administracji ogólnej, do nakładania kar w formie nakazów karnych do wysokości trzech dni aresztu względnie 50 zł. kary pieniężnej — zależnie od rodzaju kary, przewidzianego w wyszczególnionych poniżej przepisach.

§ 2.

1) w art. 8 ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr. 35 z 1922 r. poz. 299) znajdowanie się w stanie nietrzeźwości w miejscu publicznem;

2) w ust. 1 i 3 art. 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309), niedopełnienie formalności meldunkowych, przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu lub rozporządzeniach na jego podstawie wydanych, zaniedbanie wykonania innych obowiązków, wynikających z niniejszego

rozporządzenia lub rozporządzeń na jego podstawie wydanych, wykonywanie ich w sposób nieprzepisany, uchylenie się od wykonania zarządzeń władz, opartych na niniejszem rozporządzeniu;

3) w art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 364): przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia lub rozporządzeń wydanych na jego podstawie;

4) w art. 51 ustawy z dn. 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 681): niezgłoszenie domów lub pomieszczeń w terminie i w sposób przepisany, podjęcie jakichkolwiek oszukańczych kroków, ażeby ominąć obowiązki nałożone na właścicieli nieruchomości, administratorów, dozorców, posiadaczy pomieszczeń oraz sublokatorów w myśl art. 26 i 30 niniejszego rozporządzenia, uniemożliwianie swem postępowaniem spokojnego i prawidłowego zamieszkiwania w wyznaczonych pomieszczeniach w zamiarze zmuszenia uprawnionych do opuszczenia pomieszczenia;

5) w ust. 1 i 5 art. 97 (za wyjątkiem ustępu ostatniego art. 57) i ust. 1 i 2 art. 98 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym w brzmieniu obwieszczenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 458): niedopełnienie bez uzasadnionych przyczyn obowiązku zgłoszenia się lub zawiadomienia w sposób i w terminie przewidzianym w art. 24, 25 i 94 t. j. do spisów i list poborowych oraz o każdorazowej zmianie miejsca zamieszkania, przeciwdziałanie należytemu ułożeniu wykazów, spisów list, przewidzianych w art. 26, niejawienie się na wezwanie władz samorządowych w sprawach wojskowych oraz nieposiadanie z własnej winy otrzymanego wojskowego dokumentu legitymacyjnego, stwierdzającego stosunek do służby wojskowej lub określającego, przeznaczenie na wypadek mobilizacji a wydanego przez komisję poborową lub przez władzę wojskową;

6) w ustawie z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 151) oraz przepisach, wydanych na jej podstawie: tamowanie ruchu na drogach, szybka jazda, nieutrzymywanie koni w zaprzęgu na drogach, jazda i przepędzanie bydła po niewłaściwej stronie .jezdni i przy wimijaniu, pozostawienie koni na drodze bez opieki oraz spanie woźnicy podczas jazdy, jazda saniami bez dzwonków lub grzechotek, bez dyszla lub hołobli, pozostawienie dzieci na jezdni bez opieki oraz wypuszczanie na drogę zwierząt i ptactwa domowego, przewożenie bez przykrycia oraz wystawianie wzdłuż drogi przedmiotów, mogących płoszyć zwierzęta pociągowe i bydło, względnie powodować u ludności przestrach lub obrzydzenie, nieposiadanie tabliczek przy wozach, znajdujących się na drogach publicznych, poza obrębem miejsca zamieszkania właściciela, za wyjątkiem osobowych pojazdów, nie służących do celów zarobkowych, nieposiadanie przy rowerze dobrze działającego hamulca i dzwonka a z nastaniem zmroku — zapalonej latarki o białem świetle, nieposiadanie przez rowerzystów imiennej karty rowerowej, używanie przez rowerzystów podczas jazdy innych sygnałów dźwiękowych prócz dzwonka, używanie podczas jazdy na rowerach poboczy dróg (burt) w czasie ruchu pieszego, jazda na rowerach po chodnikach, brak na samochodach i innych pojazdach mechanicznych znaków rejestracyjnych, znaków pojazdów oraz dźwiękowych sygnałów, nieposiadanie przy pojazdach mechanicznych latarni i niepalenie ich, nieposiadanie przez kierowcę pojazdu mechanicznego w czasie kursowania ważnego pozwolenia na prawo prowadzenia pojazdu;

7) w art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 października 1927 r. o dostarczaniu środków przewozowych dla wykonywania budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów (Dz. U. R. P. Nr. 95 poz. 846): uchylenia się bez słusznej przyczyny od obowiązku dostarczenia środków przewozowych;

8) w rozporządzeniu z dnia 25 października 1920 r. Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w przedmiocie budowy i utrzymania studni (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 677): niezaopatrzenie studni w wiadro, umocowane na stałe na łańcuchu lub przy żurawiu, niezaopatrzenie studni w szczelne ruchome wieko dla przykrycia otworu studziennego, nieurządzenie podstawy na brzegu cembrowiny dla stawiania wiadra, niewzniesienie cembrowiny ponad powierzchnię gruntu conajmniej na ½ mtr., czerpanie wody ze studni kopanych za pomocą naczyń przynoszonych z domu, pranie bielizny i płukanie naczyń bezpośrednio koło studni, nieogrodzenie względnie niezabezpieczenie w inny sposób studni przed dostępem do niej dzieci i zwierząt;

9) w art. 9 ustawy z dnia 19 lipca 1919 r. o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz, 372): przekroczenie przepisów niniejszej ustawy lub rozporządzeń wydanych na jej podstawie;

10) w rozporządzeniu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 10 czerwca 1921 r., wydanem w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w przedmiocie utrzymania porządku w domach, na dziedzińcach, chodnikach i jezdniach w gminach miejskich (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 346) i w rozporządzeniu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 19 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 679) oraz w rozporządzeniach i regulaminach wydanych na jego podstawie: niezachowanie czystości na jezdniach, chodnikach, ściekach, rynsztokach i rowach przydroż-

nych, niezachowanie czystości w bramach, sieniach, podwórzach, klatkach schodowych, zejściach do suteryn i piwnic oraz w miejscach przeznaczonych na składanie śmieci i odpadków w budynkach prywatnych, wystawianie w klatkach schodowych kubłów ze śmieciami lub zlewami, zanieczyszczanie klatek schodowych odpadkami domowemi, plwocinami i wydalinami, wyrzucanie śmieci, wylewanie pomyj przez okno lub drzwi na dziedziniec i ulice, zmiatanie śmieci z parapetów i balkonów na ulice, trzepanie garderoby, mebli, dywanów i t. p. w oknach tudzież na balkonach zewnętrznych, zanieczyszczanie wydalinami lub wydzielinami ulic, placów i ogrodów publicznych, dziedzińców, sieni, parków i węgłów domowych, brak zbiornika na śmiecie, zlewu, brak ustępów, przepełnienie zbiorników na śmiecie i dołów kloacznych;

11) w rozporządzeniu Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 25 lipca 1923 r. w przedmiocie ochrony czystości powietrza w urzędach, biurach, sklepach, magazynach i wszelkich innych pomieszczeniach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 653), brak czystości w biurach, sklepach, magazynach i wszelkich innych pomieszczeniach publicznych za wyjątkiem pomieszczeń urzędów państwowych, plucie na podłogę w tych pomieszczeniach, brak w tych pomieszczeniach przy wejściu słomianki lub innej wycieraczki do obuwia, szatni lub przynajmniej wieszaka na odzież zwierzchnią pracowników, a w razie znacznego ruchu interesantów podobnych urządzeń i dla nich, spluwaczki z płynem odkażającym w miejscu widocznem i przystępnem, a nad nią na ścianie przepisanego pouczenia, umywalni z mydłem i ręcznikiem, czyszczenie odzieży i obuwia w pomieszczeniach przeznaczonych do pracy, palenie tytoniu w pomieszczeniach przeznaczonych dla niepalących, nieuszczelnienie ścian, podłóg, okien i drzwi i utrzymywanie ich w stanie brudnym, nieodkażanie spluwaczek, nieutrzymywanie pieców i lamp w takim stanie, aby nie wydzielały kopciu i gazów szkodliwych;

12) w art. 7 ustawy z dnia 23 stycznia 1925 r. o nadzorze państwowym nad ogierami i rejestracji klaczy zarodowych (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 113), odchowywanie cudzych klaczy przez ogiery nieposiadające świadectwa uznania i nie podlegające nadzorowi państwowemu, branie udziału w wyścigach, konkursach i innych próbach koni przez ogiery, posiadające świadectwa uznania i klacze zarodowe oraz ogiery należące do państwowych stad ogierów;

13) w art. 8 ustawy z dnia 28 pazdziernika 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 868): pokrywanie cudzych krów i jałówek buhajem, nieuznanym za odpowiedniego do celów hodowlanych, bez względu na to, czy pokrycie nastąpiło bezpłatne, czy za opłatą, wspólne pasanie buhaja w wieku powyżej 10-iu miesięcy, nieuznanego za odpowiedniego do celów hodowlanych z cudzemi krowami, względnie jałówkami;

14) w postanowieniach art. 20 i 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 77 poz. 673): niezgłoszenie niezwłocznie wypadków zachorowania zwierząt, jak również wystąpienia u nich objawów, wzbudzających podejrzenie zachorowania na jedną z chorób wymienionych w art. 20, nieodosobnienia zwierząt chorych i podejrzanych od innych zwierząt, które mogłyby ulec danej zarazie, wyprowadzenie takich zwierząt poza obręb swego gospodarstwa, niezabronienie dostępu do miejsc postoju takich zwierząt osobom postronnym z wyjątkiem organów władzy i lekarzy weterynaryjnych, nieprzechowanie zwierząt padłych i zabitych w miejscach odosobnionych i niezachowywanie w związku z tem potrzebnej ostrożności;

15) w ust. 1, art. 16 rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o przeprowadzeniu meljoracji przy dokonywanej przez urzędy ziemskie przebudowie ustroju rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 320): sprzeciwianie się i opieranie wykonaniu prac urzędów ziemskich nad przebudową ustroju rolnego wymienionych w art. 1 niniejszego rozporządzenia, świadome utrudnianie lub usiłowanie utrudniania tego wykonania, niszczenie wykonywanych robót i wykonanych urządzeń;

16) w art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o kwalifikacjach osób trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 334): samodzielne wykonywanie zawodowego kucia koni, bez uzyskania kwalifikacyj, określonych w niniejszem rozporządzeniu;

17) w ust. 1 i 2 art. 32 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 361): dokonanie uboju zwierzecia bez poddania go urzędowemu badaniu przed ubojem i uzyskania zezwolenia na ubój, wprowadzenie w obrót mięsa bez uprzedniego urzędowego zbadania i oznakowania lub mięsa zwierząt zabitych z konieczności bez uprzedniego urzędowego zbadania po uboju i oznakowaniu;

18) w § 1, 2, 3, 4, 5, 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 22 marca 1928 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Komunikacji o zaopatrywaniu zwierząt w świadectwa miejsca pochodzenia i o badaniu zwierząt na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 408): niezaopatrzenie zwierząt w świadectwa pochodzenia w warunkach wskazanych w niniejszem roporządzeniu;

19) w rozporządzeniach wykonawczych wydanych przez Wojewodę oraz właściwych Starostów Powiatowych w wykonaniu i na podstawie wymienionych wyżej przepisów (§ 2 pkt. 1 — 18);

20) w rozporządzeniach porządkowych Wojewody wydanych na podstawie pkt. 2. art. 108 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 stycznia 1928 r., o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86).

§ 3.

Z zakresu właściwości władz gminnych wyłącza się wykroczenia wymienione wyżej w § 2, o ile popełnione zostały one przez:

a) osoby duchowne wszystkich uznanych przez Państwo wyznań;

b) sędziów,

c) cudzoziemców, korzystających w myśl prawa międzynarodowego z prawa zakrajowości,

d) funkcjonarjuszów państwowych,

e) wojskowych, pozostających w służbie czynnej.

§ 4.

Nałożenie kary w formie nakazu karnego może nastąpić tylko na podstawie doniesienia organów gminnych, organów Policji Państwowej i innych władz lub organów urzędowych, opartego na ich własnem spostrzeżeniu.

§ 5.

Przeciw nakazowi karnemu wydanemu przez władzę gminną można w przeciągu dni 7-iu po doręczeniu nakazu wnieść sprzeciw pisemny lub ustny, do władzy, która nakaz wydała. W przeciwnym razie nakaz staje się prawomocny.

Sprzeciw wniesiony w terminie spóźnionym odrzuci władza, która nakaz wydała. W tym wypadku można w ciągu trzech dni od zawiadomienia o odrzuceniu sprzeciwu złożyć u władzy gminnej żądanie skierowania sprawy do Sądu Okręgowego, celem rozpatrzenia zasadności odmowy. Żądanie to można złożyć też wprost do Sądu Okręgowego.

W razie wniesienia sprzeciwu w terminie lub przywrócenia terminu, powiatowa władza administracji ogólnej przeprowadza zwyczajne postępowanie karno-administracyjne.

§ 6.

Wymierzone w drodze nakazów karnych grzywny, o ile szczególne ustawy nie stanowią inaczej, przypadają na rzecz gminy i mają być użyte na cele opieki społecznej.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem .... 1929 r.

228.

Pismo Nr. Apr. 1710/1 z 15 czerwca 1929 r. w sprawie powołania Głównej Komisji do badania mąki i pieczywa.

Do PP. Wojewodów.

W związku z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 kwietnia b. r. (Monitor Polski z dn. 4. VI.29 r. Nr. 126) w sprawie powołania Głównej i Wojewódzkich Komisyj do badania mąki i pieczywa — odwołuję zarządzenia moje z dn. 2. XII.1927 r. Nr. Apr. 375/27 i z dn. 14. XII.1927 r. Nr. Apr. 510/27 w sprawie powołania Ogólnopaństwowej Komisji do badania wypieku chleba.

Odwołuję również zarządzenie z dnia 16. IV.1928 r. Nr. Apr. 323/2 o utworzeniu Wojewódzkich Komisyj do badania wypieku chleba.

Powołane drogą rozporządzenia z dnia 12 kwietnia b. r. Główna i Wojewódzkie Komisje do badania mąki i pieczywa przejmują całkowicie zakres działania dotychczas istniejących: Ogólnopaństwowej i Wojewódzkich Komisyj do badania wypieku chleba.

Ponadto wobec zlikwidowania istniejącej dotychczas przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Komisji Normalizacji przemiału zbożowego, działającej w porozumieniu z Polskim Komitetem Normalizacyjnem, — zakres działania obecnie powołanej Głównej Komisji i jej odpowiedników Wojewódzkich Komisyj do badania mąki i pieczywa zostaje znacznie rozszerzony na skutek poruczenia tym Komisjom opracowywania specjalnych zagadnień również z dziedziny młynarstwa.

Szczegółowe wytyczne czynności Wojewódzkich Komisyj do badania mąki i pieczywa będą Panu Wojewodzie przesłane po zaopinjowaniu odnośnego projektu przez Główną Komisję.

Narazie Wojewódzkie Komisje do badania mąki i pieczywa w pracach swych powinny się kierować wskazówkami zawartemi z § 3 wyżej wymienionego rozporządzenia z dn. 12. IV. b. r. (Monitor Polski z dn. 4. VI.29 r. Nr. 126).

229.

Pismo Nr. SG. 2574|1 z 27 czerwca 1929 r. w sprawie kontrolowania zużycia przez Związki Komunalne kredytów, uzyskiwanych w B. G. K. na cele inwestycyjne.

Do P. P. Wojewodów.

Bank Gospodarstwa Krajowego zażądał od poszczególnych Związków Komunalnych załączania zaświadczeń władzy nadzorczej przy składaniu sprawozdań przez odnośny związek bankowi o zużyciu już otrzymanej przezeń od banku pożyczki,

Władze nadzorcze w kilku wypadkach odmówiły wydania takiego zaświadczenia motywując odmowę tem, że przekracza to ich kompetencje jako władzy nadzorczej nad samorządem.

W związku z powyższem wyjaśnia się co następuje:

Bank Gospodarstwa Krajowego zawiadomił Min. Spr. Wewn., że na życzenie Ministra Skarbu w promessach wydawanych związkom komunalnym, będzie umieszczał warunek, że przy częściowej realizacji przyznanego przez bank kredytu, związek komunalny obowiązany będzie przedkładać bankowi sprawozdanie z zużycia już otrzymanych kwot i że sprawozdanie to będzie musiało być zaświadczone przez władzę nadzorczą. Żądając zaświadczenia władzy nadzorczej bank bynajmniej nie wymaga, by opierało się ono na szczegółowem badaniu rachunków, lecz aby świadczyło o tem, że kwoty przez bank wypłacane zużyte zostały na ten cel, na który były przeznaczone.

Powyższe wymaganie mieści się w zakresie normalnego nadzoru Pana Wojewody, albowiem władza nadzorcza, zatwierdza uchwały pożyczkowe na określony cel, powinna więc czuwać nad tem, by pożyczki otrzymane zostały zużyte zgodnie z uchwałą. Z chwilą więc gdy związek komunalny przedkłada bankowi sprawozdanie o zużyciu części pożyczki, może i powinna władza nadzorcza stwierdzić, że kwoty wypłacone przez bank były zużyte zgodnie z ich przeznaczeniem.

Przy tej okazji zechce Pan Wojewoda zbadać również, czy i w jakim stopniu pożyczki te były zużyte na czynienie zakupów zagranicą.

230.

Pismo Nr. Z. O. 2379/29 z 19 czerwca 1929 r. o uznaniu zakładu leczniczego D-ra E. Łukasiewicza w Warszawie za nadający się dla celów państwowej pomocy lekarskiej.

Do
P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Zgodnie z wnioskiem Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy z dnia 11 czerwca 1929 r. Nr. Z. P. 3570/29 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie par. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 1926 roku o państwowej pomocy lekarskiej (Dz. U. R. P. Nr. 95 poz. 555) uznaje zakład D-ra E. Łukasiewicza w Warszawie, jako nadający się do leczenia funkcjonarjuszów państwowych i członków ich rodzin.

Lekarze umówieni, przekazując chorych do zakładu D-ra E. Łukasiewicza, powinni ich pouczyć, iż przed udaniem się do zakładu należy porozumieć się z zarządem zakładu co do warunków przyjęcia, wolnego miejsca i czasu, kiedy do zakładu mają przybyć.

O powyższem zechce Pan Wojewoda (Komisarz Rządu) zawiadomić wszystkich lekarzy, umówionych dla państwowej pomocy lekarskiej.

231.

Pismo Nr. OL. 2334|1 z 21 czerwca 1929 r. w sprawie wykazu izb przemysłowo - handlowych.

P. P. Dyrektorom Departamentów I—V i Naczelnikom Wydziałów Min. Spr. Wewn. Głównemu Urzędowi Statystycznemu, Głównej Komendzie P. P. Dowództwu Korpusu Ochrony Pogranicza, P. P. Wojewodom (wszystkim) i Komisarzowi Rządu m. stoł. Warszawy, Urzędowi dla spraw mniejszości w Katowicach.

do wiadomości.

MINISTERSTWO
PRZEMYSŁU i HANDLU
Nr. PP. 5266. Odpis.
Warszawa,
z dnia 14 czerwca 1929 r.

Do Prezydjum Rady Ministrów oraz do wszystkich ministerstw.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu zawiadamia, że wskutek wprowadzenia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17/VII 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 591) przestała istnieć Izba Przemysłowo-Handlowa w Toruniu oraz Izba Handlowa i Przemysłowa w Brodach.

Zarazem Ministerstwo Przemysłu i Handlu nadmienia, że w myśl rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 listopada 1927 r. o utworzeniu izb przemysłowo-handlowych, wyznaczeniu ich siedzib i okręgów (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 945) na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej istnieją następujące izby przemysłowo-handlowe:

1) Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie, obejmująca m. st. Warszawę i województwo warszawskie;

2) Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi, obejmująca województwo łódzkie;

3) Izba Przemysłowo-Handlowa w Sosnowcu, obejmująca województwo kieleckie;

4) Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie, obejmująca województwa: lubelskie i wołyńskie;

5) Izba Przemysłowo-Handlowa we Lwowie, obejmująca województwa: tarnopolskie, stanisławowskie oraz lwowskie z wyłączeniem z tego ostatniego powiatów: kolbuszowskiego, krośnieńskiego, łańcuckiego, niskiego, przeworskiego, rzeszowskiego, strzyżowskiego i tarnobrzeskiego;

6) Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie, obejmująca województwo krakowskie oraz

powiaty województwa lwowskiego wymienione pod 5;

7) Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu, obejmująca województwo poznańskie z wyłączeniem powiatów: bydgoskiego, chodzieckiego. czarnkowskiego, gnieźnieńskiego, inowrocławskiego, mogilneńskiego, strzelińskiego, szubińskiego, wągrowieckiego, wyrzyskiego i żnińskiego;

8) Izba Przemysłowo-Handlowa w Bydgoszczy, obejmująca wymienione pod 7) powiaty województwa poznańskiego;

9) Izba Przemysłowo-Handlowa w Grudziądzu, obejmująca województwo pomorskie;

10) Izba Przemysłowo-Handlowa w Wilnie, obejmująca województwa: wileńskie, nowogródzkie, poleskie i białostockie.

Prócz wymienionych izb istnieją jeszcze izby, zorganizowane na podstawie obowiązującego ustawodawstwa b. państw zaborczych, a mianowicie:

1) Izba Handlowa w Katowicach,

2) Izba Handlowa i Przemysłowa w Bielsku,

232.

Pismo Nr. SG. 2044/3 z 24 czerwca 1929 r. w sprawie stosowania przepisów o lichwie pieniężnej do komunalnych kas oszczędności.

Do

PP. Wojewodów (z wyjątkiem Wojewody Śląskiego.)

Związek miejskich i powiatowych kas oszczędności w Warszawie zwrócił się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z zapytaniem, czy przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 574 ex 1924) mają zastosowanie do komunalnych kas oszczędności, zorganizowanych na zasadach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339), a w szczególności, czy dotyczą tych kas postanowienia § 4 wyżej powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. w sprawie przedstawiania władzom skarbowym II instancji, w obrębie których wspomniane kasy mają siedzibę, wykazy najwyższych korzyści majątkowych, procentów, prowizyj i.t.p. pobieranych przez nie na udzielone pożyczki oraz pobierane przy załatwianiu każdego rodzaju czynnosci.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia, że komunalne kasy oszczędności podlegają przepisom wyżej wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o lichwie pieniężnej i że ciąży na nich obowiązek składania izbom skarbowym wykazów, zawierających dane, wyłuszczone we wzmiankowym § 4-ym tegoż rozporządzenia — bez specjalnego przez zainteresowane izby skarbowe wezwania.

233.

Pismo Nr.OB' 321/5 z 25 czerwca 1929 roku w sprawie zarachowywania dochodów uzyskanych z realizacji papierów wartościowych.

PP. Wojewodom (wszystkim) i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy, Departamentowi Służby Zdrowia, Głównej Komendzie P. P., Korpusowi Ochrony Pogranicza, Głównemu Urzędowi Statystycznemu, Urzędowi do Spraw Mniejszości w Katowicach.

do wiadomości w ślad okólnika z dnia 17-X-1928 roku Nr. OB. 321/4-28 (porządkowy Nr. 196).

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII. 783|2|28
Warszawa,
dnia 15 kwietnia 1929 r.

Odpis.

Okólnik Nr. 62.

Do

wszystkich izb skarbowych oraz Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

Wskutek zapytania jednej z izb skarbowych Ministerstwo Skarbu, nawiązując do zarządzenia tut. z dnia 24 września 1928 r. L: D. VII. 1503 2, oznajmia, że wpływy, uzyskane z realizacji kaucyj w papierach wartościowych dla zaspokojenia pretensyj Skarbu Państwa z tytułu niedotrzymania umów, powinny Kasy Skarbowe zarachowywać, analogicznie, jakto już unormowano zarządzeniem z dnia 8-go maja 1926 r. L: D. K. 1497|WAK w odniesieniu do kaucyj, pobieranych na zabezpieczenie umów dzierżawnych, t j. na właściwy tytuł budżetu dochodów ewent. inny rachunek władzy, administrującej depozytem, wskazany przez tę władzę która zawarła daną umowę.

Na właściwy tytuł budżetu dochodów ew. inny rachunek władzy, administrującej depozytem powinny być zarachowywane również wpływy z realizacji kaucyj w papierach wartościowych, które skonfiskowano lub uznano za przepadłe na rzecz Skarbu Państwa na zasadzie ustawy, względnie zarządzenia administracyjnego (naprz. kaucje w sprawach karnych i t. p.)

Analogicznie powinny być zarachowywane kaucje gotówkowe, które mają zaspokoić pretensje Skarbu Państwa z tytułu niedotrzymania umów, oraz kaucje gotówkowe, które skonfiskowano lub uznano za przepadłe na rzecz Skarbu Państwa na zasadzie ustawy względnie zarządzenia administracyjnego.

Przy tej sposobności oznajmia się, że przy kaucjach gotówkowych może Skarb Państwa swoje pretensje zaspakajać natychmiast z tych kaucyj.

Od omawianych wyżej dochodów należy ściśle odróżniać dochody z „przepadłości" preliminowane w budżecie Ministerstwa Skarbu, a obejmujące dochody Skarbu Państwa, oparte na specjalnych postanowieniach prawnych, orzekających w pewnych wypadkach przejście na własność Skarbu Państwa niektórych dóbr i praw jak np. spadki bezdziedziczne, depozyty władz sądowych i administracyjnych, których właściciele nie zgłaszają się w ciągu prawem przepisanego terminu, majątek niektórych rozwiązanych stowarzyszeń w b. zaborze pruskim i wartość pewnych rzeczy znalezionych, które w przepisanych prawem warunkach przechodzą na własność Skarbu Państwa.

Wpływy tego rodzaju powinny być zarachowywane na budżet dochodów Ministerstwa Skarbu tytuł: „przepadłości".

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII 783|2|28
Warszawa,
dnia 15 kwietnia 1928 r.

Centralnej Kasie Państwowej

w ślad zarządzeń tut. z dn. 8 maja 1926 r. L. D. K. 1497|WAK i z dnia 24 września 1928 r. L. D. VII 1503|2 do wiadomości i zastosowania się.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII 783|2|28
Warszawa,
dnia 15 kwietnia 1929 r.

Wszystkim Władzom Centralnym

do wiadomości w ślad okólnika z dnia 24 września 1928 r. L: D. VII 1503|2.

234.

Pismo Nr. Wojsk. 2247/4 z 26 czerwca 1919 r. w sprawie służby wojskowej słuchaczów szkół wyższych.

P.P. Wojewodom (wszystkim)

do wiadomości w ślad reskryptu Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 22-IV b. r. Nr. Wojsk. 2247/2.

Ministerstwo W. R. i O. P. Odpis.
w Warszawie
dn. 15 marca 1929 r.
Nr. IV SW.-2740-29.

Zawiadamianie władz administracyjnych o opuszczeniu przez studentów uczelni.

W związku z okólnikiem swym z dnia 14 maja 1928 r. Nr. IV SW-4799-28 w sprawie odroczenia i skrócenia czasu czynnej służby wojskowej oraz zbliżającym się poborem rocznika 1908 r. Ministerstwo przypomina o obowiązku władz szkolnych zawiadamiania właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej o opuszczeniu zakładu naukowego przez osoby, korzystające z odroczenia czynnej służby wojskowej.

Otrzymują:

Rektorat Uniw. Jagiell. w Krakowie,
„ „ Jana Kazimierza we Lwowie,
„ „ Warszawskiego,
„ „ Poznańskiego,
„ „ Stefana Batorego w Wilnie,
„ Polit. Lwowskiej,
„ „ Warszawskiej,
„ Szkoły Głównej Gosp. Wiejsk. w Warszawie.
„ Akademji Górniczej w Krakowie,
„ „ Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie,
„ „ Sztuk Pięknych w Krakowie, i Dyrekcja Państw. Instytutu Dentystycznego w Warszawie oraz Rektorat Wyższej Szkoły, Handlowej w Warszawie,
Dyrekcja Wyższej Szkoły Hnndlu zagranicznego we Lwowie,
„ Wyższego Studjum Handlowego w Krakowie,
„ Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu.
Rektorat Katolickiego Uniw. lubelskiego,
Wolna Wszechnica Polska w Warszawie,
Dyrekcja Wyższej Szkoły Dziennikarskiej
„ Szkoły Nauk Politycznych w Warszawie,
„ „ „ „ w Krakowie,
„ Wyższych Kursów Ziemiańskich we Lwowie.

235.

Pismo Nr. OL. 2334/2 z 2 lipca 1929 r. w sprawie współpracy izb przemysłowo-handlowych nad projektami ustawodawczemi.

Departamentom I — V i Wydziałom Min. Spraw Wewnętrznych, Głównemu Urzędowi Statystycznemu

do wiadomości i odpowiedniego wykorzystania. Wykaz Izb Przemysłowo-handlowych znajduje

się przy piśmie Nr. OL. 2334 z dnia 21.VI 1929 r. podanem do wiadomości wszystkich Departamentów i Wydziałów.

MINISTER
PRZEMYSŁU i HANDLU
Nr. PP. 5581.
Warszawa,
dnia 24 czerwca 1929 r.

Odpis.

Do Pana

Ministra Spraw Wewnętrznych

w miejscu.

W myśl postanowienia art. 4 pkt. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 o izbach przemysłowo-handlowych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 591) do zakresu działania izb przemysłowo-handlowych w granicach ich właściwości należy wyrażanie opinji o projektach ustaw i ważniejszych rozporządzeń, współdziałanie na żądanie władz przy ich opracowywaniu, oraz przedstawianie Rządowi własnych tego rodzaju projektów.

Jak z powyższego wynika zakres działania izb przemysłowo-handlowych w tej dziedzinie jest bardzo rozległy, przewiduje on bowiem występowanie ich z inicjatywą projektów ustawodawczych, współdziałanie w opracowywaniu i ich opinjowaniu, słowem przewiduje współpracę izb przemysłowo-handlowych w każdem stadjum tworzenia projektów ustawodawczych.

Izby przemysłowo-handlowe, jako instytucje samorządu gospodarczego, będące stałą reprezentacją interesów gospodarczych przemysłu i handlu, posiadają niewątpliwie odpowiedni zasób doświadczenia dla trafnej oceny zjawisk gospodarczych oraz środków mogących przyczynić się do osiągnięcia rozwoju gospodarczego. Wartość opinji izb przemysłowo-handlowych jest tem większą, że są one opinją uzgodnioną między zainteresowanemi grupami gospodarczemi okręgu, który te izby obejmują.

Z tych właśnie powodów uważam za konieczne szczegółowe rozważanie przedstawianych Rządowi przez izby przemysłowo-handlowe wniosków i projektów oraz zasięganie ich opinij o przygotowanych projektach ustaw i rozporządzeń o co też uprzejmie Pana Ministra proszę w zakresie Jego resortu.

O siedzibach poszczególnych izb przemysłowo-handlowych zakomunikowano pismem z dnia 14 b. m. Nr. PP. 5266.

236.

Pismo Nr. Wojsk. 2760|1 z 24 lipca 1929 r. o uznaniu szkół wyższych we Włoszech za dające prawo do odroczenia służby wojskowej.

P. P. Wojewodom (wszystkim) i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy

do wiadomości.

MINISTERSTWO WYZNAŃ
RELIGIJNYCH i OŚWIECENIA
PUBLICZNEGO
Warszawa,
dnia 18 czerwca 1929 r.

Odpis.

Uznanie szkół wyższych we Włoszech w związku z odroczeniem służby wojskowej.

Do

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26 marca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34. poz. 315) Ministerstwo uznaje następujące uczelnie wyższe we Włoszech za dające prawo do odroczenia służby wojskowej.

1. Królewski Uniwersytet studjów ekonomicznych i handlowych w Tryjeście,

2. Królewski Uniwersytet w Modenie,

3. Królewska Wyższa Szkoła Handlowa w Wenecji,

4. Królewska Szkoła Inżynierji w Padwie.

Odpis niniejszego pisma Ministerstwo przesyła do wiadomości Ministerstwa Spraw Wojskowych i Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

V.

Zarządzenia, okólniki i pisma innych Ministerstw.

237.

Pismo Ministerstwa Robót Publicznych L. XV|230|29 z 25 maja 1929 r. w sprawie budynków w pobliżu kolei żelaznych.

Panu Wojewodzie we Lwowie, w Stanisławowie, w Tarnopolu

do wiadomości zastosowania się.

Podsekretarz Stanu:
(—) Górski

Odpis.

Do
Pana Wojewody w Krakowie

Na sprawozdanie z dnia 29 stycznia 1929 r. L. Ad. 450|1|29 w sprawie budynków w pobliżu kolei żelaznych Ministerstwo Robót Publicznych wyjaśnia co następuje:

W myśl art. 419 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. Ust. R. P. Nr. 23 poz. 202) *z dniem wejścia w życie przepisów tegoż rozporządzenia tracą moc obowiązującą przepisy z niemi sprzeczne,* wydane zarówno w drodze ustaw jak i rozporządzeń; w tymże artykule przykładowo zostały wyliczone przepisy, które straciły moc obowiązującą.

Na mocy przytoczonego przepisu *przepis art. 1 ustawy z dnia 26 grudnia 1882 r.* (D. U. Kr. Nr. 3, r. 1883), aczkolwiek nie wymieniony we wspomnianym artykule 419, ale *został jednak uchylony* jako regulujący sprawę kompetencji władz powołanych do udzielania pozwoleń na budowę w pobliżu kolei żelaznych w sposób sprzeczny z art. art. 345, 382-391 cytowanego prawa budowlanego; jak to słusznie uznaje Pan Wojewoda w swem sprawozdaniu, na tej samej podstawie został uchylony również przepis § 4 rozporządzenia b. Prezydjum Namiestnictwa z 12 sierpnia 1882 L. 5568 pr. jako sprzeczny z postanowieniami art. 345 powołanego prawa budowlanego.

Zgodnie z powyższem stanem prawnym od dnia 5 czerwca 1928 r., jako daty wejścia w życie przepisów policyjno-budowlanych zawartych w rozporządzeniu o prawie budowlanem pozwoleń na budowę w pobliżu kolei żelaznych udzielają władze właściwe w myśl art. art. 382-391 prawa budowlanego, władze te przed udzieleniem odnośnych pozwoleń powinny zasięgnąć opinji właściwej dyrekcji, względnie zarządu kolei państwowej lub zarządu kolei prywatnych, a to zgodnie z postanowieniami cytowanego już art. 345 prawa budowlanego.

Ponieważ dołączony do wymienionego na wstępie sprawozdania okólnik Pana Wojewody z dnia 29 stycznia 1929 r. sprawę udzielenia pozwoleń na budowę w pobliżu kolei żelaznych ujmuje w sposób odmienny od powyższego, przeto *zechce P. Wojewoda ten okólnik cofnąć.*

Podsekretarz Stanu
(—) Górski

VI.

NOWE KSIĄŻKI I CZASOPISMA.

A. ZALECONE DO UŻYTKU.

238.

„Materjalne i formalne prawo wodne“ A. Neuman.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Robót Publicznych zaleca niniejszem książkę p. t. „MATERJALNE I FORMALNE PRAWO WODNE PO ZNOWELIZOWANIU, Z WZORAMI POSTĘPOWANIA“, opracowaną przez naczelnika wydziału administracyjnego urzędu wojewódzkiego w Stanisławowie Alfreda Neumana, do użytku władz administracji ogólnej oraz władz i urzędów samorządowych. Książka ta, podaje w krótkości najważniejsze przepisy prawa wodnego, tudzież przepisy te wyjaśnia, a ponadto zawiera odpowiednio ułożone wzory postępowania w sprawach wodnych. Z tego też powodu może ona przyczynić się do ułatwienia zrozumienia przepisów wspomnianego prawa i do odpowiedniego ich stosowania.

239.

„Geografja Gospodarcza Polski Zachodniej“ prof. Dr. St. Nowakowskiego.

Z powołaniem się na p. 2 okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 103 z dnia

8 maja 1929 r. (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 7 poz. 151) Ministerstwo zaleca do użytku *władz administracji ogólnej, a w szczególności związków powiatowych książeczkę prof. dr. Stanisława Nowakowskiego p. t.* „GEOGRAFJA GOSPODARCZA POLSKI ZACHODNIEJ“. Dzieło to ujmuje życie gospodarcze Wielkopolski i Pomorza we wszystkich jego przejawach, ze szczególnie szerokiem potraktowaniem zagadnienia rolnictwa. Dzieło zdobi wiele map i wykresów. Cena dwu tomów folio, w ozdobnej oprawie wynosi zł. 65.

Dotychczas ukazał się I tom, tom II zaś wyjdzie w najbliższym czasie.

Dzieło można nabywać w Seminarjum Geografji Uniwersytetu Poznańskiego, Poznań, Wjazdowa 3 lub też wpłacając należność do P. K. O. na conto 211.098.

B. INNE, INTERESUJĄCE ADMINISTRACJĘ OGÓLNĄ.

240.

„Jak budować cegielnie polowe“ J. Galera.

Z powołaniem się na pkt. 1 okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 103 z 8 maja 1929 r. (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 7. poz. 151) Ministerstwo zwraca uwagę władz administracji ogólnej i powiatowych związków komunalnych *na broszurę prof. Józefa Galera* „JAK BUDOWAĆ CEGIELNIE POLOWE“. Książeczka ta, napisana w sposób popularny, zawiera szereg informacji i rad odnoszących się do budowy cegielni. Broszura została wydana nakładem Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie. Cena broszury zł. 2 gr. 50.

VII.

RUCH SŁUŻBOWY

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

w czasie od 1 do 31 maja 1929 r.

A) W Zarządzie Centralnym Ministerstwa.

Mianowani:

prow. naczelnik Wydziału w V st. sł. Suchenek-Suchecki Henryk naczelnikiem wydziału w dotychczasowym V st. sł. dnia 4.V.29 r.

starosta powiatowy w V st. sł. w Białymstoku Siedlecki Krzystof — radcą ministerjalnym w dotychczasowym V st. sł. dnia 15-V-29 r.

radca wojewódzki w VI st. sł. w Poleskim Urzędzie Wojewódzkim Stosyk Stefan — radcą ministerjalnym w dotychczasowym VI st. sł. dn. 22.V.29 r.

prow. naczelnik wydziału VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Nowogródku Dr. Wyrod-Przyborowski Marcin — do odwołania radcą ministerjalnym w VI st. sł. dnia 17.V.29 r.

pracownik kontraktowy w VI grupie uposażenia Typiak Piotr do odwołania radcą ministerjalnym w VI st. sł. dnia 31.V.29 r.

Zwolnieni:

Dyrektor departamentu Paciorkowski Jerzy — wobec mianowania postanowieniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18.V 1929 r. Szefem Gabinetu Prezesa Rady Ministrów.

rejestrator IX st. sł. Bursztynówna Mieczysława — wobec przejścia do służby w Ministerstwie Skarbu dnia 14.V.29 r.

B) W Głównym Urzędzie Statystycznym:

Mianowani:

pracownik kontraktowy w VII grupie uposażenia Morawski Wiktor do odwołania asesorem w VII st. sł. dnia 4.V.29 r.

C) We władzach wojewódzkich:

Mianowani:

W Urzędzie Wojewódzkim we Lwowie:

mjr. W. P. w rezerwie p. o. naczelnika wydziału Rogowski Bazyli — naczelnikiem wydziału w V st. sł. dnia 24.V.29 r.

W Urzędzie Wojewódzkim w Brześciu n/B.:

kpt dypl. w stanie spoczynku Sambor-Trojanowski Stanisław — do odwołania naczelnikiem wydziału w VI st. sł. dnia 22.V.29 r.

W Urzędzie Wojewódzkim Pomorskim w Toruniu:

starosta pow. w VI st. sł. w Kartuzach Sędzimier Bronisław — radcą wojewódzkim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 15.V.29 r.

W Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu:

sędzia w VII st. sł. w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym Szybowski Jakób — sędzią w VI st. sł. dnia 8.V.29 r.

W Urzędzie Wojewódzkim w Stanisławowie:

starosta pow. w VI st. sł. w Kosowie Pokuckim Dr. Unger Ludwik — inspektorem wojewódzkim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 8.V.29 r.

Przeniesieni:

referendarz VII st. sł. Milewicz Adam Kazimierz — z Urzędu Wojewódzkiego w Nowogródku do Starostwa w Ostrołęce z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa dnia 15.V.29 r.

naczelnik wydziału w V st. sł. Pałosz Władysław — z Urzędu Wojewódzkiego w Stanisławowie do Urzędu Wojewódzkiego w Nowogródku dnia 17.V.29 r.

prow. asesor VII st. sł. Ostrzycki Bolesław — z Wołyńskiego Urzędu Wojewódzkiego do Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie dnia 22.V-29 r.

asesor VII st. sł. Drewnikowski Juljan — z Urzędu Wojewódzkiego w Nowogródku do Starostwa powiatowego w Nowogródku dnia 29.V.1929 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

Pozostający w stanie nieczynnym wojewoda w IV st. sł. w Stanisławowie Dr. Morawski Aleksander — z dniem 3. V. 29.

pozostający w stanie nieczynnym naczelnik wydziału w V st. sł. w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim Peszkowski Kazimierz — z dniem 19.V.29.

Pozostający w stanie nieczynnym inspektor wojewódzki w VI st. sł. w Stanisławowie Dr. Aret Karol — z dniem 26.V.29.

naczelnik wydziału w V st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu Chorzemski Stanisław — dnia 24.V.29 r.

radca wojewódzki w VI st. sł. w Poleskim Urzędzie Wojewódzkim Marynowski Stanisław— dnia 24.V.29 r.

Przeniesieni w stan nieczynny:

radca wojewódzki w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie, b. starosta sochaczewski — Kulesza Stanisław — uchwałą Rady Ministrów z dnia 31.V.26 r.

radca wojewódzki w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie, b. Starosta janowski— Rudnicki Józef — uchwałą Rady Ministrów z dnia 31.V.1929 r.

D) We Władzach powiatowych:

Mianowani:

prow. naczelnik wydziału w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Wilnie Kaczmarczyk Alojzy — do odwołania starostą pow. w Białymstoku w dotychczasowym VI st. sł. dnia 17.V.29 r.

pracownik kontraktowy w VI grupie uposażenia w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Kalkstein Zygmunt — starostą powiatowym w Starogardzie w VI st. sł. dnia 13.V.29 r.

radca wojewódzki w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie Zarzecki Mieczysław— Starostą powiatowym w Oświęcimiu dnia 24.V. 1929 r.

Przeniesieni:

referendarz VII st. sł. Wiąckowski Kazimierz — ze Starostwa w Kutnie do Starostwa w Łowiczu dnia 4.V.29 r.

referendarz VII st. sł. Goroń Władysław — ze Starostwa w Opatowie do starostwa w Radomiu dnia 10.V.29 r.

prow. starosta pow. w VII st. sł. Guliński Stanisław — ze Starostwa w Radomiu do Starostwa w Siedlcach dnia 14.V.29 r.

referendarz VII st. sł. Reindl Tadeusz — ze Starostwa w Rypinie do starostwa w Sochaczewie z poruczeniem kierownictwa tego starostwa dnia 15.V.29 r.

prow. starosta pow. w VII st. sł. Świątkowski Rudolf — ze Starostwa w Lubomlu do Starostwa w Tłumaczu dnia 15.V.29 r.

referendarz VII st. sł. Woronowicz Edward — ze Starostwa w Nowogródku do Starostwa w Tucholi z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa dnia 15.V.29 r.

referendarz VII st. sł. Kubicki Zygmunt — ze Starostwa w Dubnie do Starostwa w Kostopolu z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa dnia 15.V.29 r.

referendarz VII st. sł. Balicki Marjan — ze Starostwa w Olkuszu w obręb Województwa krakowskiego dnia 15.V.29 r.

starosta pow. w VI st. sł. Bieńkiewicz Henryk — ze Starostwa w Ostrołęce do Starostwa w Kartuzach dnia 15.V.29 r.

starosta pow. w VI st. sł. Tollik Czesław— ze Starostwa w Tucholi do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w charakterze radcy wojewódzkiego dnia 15.V.29 r.

starosta pow. w VI st. sł. Dyduszyński Marjan — ze starostwa w Tłumaczu do Urzędu wojewódzkiego w Stanisławowie w charakterze radcy wojewódzkiego dnia 15.V.29 r.

prow. referendarz VII st. sł. Montwiłł Teodor — ze Starostwa w Drohiczynie w obręb Województwa Pomorskiego dnia 17.V.29 r.

referendarz VII st. sł. Wielgusiewicz Stanisław—ze Starostwa iłżeckiego w Wierzbniku do Starostwa w Końskich dnia 15.V 29 r.

referendarz VII st. sł. Maciejewski Witold— ze Starostwa w Krzemieńcu do Starostwa w Lubomlu z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa dnia 15.V 29 r.

referendarz VII st. sł. Buczkowski Marjan— ze Starostwa w Oświęcimiu do Starostwa w Pilźnie dnia 21.V 29 r.

referendarz VII st. sł. i kierownik Starostwa w Podhajcach Olszewski Stanisław do Starostwa w Grybowie z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa dnia 31.V 29 r.

referendarz VII st. sł. Cichy Ludwik — ze Starostwa w Pińczowie do Starostwa w Opatowie dnia 25.V 29 r.

lekarz powiatowy w VI st. sł. Dr. Ziętak Władysław—ze Starostwa w Bydgoszczy do Starostwa we Wrześni dnia 2.V 29 r.

Zwolniony ze służby:

referendarz VII st. sł. w Starostwie szczuczyńskim Tchórzewski Kazimierz—wobec przejścia do służby w Ministerstwie Reform Rolnych dnia 10.V 29 r.

Przeniesiony w stan nieczynny:

lekarz powiatowy w VII st. sł. w Łańcucie Dr. Serwacki Stanisław — na podstawie art. 54 ustawy o państwowej służbie cywilnej dn. 28.IV 29 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

pozostający w stanie nieczynnym starosta pow. w VI st. sł. w Inowrocławiu Dietl Bronisław—z dniem 2.V 29 r.

pozostający w stanie nieczynnym starosta grodzki w V st. sł. we Lwowie Dr. Reinlender Józef—z dniem 14.V 29 r.

pozostający w stanie nieczynnym referendarz VII st. sł. w Starostwie w Siedlcach Brzośkiewicz Franciszek—z dniem 17.V 29 r.

starosta pow. w VI st. sł. w Grybowie Magoński Władysław — dn. 4.V 29 r.

pozostający w stanie nieczynnym Starosta w VI st. sł. w Nadwórnej Siekirski Seweryn — z dniem 23.V 29 r.

lekarz powiatowy w VI st. sł. w Starostwie w Janowie Podlaskim Dr. Ochocki Tadeusz — z dniem 31.V 29 r.

lekarz powiatowy w VI st. sł. czasowo w Starostwie w Świeciu Dr. Hillar Józef — z dniem 31.V 29 r.

E) W Tymczsowym Wydziale Samorządowym we Lwowie.

Przeniesiony w stan spoczynku:

urzędnik VI st. sł. Jurkiewicz Władysław— dnia 31.V 29 r.

F) W Policji Województwa Śląskiego:

nadkomisarz Kałuża Franciszek — wydalony ze służby dn. 31.V 29 r.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Długa 38.